הארץ
50 אג' שנה נ"ד / יום א', י"ב באב תשל"ב / 23 ביולי 1972 VOL. 54 / 16,117 / JULY 23, 1972

פיג'ו
המכונית הנמכרת ביותר בישראל
לפי דו"ח תוצרים לרכב פרטי של משרד התחבורה לשנת 1971

ישראל תגיב על הצהרת קהיר לאחר נאומו של סאדאת מחר

בירושלים מצאו עניין בעובדה שדובר ממשלת קהיר לא שלל חתירה להסדר חלקי בתעלה וכי מצרים חידשה התעניינותה בשליחות יארינג

מאת דן בבלי
סופר "הארץ"

פעילות דיפלומטית מצרית בניו־יורק — וכן תשובות דובר ממשלת קהיר אל־זייאת לעתונאים אתמול — נותנים יסוד להערכה, כי הנשיא סאדאת החליט לחדש בחודשים הקרובים את הפעילות המדינית, לאחר שארצו הפגינה בחודשים האחרונים התעניינות כמעט מוחלטת בפיתרון צבאי.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 9).

משקיפים בכירים אמרו אמש לסופר "הארץ", כי בעוד שמצרים הפגינה בתחילת החודש חוסר עניין בהודעת האו"ם על זימונו של ד"ר יארינג לניו־יורק — יש בימים האחרונים פעילות בולטת מצד דיפלומטים מצריים לקראת המיפגש עמו בתחילת אוגוסט בניו־יורק.

במקביל לגילוי ההתעניינות המצרית בחידוש שליחות יארינג, מצאו אתמול משקיפים עניין רב בעובדה שדובר ממשלת מצרים, ד"ר אל־זייאת, לא שלל את האפשרות של חתירה להשיג הסדר חלקי לפתיחת התעלה. מצרים נמנעה בחודשים האחרונים מתשובה להצעה אמריקאית זו. ככל הידוע, לא נאמר גם דבר חדש בעניין זה למיופה־הכוח האמריקאי בקהיר, ג'וסף גרין, אשר שוחח בשבוע שעבר עם יועצו של סאדאת.

מקורות ישראליים טענו, כי הסטייט־דפרטמנט נמנע במתכוון מכל פעילות מיוחדת בקשר להתפתחויות במצרים, דבר המתבטא לא רק בשתיקה, אלא גם בהמשך חופשותיהם של ג'וסף סיסקו ומייקל סטרנר, הנחשבים למומחי משרד־החוץ האמריקאי לענייני המזה"ת ומצרים במיוחד.

במקביל לכך אמר אמש אחד המומחים לענייני בריה"מ לסופר "הארץ", כי מצד מוסקבה יש להמתין

(הסוף בעמוד 3, טור 4)

הדובר הרשמי של ממשלת קהיר:

מצרים תקבל בברכה כל יוזמת שלום

"אנו מתנגדים להסדר צבאי ורוצים בבדיקת כל האפשרויות לשלום" * הבסיס: שלמות טריטוריאלית וכיבוד זכויות העם הפלשתיני

קאהיר, 22 (ע"צ, ע"ר ו־יופ"יע). "מצרים תקדם בברכה כל יוזמת שלום", — אמר היום דוברה הרשמי של ממשלת קאהיר.

הדובר, שר־ההסברה מוחמד חסן אל־זייאת, השמיע דברים אלה במסיבת־העתונאים הראשונה שקיים מאז החלטת הנשיא סאדאת לגרש את היועצים הסובייטיים הצבאיים מארצו.

"מצרים לא תסכים להסדר צבאי של המשבר במזה"ת והיא חותרת להסדר בדרכי שלום", — חזר והטעים הדובר. הוא אמר, כי מצרים "אינה מעוניינת בתקופת הרגעה בלבד, שבה תצפה למלחמה חדשה". הוא האשים את ישראל בנסיון להטיל על מצרים הסדר צבאי והכריז: אנו מתנגדים להסדר מעין זה.

"מצרים רוצה שייבדקו כל האפשרויות העשויות להביא לשלום, אשר יבטיח את השלמות הטריטוריאלית של מדינות המזה"ת ויכבד את זכויות העם הפלשתיני".

"מטרתנו הסופית היא השלום" — ציין זייאת והוסיף: "אנו נשתדל לפתוח כל פתח, שהיה נעול עתה בהשפעת ישראל וידידותיה. יש ליצור אווירה נוחה להחזרת השלום על כנו".

"נוסיף לקבל כל יוזמת שלום"

בתשובה לשאלה, מה תהיה תגו־

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

קבוצה ראשונה חוזרה למוסקבה

טא"ס: סיימו משימתם...

מוסקבה, 22 (ע"צ וע"ר). קבוצה ראשונה של יועצים צבאיים סובייטיים ששירתו במצרים חזרה היום למוסקבה, וזכתה לקבלת־פנים רשמית במולדתם, — מסרה סוכנות טאס.

טאס מוסיפה, כי "אנשי הצבא הסובייטיים סיימו את משימתם במצרים. ע"פ בקשת מנהיגי מצרים הסכימה בריה"מ בשעתו לשלוח זמנית מספר מסויים של מומחים צבאיים".

"בהתחשב בסיומה של משימה זו, הוחלט, לאחר חילופי השקפות בין הצדדים, להחזיר לבריה"מ את אנשי הצבא שנשלחו למצרים לתקופה מוגבלת", — אומרת טא"ס.

לרגל שובם של המומחים, פירסם שר־ההגנה הסובייטי, המרשאל אנדריי גרצ'קו, פקודת יום בה נאמר: "בבצעם משימה בינלאומית חשובה, הראו אנשי הצבא הסובייטיים עזרה מעשית גדולה בהשתלטות על ציוד ונשק צבאי סובייטי, העלו את רמת האימונים הקרביים וחיזקו את יכולת ההגנה של מצרים במאבק נגד התוקפנות האימפריאליסטית. בהימצאם מחוץ לגבולות מולדתנו, הפגינו אנשי הצבא גבורה ואומץ רוח, תחושת אחריות נשגבה, הבנה עמוקה לחובה בינלאומית וצבאית, הם הגשימו בכבוד את המשימות שנקבעו להם".

מוסקבה, 22 (ע"צ). יאסר ערפאת, מנהיג המחבלים, ימשיך ביום ב' (מחר) בשיחותיו עם אישים סובייטיים.

המצרים השתלטו על המיתקנים הסובייטים באזור התעלה במירמה

* הזמינו את היועצים הרוסים למסיבה בקהיר ובעת ששהו שם השתלטו חיילים מצריים על המיתקנים *

גנראל שאדילי

ביירות, 22 (יופ"יע). המצרים הביאו לפינוי היועצים הצבאיים מהמיתקנים הסובייטיים שליד תעלת סואץ בתחבולה. הם הזמינו אותם לקבלת פנים ליד קהיר, ובעת ששהו שם, ציוו על חיילים מצריים להשתלט על האתרים — מסרו היום חוגים דיפלומאטיים שקיבלו דיווחים מקהיר.

כפי שנמסר, היכנן הגנרל סעד אל־דין אל־שאדילי, הרמטכ"ל המצרי, את תפיסת המיתקנים הסובייטיים בחזית התעלה מחשש, שמא הסובייטים לא ירצו לוותר על עמדותיהם. הוא הזמין את המפקדים הסובייטיים באיזור סואץ להגיע ליד קהיר בשבת שעברה, לרגל יום השנה ה־20 להפיכה המצרית. בעוד הסובייטים מרימים כוסית לכבוד מארחיהם, נכנסו כוחות מצריים למיתקנים והשתלטו עליהם.

לפני הדיווחים היו התנגשויות בין דרגים נמוכים יותר של הסובייטים באיזור לבין המצרים.

בדיווח נאמר עוד, שכל היועצים באיזור התעלה הוצאו. חלק כבר הוטסו חזרה לבריה"מ והאחרים עדיין מצפים להובלה.

תפיסת המיתקנים בוצעה 3 ימים לפני הודעת סאדאת ביום ג', שביקש מן היועצים לחזור, משום שבריה"מ אינה מוכנה לתת למצרים את הנשק שהיא מבקשת.

העתונאי שנידר ב"באזל נציונל צייטונג":

סאדאת נתן לרוסים ערבויות להבטחת השקעותיהם במצרים

"אין להסיק מהצהרת סאדאת מסקנות דרמטיות"

מאת ארתור כהן, סופר "הארץ" בשווייץ

באזל, 22 (מיוחד ל"הארץ"). העתונאי השווייצי אלברט שניידר היודע כבכל מקורות מהימנים, מדווח היום מקהיר, כי הנשיא סאדאת נתן לרוסים ערבויות רציניות להבטחת השקעותיהם הכספיות והכבירות במצרים.

זוהי, לדעת העתונאי, הסיבה לתגובתם המתונה של בריה"מ על הוצאת המומחים ממצרים. כן מדגיש הוא, כי הוראת סאדאת מתייחסת אך ורק למומחים הסובייטים ועל כן לא תיפגע נוכחותה הצבאית של בריה"מ במצרים במידה שהיה נדמה מיד לאחר הצהרת סאדאת. בנוסף לכך הובטח לרוסים, כי יוכלו גם בעתיד להחזיק בבסיסיהם הימיים במצרים.

העתונאי השווייצי, שהוא שליח "באזל נציונל צייטונג" במוסקבה, שמע מפי פקידים סובייטיים את הסברה שהצהרת סאדאת באה לשרת מטרות פנים מצריות בלבד ועל כן אין להסיק ממנה מסקנות דרמטיות בשלב זה ומוטב לחכות עד שוך הרוחות.

לדברי הפקידים הסובייטיים, אישר סאדאת בצורה חד־משמעית את האמנה בין בריה"מ למצרים וסעיף 8 באמנה זו מאשר מפורשות את הנוכחות הצבאית הסובייטית במצרים. כן אמרו אותם מקורות לעתונאי, כי אין זה מתקבל על הדעת, כי בריה"מ תוותר בקלות על השפעתה במצרים ועל פי לדעת הרוסים פשוט לא נשקפת סכנה כזו להשפעתה בשלב זה. עוד נאמר לעתונאי, שאם כי יש אמת בכך שבצעדו רצה סאדאת להפגין את אי־תלותו בבריה"מ, בכל זאת היתה הפרזה רבה בפירסומים על אכזבתו הרבה מן הרוסים. למעשה מרוצים הרוסים מכך שמעורבותם הצבאית במצרים תוגבל במקצת, הואיל וכתוצאה מכך יצטמצמו הסיכויים להתנגשות עם ארה"ב, דבר שהוא ברוח הסיכומים בין ניכסון לברז'נייב בפיסגה במוסקבה.

דברי זייאת נמסרו ברדיו קהיר בניסוח זהיר

חסאן אל־זייאת

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

סוכנות הידיעות המצרית ורדיו קהיר הביאו אתמול רק תמצית ממסיבת־העתונאים עם זייאת וגם זאת בניסוח זהיר באשר להודעתו שמצרים דוחה את הפיתרון הצבאי. לפי גירסת רדיו קהיר, אמר זייאת, כי הפיתרון הצבאי משתקף מעמדת ישראל וכי מצרים משאירה פתח לאפשרות של פיתרון מדיני.

יחד עם זאת אפשר היה להבחין אתמול בשינוי־מה בנוסחאות המקובלות של אמצעי התקשורת המצריים. המונח "ישראל והעומדים מאחוריה במזימה", שהיה בשימוש מאז מלחמת יוני 1967, הוחלף ל: "ישראל וידידיה".

סאדק: הצבא מוכן לשיחרור האדמות

מאת עודד זראי
סופר "הארץ" לענינים ערביים

הצבא המצרי עומד הכן ומצפה ליום הגדול שבו ישחרר את האדמות הכבושות ויחזיר את הכבוד — אמר אמש שר־המלחמה המצרי, הגנראל מוחמד אחמד סאדק, בפקודת יום שפירסם במלאת 20 שנה להפיכה המצרית.

תימן מכחישה "כיבוש איים" ע"י ישראל

צנעא, 22 (ע"צ). שר־הפנים של הרפובליקה הערבית התימנית, עלי סייף אל־חולני, הכחיש ביום ה' בראיון לעתון מצרי ידיעות כאילו כבשה ישראל 5 איים תימניים בדרום הים־האדום.

סגן נשיא סוריה קיבל השגריר הסובייטי

דמשק, 22 (ע"צ). סגן נשיא סוריה, מחמד אל־איובי, קיבל היום את שגריר בריה"מ בדמשק, נור א־דין מוחידינוב.

היום ב"הארץ"

ארה"ב חוזרת למזה"ת
מאת אליהו סלפטר
בעמוד 9
*
הבולשים אחר עבריני תנועה
מאת גרשון אהרן
בעמוד 10
*
השדים של פולנסקי
מאת יוסף שריק
בעמוד 12
*
משכנות הבודדים
מאת משה שניא
בעמוד 14

סאדאת יעלה מחר בנאומו גילויים חדשים

צפויים שינויים במערך הפנימי המצרי * יודחו חוגים שמאלניים במוסדות השלטון * סאדאת קיבל איגרת מוואשינגטון

מאת כתב "הארץ" לענינים ערביים

נשיא מצרים עומד לגלות בנאומו המדיני מחר בועידת מפלגת השלטון "פרטים הנמסרים לעולם זו לראשונה" על ההתפתחויות האחרונות באיזור, עמדת מצרים ויחסיה עם בריה"מ.

היום — יום השנה ה־20 להפיכה המצרית, ישתתף סאדאת וראשי הצבא המצרי בתימרון שייערך אי־שם בחזית וזאת במקום המצעד הצבאי ברחובות קהיר שנועד להיום.

מקורות בביירות ציינו אמש, כי ההתייעצויות הקדחתניות שעורך סאדאת עם עוזריו וראשי הצבא, יביאו כנראה לשינויים במערך הפנימי המצרי, הן במוסדות השלטוניים והן במפלגת השלטון. לא מן הנמנע, כי חוגים שמאלניים־קומוניסטיים שתפסו מחדש עמדות במוסדות אלה — יודחו. המקורות מציינים, כי ועידת מפלגת השלטון תקדיש את מירב דיוניה ל"אחדות הלאומית" הפנימית.

אמש נתכנסה מועצת האומה המצרית לישיבה מיוחדת כדי לדון בהשלכות צעדי סאדאת האחרונים. סוכנות יו.פי. מסרה אתמול, כי השלטונות המצריים החרימו את ההוצאה הראשונה של עתון "אל־ג'מהוריה", אשר הקדיש את מאמרו הראשי לקריאה לעריכת "מלחמת

(הסוף בעמוד 2, טור 9)

המשחק ה־6 בין בובי פישר ובוריס ספאסקי — היום

"האליפות תהיה כישלון פיננסי גדול למארגנים"

רייקיאוויק, 22 (ע"ר, יו.פי. וע"צ). אליפות העולם בשחמט תהיה כישלון פיננסי גדול למארגנים, בגלל תביעותיו האינסופיות של בובי פישר — נמסר כאן.

נראה שגם התביעות האחרונות שהגיש פישר ביום ה' יאושרו. תביעות אלה כוללות 14 סעיפים, לרבות שימוש בבריכת שחיה פרטית והעמדת מגרש טניס פרטי ומכונית חדשה לרשותו של בובי. נודע, כי בית־המלון שבו מתגורר פישר הסכים להעמיד לרשותו הבלעדית את בריכת השחייה מ־10 בלילה ועד הבוקר.

נראה, כי מארגני ההתמודדות השלימו עם ההפסדים וסבורים, כי השבוע יותר שההתמודדות תושלם.

פישר וספאסקי נחו גם היום לפני המשחק הששי ביום א' (היום). אחד מעוזרי פישר אמר, כי האלוף האמריקאי יבקש אישית את מצלמות הטלוויזיה באולם "כדי שמיליוני חסידיו יוכלו לחזות במשחק". אולם בתנאי שהמצלמות יפעלו בלי שמץ של רעש.

כמה רבי אמנים אמרו היום כאן, כי פישר "יהרוס" את ספאסקי, אלא אם כן יתאושש הרוסי ויתחיל להילחם למען תוארו. מאזן הנקודות עתה הוא 2.5:2.5. הרוסים מתלוננים, כי פישר מעצבן את ספאסקי בצורת הישיבה שלו והתנועות שהוא עושה בעת המשחק. רב האמן לומבארדי, עוזרו של פישר, הסיב על כך, כי ספאסקי לא רגיל לשחקן בעל רמה של פישר (מהלך המשחק ה־5 — ראה בעמ' 6).

סודאן תחדש יחסיה עם עיראק

ביירות, 22 (יופ"יע). סודאן תחדש בקרוב את יחסיה עם עיראק. היחסים נותקו לפני שנה, לאחר שממשלת עיראק תמכה בגלוי בנסיון ההפיכה הקומוניסטי בחרטום.

בגליון זה 16 עמודים — המחיר 50 אגורות

חללית סובייטית נחתה על הנוגה

מידות החום שם הגיעו לפי השידור ל־475 מעלות צלזיוס

מוסקבה, 22 (אי. פי.). החללית המחקר הסובייטית ונוס־8 נחתה היום בהצלחה נחיתה רכה על כוכב הלכת נוגה ושידרה אינפורמציה לכדור־הארץ במשך 50 דקות — מסרה סוכנות טאס.

נמסר, כי השידורים נפסקו כנראה כתוצאה מהחום והלחץ הכבדים השוררים על פני נוגה. טאס מסרה כי ונוס־8 ביצעה ניסויים בקביעת האור, הלחץ והטמפרטורה באטמוספירה של כוכב־הלכת.

ונוס־8 שוגרה מכדור־הארץ ב־27 במארס ועברה מרחק של יותר מ־186 מיליון מיליין. כאשר נכנסה החללית לאטמוספירה של נוגה, נפרד ממנה תא הנחיתה והגיע באמצעות מצנח אל פני כוכב־הלכת. השידורים שהגיעו לכדור־הארץ כללו מידע על טיב הסלעים של נוגה ועתה חוקרים את פרטי המידע הזה.

לפי השידורים מסתבר, כי מידות החום על נוגה הגיעו ל־475 מעלות צלזיוס וכי הלחץ האטמוספירי עולה פי 90 מאשר בכדור־הארץ.

בריה"מ הודיעה אתמול, כי שיגרה לחלל אשכול של 8 לוויינים מדגם קוסמוס, מטיל אחד. לדברי סוכנות טא"ס נושאים הלוויינים ציוד מדעי אשר נועד להמשך המחקר החלל.

מומחים צבאיים במערב רואים בשיגורי הלוויינים בצורת אשכול מטיל אחד, חלק מתוכנית שנועדה לפתח טילים בעלי ראשי־חץ מתפצלים כפי שיש לארה"ב.

מזג האויר

ירושלים 18 עד 28 מעלות, ת"א 21 עד 28, חיפה 23 עד 29, אילת 24 עד 39, באר־שבע 18 עד 33, מפרץ שלמה 27 עד 38 מעלות.
הלחות היחסית: ללא שינוי ניכר. גובה הגלים: 70—120 ס"מ.

מודעות משפחתיות
עמודים: 5, 6, 8

ר"מ יפאן הוזמן לסין

לדיון על נורמליזציה ביחסי שתי המדינות

טוקיו, 22 (יופ"יע). ראש ממשלת סין, צ'ו אן־לאי, הזמין היום את ראש ממשלת יפאן, קאקואי טאנאקה, לבקר בפקינג "במועד האפשרי המוקדם ביותר", לדיון על נורמליזציה בין שתי המדינות.

הזמנת צ'ו נמסרה ע"י קוזו סאסאקי, מי שהיה יו"ר המפלגה הסוציאליסטית היפאנית, אשר חזר מסין בערב שבת לאחר שיחות עם צ'ו.

"הרושם שלי הוא, כי ראש הממשלה יסע לפקינג" — אמר מר סאסאקי לאחר פגישה עם מר טאנאקה במשרדו הרשמי.

16 נהרגו בצפון אירלנד

בלפאסט, 22 (יופ"יע, ע"צ וע"ר). חיילים בריטיים פרצו היום בכוח לאזורים קאתוליים בעיר בלפאסט, החרימו חומרי־נפץ וכלי־נשק ועצרו עשרות חשודים בטרוריזם, באחת המיתקפות הגדולות ביותר של הצבא הבריטי נגד הצבא הרפובליקאי האירי.

לפחות 1500 חיילים נכנסו לאזורים הקאתוליים לפנות בוקר. ביום ו' אירעו בבלפאסט יותר מ־20 פיצוצים שבהם נהרגו 11 אנשים, לרבות 2 חיילים ונפצעו לפחות 130.

לקראת המשפט במוסקבה השבוע

הולנד מסרבת לפעול להגנת שפירא ונשפיץ

נשקלת פנייה אישית מיידית של גב' מאיר * עד כה קיימה ישראל מגעים רק בדרג נמוך

מאת אריך קיסרי
סופר "הארץ"

לאחר שהשהו ההולנדים — המייצגים את ישראל בבריה"מ — תשובתם לפניית משרד החוץ הישראלי במשך כ־3 שבועות, הודיעו עתה, כי אין הם יכולים

(הסוף בעמוד 2, טור 8)

פיחות הפזו הארגנטיני

בואנוס איירס, 22 (ע"ר). ממשלת ארגנטינה שינתה אתמול את תקנות מטבע החוץ הנהוגות במדינה ועל־ידי כך גרמה למעשה לפיחות הפזו.

לפי התקנות החדשות ביחס ליבוא ויצוא של הדולר, יש להוליך 70 אחוז בשוק הפיננסי ו־30 אחוז בשוק המסחרי.

הפרופורציה היתה בעבר 64 אחוז בשוק הפיננסי ו־36 אחוז בשוק המסחרי. השער בשוק המסחרי הוא 5 פזו לדולר, בעוד שבשוק הפיננסי קיימת נזילות של הפזו ואתמול היה ערכו 9.95 לדולר.

רומא - כבר סן-פייטרו
פוקוס א. אריאלי

מיזוג־אויר
תדיראן

המוקד בע"מ
רח' הרצל 20, חיפה
טל. 668340־668349

RCA
ספפרות, טרנזיסטורים, מישרים סריאו, מעגלים משולבים, ספרים, ריאוסטאטים, קבלים, נגדים מדוייקים, ולכת, לוחות למעגלים מודפסים, מבחר ממסרים שונים, מכשירי בקרה.
סוכנים מורשים לישראל
חברת רדיו ישראלית
נחלת בנימין 18, טל. 50156 ת"א
פתוח מ־8 עד 15.00 רצוף
הגיעו רמקולים
פיזיר. פוליפלנר ועוד

אוירצח במפעל

עם מפוח
אטמור
ייעוץ שרות ואחריות ע"י מהנדסים ויועצים מקצועיים. מחירים נוחים
אטמור מזוג אויר בע"מ
ת"א רח' פישמן־מימון 16, פינת רח' שוהם
טל. 228166

החגן
חברה לבטוח בע"מ
כל סוגי בטוח
סוכנים כלליים
פלתורס בע"מ
בטוח
(נוסדה 1920)

אנו פותרים בעיות האוורור
במשרדים, במעבדות, במפעלים, במשקים, במטבחים ובמקלטים

Venta
REVERSIBLE
המאורר הדו־כיווני
בעל הידע האנגלי, היחידי שהוכיח את עצמו בארץ משך 15 שנה
שרון בע"מ

מרתף הבדים TEXTILES
מרתף הבדים TEXTILES
מכירה מיוחדת
30% - 20% הנחה
לתקופה מוגבלת
רח' דיזנגוף 125 ת"א, טל. 233556

זומרפלד
Sommerfeld
לרגל החופשה השנתית
החל מ־1 עד 14 באוגוסט 1972
תהיה המעבדה האלקטרונית ברח' חברון 2
סגורה
בבית המסחר נשרת אתכם כרגיל
זומרפלד — מרכז המוסיקה, ת"א, רח' בן־יהודה 8.

היכל הכלות
לרשות כל כלה
רח' המסגר 48 ת"א טל. 31948

הכזا من الأصل

هكذا من الأصل

„איזבסטיה" מזכיר את שילוח המומחים במשפט אחד

„מספר מומחים יצאו ממצרים לאחר סיום תפקידם"

מוסקבה, 22 (ע"ר ויופ"יע). עתוני מוסקבה התעלמו גם היום מן המשבר ביחסים עם קהיר, בעיקבות שילוח היועצים הסו־ביטיים.

„איזבסטיה" פירסם הערב בכות־רת „20 שנה למהפכה המצרית", מאמר ארוך המשבח את שיתוף ה־פעולה המצרי־סובייטי. העתון מז־כיר את הוצאת המומחים במשפט אחד בלבד: „מספר מסויים של מומחים צבאיים שבו את מצרים לאחר שסיימו את תפקידם שם".

„המצרים ייצאו שוב למלחמה נגד ישראל אם יוכרחו, כי אין דרך אח־רת לשמור על כבודם האנושי וה־לאומי", — כתב אתמול השבועון הסובייטי „זמנים חדשים".

השבועון אינו מזכיר את הוצאת הסכבאים ממצרים ורק כותב, כי „בריה"מ תומכת במצרים כמקודם".

מקורות ממשלתיים בקהיר ציינו, כי 5000 מדריכים סובייטים המאמ־נים את המצרים בטיפול בנשק וב־ציוד אלקטרוני, יוסיפו לשהות ב־מצרים, בעוד ש־15,000 יועצים יע־זבו. המדריכים יוסיפו להדריך את המצרים בהפעלת טילי ס. א. קרקע־אוויר ותותחים ארוכי־טווח הכפופ־לים באורח אלקטרוני.

מבירות נמסר, כי לא ידוע אם 200 הטייסים הסובייטיים במצרים יחזרו אף הם.

סוכנות הידיעות הלובית הרשמית ציטטה עתון לובי, שכתב, כי בריה"מ עלולה לאבד את כל בסי־סיה בים־התיכון אם לא תשנה יח־סה לערבים.

העתון הלונדוני „גארדיאן" כותב, כי ר"מ מצרים העלה בביקורו ב־מוסקבה הצעה לכלול בהודעה המ־שותפת התייחסות לפינוי כחות סו־ביטיים בתום שליחותם, אולם הצ־עה נדחתה. העתון אומר, כי מצפים שסאדאת יפנה עתה לארה"ב כדי להגיע לפיתרון למשבר במזה"ת.

ס. ל. סולצברגר כתב אתמול ב„ניו־יורק טיימס", כי אין ספק שה־פינוי במצרים הוא ההתפתחות החשובה ביותר באזור מאז שלחה מו־סקבה למצרים טילי ס. א. על אנשי צוותם. סולצברגר סבור, כי עתה יחול שינוי במאזן הכחות במזה"ת. לדבריו, פחתה עתה הסכנה של עי־מות רוסי־אמריקאי ויתכן שתחול ארגעה באזור מתיחות נוסף בעולם.

(עצ). בשדר לר"מ מצרים, עזיז סידקי, לרגל יום השנה ה־20 למה־פכה המצרית, הכריז ר"מ בריה"מ, אלכסיי קוסיגין, כי הוא „משוכנע שיחסי הידידות ושיתוף פעולה ה־איתנים בין מצרים לבריה"מ יוסיפו להתפתח בפוריות לטובת שתי ה־ארצות".

טקסי פרידה

מוסקבה, 22 (ע"ר). שגריר מצרים במוסקבה, יחיא עבדול קאדר, אמר אור ליום ו', כי תוצאות שיתוף הפעולה המצרי עם בריה"מ הן „דוג־מא מזהירה" ליחסים בין מדינות.

השגריר המצרי נמנע מלהזכיר את החלטת סאדאת להוציא ממצרים את היועצים.

סוכנות הידיעות הסובייטית מו־סרת מקהיר, שיחידות צבא מצריות „עורכות טקסי פרידה ליועצים ה־סובייטיים החוזרים הביתה". „המנ־היגים הצבאיים המצריים ומפקדי ה־יחידות הצבאיות השמיעו מלים חמות של הוקרה ליועצים הסוביי־טיים" — נאמר בידיעה.

הפרלמנט המצרי תומך בגירוש

קהיר, 22 (יופ"יע). מושב חירום של הפרלמנט המצרי הכריז היום על תמיכה מלאה בהחלטת סאדאת לגרש את היועצים הצבאיים הרו־סיים.

נבחרת ישראל נוצחה ע"י איטליה 59:63; תתמודד היום עם בריה"מ

זאדאר (יוגוסלביה), 22 (שרות „הארץ"). נבחרת הכדורסל של יש־ראל נוצחה כאן הערב על ידי אי־טליה 59:63, בחצי גמר אליפות אי־רופה לנוער, ותתמודד ביום א' (ה־יום) עם נבחרת בריה"מ על המקום השלישי בדירוג.

במשחק הגמר ישחקו נבחרות אי־טליה ויוגוסלוויה, שניצחה הערב את בריה"מ בתוצאה 59:66 (28:30), ב־משחק חצי הגמר האחר.

צרפת ניצחה כאן היום את הונ־גריה 57:58 (25:33) באליפות הנ־ער האירופית בכדורסל. צ'כוסלובקיה ניצחה הערב את ספרד 48:55, לאחר שפיגרה 26:23 בהפסקה.

צרפת וצ'כוסלובקיה יתמודדו ב־יום א' (היום) על המקומות 5—6 ב־דירוג הסופי, ואילו הונגריה וספרד ישחקו על המקומות 7—8 (ראה ידי־עה קודמת במדור הספורט).

ישראל קובה 1:3 באליפות השחמט

גראץ (אוסטריה), 22 (יופ"יע). ישראל ניצחה היום את קובה בשי־עור 1:3, בסיבוב הסופי הראשון של אליפות העולם לשחמט לסטודנ־טים.

בבית הישראלי ניצחה בריה"מ את רומניה בשיעור 0.5:3.5; ארה"ב סיי־מה בתיקו 2:2 עם אנגליה והונגריה ודנמארק וכן מזרח גרמניה ובול־גריה, סיימו גם הן כ"א בתיקו 2:2.

ג'ודי שפירו לעולם לא תורשה לשוב לבריה"מ

ניו־יורק, 22 (יופ"יע). ג'ודי סיל־בר־שפירו, אמריקאית שנישאה ב־יוני למהנדס היהודי הרוסי גבריאל שפירו ונאלצה אח"כ לעזוב את ברית המועצות בלעדיו, אמרה היום, כי נמסר לה שלעולם לא תורשה לשוב לבריה"מ.

הגב' שפירו אמרה, כי פקידי מש־רד־החוץ האמריקאי מסרו לה, ש־בריה"מ דוחה את בקשתה לשוב למוסקבה כדי להיות נוכחת במשפט בעלה, העומד להיפתח ביום ד', ב־אשמת אי־התייצבות לשירות צבאי.

שושי מזור (מימין) המייצגת במונקו את ישראל בבחירות מלכת היופי של בנות הנעו־רים, לוחצת את ידו של ראש ממשלת יפאן, קאקואי טאנא־קה. (צילום רדיו של אי.פי.)

נחתם החוזה על אזור סחר חופשי באירופה

גוש הסחר העשיר בעולם * אוכלוסיה של 300 מיליון

בריסל, 22 (יופ"יע, ע"ר וע"צ). 10 מדינות השוק האירופי המור־חב ו־5 מדינות אחרות, חתמו היום על חוזים להקמת איזור סחר חופשי אירופי שיהיה גוש הסחר העשיר ביותר בעולם.

המדינה ה־16, פינלנד, תצטרף ל־הסכם לאחר הקמת ממשלה חדשה בהלסינקי.

חתימת החוזה מביאה לסיומו מו"מ קשה וממושך. איזור הסחר החופ־שי לא יבוא במקום השוק המשותף, אלא יהיה בחזקת מסגרת באהדה של מדינות השוק ושש מדינות מערב אירופיות נוספות, במאמץ ל־בטל כמעט את כל תעריפי המכס בין המדינות תוך קיום תעריפי מכס בין מדינות אלה לבין שאר מדינות העולם, בכללן ארה"ב.

המדינות המצטרפות לבנות השוק בחוזה הסחר הן: אוס־טריה, שווייץ, שוודיה, פורטוגל והאיסלנד.

איזור הסחר החופשי האירופי יכלול אוכלוסיה של 300 מיליון נפש.

לאחר שהפרלמנטים של המדינות השונות יאשרו את החוזים, ייכנס איזור הסחר החפשי לתוקפו ב־1 בינואר, ל־5 שנים.

פרס „דוד" לטופול

טאורמינה, 22 (ע"צ). פרסי „דוד של דונאטלו" המסורתיים הוענקו השנה לשחקני החוץ אליזבט טיילור (על משחקה בסרט „איקס־ויי־זד"), לחיים טופול, על סרטו „כנר על הגג" וכן לאלן דלון ולז'אן לואי טרינטיניאן.

כן זכו בפרס השחקנים האיטל־קיים קלאודיה קרדינלה ואלברטו סורדי.

254 יהודים פנו למזכיר או"ם המבקר במוסקבה

בתלונה על הקרמלין המפר מגילת זכויות האדם

מוסקבה, 22 (ע"ר ויו.פי.). — 254 יהודים סובייטים פנו היום למזכיר או"ם המבקר עתה ב־מוסקבה, בתלונה שעמדת הסו־בייטים בקשר לבקשתם לעלות לישראל, היא הפרה של מגילת זכויות האדם של או"ם.

הפניה, שהעתק ממנה נמסר לכת־בים הזרים במוסקבה, קוראת למש־לחות באו"ם לכלול בסדר־היום של העצרת הבאה סעיף בדבר זכות ה־יהודים בבריה"מ להגדרה עצמית לאומית ולשובם למולדתם בישראל.

החותמים על העצומה לואלדהיים מתחו ביקורת על כך שהטיפול ב־בקשות ההגירה נעשה בוועדות סו־דיות והוצאות ההגירה מגיעות ל־900 רובל לכל מבוגר. „לגבי כמה קבו־צות של אנשים — מורים, עובדים בכירים, מדענים ואחרים — גוררת הבקשה להגר פיטורים מידיים —" נאמר בקריאה. החתימות לעצומה נאספו ב־9 ערים בבריה"מ.

אנדריי זאכארוב, אחד ממדעני ה־גרעין הבכירים של בריה"מ, ומראשי המאבק למען זכויות האדם ברוסיה, קרא אתמול לד"ר ואלדהיים לפעול למען ולאדימיר גרשוני, — המרצה היהודי שבקשתו לעלות לישראל נת־קלה בסירוב. זאכארוב ושבעה מ־עמיתיו פירסמו מכתב גלוי למזכיר או"ם שבו הם מתארים בהרחבה את מצוקתו הנואשת של גרשוני.

קבוצת יהודים סובייטים ערכו אתמול „שביתת־שבת" שנמשכה יום תמים בחדר הקבלה של מרכז ה־מפלגה הקומוניסטית במוסקבה, ב־התעלמם מאזהרת המשטרה שהם ייעצרו.

היהודים מיחו על סירוב השילטו־נות לקבוע עו"ד מוסקבאי להגנת ולאדימיר מרקמן, מהנדס יהודי ש־נעצר בסברדלובסק באפריל באשמת „השמצת המדינה הסובייטית". דובר הקבוצה אמר, שהם יחזרו וימשיכו במחאתם ביום ב' (מחר), עם פתיחת המשרדים.

אגניו יהיה שוב מועמד כסגן נשיא

וואשינגטון, 22 (ע"צ). הנשיא ניקסון החליט להטיל על סגן הנשיא, ספירו אגניו, להמשיך בתפקידו כ־סגן נשיא, אם ייבחר מחדש בבחי־רות ב־7 בנובמבר, — הודיע היום דובר הבית הלבן, מר רונלד זיגלר.

קופנהאגן, 22 (מיוחד ל„הארץ"). במרכז קופנהאגן עומד להיפתח משרד „איגוד הפועלים הפלשתינ־אים". זהו איגוד הפועלים הערבים הראשון בדנמרק.

נומיירי: נתגלה קשר בסודאן

„מדינאים לשעבר וחיילים היו מעורבים בקשר"

ג'עפר נומיירי

קהיר, 22 (ע"ר). נשיא סודאן, ג'עפר נומיירי, הודיע היום בחר־טום, כי נתגלה קשר להפיל את משטרו.

„קבוצה של קושרים קשרו קשר ועשו יד אחת עם יחידה בצבא סו־דאן בימים האחרונים, בכוונה לע־שות הפיכה — אמר נומיירי בנאום שידווחה סוכנות הידיעות המצ־רית.

„מדינאים לשעבר וחיילים היו מעורבים בקשר, — ציין נומיירי.

בעבר כבר היו כמה נסיונות הפי־כה נגד נומיירי מאז המהפיכה שלו במאי 1969, אשר שמה קץ לשיל־טון מוחמד מחג'וב.

משקיפים מערביים בקהיר מצפים ל„הכרזת קרב" מסאדאת

„לאחר הבחירות בארה"ב תגבר המעורבות של וואשינגטון במזה"ת, ברוח תוכנית רוג'רס"

מאת אליהו מאייסי, סופר „הארץ" בצרפת

פריס, 22 (מיוחד ל„הארץ"). מש־קיפים דיפלומטיים מערביים בקהיר הביעו דאגה שמא ייסחף הנשיא סא־דאת ברטוריקה של עצמו וכי בנאו־מו ביום ב' (מחר) יצהיר על החל־טתו לצאת ל„קרב המכריע לשיחרור השטחים הכבושים".

יחד עם זאת, סבורים המשקיפים, כי הנשיא סאדאת מכיר בחולשת צבאו ו־על־כן לא תוכל מצרים לצאת בשלב ראשון אלא למיבצעים מוגבלים בל־בד.

אותם משקיפים מנסים עתה לפע־נח את עמדת ארה"ב לגבי המתר־חש במזה"ת. ממקורות יודעי דבר נמסר, כי ביום [illegible] הוצאת המומחי[illegible] רים ביקר [illegible] ארה"ב בקהיר ומסר לו איגרת מטעם הנשיא ניכסון. תוכן האיגרת לא ידוע, אך דיפלומטים מערביים סבו־רים, כי לאחר הבחירות לנשיאות ארה"ב בנובמבר, תיגבר מעורבות ארה"ב בענייני המזה"ת ברוח תוכ־נית רוג'רס.

משקיפים מערביים ומומ־חים לענייני האיזור טוענים בוד־אות, כי פעולתו האחרונה של סא־דאת היתה אינסטינקטיבית וכי לא קדם לה כל תיכנון. מכאן גם נובעת לדעתם אי־הוודאות לגבי פעולותיו בעתיד.

שווייץ: צעד התמיכה בדולר אינו פיתרון יסודי

„זהו צעד פסיכולוגי שכוונתו לקצץ בספקולציות"

מאת אליהו כהן, סופר „הארץ" בשווייץ

באזל, 22 (מיוחד ל„הארץ"). מומ־חים פיננסיים בשווייץ הצהירו ה־יום, כי החלטת הבנק לרזרבות הפד־ראלי בארה"ב לתמוך בדולר ב־שוקי המטבע, הוא צעד פסיכולוגי שכוונתו להגביר את האמון בדולר ולקצץ בספקולציות נגדו, אך בשום אופן אינו צעד המהווה פיתרון ל־בעיות המטבע הבין־לאומיות. לדעת השווייצים, מחייב פתרון לטווח ארוך לנקוט בצעדים המאפשרים את המרת הדולר בזהב ובעקבות זאת העלאת מחיר הזהב במידה דרס־טית.

אם כי הבנקאים השווייצים קיב־לו בברכה את תמיכת ארה"ב בדו־לר, וראו בכך אות שארה"ב שוב אינה אדישה לבעיות המטבע, העי־רו הבנקאים, כי האמריקאים לא ציינו באיזו מידה הם תומכים בדו־לר. לדעת הבנקאים, אם תשתמש ארה"ב ברזרבות המטבע שלה, כדי לתמוך בדולר, עלולה רזרבה זו ל־רדת לאפס בגל הראשון של ספקול־ציות נגד הדולר.

לדעת השווייצים נקטו האמריקאים בצעד לתמיכה בדולר, בלחץ הגר־מנים. הם מקווים, לדעתם, כי ה־אספקט הפסיכולוגי הנובע מן הצעד האמריקאי יעזור לה לעבור את ה־חודשים הקרובים עד לבחירות ב־ארה"ב, בנובמבר, ובגרמניה, בד־צמבר, בלי שיהיה צורך לנייד או לייסף את המארק.

שער הדולר היום היה 3.775 פרנ־קים שווייצים. שער זה, הגבוה רק במידה זעומה לעומת אתמול, מאש־ר את דעת השווייצים, כי לטווח ארוך מצב הדולר עדיין נראה עגום.

התקדמות מהירה בכלכלה האמריקאית

וואשינגטון, 22 (ע"ר). קצב ההת־קדמות של המשק האמריקאי היה בין אפריל ויוני המהיר ביותר מזה 6 שנים, בעוד שהאינפלציה ירדה במידה ניכרת, — מסרו אתמול מקו־רות מיניסטריון המסחר.

הגידול הכלכלי הריאלי הגיע ל־היקף שנתי של 8.9 אחוזים בהש־וואה ל־6.5 אחוזים ב־3 החדשים ה־ראשונים של השנה. היקף זה לוקח בחשבון את האינפלציה.

היקף האינפלציה הכללי האט ב־מידה ניכרת והגיע מגידול אינפל־ציוני של 5.1 אחוזים בשלושת ה־חודשים הראשונים, ל־2.1 אחוזים באפריל עד יוני. העליה בהוצאות המחיה היתה 0.2 אחוז ביוני ו־0.3 אחוז במאי.

המוצר הלאומי הכולל התקדם ב־11.2 אחוזים.

82 נהרגו באסון רכבות בספרד ובאיטליה

סיביליה, ספרד, 22 (ע"ר, יופ"יע). באסון הרכבות החמור ביותר שפ־קד את ספרד, נהרגו אתמול 76 אנ־שים ונפצעו 103.

האסון נגרם ע"י נהג של רכבת נוסעים קטנה שלא הבחין באור אדום, לפני שהתנגשה חזיתית עם רכבת האכספרס של מאדריד—קאד־יז.

הרכבת המהירה הובילה 500 נוסעים והתנגשה ברכבת נוסעים מקומית ב־סיבוב במרחק 650 ק"מ דרומית ל־מאדריד.

באיטליה נהרגו שישה אנשים ו־יותר מ־100 נפצעו, כאשר שתי רכ־בות נוסעים התנגשו היום חזיתית ליד פוצואולי, מצפון לנאפולי, ב־כניסה למינהרה.

ביירות, 22 (ע"צ). העתון הלב־נוני היומי „אל־חיאת" כתב אתמול, כי ממשלת ירדן הודיעה לארצות־ערב על החלטתה להקפיא את ה־תוכנית לכינון ממלכה ערבית מאו־חדת, שהוצעה ע"י המלך חוסיין ב־15 במארס.

מצרים תקבל בברכה הסדר

(סוף מעמוד 1)

בת מצרים ליוזמת שלום אמריקאית, אמר: „מצרים קיבלה בעבר ותוסיף לקבל כל יוזמה, בין שהיא באה מ־וואשינגטון, לונדון, מוסקבה, בלגראד וכיו"ב.

אל־זייאת אמר, כי ארה"ב לא קיב־לה הודעה מוקדמת על החלטת סא־דאת. הוא הוסיף עם זאת: „ייתכן שהידיעה הגיעה אל ארה"ב בדרך אחרת, למשל באמצעות סוכנות־הביון המרכזית".

„אניות־המלחמה הסובייטיות בים־התיכון יוסיפו גם להבא ליהנות מ־אותם שירותים כמו בעבר בנמלי מצרים" — הוסיף הדובר.

אל־זייאת הכחיש את הידיעות כ־אילו יש בידי הצי הסובייטי בסיסים במצרים. הוא הטעים, כי בריה"מ נהנית משירותים בלבד, במיוחד ב־ענייני האספקה ותיקונים. עוד אמר, כי על אף יציאת היועצים, תוסיף בריה"מ לספק „מדריכים". הוא הג־דיר את המושג מדריכים באמרו, ש־אלה אנשים החותמים על חוזה לזמן מוגבל, שבו הם מתחייבים להדריך את אנשי הצבא המצרי בהפעלת ה־נשק החדיש.

זייאת אמר, כי לא ידוע לו דבר על שינויים כלשהם בקשר עם אס־פקת חלקי־חילוף והחלפת ציוד ש־יצא מן השימוש.

הרוסים קיבלו הודעה על החלטת סאדאת כבר בתחילת יולי וביקורו במוסקבה של ראש הממשלה, עזיז סידקי, היווה חלק מ„התייעצות בדרג הגבוה ביותר" לפני הצעת סא־דאת. „ייערכו פגישות נוספות" — אמר זייאת בהקשר זה.

כשנשאל בעניין מקורות אספקה נוספים, הזכיר זייאת, כי ממשלת צר־פת הטילה אמברגו על מישלוחי נשק למדינות העימות במזה"ת. בהשיבו לשאלת עתונאי אמריקאי בעניין נשק ממקור אמריקאי, ציין: „כמובן ש־היינו רוצים לקבל כמה מטוסי פאנ־טום, מאחר שאתם מספקים מטוסים אלה למדינות ידידותיות". הוא הו־סיף: „אני מבהיר שננסה להשיג כל שניתן להשגה, מכל מדינה ש־היא".

הדובר הביע את המשאלה שקא־היר תוכל לקיים יחסים טובים עם כל המדינות, כולל ארה"ב. „זאת תהיה מדיניותנו הבינלאומית".

„בקצב מהיר למדי"

זייאת גילה, כי פינוי היועצים מת־נהל בקצב „מהיר למדי".

המתנגדים שאלוהו אם קיים קשר כלשהו בין הפגישה של חאפז איסמאעיל, יועצו של סאדאת לענייני ב־טחון לאומי, עם ג'וזף סיסקו, בציג ארה"ב בקאהיר, לבין ההודעה על גירוש היועצים. הוא השיב, שאין כל קשר בין השתיים.

זייאת נשאל כמה פעמים, אם ה־צעד של סאדאת יקרב את מצרים ל־מלחמה או לשלום. הוא השיב: „אי־ני יודע אם אנו קרובים יותר למל־חמה או לשלום. מדיניותנו קבועה. כל שאנו רוצים הוא — פיתרון ב־דרכי שלום ולא פיתרון צבאי. המצב נכפה עלינו ע"י ניצחון ישראל ב־1967".

בהמשך מסיבת העתונאים אמר זייאת, כי עד כמה שידוע לקהיר, לא ניתן כלל אמברגו על מישלוחי נשק למזה"ת בזמן ביקור ניכסון ב־מוסקבה במאי. „הרוסים לא יכלו להסכים לצעד כזה מפני, היינו דוחים אותו, באומר כהיה בו משום הקפאת המצב הקיים".

הדובר אמר, כי אין כל ניגוד ב־יחסים עם מוסקבה בעיקבות הצעד שננקט ע"י סאדאת. כן סירב לגלות מה מספר אנשי הצבא הסובייטיים וה־מומחים המצרים הנמצאים במצרים.

בקשת תושבי בירעם ואיקרית תידחה בממשלה

מוצע ניסוח עם הבטחות לטווח רחוק * נידחתה בקשה של תושבי כפר נוסף

מאת דן מרגלית, סופר „הארץ"

הממשלה דחתה בשבוע שעבר — עוד לפני שהיא מקיימת את הדיון בפרשת החזרת תושבי אי־קרית ובירעם למקומותיהם — את בקשתם של תושבי רבסיה לחזור לכפרם.

כפר זה נעזב ב־1948 לאחר ש־תושביו השתתפו במלחמה נגד יש־ראל. ההחלטה לדחות את הבקשה נועדה לקבוע עובדה ולמנוע תקדי־מים בכפרים אחרים לקראת הדיון שיהיה בישיבת הממשלה בפרשת בירעם—איקרית.

בגלל הדיון המדיני לא ברור אם אכן יתקיים היום כמתוכנן הבי־רור בפרשת בירעם—איקרית. ב־דיון ישתתפו הרמטכ"ל ויועץ ראש הממשלה לעניינים ערביים. התייע־צויות נוספות הוזן בשאלה זו בסוף השבוע שעבר.

כפי שפורסם ב„הארץ", קבעה ראש הממשלה את עמדתה ברוח ה־עקרונות של גורמי הביטחון ה־מתנגדים הן לעצם המעשה, הן ל־יצירת תקדים של „פתיחת ספרים" מאז 1948. אך לנוכח הלחצים המו־פעלים ע"י גורמים בעלי השקפות אחרות, ובעיקר הרצון למנוע דיון פנימי ברעת־הקהל, נבדקות הדר־כים להשיב בשלילה מתונה על בק־שת תושבי בירעם ואיקרית.

לפני הממשלה עומדות ארבע אפ־שרויות:

* לקבל את הצעת שר־המשטרה מלפני שנה להקים ועדה לבירור ה־בעיה. אין היא נחשבת כמעשית, שכן תתפרש כהתחמקות מתשובה לבקשת תושבי בירעם ואיקרית.

* לדחות את הבקשה, כהצעת גורמי הביטחון.

* להיענות לבקשת התושבים. ראש הממשלה דוחה דעה שלילית בעניין זה.

* להודיע לתושבים, כי עקרו־נית מוכנה הממשלה להחזירם לכפ־רים, אולם הדבר ייעשה רק לאחר שיחזור השקט הקבוע לגבול היש־ראלי־לבנוני. נוסחה זו תקבל, למעשה, את תפישת גורמי הביטחון, אך תהווה ניסוח מתון של התשובה ה־שלילית.

דיון על גירעון האוניברסיטאות

עוד עשויה היום הממשלה לדון בשאלת הגירעון של האוניברסיטות. הגירעון השנתי של המוסדות להש־כלה גבוהה הוא בשיעור 51 מיליון ל"י. שר־החינוך מציע לכסותו מ־תקציב המדינה ואילו שר־האוצר מבקש שיובהר לו מאילו מקורות. ועדת השרים לכלכלה החליטה להח־זיר את הנושא לממשלה.

„הבימה הניידת של קן קמפבל"

אמש בפסטיבל

מאת ד"ר חיים גמזו

(באולם נחמני)

איני יכול להבין את מארגני ה־פסטיבל הישראלי אשר תוכניתו, הערב, נפתחה בהצגת יהצא־דופן, ש־אינו מצדיק בשום פנים את צפייתו של שר התיירות, מר משה קול, ה־כותב בהקדמתו לתוכניה (שהיא מכ־תב אל מר א.ב. פרופס) כדלקמן: „אנו רשאים לצפות לפסטיבל מגוון וברמה אמנותית ראויה לשמה". ה־ערב, אורחי השר וידידי מנהל הפס־טיבל הישראלי, היה מגוון אך ברמה אמנותית שאינה ראויה למיפגן כה חשוב כפסטיבל. וכן כותב גם יו"ר המועצה הציבורית של הפסטיבל: „מי יתן ותמצאו בו (בפסטיבל), כתמיד, אוירת־מגע בין מבצעים ומאזינים, אוירת השראה, העושה כל מופע ל־חוויה בלתי נשכחת".

כדי להדגים את הרצוי הנ"ל ואת האיחולים דלעיל, מצא מי שמצא ל־נחוץ להביא לפסטיבל ארצה את „ה־בימה הניידת של קן קמפבל", שזוהי להקת־בידור קירקסית־ירידית, עם „פצצה אנושית" מר סילבסט מקקוי, שהוא משהו בין לוליין וקומיקאי ו־בדחן, משעשע לרגעים, המתאמץ לע־שות מאמצים עליונים כדי להביא את עצמו ואת חבריו ללהקה למה ש־קרוי בתוכניה „אוירת־מגע בין מב־צעים ומאזינים". העלוליו־מגע היו שם, אך אוירה מגע השראה, לא הכירן הערב, מקומן, באולם נחמני. הרבה יותר היה כאן בדוח פשטני ו־הומור כבד, לא ההומור האנגלי ה־מרמז הפועל בשבילי ה„אנדרסטייט־מנט" המהנה את הקהל, אלא רוב ה„פואנטות", חידודי־הדרגוג, היו כב־דים, מסורבלים, בנויים על נוסח של קירקס בדחני־רחוב, הטוב בעממי־ותו, כשהוא חסר יומרות של סופיס־טיקציה משושה, מאולצת.

ההבדל בין שורות הצופים, התגליות־הכלאכותיות, של צופים בדומים (שלמבצעה הם חברי הלהקה של „הבימה הניידת", הראויה, במק־רה הטוב ביותר, להצגות בין קירות ה„טאביב", בתי הקפה של הבוהמה הוהכלה, ושל „נונקונ־פורמיסטים"... אך מה לכל אלה לפסטיבל, החייב להביא ארצה מן המשובח ביותר, מן המעניק לצופה המראה ההופך את התוכנית של ה־פסטיבל מיגוון של איכות בכל תחו־מי האמנות לא כהוות אקספרבי־סיוניסטית כאה וכבדת חידודין. כפי שכותב שר התיירות: „אנו רשאים לצפות לפסטיבל מגוון וברמה אמ־נותית ראויה לשמה"... צפייה זו לא נתגשמה כלל וכלל הערב.

סן דייגו, 22 (ע"צ). חברת ביטוח אמריקאית שילמה ביום ה' 100 אלף דולר למשפחת נוסע שנהרג ב־5 ביולי בנסיון החטיפה של סן פראנ־ציסקו, בעת נסיון החטיפה.

ולדהיים קורא לא להפציץ כפרים בוייטנאם

מוסקבה, 22 (יו.פי. וע"ר). מזכיר האו"ם קרא היום לארה"ב לא להפ־ציץ כפרים בצפון וייטנאם והזהיר שאלפים ימותו אם ייגרמו שיטפו־נות בעיקבות הפצצת סכרים.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 9)

ד"ר ואלדהיים הביע דאגה עמוקה מן הידיעות שמפציצים אמריקאים כבר פגעו בסכרים; אם כי ציין ש־ארה"ב מכחישה ידיעות אלה. מזכיר או"ם הדגיש, כי הפתרון היחיד למלחמת וייטנאם הוא שלום על בסיס של מו"מ.

מסייגון נמסר על פעולות נוספות של הכחות הדרומיים באזור הקר־בות, במיסגרת מיתקפות־הנגד להדי־פת הקומוניסטים. במחוז קואנג־טרי תוגברו הדרומיים התוקפים בכוח של נחתים שהגיעו במסוקים. חיל־האוויר האמריקאי שוב הפציץ הבוקר את האנוי.

בירושלים מותחים ביקורת על החלטת או"ם * אבן ידווח היום

נוקשות המצרים — הסיבה העיקרית לקיפאון בפרשת השבויים

מאת סופרנו המדיני של „הארץ"

החלטת מועצת הבטחון מדגי־שה את האפליה בין שבויים על יסוד לאומיותם ודרגותיהם — אמרו אמש חוגים מדיניים בירו־שלים בהגיבם בתקיפות על החל־טת מועה"ב.

יש להניח, כי שר החוץ אבא אבן ידווח היום בממשלה על התפת־חויות שהביאו לכינוס הדיון ע"י השגריר יוסף תקוע. כן ידווח על פעילות ענפה של שגרירים ישרא־ליים בבירות המדינות החברות ב־מועה"ב ואשר מקיימות יחסים דיפלו־מטיים עם ישראל.

החוגים המדיניים הדגישו אתמול, כי מועה"ב הרחיקה לכת באפליית ישראל, לא רק בתחום העניני, אלא גם הנוהלי. הם הזכירו, כי הצעת סומאליה משקפת את יחסי הכחות הפרלמנטריים במועה"ב ששבע מ־חברותיה אינן מקיימות יחסים עם ישראל. לפיכך הן נוטות להיענות גם למהלך המדיני האחרון של הער־בים.

עם זאת הוזכר אתמול בירושלים, שגם מחברי ההחלטה העויינת את ישראל נאלצו להתחשב ברצון ה־כללי להגיע לשחרור כולל של ה־שבויים, דבר המתבטא בהערכה למזכ"ל האו"ם ולנשיא מועה"ב. יש־ראל, אמרו החוגים המדיניים, תוסיף לחתור לחילופי שבויים כוללים ללא אפלייה, המבוססת על מעמד חבר־תי, דרגה או לאומיות.

מקורות בירושלים הזכירו, כי אי־טליה ובלגיה — ובמידה מסויימת גם נציגי בריטניה, צרפת ויפאן — נשאו בתום הדיון באו"ם נאומים בהם קראו לשחרור כולל של ה־שבויים. גם נשיא המועצה אמר בסיום הדיון, כי חברי משלחות שו־נות באו"ם הביעו דעה, ש„חילופי שבויים במזה"ת יתרמו להפגת ה־מתיחות באיזור".

מקורות אחרים אמרו אמש לסופר „הארץ", כי נוקשות מצרית מהווה עדיין הסיבה העיקרית לקפאון ב־מו"מ על חילופי השבויים.

ולדהיים במוסקבה:

הוצאת היועצים לא תשפיע על שליחות יארינג

מוסקבה, 22 (ע"ר). מזכיר או"ם אמר היום, כי הוצאת היועצים ה־צבאיים הסובייטיים ממצרים, לא תשפיע על שליחות השגריר יארינג שתתחדש בחודש הבא.

ד"ר ואלדהיים אמר בתשובה ל־שאלה במסיבת עתונאים במוסקבה, ששאלת היועצים הצבאיים היא שא־לה דו־צדדית הנוגעת למצרים ול־בריה"מ, בעוד ששליחות ד"ר יא־רינג היא פעולה בתמיכת או"ם.

ד"ר ואלדהיים אמר: אם תיכשל שליחות יארינג, תצטרך מועצת ה־בטחון לקבל את ההחלטות המתאי־מות. [illegible] יחס הצדדים הנוגעים בדבר.

הוא הוסיף, שדן במוסקבה עם ראש הממשלה אלכסיי קוסיגין ועם שר החוץ אנדריי גרומיקו על המזה"ת ווייטנאם.

ד"ר ואלדהיים ציין, שקיימת מג־מה ברורה של הפגת מתיחות בין מעצמות העל. במיוחד הביע את שביעות רצונו מן העובדה שאירופה היא עתה יבשת של שלום לאחר שנים רבות של מלחמה.

הולנד מסרבת

(סוף מעמוד 1)

למלא את בקשת ישראל לסייע במישור הקונסולארי־דיפלומטי לגבריאל שפירא ולמארק נשפיץ (בעלי נתינות ישראלית) העומ־דים למשפט במוסקבה.

מקור ממשלתי, שמסר על כך לסופר „הארץ", הוסיף, כי שגרירות הולנד במוסקבה אף מסרבת להע־ביר ליהודים אלה, שהוענקה להם אזרחות ישראלית, את תעודותיהם הנמצאות בשגרירות. תביעה מהשל־טונות הסובייטיים לאפשר לנציג ה־הולנדי לבקר אצל נשפיץ העצור המנותק מן העולם החיצון — ב־דומה להעברת תעודות האזרחות הישראלית לבעליהן — הן פעולות ששגרירות הולנד המייצגת אותנו, חייבת לבצע בתוקף הנוהג הקונ־סולארי המקובל, מסר המקור.

עד כה: מגעים בדרג נמוך

עוד נמסר, כי נוכח משפטו של שפירא, שייערך ביום ד', ונוכח מצ־בו החמור של נשפיץ העצור, נש־קלת עתה פנייה אישית של ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, להולנ־דים, שתישלח עוד היום. עד כה לא פנתה ישראל להולנדים באיגרת רש־מית והמגעים קויימו רק בדרג דיפ־לומאטי נמוך.

לאחר החלטת מועצת־הביטחון ביום ו'

מדינות מערביות אומרות שיש ליישב בעיית כל השבויים

ההחלטה במועה"ב נתקבלה פה אחד, בהימנעות ארה"ב * הסיכום: גינוי לישראל ותביעה להחזרת ה־5 [...]

מאת סמואל וויס, מיוחד ל„הארץ"

ניו־יורק, 22 (טלגרפית). מו־עצת־הבטחון קיבלה ביום ו' את ההחלטה אשר רוב המשקיפים ציפו לה. ההחלטה מגנה את יש־ראל על החזקת ששת הקצינים — חמשת הסורים והלבנוני — ותובעת להחזירם ללא־דיחוי.

ההחלטה קוראת למזכיר האו"ם ולנשיא מועה"ב לחדש את המאמ־צים להבטחת ביצוע החלטת ה־או"ם.

ההצעה, אשר הוגשה ע"י גיניאה, סומליה, סודן ויוגוסלאוויה, נתקבלה פה אחד, בהימנעות ארה"ב בלבד.

השגריר יוסף תקוע אמר לאחר ההצבעה, כי החלטה זו, הממשיכה את מסורת ההחלטות הלא־מאוזנות לא היתה מתקבלת לולא סבלה מו־עצת הבטחון מאי־יכולת כרונית ל־דון לגופו־של־עניין בבעיות הנוב־עות מן המצב במזה"ת.

אף־על־פי־כן נראה, שהישראלים שבעי־רצון למדי מתוצאות הדיון במועצה עד כה, בעיקר משום ש־ההחלטה קוראת להמשך המו"מ ב־עניין השבויים ומספר מדינות מערביות אף הביעו דעתן, לאחר ההצ־בעה, שיש ליישב את בעיית כל השבויים כדי להפיג את המתח ב־מזה"ת.

זו לראשונה לא השתתפה ישראל באופן פעיל בדיון במועצה. כזכור עזב השגריר תקוע את הישיבה ב־מחאה על שבקשתו לדון בבעיית השבויים באורח עקרוני נדחתה, ו־כן לא נשא את הנאום שהכין.

ההחלטה שנתקבלה היא פחות קי־צונית בהרבה ממה שציפו ודרשו הערבים. לבנון הציעה שמשלחת צבאית או אזרחית תישלח לישראל לקבלת השבויים, אך אין לכך זכר בהחלטה. כן אין סיכוי שתתקבל דרישת סוריה להוציא את ישראל מ־האו"ם. מקורות יודעי דבר אומרים כי לו הועמדה דרישת סוריה להצ־בעה, היתה ארה"ב מטילה וטו.

כך הפכה שוב שאלת השבויים נו־שא לדיונים בדיפלומטיה שקטה ו־בינתיים אין עוד רמז שהמועצה תיקרא לדון מחדש בנושא.

(ע"ר). הנציג הצרפתי, לואי דה גירינגו, אמר בדיונים, כי צרפת מקווה שישראל תציית הפעם להח־לטת מועה"ב וכי בהחזירה את ה־קצינים „תתרום תרומה יעילה להפ־גת המתיחות במזה"ת". כן הביע כמוהו כנציגים אחרים, את התקווה כי „בסופו של דבר יגיעו לחילופי שבויים כלליים".

הנציג הבריטי אמר, כי הוא מצ־ביע בעד ההחלטה על אף שיש ל־משלחתו הסתייגויות מסויימות ב־יחס לתבונה שבכינוס המחודש של המועצה בעוד נמשכים עדיין המאמ־צים מחוץ למועצה להשיג פיתרון. (ראה כתבה בעמ' 3).

„נובוסטי": השמחה היא מוקדמת

מאת אליהו זהבי, סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 22 (מיוחד ל„הארץ"). העתונות הציונית גילתה שמחה מוק־דמת ומסולפת בעיקבות החזרת ה־מומחים הסובייטיים ממצרים, — כו־תב ו. קאסין, פרשן בכיר של סוכ־נות הידיעות הסובייטית „נובוסטי".

קאסין טוען, כי העתונים הקפי־טליסטים והציונים ניסו להטיל ספקות ביחסי הידידות שבין מוס־קבה לקהיר, וסילפו את פירוש ה־הודעה המצרית בעניין החזרת היוע־צים. „הריאקציה הבינלאומית וה־ציונות נבהלות מכל פרובוקציה ש־מטרתה לערער את האימון ההדדי בין בריה"מ למצרים, — אומר ה־פרשן.

סוכנות טא"ס פירסמה היום רא־יון עם כמאל נאצר לרגל ביקור יא־סר ערפאת במוסקבה, בו נאמר, כי בריה"מ היא הידידה היחידה הנו־מכת במלחמה לשיחרור פלסטין.

סאדאת עומד

(סוף מעמוד 1)

שיחרור עממית" כלל ערבית נגד ישראל. במהדורה הבכירה כל העתון הוקדש המאמר הראשי לחינוך ה גבוה במצרים.

„אל־ג'מהוריה" כותב בקוח עקיפה על צעדי סאדאת ומציין כי „מלחמה רגילה היתה בבריה את מצרים להסתבך בסיכון היגה אשר אין אנו יכולים להיות בו בעיקבות ההתפתחות האחרונה. העתון מציין, כי „רק באמצעות מלחמת שיחרור עממית ניתן להת־גבר על המכשולים עד לנצחון".

מספר היוצאים יגיע לעשרת אלפים

העתון הבירותי „אל־אנואר" ציין אתמול, כי מספר היועצים הצבאיים הסובייטים שיוצאים ממצרים יגיע ל־10 אלפים ופינויים יסתיים בסוף השבוע. העתון מציין, כי מצרים תוסיף לספק לצי הסובייטי בים התיכון שירותים. העתון גילה, כי עורכי העתונים וציין, כי אוירה עכורה אפפה את יחסי מצרים בריה"מ. סאדאת גילה, כי לאחר בואה של האיגרת הסובייטית ה־מאכזבת ב־6 לחודש זה, הוא קיבל איגרת מוואשינגטון ובה צוין, כי ארה"ב היא המדינה היחידה „המח־זיקה את מפתח ההסדר לשלום ב־איזור".

לוטפי אל־חולי, הפרשן השמאלני ב„אל־אהרם", כתב אתמול, כי סי־בת גירוש היועצים הסובייטים מ־מצרים היא, שבריה"מ התנגדה ל־מלחמה חדשה נגד ישראל.

בצער רב וביגון קודר הננו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו היקרה

מרת חיינה גיטה לוקשין ז"ל (לבית חנקין)

ההלויה תצא היום יום א', י"ב באב תשל"ב 23.7.72 מבית ההלוויות העירוני ברח' דפנה 5 בשעה 12 בצהרים לבית העלמין בחולון.

המתאבלים מ"ה:
בנה: לוי תמיר ומשפחתו
בתה: שפרה מרקוס ומשפחתה
בנה: דוד תמיר ומשפחתו
בנה: שמעון לוקשין
ומשפחות: מרקוס, קלינמן, שטינבוק, גרדיטור, מילר, ברמן וקליימן

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו, סבנו ודודנו

ר' יצחק בן ר' מאיר פלסר

ההלויה תצא היום, יום א', י"ב באב תשל"ב (23.7.72) בשעה 16.00 משער החדש של בית העלמין בחולון

המתאבלים:
חיים פלסר וב"ב
אביגדור פלסר וב"ב
דבורה (לבית פלסר) זיידן וב"ב
הנכדים והנינים
והמשפחה בארץ ובחו"ל

אוטובוס יצא בשעה 15.15 מרח' ליפסקי 13 בתל־אביב לבית העלמין

מבצע מיוחד

סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ

הסוכנים הכלליים של פיאט בישראל

מתכבדת להודיע

לבעלי מכוניות:

„פיאט 600", „פיאט 850"

לרגל פתיחת המוסך המרכזי לירושלים

החלפת מנוע

לדגמים 600 ו־850

במחירים ובתנאים מיוחדים

בתוקף עד 31.8.1972

פנה מיד

מוסך פיאט ירושלים, תלפיות, דרך בית־לחם 142
טלפון: 61046, 61083

סכנו רכב בע"מ חיפה, מפרץ חיפה, ע"י משרד הרישוי
טל. 71408

המוסך המרכזי תל־אביב, רח' גבורי ישראל 109
טלפון: 257576

החלפים למכוניות פיאט היו הזולים ביותר לעומת חלפים למכוניות אחרות החל מעתה הם יהיו עוד יותר זולים לאור רצוננו לעודד שימוש בחלפים מקוריים.

FIAT

נעורים בריאות וגיל עם מזון מלכות "גליל"

אם עברת את גיל ה־40 וברצונך לשמור על רעננותך — לאורך ימים, הננו ממליצים על "עזוז" — 6000 מיליגרם. כל כפית מכילה 500 מג. מזון מלכות.

א.נ.ת.

ארגון למען נפגעי תאונות דרכים בישראל

מבצע "כופר תאונות" 1972

אזרח נכבד! הרם תרומתך בעין יפה

3 חנויות נשרפו בת"א

מראה החנויות שניזוקו בשריפה בבנין ברחוב המלך ג'ורג' בתל־אביב

(ע.). שלוש חנויות עלו באש ו־ חנויות נוספות נפגעו בדליקה ופי־ צוץ שאירעו בשבת לפנות בוקר ב־ חנות אריגים ברחוב המלך ג'ורג' 3 (פינת רחוב בית לחם — שוק ב־ צלאל) בתל־אביב.

הכבאים הוזעקו למקום והשתלטו על הדליקה תוך זמן קצר. המשטרה גידרה את השטח והציבה משמרות, כדי למנוע ביזה מחנויות שחלונות הראווה שלהן נפגעו. כן החלה ה־ משטרה לחקור את גורמי השריפה וההתפוצצות. לפי עדויות ראשונות אירעה ההתפוצצות אחרי שנראו ה־ להבות.

הדליקה פרצה בשעה 2.45 לפנות בוקר בחנות אריגים של יהודה תוו, בפינת הרחובות. האש התפשטה מיד אל מספרה סמוכה, ברחוב המלך ג'ורג' 3 וגרמה נזק כבד בשתי החנויות. זמן מה לאחר מכן נשמע פי־ צוץ חזק ונפגעו חלונות הראווה של כמה חנויות סמוכות והן נשארו חשו־ פות. נראה שנפגעו כ־7—8 חנויות מסביב לשתי החנויות שעלו באש.

בבנין, שבו פרצה הלהבה, שלוש קומות. הדיירים התעוררו לקול ה־ נפץ וירדו לכסה לחדר המדרגות, הנמצא בחלקו האחורי של הבניין.

הכבאים הגיעו בשתי מכוניות כי־ בוי, מכונית הצלה וסולם הידראולי. אולם לא היה צורך במכונית ההצ־ לה והסולם. איש לא נפגע.

נודע שהמשטרה חוקרת אפשרות של מעשה נקמה לחיסול חשבונות.

נשרפה חנות לתשמישי קדושה

חנות לתשמישי קדושה ברחוב לי־ לינבלום בת"א נשרפה ביום ו' ב־ ערב. בפעולת הכיבוי נפגע אחד ה־ כבאים.

במקום נראו סימנים כאילו היה נסיון פריצה לחנות.

28 מיליון ל"י מתוך 85 כבר הושקעו בישובי מרום הגליל

מיפנה חיובי במצבם המשקי והחברתי

(ע). האמצעים שהוזרמו לישובי ההר במרום הגליל בגבול לבנון חוללו מיפנה חיובי במצבם המשקי והחברתי. עד עכשיו הושקעו על ידי מחלקת ההתישבות של הסוכנות 28 מיליון ל"י מתוך 85 המיליון שהוקצ־ בו לתוכנית החומש שתסתיים תוך חודש חודשים — אמר מנהל הגליל, מר יעקב ארד. הדברים נאמ־ רו בסיכום סיור עיתונאים שנערך במושבים זרעית, דובב, בשתי ה־ מטעים בדישון ובכרם בן זימרה.

המטרה הושגה ברוב הישובים ש־ הגיעו השנה להכנסה של 11 עד 12 אלף ל"י מן החקלאות כאשר הלול והמטע מהווים ענפי יסוד בקיום המשק החקלאי בגבול לבנון.

בפרק זמן שחלף מאז התווית ה־ תוכנית בגליל הוכשרו 7500 דונם קרקע לישובי ההר וניטעו 4400 דונם מטעים חדשים שהם כ־50 אחוז מה־ תוכנית. כן הוכפלה מכסת הביצים והפטימים בלול.

כדי להתגבר על מחדלי התכנון בעבר, השקיעה מחלקת ההתישבות 4 מיליון ל"י בתכנון של ענף הלול המהווה כ־70 אחוז מהכנסת המשק במושבי ההר.

מנהל ארגון הקניות „גליל", מר נעים רענן, ונציגי הישובים ציינו בדבריהם את היציבות החברתית וה־ ביסוס הכלכלי בישובים כתוצאה מן המאמץ שהשקיע חבל הגליל. עם זאת תבעו להגדיל את מספר יחידות המשק כדי לקלוט את הבנים המש־ תחררים מצה"ל. בסך הכל מצפים ל־600 בנים.

33 אלף ל"י נחטפו בטבריה

(ע). בשוד שאירע בטבריה ביום ו' לפני הצהריים נחטפו 33 אלף ל"י במזומן וצ'קים בסכום של 57 אלף ל"י מעובד תנובה שהיה בדרכו לבנק.

העובד, אליהו כוזהי, הלך עם הכסף בדרך עפר צדדית, עמו היה שלום בוגזי (16), עובד בתנובה בחופשת הקיץ.

לפתע התקרב לעברם סנדר דודג' ובו שני אנשים, אחד מהם, לבוש אוברול ורעול פנים, ירד מן הרכב חטף את התיק וחזר לסנדר שהסתלק במהירות בעוד השניים צועקים.

הנער הספיק לראות את מספר הסנדר ומסר על כך מיד למשטרה. הסנדר נמצא כעבור שעה חצי ליד המוביל הכלות, בקירבת מגדל. הוא נגנב באותו יום במגדל העמק. המשטרה פתחה בחקירה.

קופל: המשטרה זקוקה ליותר שיתוף פעולה מצד הציבור

(ע). כוח האדם של המשטרה גדל, אולם הצרכים גדלו עוד יותר והגיוס אינו מדביק את הצרכים — אמר מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב פנ־ חס קופל, ערב פרישתו מתפקידו, בראיון שנערך במוצאי שבת בשי־ דורי ישראל.

מר קופל אמר, כי עוד לפני שלוש שנים התריע על כך שבעיות־פנים יילכו ויחריפו, ואמנם יש יותר אלי־ מות ויותר מעשי שוד תוך שימוש בנשק, מכפי שידענו בעבר.

מר קופל אמר עוד, כי המשטרה זקוקה ליותר שיתוף פעולה מצד הציבור. לדוגמה הזכיר כי כאשר בספרי־בהונים מפרסמים למאות צי־ פים בקלטע, הוא סבור שהקהל ...קבא למשטרה וידרבן למנוע את הפריצה.

הוא הוסיף, כי יש כיום גם אלי־ מות־בכתובה בקשר לנושאים מסוי־ ימים ויש מידה מסויימת של אלי־ מות פוליטית של קיצונים למיניהם.

בתשובה לשאלה אחרת, אמר מר קופל, כי המשטרה מפעילה כוח נשק רק כשהדבר נחוץ. כל מקרה בו נפגע אדם על־ידי שימוש בנשק על־ידי שוטר מובא לשופט־חוקר ועד כה לא נמצא פגם בהתנהגות המשטרה.

עוד אמר, כי לא היו מניעים פולי־ טיים באישור או איסור הפגנות. ל־ גבי הפנתרים היו פגישות עמם והוסברו להם הנימוקים. הובהר להם כי המשטרה עצמה להבות נגד אנ־ תן תופעות שהם מתריעים עליהן.

המפקח הכללי הפורש דחה כדב־ רי עשות את ההצעות על „עייפות במשטרה" ועייפות של קצינים בכי־ רים. מי שבוחר במקצוע המשטרה — בוחר במקצוע מסוים שהנסיון והזמן מוסיפים לו הרבה, אמר. לב־ סוף אמר, כי אין לו בינתיים כל תכניות משלו לעתיד.

(ראה הידיעה „אל הראש" בעמוד 5).

אגודת העתונאים בת"א החליטה להשעות את לביב

(ע.). ועד אגודת העתונאים בתל־ אביב החליט בישיבתו ביום ו' ל־ השעות לאלתר את העתונאי יגאל לביב מחברותו באגודה ולהמליץ ב־ פני הנהלת האיגוד הארצי להפסיק את חברותו בגלל פגיעה בכבוד ה־ מקצוע והאגודה. הוועד אישר את מסקנות ועדת האתיקה המקצועית, שהתקבלו באוקטובר אשתקד, ופר־ סומן עוכב עד לסיום ההליכים המש־ פטיים נגד יגאל לביב.

במסקנות ועדת האתיקה, שחבריה היו אריה זיו (יו"ר), מרק גפן ושל־ מה שמבר, נאמר:

ועדת האתיקה המקצועית של אגו־ דת העתונאים בת"א, בדקה בפרוט־ רוט את התנהגותו של חבר האגודה יגאל לביב, במערכת „הארץ", בפרש־ ה לכבודו „מסמכי לנסקי", שב־ רשותו, תמורת תשלום, לפורץ חיים בסוק. הוועדה שמעה פעמים את הסבריו של י. לביב ואת הסברי שאול סיף מ„הצפה", שתיווך בעיסקה זו, וכן שמעה את עדותו של עו"ד ח. בסוק בפריסה. כן עיינה הוועדה ב־ מיסמכי „ועדת פלדי" ובפרוטוקול של הודעות י. לביב במשטרה.

הוועדה טיפלה אך ורק באספקט של האתיקה המקצועית בהתנהגותו של י. לביב, ולא בשום בחינה אחרת המתייחסת אליה.

הוועדה מצאה, ללא כל ספק ועל סמך הודעותיו של י. לביב עצמו, כי הוא יזם את העיסקה, שפורץ בסוק ישלם לו בדולרים את התשלום, ש־ הוצע לו בעד מכירת המסמכים. מ־ בלי להיכנס לשאלה, באיזו מידה מתיישבות עסקות כגון זו עם האתי־ קה המקצועית. מצאה הוועדה, כי הנסיון להפליל אורח בצורה זו או אחרת, מהווה הפרה חמורה ביותר של האתיקה המקצועית. הוועדה לא קיבלה את טענת י. לביב, כי על־ידי פרובוקציית־הדולרים אך ביקש „לצ־ רב את המשטרה" למען שזו תשמש לו צד מסייע בפרסום רשימותיו. ה־ וועדה סבורה, כי להבטחת הפרסום העתונאי יש גבול של אמצעים לגי־ טימיים, ופרובוקציה לשם הפללה, היא הרחק מעבר לגבול זה.

בשלב זה לא הסיקה הוועדה מס־ קנות לגבי עדויות על הפרות אחרות של האתיקה המקצועית על־ידי י. לביב, ובין השאר, בגלל עדותו של לביב לפני הוועדה ב־20.10.71, שבה הכחיש את עובדת היותו מודיע של מס־הכנסה, דבר שהתגלה כשקר ב־ בית־המשפט גם לפי עדותו שלו.

הוועד של אגודת העתונאים אימץ מסקנות אלה והחליט להשעות את יגאל לביב מחברותו באגודה.

פירסום החלטה זו עוכב, כאמור, על־ידי אגודת העתונאים עד לגמר המשפט שהוגש נגד יגאל לביב בקשר לפריצה לדירה סכטר, וזאת כדי למ־ נוע אבק של חשש, כי החלטת ה־ אגודה עלולה להשפיע על בית־ה־ משפט הדן בפרשת הפריצה. עתה עם סיום המשפט ניתן פומבי להחלטה הנ"ל.

ועד האגודה מדגיש, כי במסקנו־ תיה של ועדת האתיקה, שאומצו על־ ידי הוועד, אין כל התייחסות לפסק־ הדין בעניין משפט הפריצה ולקביעת בית־המשפט בדבר „הידרדרותו של יגאל לביב למעמד של מודיע בשכר למס־הכנסה, בהיותו כתב כלכלי של עתון ובגידתו במקצועו", קביעה ש־ אותה מדחה ועד האגודה.

בהתאם לתקנון נתבקשה הנהלת האיגוד הארצי להפסיק את חברותו של יגאל לביב באגודת העתונאים בגלל הפגיעה בכבוד המקצוע והא־ גודה.

תגובת „הארץ"

מערכת „הארץ" תחליט בהקדם על השאלות שהתעוררו בעקבות ה־ משפט של יגאל לביב ועל־ידי ההח־ לטה הנ"ל של ועד אגודת העתונ־ אים. בינתיים יצא לביב לחופשה.

להחלטת ועד אגודת העתונאים עלינו להעיר ברגע זה כדלקמן: לפני כשנה פנה עו"ד בסוק אל י. לביב והציע לקנות ממנו מיס־ מכים על פעילותו של מאיר לנסקי בעולם הפשע האמריקני בארצות־ הברית. מסמכים אלה אסף י. לביב בשליחות „הארץ". את הצעת עיסקה נפסדת זאת הביא לביב לידיעת ה־ משטרה, בידיעת המערכת. מערכת „הארץ" לא ידעה כי ההצעה, שהוז־ כרה שעו"ד בסוק הציע לשלם ל־ לביב בעד המסמכים ישולם בדולא־ רים, באה מלביב. כמו כן לא היו למערכת כל ידיעות על קשריו המי־ וחדים של לביב עם מס ההכנסה שנתגלו במשפט נגדו, שבו יצא זכאי.

ישראל תגיב על הצהרת קהיר

(סוף מעמוד 1)

לשני מהלכים: נימת דיבור תקיפה נגד ישראל ומאמץ לדרבן את המצ־ רים להסכים דווקא למו"מ על הסדר חלקי לפתיחת התעלה, כדי להפחית את הלחץ בקהיר לחידוש האש. אם כן — אמרו המקורות הישראליים — הרי יש להניח, כי דברי סאדאת את־ מול לא נאמרו בלי ידיעת הסובייטים ואולי בעידודם.

ההישג לסאדאת: רווח זמן

מקורות ישראליים סבורים, כי אין המידע שבידם נופל מן המידע שב־ ידי מדינות אחרות ולפיכך גם ארצות־הברית ומדינות מערביות אח־ רות שרויות באי־בהירות לגבי ה־ מתרחש במצרים.

ראש הממשלה, גולדה מאיר, מח־ זיקה עדיין בדעה שהובעה בהתייע־ צויות עמה באמצע השבוע שעבר, כי ההישג היחידי לסאדאת הוא ב־ הגברת הפופולריות שלו במצרים ו־ ברווח זמן המשחרר אותו מלחצי ה־ קיצוניים לחידוש מיידי של האש.

גב' מאיר גילתה בימים האחרונים התאפקות רבה בהערכת המאורע ב־ מצרים. היא נזהרה לבל ייווצר מצב בו הרוסים ייצאו ממצרים רק „בהבל פה" של ירושלים — ואילו ישראל תיתבע לשלם את המחיר הפוליטי כאילו יציאה זו אכן יצאה אל הפועל במימדים בעלי משמעות ניכרת.

לישראל יש יסוד לחשוב, שרק כמה ימים לאחר ההודעה הדרמטית החלה היציאה בפועל. התוילה רוכזו המומ־ חים הרוסיים במצרים המתינו. אחת השאלות הנדונות בירושלים עתה היא, כמה מומחים רוסיים ייצאו מ־ מצרים ואילו יוותרו.

לראש הממשלה אין סיבה לספק בסיעון האמריקאי שוואשינגטון לא קיבלה מידע מוקדם על כוונות סאדאת. עם זאת יש גורמים אחרים הסבורים, כי ארה"ב ידעה — לפ־ חות — שחל שינוי חשוב ברמת ה־ פעילות הסובייטית במצרים בימים הספורים שקדמו להודעה הדרמטית של סאדאת (וייאת רמז אתמול בק־ היר לקורות של הביון האמריקאי). בירושלים רווחת סברה, שגם יש־ ראל ידעה, כי עומד לחול שינוי חשוב ביחסי המצרים והסובייטים, אך ב־ מערב לא הצליחו להגדירו מראש בדייקנות.

בארה"ב עצמה היתה התרוצצות ו־ היו תילוקי־דעות אם לתת פומבי ל־ כעבה האמריקאית, שהיא לא ידעה על העתיד להתרחש בקהיר. יש סב־ רה, שכמה גורמים בסטייט־דפרט־ מנט ביקשו להצביע מיקון זה, כדי לא להביך את מוסקבה.

בירושלים אמרו אתמול משקי־ פים, כי בדרך כלל הם מייחסים אמון לדברי הנשיא המצרי שפורסמו את־ מול בביירות על הסיבות שהניעו אותו לנקוט בצעד האנטי־סובייטי, שאפילו אם הוא בבחינת תכסיס בלבד, אין ספק, כי חשיבותו חורגת ממסגרת מיקוח רגיל. כזכור, הזכיר סאדאת את שאלת אספקת הנשק ה־ רוסי כאחת הסיבות המרכזיות לריב עם הסובייטים. רווחת הנחה, כי ה־ נשק שסירבו הסובייטים לספק לסא־ דאת, הוא נשק שהיה מאפשר לו לתקוף במרכזי האוכלוסיה של יש־ ראל בעומק, מפני שהוא סבור, כי איומי המלחמה שלו אינם משפיעים על ישראל, אם אין בידיו האפשרות לאיים עליה בפגיעה בריכוזי האוכ־ לוסיה. נראה שהסובייטים סירבו ל־ סייע לו בתחום זה, הן במטוסים הן בטילים.

אם כי גב' מאיר ערה לחשש שישראל תיתפס לאופטימיות יתירה נוכח צעד שעלול להתגלות כתכסיס טקטי סובייטי־מצרי בלבד — ברור, כי בממשלה יתייחסו היום ראש הממשלה והשרים גם להצהרת דובר ממשלת מצרים מאתמול. בהצהרה זו הבליטה מצרים את רצונה בפיתרון מדיני והטילה על ישראל את ה־ אחריות לכך שמצרים נדחפה לפי־ תרון צבאי (ראה ידיעה נפרדת).

רשמית מסרבת ירושלים להגיב על כך, אולם משקיפים בכירים אמרו אתמול לסופר „הארץ", כי דברי זייאת מהווים נסיון מצרי לנצל את אהדת המערב להצהרה האנטי־סובייטית של סאדאת. מצרים מבקשת להשיג אהדה במערב — אמר אחד המשקיפים הבכירים, — אך יש לז־ כור, כי בדברי זייאת אין כל שינוי בתפיסה המצרית הבסיסית: על יש־ ראל לסגת מכל השטחים ויש למלא אחר התביעות של הפלשתינאים. ב־ נקודה זו, — נאמר בירושלים, — אין כל ריכוך בנוקשות המצרית.

בדיון היום בממשלה יודגש מ־ חדש, שהתפיסה הישראלית הצדיקה את עצמה וסיוע ארה"ב לישראל לא חיבל במעמד האמריקאי במזה"ת אלא להיפך. בדיונים אלה יודגש גם, כי דברי סאדאת והובהו אתמול מאמתים טענה ישראלית קודמת, כי למעשה לא היתה לקהיר אופציה צבאית מעשית לפתוח במלחמה וכל איומיה בנידון נועדו רק להשיג לחץ מערבי על ישראל.

עם זאת יש להניח, כי בדיון שית־ קיים היום בממשלה ימליצו כמה שרים בפני ראש הממשלה להדגיש בדבריה ביום ד' בכנסת לפתות שני עקרונות יסודיים:

★ ישראל אינה מתעלמת מרוח הדברים המתונה של דובר ממשלת מצרים, אשר גם אם לא חידש דבר, הבליט את הרצון המצרי בפיתרון מדיני — דבר אשר לא הובלט בעב־ דות סאדאת בחודשים האחרונים.

★ ישראל האשימה את מצרים שהיא רוצה בהרחבת ההגמוניה של המעצמות במזה"ת. אם כי הצעד ה־ אנטי־סובייטי האחרון נעשה כדי לג־ רור את הרוסים ליתר מעורבות ב־ מזה"ת — עשוייה ישראל לקדם ב־ ברכה את תוצאות המהלך החדש, אם יביא בצורה מעשית להפחתת מעורבותן של המעצמות באיזור.

עם זאת נאמר אתמול בירושלים, כי אין לצפות לגיבוש עבודת ראש הממשלה לקראת נאומה ביום ד' לפני שיושמע מחר נאום הנשיא סאדאת, ממנו יתברר עמדתו הרשמית לאפ־ שרות של פיתרון מדיני.

האם ישוחררו השבויים

החלטת מועצת הבטחון הכבידה, השינויים במצרים עשויים לסייע

מאת זאב שיף

לאחר שמועצת הבטחון חזרה והעריכה בסוף השבוע מכשו־ לים לשיחרור שבויים כולל ב־ מזרח־התיכון, מצפים עתה לר־ אות אם האירועים האחרונים ב־ מצרים, ישנו את הגישה הנוק־ שה של הצמרת המצרית בקשר לחילופי שבויים עם ישראל.

אם אכן יתחזקו חמומי־הרוח במצרים אחרי פינוי היועצים הסובייטים, ודאי תמשיך מצרים בסירובה שלא להחליף את ה־ שבויים ובפרט את הטייסים ש־ בידיה, אם המגמה החדשה היא להפשיר את הקרח, ולא רק ב־ צורה תעמולתית, יהיה אחד ה־ סימנים שלה — נכונות לחילופי שבויים כוללים בין ישראל, מצ־ רים וסוריה.

דרישות השלום כן השבויים הישראליים אינן מלמדות על שיפורים במצרים. נציגי הצלב האדום ממשיכים בביקורים שיג־ רתיים. גם השבויים הסורים והמ־ צרים שבידי ישראל יודעים כי מפקדים בכירים מצבא סוריה נמצאים בשבי הישראלי. גם הם בקורים כי הדבר ישנו. מכת־ בים מגיעים כסדרם, אך מסתבר כי הצנזורה המצרית מעכבת מכתבים יוצאים במשך זמן רב. אחד המכתבים האחרונים הגיע לאשתו של אחד השבויים בראשית יולי. מתברר כי המכתב עשה דרכו במשך כשלושה חו־ דשים.

★

מועצת הבטחון הכבידה כא־ מור את המו"מ למבוי סתום. הערבים זכו במועצה לניצחון, אך זה נצחון ללא פירות. הוא לא יחזיר את שבוייהם. גם שבו־ יי מטוס אל־על באלג'יריה וכן שני האזרחים הישראלים שהורדו ממטוס ט. וו. א. בדמשק, לא שבו לבתיהם כתוצאה מהחלטות ולחצים של גורמים בינלאו־ מיים. במקרה הראשון היה על ישראל לשחרר קבוצת מחבלים, ואילו פרופ' סמואלוב ובורלס שוחררו במסגרת עיסקת חבילה עם מצרים וסוריה. באותה עיס־ קה שוחררו מצרים גם שבויים ישראליים שנחטפו משטחינו. גם כיום יש בידי המצרים שבויים שנפלו בידם בשטח ישראל, כמו סגן אבידן ושני האזרחים עובדי השקים ואחד החיילים.

מועצת הבטחון מכבידה למ־ עשה על הערבים לגשת למו"מ רציני. אחרי החלטות המועצה מתקשים הסורים להתיר לעצמם להיות פרו־ישראלים יותר ממו־ עצת הבטחון. קל וחומר שאין המצרים קשורים בפרשת הקצי־ נים הסורים הבכירים. כל ה־ יוקרה הערבית המואבת כוחה ממועצת הבטחון, עומדת מולה ישראלית המתבססת על נוהג קדוש שלא להפקיר שבויים. הוא דומה לנוהג שהקדוש ב־ צה"ל שלא להפקיר פצועים ב־ שדה הקרב.

כתוצאה מכך לא הוטרדנו כ־ אשר היה עלינו להחזיר אחרי מיבצע קדש כ־5000 שבויים מצ־ ריים תמורת הצלתו של שבוי ישראלי אחד. אחרי מלחמת ששת הימים היה עלינו להחזיק את אלפי השבויים המצרים כ־ שבעה חודשים עד שהמצרים נע־ תרו לדרישותינו (לדברי הע־ תונות שיחרור אסירי הפרשה ושיחרור הזוג לוץ). גם עתה אין להניח כי ישראל תנהג אחרת. ברור שהסורים לא יוכלו להפ־ יק תועלת מהחלטת מועצת הבטחון.

★

אם מדובר על מחוות כבוד תהיה ישראל, מוכנה, כנראה, לעשות צעדים מתאימים, למשל שיחרור השבויים בשלבים. זה נעשה כבר בעת העיסקה המ־ שולשת הקודמת.

ברור שהמתווך במקרה זה אי־ נו יכול להיות האו"ם, הוא איבד בעינינו מעמד כזה זה מכבר. המתווך צריך להיות גורם ניט־ ראלי כמו הצלב האדום.

עתה נותר לראות איזו השפ־ עה תהיה על האפשרות של חי־ לופי השבויים לתמורות המת־ רחשות בימים אלה בקהיר.

מימין לשמאל: רס"ן אייל אחיקר, סרן רמי הרפז, סרן יצחק פיר, סרן עמוס זכוה, סגן עמוס לויטוב, רס"ן מנחם עיני

יוליאנה ביקשה מביסהיבל להקים ממשלה חדשה

האג, 22 (ע"ר). המלכה יוליאנה ביקשה היום מראש הממשלה היוצא, בארנד ביסהיבל, להקים ממשלה חד־ שה.

ממשלת הולנד התפטרה ביום ה' לאחר שהתמוטטה הקואליציה בת חמש המפלגות.

המשבר הממשלתי התעורר בעיק־ בות התפטרות שני שרים מן המפ־ לגה הסוציאליסטית הדמוקרטית. ה־ מפלגות האופוזיציוניות הראשיות — מפלגת־העבודה, המפלגה הדמוקר־ טית והמפלגה הרדיקלית הפוליטית — דרשו בחירות חדשות לא יאוחר מנובמבר.

שני השרים ההולנדיים פרשו מן ה־ ממשלה כמחאה על הצעדים המוצ־ עים לטיפול בגירעון התקציבי הצ־ פוי בסך כ־4 מיליארד לירות.

צרפת מוכנה לספק מסוקים לסעודיה

ביירות, 22 (ע"צ). צרפת מוכנה לספק לסעודיה 30 מסוקים מתוצרת סיד אויאסיון — מוסר היום העתון הביירותי „אל־נהאר".

13 שנות מאסר ל־2 פלשתינים שרצחו בפרגואי את עדנה פאר

התביעה תערער ותתבע 25 שנות מאסר

אסונסיון, 22 (ע"ר). שופטת ב־ פראגוואי דנה אתמול ל־13 שנות מא־ סר שני פלשתינים הטוענים שנש־ כרו ע"י פתח ורצחו אשת דיפלומט ישראלי באסונסיון במאי 1970 בעת שניסו לרצוח את השגריר הישראלי.

השניים, חליל חסאב, בן 21, ו־ טלאל דמאסי (20), יליד עזה, נמ־ צאו אשמים בתקיפה מזוינת, רצח ופציעה.

התביעה אמרה, כי היא תערער על גזר הדין ותתבע 25 שנות מאסר.

השגריר הישראלי, בנימין הרון, נמלט בשעתו מכדורי המרצחים, אך הכדורים הרגו את אשתו בת ה־31 של המזכיר הראשון, עדנה פאר וכן פצעו כתבנית פראגוואית, בת 21, דיאנה סולוק.

דמאסי הכריז שהוא וערבים אח־ רים „הוכרחו בדרכי רמיה לעזוב את א"י". לדברי הנאשמים הסכימו הישראלים ליציאתם לחו"ל ואף „הבטיחו למצוא להם עבודה ומגו־ רים, אך אח"כ לא עמדו בדיבורים".

דמאסי סיפר לבית המשפט שהוא „עונה ע"י הישראלים כאשר נישבה לאחר מלחמת ששת הימים".

תכניתו היתה „לנקום את נקמתו ואת נקמת עמו" ע"י רצח השגריר הרון.

דמאסי וחסאב הגיעו לשגרירות וביקשו לראות את השגריר. כאשר הרימה גב' פאר את שפופרת הטל־ פון, הם חשבו, כי היא מנסה לקרוא למשטרה ופתחו עליה באש.

גב' פאר השאירה אחריה בעל ו־3 ילדים.

דובר פתח בביירות הכחיש בשעתו כל קשר עם שני הרוצחים.

לא קיים הסכם הסגרה בין ישראל ופראגוואי.

סווארים מפגינים בלונדון

לונדון, 22 (יופ"יע). כ־200 סווא־ רים מכל רחבי בריטניה ערכו היום הפגנה ליד בית־סוהר בצפון לונדון, נגד מאסרם של 5 מנהיגים של האי־ גודים המיקצועיים. מאסר ה־5 עלול לגרור אחריו שביתת נמלים כלל־אר־ צית.

סין מרוצה ממצרים

פקינג, 22 (ע"ר). ראש ממשלת סין צ'ו־אן־לאי, אמר אתמול, כי סין שמחה לראות שהעמים הערביים מת־ נגדים לפיקוח והתערבות מצד מעצ־ מות־העל.

ברמז להתרחשויות האחרונות במצ־ רים, אמר צ'ו: אנו שמחים לראות שהעמים הערביים מתקדמים במאב־ קם להגנת עצמאותם ודיבונותם נגד הפיקוח וההתערבות של מעצמות העל. אנו מאחלים לעמים הערביים ניצחונות חדשים וגדולים עוד יותר בדרך להתקדמותם.

(אי.פי.). באיגרת ברכה למצרים לרגל יום־השנה ה־20 למהפיכה, הב־ טיחה היום סין לתמוך במצרים בהת־ נגדותה ל„תוקפנות של הציונות היש־ ראלית שבוצעה בשיתוף פעולה עם מעצמות־העל".

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מן היציע

מדוע אנו נעצרים

הצלחתה הבלתי־צפויה של נבחרת הנוער הישראלית באליפות הכדורסל של אירופה עד גיל 21, הסבה מחדש את תשומת הלב לפער הגובר בספורט הישראלי בין הישגי הצעירים להישגי הבוגרים.

קשה להניח כי זה מקרה. הדוגמאות מצביעות על היפוכו של דבר. אכן, לוא נערכה באוגוסט במינכן אולימפיאדה של צעירים, ודאי היה מצבנו מעודד יותר.

כאשר יצאו כדורסלני הנוער שלנו לזאדאר לפני כעשרה ימים, רווחה הדעה כי קלושים סיכוייהם בהתמודדות עם מעצמות הכדורסל האירופיות. אולם עיירת הנופש היוגוסלאבית שלחוף הים האדריאטי לא שימשה לצעירים הישראלים בית מרגוע, אלא קרש קפיצה לפיסגת הכדורסל ביבשת.

העובדה שיסיימו את הטורניר באחד מארבעת המקומות הראשונים, בדירוג של 12 נבחרות, יש בה כדי לעורר את קנאת הכדורסלנים הבוגרים שלנו, שלא הגיעו להישג כזה בזירה האירופית בכל נסיונותיהם מאז 1953.

סדרת הנצחונות על ספרד, פולין, ברית־המועצות וטורקיה מרשימה ומתמיהה, אך לא פחות מדהימה העובדה כי נבחרת הנוער יצאה לזאדאר ללא ההכנה הדרושה, ללא משחקי מבחן וללא בזבוז כספים אופייני והוכיחה שאין אלה תמיד הערובה להצלחה.

* * *

מיזוג של כשרון טבעי ותנופת־נעורים, השואבים עידוד מאותר כדרבן, דחפו לא פעם צעירים ישראלים להישגים ספורטיביים נדירים, בניגוד לכל סיכוי ותחזית. נוער ברוך כשרון לא חסר לנו מעולם, אך לא ברור איזה תהליך גורם לבלימתו בגיל ההתבגרות, כאשר הוא מתחיל לסגת יותר ויותר לעומת הישגים המקובלים בארצות רבות.

כלום נעוץ הגורם בהכנה לקויה בתקופת המעבר, שכבר את כצריכה טיפול מקצועי יותר, שאינו מצוי אצלנו? האם זו תולדה של מנטאליות מסויימת אצל הצעיר הישראלי, שאינו חרוץ ומתמיד בצורה הדרושה? או אולי נגרם עיקר הנזק בגיל השירות הצבאי, שאינו מאפשר פעילות סדירה ויסודית במשך שנים אחדות? תהיה הסיבה אשר תהיה, העובדות מדברות בעד עצמן. הצעיר הישראלי „נתקע" במקום כלשהו בדרכו הספורטיבית, להוציא מעטים מאד שאינם מעידים על הכלל המצליחים להיחלץ באורח פלא ממעגל הקסמים.

* * *

הדבר הוכח במשך שנים בכמה ענפים. אף בספורט מפותח והמוני כמו כדורגל, שבו שלטו הצעירים הישראלים תקופה ארוכה באסיה — והבוגרים נכשלו פעם אחר פעם. התמונה חוזרת על עצמה בכללה גם באתלטיקה ובשחיה, בסיוף או בהתעמלות, שבהם עושים הנערים שלנו חיל בזירה הבין־לאומית וקוצרים לפרקים הצלחות מזהירות.

התעלומה בתחילה כעבור שנים לא רבות, כאשר אותם צעירים ישראלים — המתמודדים עם אותם יריבים זרים — מגלים לפתע שנשתנו יחסי הכוחות. לא רק שאינם מסוגלים לנצח, או להפגין שוויון מקצועי, אלא מגיעים למסקנה התמוהה כי משהו מהם התרחש בינתיים.

לוא טיפל בנושא זה ברצינות הדרושה צוות של מומחים — מאמני ספורט, אנשי מדע, פסיכולוגים וסוציולוגים וסטאטיסטיקאים — לא כן הנמנע שהיה מאתר את מקור התקלה ומסייע בתיקון המהלך באורח הדרגתי. אלא שאצלנו לא נתפנו לזה מעולם, ואולי משום כך תוספה לרבוץ אותה תהום בין הצעירים לבין המתבגרים.

* * *

על כל פנים, אלה העוסקים כל ימות השנה בקידום הספורט, עדיין לא מצאו תרופה לאיבוד הכושר הגובר עם חלוף השנים. הם נוטים להשלים עם המצב, ומאלצים צעירים רבים לשלם את המחיר היקר של נסיגה איכותית, או של פרישה בלתי נמנעת.

והרי זה בדיוק ההיפך ממה שקורה או צריך לקרות, כפי שמעידות דוגמאות כה רבות.

השיאנית העולמית מאוסטריה, אילונה גיזנבאור, קפצה בגיל 17 לגובה 1.55 מטר בלבד, אך קצב התקדמותה היה מסחרר וכעבור שנים מעטות הגיעה אשתקד לפיסגת יכולתה — 1.92 מטר.

אורית אברמוביץ שלנו קפצה לפני כחודש, בגיל 15, לגובה 1.72 מטר — אך להיכן תגיע בעוד חמש שנים? במקרה הטוב אולי תשפר את שיאה הישראלי בעוד 5 או 10 סנטימטר, אך החשש הגדול הוא, כי השיא העולמי יתקרב עד אז לשני מטרים, והפער הגדול ישאר ללא שינוי.

זה ההבדל הקטן — והאסון הגדול של הספורט הישראלי.

י. א.

שוורץ (עם הכדור) וסורנשיין (משמאל) בעיצומו של המאבק עם כדורסלני נסאו מלונג־איילנד, כהנחילו בסוף השבוע הפסד רביעי ברציפות לנבחרת ישראל (92:99), במשחק שהיה בחולון.

ח"כ ידלין: אהרן רמז אינו מועמד לנשיא ההתאחדות

ימשיך לכהן בתפקידו עד אוקטובר

מאת גדעון אהוז, סופר ספורט „הארץ" בירושלים

„כדי לא לגרום זעזועים מיותרים בהתאחדות לכדורגל לא הגשתי את התפטרותי כנשיא ההתאחדות, ביום בו נבחרתי למזכיר מפלגת העבודה. כל הגורמים האיצו בי, שאמשיך בתפקידי זה עד לבחירתו של מועמד חדש", אמר לי אמש ח"כ אהרן ידלין.

ח"כ ידלין הכחיש את הפרסומים, כאילו עשוי מנהל רשות הנמלים אהרן רמז להחליפו כנשיא ההתאחדות לכדורגל: „טרם גיבשתי לי שמו של מועמד מתאים לתפקיד זה. יתכן שאמשיך בתפקידי זה עד אוקטובר (מועד בו תמלא שנה למינויו ע"י שר החינוך יגאל אלון), אולם לפי שעה לא ידוע לי על כל מועמדים".

בתשובה לשאלה אם נותר לו פנאי להתמסר לבעיות ההתאחדות לכדורגל, כאן נבחר למזכיר מפלגת העבודה, אמר ח"כ ידלין: „למזלי, אין עתה פעילות של ליגות סדירות, אולם אני משתתף לעתים בישיבות הנהלת ההתאחדות, והטלפון שלי פנוי לשאלות ולבעיות".

נשיא ההתאחדות גילה, כי לאחר כינוס מועצת הפועל בדעתו לנצל את הפגרה בכדורגל הישראלי לבדיקת מספר נושאים: חובבנות ומקצוענות לאור המלצת השר אלון, תפקיד כנכ"ל ההתאחדות עליו המליצה ועדת עציוני, הכנסת שנויים בתקנון ההתאחדות וכו'.

ח"כ ידלין הוסיף, כי חשש מאד שהשינוי הפרסונאלי בהנהלת ההתאחדות יגרום לזעזועים, בגלל חוסר נסיונם של הנבחרים, אולם לדעתו הצליחה ההנהלה החדשה לקיים את המהלך השוטף של הליגות והתמודדה עם מרבית הבעיות בהצלחה. ח"כ ידלין ציין, כי גם הדיונים החיוביים של המודיעין האזרחי, בהם לא נגלו מקרים של מכירת משחקים, מעידים על הצלחת ההנהלה.

עם זאת הדגיש ח"כ ידלין, כי עדיין יש חולשות רבות לכדורגל הישראלי, שיש לטפל בהן, כמו בבירור השופטים, המצב הכספי באגודות ועוד.

אופל 1900
ג'. ט. 1970
2 מקומות, צהוב, במצב נהדר
למכירה
לרגל נסיעה
נא לפנות 772077 או 748588

בית מרגוע „עלומים"
רח' קדימה 27, חיפה
הר הכרמל. טל. 81366
כשר
* סידור מיוחד לזקנים עם השגחה רפואית קבועה, מטפל אינטרנציונאלי.
* אמבטיות פרטיות.
* גן נהדר ● מחירים עממיים
* הנופשים מוזמנים עם או בלי מטפלים.

נקבעו ה־12 לאוגסבורג

גלבוע וזילברמן נופו מסגל הכדורסל לקראת היציאה למשחקים בבלגיה ולטורניר הקדם־אולימפי

מאת סופר ספורט „הארץ"

מאמן נבחרת הכדורסל, האמריקאי דויל פארקס, קבע אתמול את 12 הכדורסלנים היוצאים ב־2 באוגוסט בדרכם לטורניר הקדם־אולימפי באוגסבורג, בו תנסה נבחרת ישראל לזכות בכרטיס ההשתתפות בתחרויות מינכן.

המאמן ניפה את הלל גלבוע מהפועל מגידו ואת משה זילברמן ממכבי רמת־גן.

הכדורסלנים הנכללים בנבחרת: טל ברודי, יוסף לזיה, גבי נימצקי, שמואל אבישר, מיכה שחורץ (מכבי תל־אביב), בועז ינאי האיתמר מרזל (גבת/יגור), מיק סורנשטיין (הפועל תל־אביב), תנן קרן (הפועל מגידו), אלן פרידמן (אשדות־יעקב), גבי טייכנר (ניר־דוד) ויעקב אייזנר (בית"ר ירושלים).

כדורסלני הנבחרת קיימו שני אימונים ביום ו' ואתמול — עדיין בסגל הרחב. היום יקיימו אימון נוסף, ויצאו לחופשה קצרה של יומיים. ביום ג' ישובו לאימונים עד למועד היציאה לבריסל — 2 באוגוסט — שם יקיימו ארבעה משחקים נגד קבוצות צמרת בליגה הבלגית.

מאמן הנבחרת יחליט היום אם להיענות להזמנת הנבחרת המערב־גרמנית ולקיים עמה משחק מבחן ב־8 באוגוסט. המאמן יסכים, אם לא יכביד משחק זה על הכנתה.

צירוף הנערים — לאחר מבחן

אשר לצירופם של שני כדורסלני נבחרת הנוער — מיקי ברקוביץ ויהושע שחרץ — לנבחרת היוצאת לטורניר הקדם־אולימפי, יחליט המאמן רק אחרי שישתתפו באימונים בסוף השבוע. כדורסלני נבחרת הנוער חוזרים לישראל ביום ג' בלילה, וכנראה שלמחרת יצטרפו השניים לאימוני הנבחרת. המאמן פארקס יחליט, אחרי שיבחן אותם, אם לצרפם לנבחרת במקום שני כדורסלנים אחרים.

ביום א' תהיה מסיבה לכבוד כדורסלני נבחרת הנוער, בהשתתפות שר החינוך והתרבות, יגאל אלון.

קליין שוקל הצעות מברזיל

מאת סופר ספורט „הארץ"

שופט הכדורגל הבין־לאומי מחיפה אברהם קליין קיבל הצעות קוסמות לנהל משחקי כדורגל בבראזיל, בה שפט באחרונה בהצלחה בטורניר הגביע העולמי הקטן.

ההצעות הופנו לקליין מנציגי התאחדות הכדורגל של סאן־פאולו, שהתרשמו משיפוטו, והוא שוקל אותן בכובד ראש. הבראזילאים מוכנים לשלם לקליין סכומים שאינם עומדים בשום יחס לאלה שהוא מקבל בארץ, הן בעד עבודתו האזרחית, הן בעד מלאכת השיפוט. קליין הבטיח להשיב תוך זמן קצר.

בסט הושעה לשבועיים ונקנס ב־1,000 דולר

יעזוב את ביתו המפואר ויגור עם חבר לקבוצה

מנצ'סטר, 22 (אי־פי.). ג'ורג' באסט, שחקן הכדורגל הפופולארי והפרובלמאטי ביותר של אנגליה, נענש על ידי מועדונו מנצ'סטר יונייטד. הכוכב, אשר הודיע לפני כחודשיים על פרישתו ממשחק הכדורגל, נצטווה על ידי הנהלת המועדון לעזוב את ביתו המפואר ולעבור להתגורר עם חבר לקבוצה, פאט קראראנד, המשמש כמאמן נערי המועדון.

נוסף לזה הושעה באסט למשך שבועיים ונקנס ב־1,000 דולאר — הקנס המכסימלי המותר על פי חוקי הכדורגל בבריטניה. הקנס לא יורגש אצל באסט, בעל ההכנסה הכספית הגבוהה. אבל ההגבלות על דרך החיים שלו יפגעו בו קשות.

הוא נוהג לבלות עם נערות רבות ומבקר בקביעות במועדוני לילה. ההרפתקאות הרומנטיות שלו זוכות לא פעם לסיקור בכותרות העתונות.

הודעתו של באסט בשעתו, כי לא ימשיך לשחק כדורגל, היכתה את אוהדיו הרבים בתדהמה. כאשר הודיע על כך היה בנופש במארבלה, שבספרד. הוא לא השתתף גם בסיור של קבוצתו באירופה ובישראל.

לאחר שובה של הקבוצה לאנגליה, הוזמן באסט לשיחה עם מנהל הקבוצה פראנק או'פארל, והחליט לשוב לשחק.

באסט יחמיץ שתי הופעות של מנצ'סטר יונייטד, ב־2 באוגוסט בקופנהאגן וב־5 בו במערב ברלין.

שייטים ומשקולאים לאירופה

מאת סופר ספורט „הארץ"

נבחרת השיט של ישראל במפרשיות מדגם 420 עומדת לצאת היום בדרך הים לבלגיה, שם תחל בסוף יולי אליפות העולם.

יוצאים שלושה צוותים: יורם קידר ודן מנובסקי, אריה לוין וזאב אלון, אמנון סמגורה וצבי הנדלר. ראש המשלחת הוא רב חובל אורי בינדס, המאמן — אריה הראה.

מחר עומדים לצאת לגרמניה שלושה משקולאים — דוד ברגר, זאב פרידמן ויוסף רומנו — אשר השיגו את המינימום לאולימפיאדה. השלושה יתאמנו עם הנבחרת האולימפית הגרמנית במשך שבועיים. אליהם יתלווה כמאמן טוביה סוקולסקי.

סגל הקלעים למינכן עמד לשוב אמש ארצה, לאחר תחרויות ואימונים ברומניה. מסגל זה הבטיח את נסיעתו לאולימפיאדה הנרי הרשקוביץ, בתרגיל אולימפי מלא. אליו יתלוו שני הקלעים הטובים יותר בתרגיל השכיבה, מאחר ובתרגיל זה השיגו לא פחות מחמישה קלעים את המינימום של 595 נקודות.

מבחן נוסף במשקולות

המשקולאים אדי ברנר (חצי כבד) ועדנן קדרון (כבד) ינסו פעם נוספת להכניע את המינימום למינכן. ועדת הרמת המשקולות אישרה לשניים אלה מבחן נוסף ואחרון בסוף השבוע.

פורק האיחוד בין קרית־חיים וחיפה

מאת סופר ספורט „הארץ" בחיפה

האיחוד בין קבוצות הכדורגל של הפועל חיפה והפועל קרית חיים פורק בסוף השבוע סופית. מעתה לא ישחררו עוד הקריתים את טובי שחקניהם להפועל חיפה, ויחד עם זאת לא יקבלו תיגבור את שחקני המילואים של הפועל חיפה. קרית חיים גם לא תהנה מן ההקצבה שנהגה לקבל מהפועל חיפה.

הקריתים כבר בחרו בהנהלה נפרדה, שתנסה להפעיל את קבוצת הכדורגל בתנאים חובבניים ללא דמי אימון, מענקים וטובות הנאה אחרות שקיבלו שחקני הקבוצה. עם זאת נאמר בהודעת דובר הסניף, כי אם לא תצליח ההנהלה החדשה להפעיל את הקבוצה, זו תפורק.

בקרית חיים נעשה גם שינוי נוסף, כשמזכיר האגודה שמשון רוט התפטר מתפקידו, ובמקומו מונה גדעון הרץ.

שחייני מעיין צבי ניצחו במעברות

קבוצת השחיה של הפועל מעיין צבי זכתה אתמול בתחרות נוער שהיתה במעברות, בהשתתפות 120 שחיינים. במקום השני סיימה רכבת חיפה. בתחרות קבע הנער עופר פרידמן תוצאה טובה לגיל א' 14 במשחה 100 מ' חתירה — 1:07.7. תוצאה טובה מהשיא לילדות קבעה דנית סליצן ממעיין צבי ב־100 מ' חזה — 1:45.9 דקה.

מועדון כפפות הזהב של גבעת שמואל וצעירי יפו זכו במשותף ב־7 נקודות כל אחד בתחרות איגרוף רבת משתתפים, שנערכה בליל שבת בגבעת שמואל. בתחרות השתתפו כ־40 מתאגרפים.

תכשיטי „טיב" בע"מ
יצרני יהלומים ותכשיטי זהב
משובצים ביהלומים, פנינים ואבנים טובות
אולמי תצוגה ומכירה:
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 10, טלפון 02—226156
תל־אביב, רחוב בריהודה 41, טלפון 03—225273
נתניה, רחוב לילינבלום 13 טלפון 053—22145

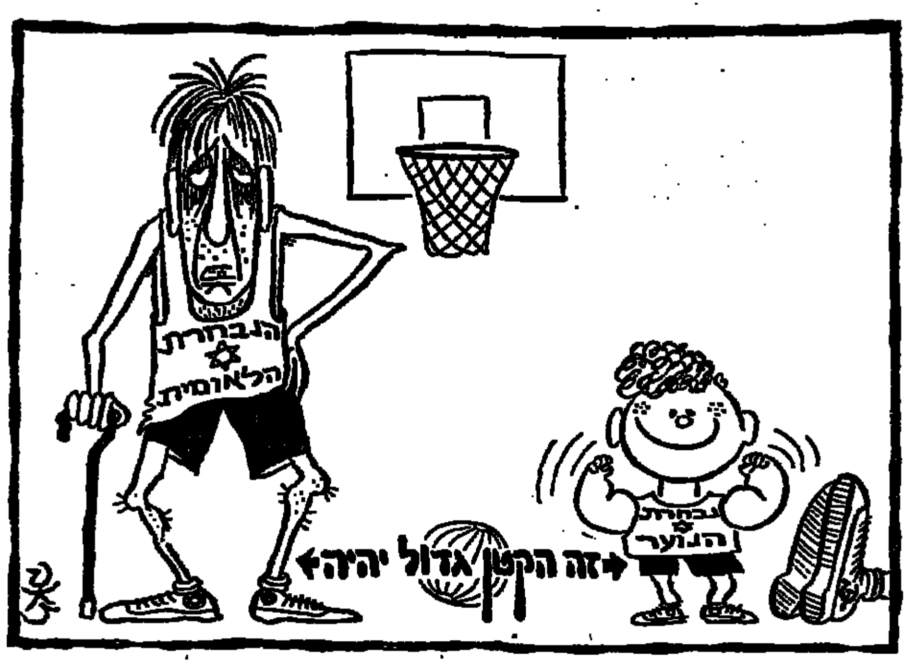

המאמן בוך: 3 שחיינים עשויים לעבור את המינימום באדינבורו

נבחרת השחיה יוצאת מחרתיים לתחרות שמונה האומות בתקוה קלושה לשפר את מיקומה

מאת אבי ולנמין, סופר ספורט „הארץ"

נבחרת השחיה — שסיימה בשנתיים האחרונות את תחרות שבע האומות במקומות האחרונים — יוצאת מחרתיים לאדינבורו שבסקוטלנד (שם תחל בסוף החודש תחרות שמונה האומות) עם שאיפות אולימפיות ויכולת שאין בה כדי להצדיק יומרנות זו.

„השחיה שלנו מצויה בירידה", אומר נחום בוך, אחד משני מאמני נבחרת השחיה. „הצעירים, שעודם חלשים, אינם יכולים לתפוס את מקומם של הותיקים, שאינם חוזרים על הישגיהם בעבר. לתחרות שמונה האומות (השנה הצטרפה איסלנד) שתחל ב־28 ביולי לא יוצאת הנבחרת עם תקוות לשנות מקצה לקצה את מיקומה בדירוג הסופי. השחיה באירופה התקדמה בשנה האולימפית, והשחיה בישראל — שניתנו לה השנה תנאים טובים יותר — לא הדביקה את הקצב", אומר בוך.

התנאים לא הספיקו

„הבעיה היא", מסביר המאמן, „שלא היו לשחייני הצמרת התנאים הדרושים — מתנות אימונים מרוכזים בהדרכת מאמנים צמודים, שישקיעו את כל זמנם ומרצם לקידום הסגל הבכיר. המאמן האוסטרלי ג'יק סטסל, המסיים בימים אלה את ארבעת חודשי עבודתו בישראל, עשה כדי לשפר את רמתם של המאמנים אך אלה — שזמנם קצוב — אינם יכולים להקדיש את כל יכולתם ומרצם לאימון השחיינים, כיוון שבעיות כלכליות מטרידות אותם".

שלומית ניר

באוגוסט 1970 סיימה נבחרת ישראל במקום האחרון בתחרות שבע האומות בשחיה שהיתה בבלגיה. שנה לאחר מכן התקיימה התחרות בבריכת גלי־גיל. ישראל סיימה במקום הששי (לפני אחרון). שנתיים עברו מאז הפסה ישראל מקום אחרון בתחרות זו — שנתיים בהן הצהירו על הכניות הדרכים לשפר את רמת השחיינים, ובכל זאת קשה לשמוע ביום כי ראשי השחיה מעודדים מיכולתם של חניכיהם.

אוגוסט 1970 (בלגיה)

1.	נורווגיה	114 נקודות
2.	ספרד	110
3.	ווילס	100
4.	סקוטלנד	93
5.	שווייץ	89
6.	בלגיה	58
7.	ישראל	45

אוגוסט 1971 (ישראל)

1.	ספרד	114 נקודות
2.	סקוטלנד	113
3.	שווייץ	96
4.	נורווגיה	91
5.	ווילס	56
6.	ישראל	56
7.	בלגיה	53

השאלה, שהתשובה לה תינתן רק ב־29 ביולי, היא דירוג נבחרת ישראל בתחרות שמונה האומות באדינבורו (הנבחרת תתחרה אחר־כן גם בבלגיה, עם נבחרות בלגיה, דנמרק ואיסלנד).

אולם נוסף למיקום הנבחרת הישראלית — שהיא בעיה שולית בחשיבותה — ניצבת שאלת היכולת האישית של השחיינים: האם יצליחו לעבור את המינימום האולימפי הקשה?

לגבי שאלה זאת מוכן המאמן בוך להעיז ולומר, כי שניים או שלושה שחיינים יעברו את המינימום וייצגו את ענף השחיה באולימפיאדה מינכן. מי הם המועמדים?

ניר קרובה למינימום

בשלומית ניר — שחיינית החזה — רואה בוך מועמדת טבעית לאולימפיאדה. המינימום ב־100 מטרים חזה הוא 1:20.0 דקה. ביום ו' השיגה ניר, במחנה האימון בבית ברל, תוצאה של 1:21.5 דקה. ב־200 חזה המינימום הוא 2:52.2 דקות. באותו מבחן, ביום ו', השיגה ניר תוצאה של 2:53.1 דקות במישחה זה.

דורית זלץ־לימור היא השחיינית השניה, ממנה מצפה המאמן בוך להשגת המינימום בתחרויות באירופה. המינימום ב־100 מטר חתירה הוא 1:03.2 דקה. לפני כשבועיים השיגה זלץ תוצאה של 1:04,1 דקה בתחרות בארץ.

שני שחיינים שיצטרפו לנבחרת בסקוטלנד (הם יגיעו מארה"ב, בה למדו בתקופה האחרונה) ומועמדים, לדעת בוך, לעבור את המינימום: אברהם מלמד — שיאן ישראל ב־100 מטרים פרפר (59.1), שעליו לעבור את המרחק בזמן של 59.6 כדי להכלל ברשימת נציגי ישראל לאולימפיאדה; ויואל קנדה, שעליו לסיים 100 מטרים בסגנון חזה בזמן של 1.09.8 דקה. התוצאה הטובה שהשיג לפני שנה במישחה זה — 1:11.0 דקה.

כמובן, שקשה להשתחרר מהרושם שהשאיר משבר המאמנים בשחיה על אימוני הסגל, כאשר דנים בסיכויי השחיינים שלנו. מרכז מכבי מנע משחייניו להתייצב לאחד משני מחנות האימון המרוכזים, לפני היציאה לתחרויות. היה בזה כדי לפגוע בהכנה, ביכולת ובגיבוש רוח הנבחרת, שחבריה יודעים כי אינם יוצאים לקראת גדולות.

גם המאמן בוך — שהיה חלק בלתי נפרד מפרשת המאמנים, שעדיין לא הסתיימה — מודה כי לא היה בזה כדי לשפר את היכולת הספורטיבית, ואולי אף לפגום בה.

לקראת השנה הבאה — בה יפרשו רוב השחיינים הותיקים מפעילות, ואלה שימשיכו בה לא יגיעו להישגים טובים בגלל גילם — יהיה הכרח לעשות צעדים ממשיים, כדי להמשיך ולקדם את הנוער — לא רק לקראת תחרות שמונה האומות, אלא בכל ימות השנה.

דרום־אמריקה תובעת מפיפ"א שיתוף נבחרת בריטית אחת

לימה, 22 (אי־פי.). קונפדרציית הכדורגל של דרום אמריקה החליטה בסוף השבוע לאמץ את ההצעה לקרוא לבריטניה להופיע רק עם נבחרת אחת בטורנירים בין־לאומיים רשמיים.

ההחלטה נתקבלה בכינוס הקונפדרציה של ארצות דרום אמריקה, בה השתתפו נציגי מדינות אלה וכן נציג סקוטי רשמי, אשר יצג את בריטניה.

אורוגואי, אשר נתמכה על ידי צ'ילי ופאראגואי, הציעה במושב מקומי בבוגוטה לתבוע מפיפ"א לשנות את התקנון — לפיו רשאית כל מדינה להיות מיוצגת על ידי נבחרת אחת וקול אחד בהצבעה — בעת שבריטניה רשאית להיות מיוצגת על ידי ארבע נבחרות.

ההצעה, שאומצה עתה על ידי הקונפדרציה ותועלה לדיון במושב פיפ"א שיהיה בפאריס באוגוסט, קוראת לחייב את בריטניה להופיע עם נבחרת אחת, שתורכב מנבחרות אנגליה, ווילס, סקוטלנד וצפון־אירלנד — בטורנירים בין־לאומיים.

השינוי יאפשר לבריטניה להמשיך ולהפעיל ארבע נבחרות במסגרת הבריטית הפנימית.

נצחון יחיד למתאגרפי ישראל בדנמרק

אלבורג, דנמרק, 21 (שרות „ספורט הארץ"). מתאגרפי נבחרת ישראל זכו בנצחון יחיד בסידרת קרבות שקיימו כאן בסוף השבוע עם יריבים סקנדינאביים. המנצח היה אלי אבישי, שגבר במשקל קל על אלוף דנמרק אריק מאדסן.

ארבעת המתאגרפים הישראלים שנוצחו היו משה מנות, יהונתן כהן, חיים זילברשמידט ויוסף בן־יוסף.

משלחת האיגרוף הישראלית עומדת לשוב ביום א' (היום).

קבוצת הכדורגל של יערה זכתה בבכורה בגמר הסיבוב הראשון של התחרויות, שנערכו במסגרת המועצה האזורית מטה הגליל. במשחקים שהיו אתמול הושגו התוצאות: יערה — גורן 1:2, עבדון — אבן מנחם 1:1, שומרה — חוסן 0:3, שתולה — פקיעין 2:5.

בלס איבדה את העיקר: מהירות

ספק אם תחרויות נוספות באירופה יסייעו לה (ולחנה שוזיפי) להשיג המינימום למינכן

מאת אברהם פז

בשעה שאסתר שחמורוב מתרוצצת על מסלולי אירופה, כדי לגוון ולשפר את הישגיה בריצת 100 מטרים משוכות, נאבקות שתיים מטובות האתלטיות שלנו — חנה שוזיפי ואביבה בלס — על הזכות לצאת לתחרויות באירופה. שחמורוב השיגה את המינימום האולימפי להשתתפות במשחקי מינכן. השתיים — עדיין לא.

בשבוע שעבר נמסר על היענותו של גורם, המוכן לתרום את הכספים הדרושים לנסיעתה של בלס לאירופה. אנו עשויים להתבשר השבוע גם על יציאתה של חנה שוזיפי ליבשת המבטיחה — לפחות מנקודת מבטן.

שתיהן רוצות להשיג את המינימום האולימפי. שתיהן באותה ריצה: 800 מטרים. בעוד שלגבי בלס זו שאיפה הגיונית, תמוהה יותר כוונתה של שוזיפי לעשות זאת, דווקא בריצה שחולשתה היחסית בה בולטת בעת האחרונה. האתלטית עצמה אמרה לי בשיחה, שעה קלה לאחר שנכשלה באמצע השבוע שעבר בנסיונה להתקרב למינימום: „אני חושבת שאוכל להשיג את המינימום — ורק ב־800 מטרים".

זו אמונה־מישאלה שאין להתווכח עמה, לפחות לא עם חנה שוזיפי. אבל העובדות והמספרים היבשים חזקים מכל ויכוח. חנה שוזיפי סיימה אותה ריצת 800 ב־2:12.9 דקות, 7.9 שניות רחוק מן המינימום — 2:05.0 ד'. אביבה בלס שהשתתפה במבחן היתה גם היא רחוקה ב־4 שניות מהמטרה האולימפית.

כן מסוייג וזהיר

האם עודן מסוגלות להשיג את המינימום, במועד שנשאר עד תחילת המשחקים?

התשובה על שאלה זו כפולה: לא לגבי שוזיפי; כן לגבי בלס — אבל כן מסוייג וזהיר. בעוד שוזיפי נראתה כאיטית יותר בריצת המבחן שלה — אין זה משנה כלל אם נמשכה טוב יותר או פחות אחרי לאומטר — והאיטיות שבה היא בבחינת ההכרזה הבולטת ביותר לגבי אי־יכולתה, לא כן הדבר לגבי בלס.

שוזיפי היא אחת הספורטאיות הגדולות שקמו לנו אי־פעם. נבונה, מוכשרת, בעלת רצון לעבוד ולהתאמן ללא לאות. אבל שוזיפי — כמו כל אשה — אינה מתנכלת על לוח השנה. היא מתבגרת, ועם הגיל — באה האיטיות להרגלים, שאצלה לא היו מצולם מהירות במיוחד. משום כך עברה לריצת 1500 מטרים, בה יש פחות חשיבות למהירות ויותר לסבולת.

הטוס של 800 המטרים נגמר לגביה — ויהיה זה אסור ככל שיהיה. לא כן לגבי אביבה בלס. אתלטית זו הגיעה לריצת 800 מטרים מן הריצות הקצרות. זכור לי כיצד רצה 100 מטרים ב־12.0 שניות ו־200 ב־25.2 שניות. זמנים מהירים ביותר — בעיקר כאשר משוים אותם לרצה ל־800 מטרים.

התקדמות בעבודה קשה

בלס נאלצה לעמול קשה כדי להשיג את הסבולת המתאימה לעמוד בריצה הקשה ל־800. היא עשתה זאת תוך שנים של עבודה קשה, והגיעה עד לשיפור שיאה של שוזיפי (2:06.5 דקות), כדי להעמידו על 2:05.8 דקות. היא עשתה זאת לפני חודשיים. כיום היא בכושר גרוע יותר והישגה 2:09.0 דקות במבחן — מעיד על כך. אף אם יאמרו: זה היה רק מבחן ולא תחרות מחייבת. מה קרה עם בלס? — מתברר כי בעת שקבעה את שיאה, לפני חודשיים, היתה בשיא כושרה. אם היה זה טוב כדי להתמודד עם לוח המינימום — אין זה טוב כלל לגבי המשך הופעתה והכנותיה לאולימפיאדה. לא צברה את המינימום — יכלה להתאמן ללא עצבנות כדי להשתתף.

אבל היא היתה בשיא כושרה דווקא במאי; שיא כושר, שכדי לשוב אליו תאלץ לעמול קשה — ואולי גם להחמיץ את הציון המתאים. אינני יודע כיצד הגיעה להישג של 2:05.8 דקות, אשר התגלה עתה כשיא יכולתה העונה. לוא הכוונו אימוניה כבר אז כדי להביאה להישג זה — היה עליה להיות טובה כיום לפחות כאז, עם עודף קל.

אם הגיעה באקראי לאותו הישג — כלומר ללא תכנון — יש למצוא את האשם בבאכזבה, אבל כיוונו אותה כך וגרמו לה שתהיה, חודש לפני האולימפיאדה, בכושר נמוך יותר מאשר שלושה חודשים לפניה. באותו ולא עקבתי אחר אימוניה היומיים של אתלטית זו, לא אוכל לפתור חידה זו.

מה שאוכל לומר בבטחון מלא הוא: אביבה בלס של היום איטית מכפי שהכרתי בעבר. אינני יודע אם תהיה מסוגלת לרוץ כיום 100 מטרים ב־12.5 שניות, או את ה־200 ב־26 שניות. מראה רגליה, כשהן ננעצות בכבדות בסיום ריצת המבחן בינגיים, מצביע על ירידה במהירותה.

המהירות היתה הקלף החזק אצל בלס. בלעדי יתרון זה — כמוה ככל אתלטית אחרת, הצריכה להתבסס על קצב גבוה ומעסיק בריצה. היעדר מהירות ימנע ממנה להצמד ליריבה מעולה בתחרות אירופית, כדי לדבוק בה עד לסיום ולהטות מן השעון זמן מעולה.

התנאים הדרושים להישג

בלס מסוגלת להשיג את המינימום — תאורטית — אבל אני מאמין, שהבעיה האב בתחרויות אירופיות — לבוגה שהיבצי שבה להתבדות. מלת הקסם השנה „משיכה", אינה בהבחת אמצעי שבא במקום יכולת. תחילה דרושה יכולת, אחרי כן תנאים הולמים, וכאחד עם כל אלה יש גם ההתמודדות מרוקמת — משיכה בלשון האתלטים — עשוי לבוא ההישג.

אבל מי לידינו יתקע תקוה באותן שתיים־שלוש התחרויות, שבהן תופענה האתלטיות שלנו, יהיו כתחרות שתמלולה למשוך אותן בקצב הרצוי, שישרוד התנאים ההולמים — ודוקא באותו יום לא תקבל האתלטית הישראלית בלס, או מבחר מצב זה? כלום מסוגל מישהו להבטיח כל זאת? — אף לא איש.

רוח עזה מנעה מקילבורן שיפור שיאה העולמי ב־100 מ' משוכות

קארדיף, 22 (יו.פי). האתלטית האוסטראלית פאמלה קילבורן נכשלה כאן היום בנסיונה לשבור את השיא העולמי בריצת 100 מטרים משוכות לנשים, כאשר נאלצה להתמודד עם רוח נגדית עזה, לצד יריבות חלשות, ולסיים את הריצה בזמן ירוד לגביה — 13.6 שניות בלבד. קילבורן שותפה לשיא העולמי בריצה זו — 12.5 שניות.

שניה בריצה היתה שיילה גארנט מבריטניה — 14.2 שניות.

תתחרה עם שחמורוב

קילבורן תופיע השבוע בתחרות בשטוקהולם, שם תשתתף גם הישראלית אסתר שחמורוב, העושה עתה במחנה אימונים — בשוויץ.

שחמורוב תתאמן עד יום ב' (מחר) בשוויץ ולאחר מכן תצא לתחרות בשוודיה, שם תנסה לשפר את הישגה בריצת 100 מטרים משוכות. לפני שבוע התמודדה שחמורוב עם קילבורן בעיר האיטלקית סיינה וסיימה שניה בהישג של 13.3 שניות — שווה לשיאה הישראלי.

בסוף החודש עשויה שחמורוב ליטול חלק גם בתחרות אתלטיקה בדר־לה באוסלו.

סובייטית רצה 800 מטר ב־2:01.1 דקות

מוסקבה, 21 (ע"צ). הישגים מרשימים נוספים נקבעו באליפות ברית המועצות באתלטיקה. אנאטולי בונדרצ'וק ידה פטיש למרחק 74־75 מטר, בעוד שהשיאן העולמי לשעבר ובעל מדליית כסף אולימפית במכסיקו, רומואלד קלים, סיים שביעי (70.90). ניולה סאבאייטה שיפרה את שיא ארצה ב־800 מטר, בזמן של 2:10.1 דקות, ויבגיני גברילנקו קבע זמן מצויין ב־400 מטר משוכות — 49.2 שניות.

יורי טארמאק, שקפץ במוקדמות לגובה 2.25 מטר (ההישג הרביעי במעלה בכל הזמנים) סיים בגמר חמישי (2.18), כשארבעת הראשונים קבעו אותו הישג — 2.21 מטר: 1) ציאפקה, 2) אחמטוב, 3) אברמוב, 4) בולשוב.

איטלקים קבעו שיא עולמי במירוץ שליחים

ברלטה, איטליה, 21 (עי"ר ועי"צ). רביעיית רצים מאיטליה, שכללה את אוטולה, אבטי, בנאטי ומאנאה, קבעה כאן שיא עולמי במירוץ שליחים 4×200 מטר, כשעברה את המרחק בזמן 1:21.5 דקה. השיא העולמי הקודם היה שייך למכללת טכסס — 1:21.7 דקה.

לפני כן הציב פייטרו מאנאה בן ה־22 את ההישג הטוב ביותר בעולם ב־150 מטר — 15.1 שניות (הקודם של הבריטי פיטר רדפורד — 15.5).

לייבר שוב נוצח

ואשינגטון, 21 (עי"ר). הטניסאי האוסטרלי הותיק רוד לייבר בן ה־35 נחל כאן הפסד נוסף, והפעם ברבע גמר אליפות הכוכבים, כשהכריע אותו בן־ארצו בן ה־21, אלכסנדר 3:6, 6:2, 7:5. המצרי איסמעיל אל־שאפעי גבר על ההולנדי תום אוקר 3:6, 4:6 וג'ון ניוקומב מאוסטרליה הכניע את הבריטי רוג'ר טיילור 1:6, 4:6.

רומניה — בריה"מ 1:2 בגביע דייויס

מוסקבה, 22 (יו. פי.). רומניה מוליכה בשיעור 1:2 במיפגש גביע דייויס בטניס עם בריה"מ, במשחק חצי הגמר של האיזור האירופי, לאחר שזכתה בנצחון קל במשחק הזוגות. סוכנות הידיעות הסובייטית טאס, שהודיעה על כך, מסרה כי הזוג הרומני איליה נאסטאסה ויאן ציריאק, גבר על אלכסנדר מטרבלי וסרגיי ליכאצ'ב 2:6, 4:6, 3:6. המשחק שהיה בעיר טיביליסי, בירת גרוזיה.

בין היחידים גבר הסובייטי טאימוראז קאקולה על יאן ציריאק מרומניה 4:6, 5:7, 1:6, במשחק הראשון שהיה ביום ו'. אבל רומניה השוותה כאשר נאסטאסה, הפינאליסט של וימבלדון השנה, גבר על אלכסנדר מטרבלי 4:6, 0:6, 4:6.

בברצלונה פתחו נבחרות גביע דייויס של ספרד וצ'כוסלובקיה בתיקו 1:1, לאחר היום הראשון של ההתמודדות ביניהן, כאשר מנואל אוראנטס נוצח על ידי פראנטישק פאלה, הצ'כי ניצח 5:7, 0:6, 7:5, 4:6. ביום ו' נוצח יאן קודש הצ'כי, לקראת ההתמודדות ביום א' כשבין שתי הנבחרות שוויון.

הארולד סלומון העלה בסנסינאטי את יתרונה של ארה"ב ל־0:2 בגמר האיזור האמריקאי של גביע דייויס, כאשר גבר על פאטרישיו קורנחו 7:9, 6:4, 1:6, 6:3, 2:6.

א.ב.ת.
ארגון למען נפגעי תאונות דרכים בישראל
מבצע „כופר תאונות" 1972
אזרח נכבד: הרם תרומתך בעין יפה

החלו משחקי הדירוג באליפות הנוער

פולין—בולגריה 71:84
יוון—טורקיה 53:66

טבלת בית א'

1.	ישראל	5	303:365	9
2.	בריה"מ	5	282:337	8
3.	הונגריה	5	278:385	8
4.	ספרד	5	320:301	8
5.	פולין	5	317:307	7
6.	טורקיה	5	368:287	5

טבלת בית ב'

1.	יוגוסלביה	5	389:430	10
2.	איטליה	5	338:317	9
3.	צ'כיה	5	357:314	7
4.	צרפת	5	297:308	7
5.	יוון	5	353:297	7
6.	בולגריה	5	369:313	6

זאדאר, יוגוסלאוויה, 22 (עי"ר). במשחקי הדירוג באליפות אירופה לנוער בכדורסל, שהחלו כאן היום, ניצחה פולין את בולגריה 71:84 (32:38) ויוון גברה על טורקיה 53:66 (27:37).

פולין תשחק ביום א' (היום) עם יוון על המקומות 9—10 בדירוג, ואילו בולגריה תתמודד עם טורקיה על המקומות 11—12.

כשלון מפתיע להונגרים

השלב המוקדם הסתיים בסוף השבוע בסידרת הפתעות, והגדולה שבהן — בנצחונה של ספרד על הונגריה בשיעור 45:59, שהבטיח לישראל את הבכורה בבית א' והדחק את ההונגרים למקום השלישי בלבד.

ברית המועצות, שגברה על פולין 55:70, עלתה למקום השני והבטיחה את השתתפותה בחצי הגמר (המאבק על המקומות 1—4).

בבית ב' ניצחה יוגוסלאוויה את איטליה 56:79, ושתיהן עלו לחצי הגמר. יוון הפתיעה בנצחון על בולגריה בשיעור 61:63, וצ'כוסלובקיה גברה על צרפת 43:48.

מאלזיה — יפאן 1:3

בטורניר המרדקה

קואלה לומפור, 22 (עי"ר ויו. פי.). הנבחרת האולימפית של מאלזיה ניצחה היום את יפאן 1:3 (1:1), במשחק שקבע את ראשות בית א' של טורניר המרדקה בכדורגל.

50 אלף צופים חזו במשחק, שבעקבותיו תופסת מאלזיה את המקום הראשון עם 10 נקודות, לפני יפאן — 8.

במשחק נוסף בבית זה הביסה היום קמבודיה את ציילון 1:6 (0:3).

בבית ב' ניצחה הונגקונג את אינדונזיה 0:1, ומאלזיה ב' את תאילנד 0:2.

הצלחה ליפאן בג'ודו

לונדון, 22 (אי־פי.). יפאן זכתה כאן בתארים במשקל קל ובמשקל הפתוח, באליפות העולם לסטודנטים בג'ודו, בצרפה בנצחונות אלה לשתי מדליות הזהב בהן כבר זכתה בתחילת הטורניר.

אם יזכו היפאנים גם במדליה הקבוצתית, יטלו את כל מדליות הזהב בטורניר.

בקרב הגמר במשקל קל ניצח אישימינה מיפאן את פולודינסי מאיטליה. במשקל הפתוח ניצח נאקאמורה מיפאן את דוגזה מצרפת.

יפאנית שברה שיא עולמי בשחיה

השחיינית היפאנית מאיומי אאוקי, בדרכה לשיא העולמי החדש במישחה 100 מטר בסגנון פרפר, ביום ו' בטוקיו. (צילום ראדיו של אי. פי.)

טוקיו, 21 (עי"ר). השחיינית היפאנית מאיומי אאוקי בת ה־19 שיפרה כאן בבריכה האולימפית בשתי עשיריות השניה את שיאה העולמי של האמריקאית אליס ג'ונס מלפני שנתיים, כשעברה 100 מטר פרפר ב־1:03.9 דקה.

נובואקי מאגושי שחה 100 מטר חזה ב־66 שניות, הישג הנופל בשתי עשיריות בלבד משיאו העולמי של הסובייטי ניקולאי פאנקין, שנקבע לפני יותר משלוש שנים.

שיא אירופי בשחיה

מינכן, 21 (עי"ר). השחיין המערב גרמני וולטר קוש בן ה־18 שיפר כאן בשלוש עשיריות השניה את שיאו האירופי של הסובייטי פאנקין ב־200 מטר חזה, כשעבר את המרחק ב־2:24.5 דקות.

הישג זה נופל בשתי עשיריות בלבד משיאו העולמי של האמריקאי בראיין ג'וב.

הובטח נצחונו של מרקס ב„טור"

ורסאי, 22 (יו. פי.). ג'יחון בריואר מבלגיה ניצח היום בקטע ה־19 של הטור דה פראנס מאוקסר לורסאי. הבלגי אדי מארקס ממשיך לעמוד על מקומו הראשון בדירוג הכללי, ונצחונו מובטח — זו הפעם השלישית — לקראת סיום המירוץ.

בריואר עבר את הקטע לאורך 142 ק"מ ב־6 שעות 41:55.0 דקות.

הדירוג הכללי הוא כדלקמן: ראשון — אדי מארקס — 104 שעות ו־49:31.0 דקות. שני — סיריל גימאר מצרפת, המפגר ב־10:03.0 דקות לאחר מארקס. שלישי — פליצ'ה גימונדי (איטליה), המפגר ב־10:07.7 דקות אחרי מארקס.

המירוץ יסתיים ביום א' (היום) בקטע לאורך 42 ק"מ נגד השעון, מוורסאי לפאריס.

גרמני רץ 400 מטר ב־44.7 שניות

מינכן, 21 (עי"ר). הרץ המערב־גרמני קרל הונץ קבע כאן באיצטדיון האולימפי שיא אירופי ב־400 מטר, כשגמא את המרחק ב־44.7 שניות. זה שיפור של שתי עשיריות לשיאו האירופי של בן ארצו, קרל קאופמן, במשחקי רומא (1960).

יחיאל מור יאמן את בני־יהודה

יחיאל מור יהיה מאמן קבוצת בני־יהודה שירדה העונה לליגה א'. המאמן, יחד עם הנהלת הקבוצה, יעשו מאמץ להחזיר את בני־יהודה לליגה הלאומית. השחקנים הותיקים של המועדון לא יוחזרו, פרט לצדוק מגצר.

LONDON N.W. 11
48 & 50 West Heath Drive
GOLDERS GREEN
מלון
בית גולדרס היל
GOLDERS HILL HOUSE HOTEL
01 — 455 — 1110
[illegible]

קייטנת „הוד הכרמל"
הר־הכרמל חיפה
קייטנה יומית ופנימיה
פנימיה — מחזורים א' ב' ג' מלאים!
בקייטנה היומית נותרו מקומות למחזור ג' 16.8־30.8
קייטנה „הוד הכרמל" רחוב דניה 25 חיפה
טלפון 253901

מגיע לו בגילו

עם העברת המפעל לעיירת פיתוח, החליט יצחק שהוא לא זז מתל־אביב. על כל פנים לא בגילו. הוא לקח את הפיצויים ועבר למפעל פרטי דומה בדרום תל־אביב, בכספי הפיצויים החליט שמגיעה לו סוף סוף מכונית חדשה, בגילו. הוא סר ל„דחף" ליד ביה״ס בגבעת רמב״ם ושם מסר מודעה: „קונטסה 1300 למכירה". על המודעה חזר שלוש פעמים ולפני שעמד לפרסם אותה בפעם הרביעית מכר את המכונית. עתה נוסע יצחק בפיז'ו 404 ואין ספק שזה מגיע לו בגילו.

כמסתבר שפרסום ב„דחף" הוא פתרון שכדאי לחשוב עליו

(מ)

מענק ממשלתי לבניה להשכרה לצעירים מיעוטי־יכולת

הממשלה תדון בשינויים בחוק הבינוי והפינוי של אזורי שיקום

(ל.צ.מ.). משרד השיכון יעניק לעיריית תל־אביב סכום של 2.5 מיליון ל״י לבניית 250 דירות להש־כרה בשביל זוגות צעירים מיעוטי יכולת, הרוב תושבי שכונת התקוה. ביצוע הפרוייקט כולו יגיע להוצאה של 10 מיליון ל״י — על כך סוכם בסוף השבוע בפגישה בין שר השי־כון מר זאב שרף לראש עיריית תל־אביב, מר יהושע רבינוביץ, בלשכת השר בתל־אביב.

בפגישה זו אושר גם הסיכום עם מינהל המקרקעים לפיו הוקצה קר־קע לעיריה לבניית כ־600 יחידות דיור ברמת אביב ג׳ לשיכון לזוגות צעירים שייקבעו זכאים לסיוע ה־ממשלה.

בהמשך הפגישה הובהר, כי ההר־צאה הכספית הכרוכה בשיקום שכו־נת התקוה מחייבת פגישה נוספת בהשתתפות נציגי משרד האוצר ו־מינהל המקרקעים. בהקשר לכך הו־דיע שר השיכון כי יביא בקרוב ל־דיון בממשלה הצעה לשינויים מהו־תיים בחוק הבינוי והפינוי של אזו־רי השיקום ובעקבות זאת גם בדרכי עבודתה של הרשות. מגמת השינו־יים להטיל על העיריות והרשויות יתר יזמה בהכרזה על אתרים לשי־קום, בהחלטה על גבולות אזורי ה־שיקום וגמישות בביצוע.

פקד ג׳בר ג׳ברין מפקד משטרת נצרת

(ע). פקד ג׳בר ג׳ברין, מפקד משטרת ג׳נין, נתמנה בסוף השבוע כמפקד משטרת נצרת וייכנס להפ־קידו ב־1 באוגוסט.

מר ג׳ברין הוא ערבי מוסלמי, יליד אום אל פחם המשרת במש־טרת ישראל 20 שנה. מיד לאחר מלחמת ששת הימים התמנה כמפ־קד משטרת ג׳נין.

פקד יצחק אותנה, מפקד משט־רת נצרת הנוכחי, יוצא לקורס מפק־דים בכירים.

אליהו נאוי:

מכתשים-מיטרד שאסור להרחיבו

הוועדה לאיכות הסביבה תסייר במפעל

(ל.צ.מ.). „מכתשים מהווה כיום מיטרד חמור, בעיקר בגלל הרי־חות. לעתים אני עצמי איני יכול לישון לפנות בוקר. אין להשלים עם הרחבתו במקום הקיים ורצוי להע־תיקו דרומה־מערבה 10—15 קימ׳ — אמר מר אליהו נאוי, ראש עיריית באר־שבע, בוועדה לאיכות הסביבה של הכנסת, שדנה בסוף השבוע ב־עצומה של כ־2000 סטודנטים ותו־שבים שהוגשה ליו״ר הוועדה ח״כ יוסף תמיר נגד מיטרדי המפעל.

נציגי משרדי הבריאות, הפנים וה־מסחר הצביעו על הצורך להפריד בין תעשיה מסוג זה ובין ישוב עי־רוני מאוכלס בצפיפות.

מר צבי צור, מנכ״ל מכתשים, ופרופ׳ חפס, יועץ מדעי של המפעל, מסרו שעשו רבות לצמצום המיטר־דים והם מתכוננים להמשיך בכך. אולם הרחבת המפעל, לדעתם, יכו־לה להביא לשיפור סביבתי ולא ל־החמרתו. כדוגמה הביאו את העיר רנקורן באנגליה. לדעתם, קשה יה־יה להעתיק את המפעל הזקוק להר־חבה.

חברי ועדת איכות הסביבה הבי־עו ספקות כבדים לגבי עמדת המפ־על והדגישו שבעידן בו אנו חיים, ההגנה על הסביבה היא אחד מסימני ההיכר של התקופה וצריך למצוא הסדר שלא תהיה התנגשות בין פי־תוח כלכלי ותנאי חיים תקינים. ה־יו״ר הודיע שהוועדה תבקר במקום בקרוב.

ביום שלישי 25.7.72
במלון תדמור הרצליה
מעדנים בנוסח רומניה
ארוחות משפחתיות כל שבת בצהרים
הזמנות מראש
טל. 938321

ועדה תכין ביצוע חוק כנוביץ

(ל.צ.מ.). המנכ״לים של משרדי הפנים הבריאות ימנו ועדה בין משרדית שתכין תכנית מיבצעית ל־היערכות משרדי הממשלה לביצוע חוק כנוביץ. הועדה תציע פתרונות בכל הנושאים הקשורים לחקיקת משנה והבטחת משאבים כספיים וארגוניים לביצוע החוק — על כך סוכם בסוף השבוע בישיבה משותפת של שרי הפנים והבריאות וב־השתתפותם של המנכ״לים והיוע־צים המשפטיים של שני המשרדים.

סוכם גם כי שרי הפנים הבריאות יפרסמו תקנות זמניות להקנים ה־מותרים והאסורים לזיהום אויר, בי־שלב מאוחר יותר ייקבעו בתקנות תקנים קבועים לזיהום אויר, על יסוד מחקרים חדשים. השרים בוח־נים הצעה להזמין צוות מומחים מ־חו״ל שיסייעו למשרדים בהגדרת דרכי פתרון לקביעת התקנים של זיהום האויר.

✱ (ע). שני צעירים כבני 16, מעפולה ומבת־ים, המואשמים ברצח סעדה אדרי בבת ים, נעצרו ביום ו׳ בפקודת השופט המחוזי ח. בב־סל, עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדם.

ניצב אהרון סלע לציבור:

אל תראו בכל מקרה פשע סוף העולם

טוען: אין מאפיה

(ע). כפי שעלה בידינו להתגבר על ההבהלות, כך גם משוכנע אני שיעלה בידינו להתגבר על מעשי השוד והופעות פליליות אחרות, — אמר ביום ו׳ ניצב אהרון סלע, ה־עומד להכנס לתפקידו בחודש הבא כמפכ״ל המשטרה.

מר סלע, שבאם כבני הנוער המי־כו הישראלי לניהול בחיפה, קרא ל־ציבור לא לראות בכל מקרה של פשע „סוף העולם", והדגיש שמידת ההצלחה של המשטרה תעמוד כיד הם ישיר למידת הערכה כלפיה מצד הציבור. „זה חשבון פשוט", אמר, „לא רק משום שהשוטרים יתי־צהדו ולא תהיה פרישה מן המש־טרה, אלא שיש יסוד להניח שברגע בו יראו השוטרים את עצמם כשלי־חי הציבור, יפותרו כבה בעיות קרי־טיות בנושא כח האדם במשטרה".

בדברו על התפקידים הרבים ה־מוטלים על המשטרה, אמר מר סלע, כי במקרים רבים קובע המחוקק חו־קים בלי שבירר קודם אם חוקים אלה ניתנים לביצוע, ואז מוטל על המשטרה לאכוף אותם על הציבור. הוא הדגיש כי לדעתו יש לבטל חו־קים כאלה שהציבור אינו יכול לע־מוד בהם.

מר סלע אמר עוד, כי המשטרה לא תוכל בכוחות עצמה, להסל את הפשע ואת מציאויו, אם כי יש לה חלק חשוב בפעולה זו והיא עושה כל שניתן בכוחות ובאמצעים העומ־דים לרשותה.

בנוגע לתכניותיו אמר מר סלע, כי בשלב זה אינו מוכן לדבר על כך, אולם ציין כי המשטרה אינה שוקטת על שמריה אפילו יום אחד. כדבריו על תקיפת שוטרים בהתפקיד — ציין כי למרות שהחוק קבע עונש מכסימום של שלוש שנות מאסר על עבירה זו, לא זכור לו שאשם ב־תקיפת שוטר אמנם נידון לעונש ב־היקף זה. במקרים רבים גם עונש מינימלי של שלושה חודשים, הופך לכינימום על תנאי, אמר מר סלע.

בתשובה לשאלה אם קיימת בישראל מאפיה, אמר: „אני חוזר ומדגיש, כי לפי מיטב הבנתי והכרתי אין מאפיה". הוא הוסיף כי אין גם בארץ פשע מאורגן, אם כי קיימות קבוצות קטנות, המתארגנות מפעם לפעם, לביצוע מעשי פשע או שוד.

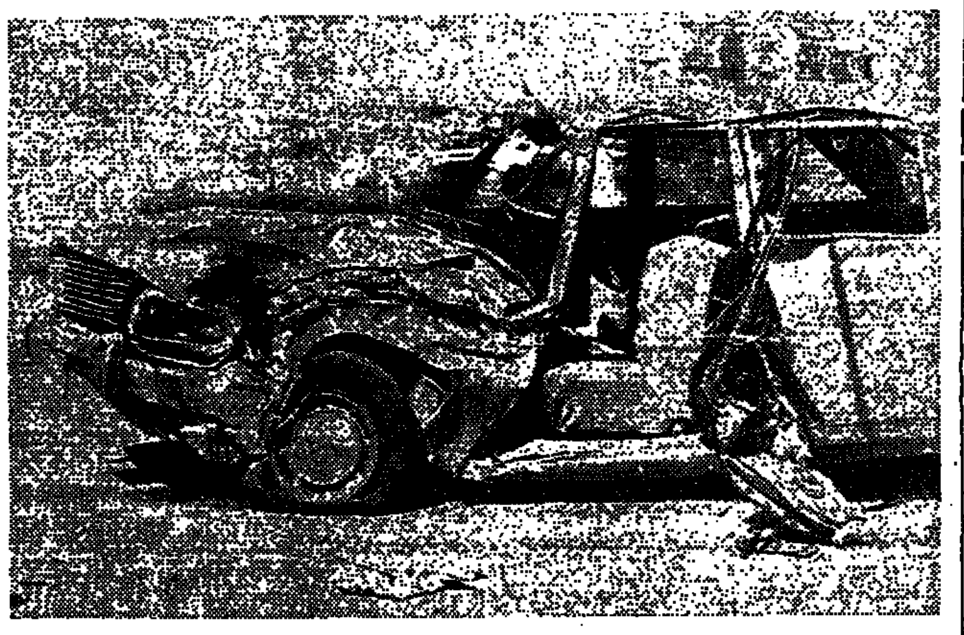

בהתנגשות בין קורטינה (בתמונה) לטנדר צבאי בכביש התערוכה בת״א נפצע שלושה קשה נהג המכונית שאיבד את השליטה בהגה (צילום: אלי דורטורט).

חייל חשוד בקשר לשוד הבנק באשדוד

(ע). החייל שלמה מורחי, בעצר בשבוע שעבר ל־15 יום כחשוד בק־שר לשוד הנועז שבוצע בבנק הפוע־לים באשדוד ב־13 לחודש. ביום ו׳ הוציא שופט השלום באשקלון, מר גלעד גלעדי, פקודת מעצר ל־15 יום נגד החשוד.

כפי שנודע, נעצר החשוד ביחיד־תו על ידי המשטרה הצבאית, כא־שר ניסה להחליף בקנטינה היהו־דתית סכום של 290 לירות (בעשי־ריות), בשטרות גדולים יותר.

בא כח המשטרה, המפקח שלמה תורג׳מן, אמר, כי אחרי השוד נת־בקשה המשטרה הצבאית לעקוב אח־רי שטרות של עשיריות מסידרת 3/4 בקנטינות היהודיות ובחנויות השקים. הוא הסביר, כי בין הכסף שנשדד מבנק הפועלים היתה חבילה של 5000 ל״י בשטרות של 10 לי־רות, מהסידרה הנזכרת שהוציא בנק ישראל בבוקר השוד. מתוך סכום של 30 אלף ל״י שהעביר בנק ישר־אל לבנקים באשדוד, קיבל סניף בנק הפועלים את החבילה של 5000 ל״י, כך שידעו בדיוק את מספרי ה־שטרות. כן סיפר קצין המשטרה, כי ביחידה שבה נתפס החשוד, נח־קרת גם גניבת שלושה עוזים, שבו־צעה לפני מספר שבועות.

בתשובה לשאלת השופט צבת הנ־שוד, כי את השטרות קיבל בהלוואה מטרומפיסטית, שביקשה ממנו להח־ליף אותם, משום שהיו רטובים ו־אחר כך „רציתי להחליף אותם לכ־סף גדול בשקט".

✱ הנהלת מינהל המחקר ה־חקלאי מודיעה על העלאות בדרגה של החוקרים הבאים: ר. פלר (הנ־דסה חקלאית) — א׳ חוקרים (מקביל לפרופ׳ חבר); א. ארז (מטעים נשי־רים) — ב׳ חוקרים (מקביל למרצה בכיר); י. עמיר (פלחה) — ב׳ חוק־רים; ד. פלבין (ירקות לתעשיה) — ב׳ חוקרים; חנה קויומדז׳יסקי (סקר־קרקע) — ב׳ חוקרים.

סונמרט מבצע קיץ 1972

„סונמרט" רשת חנויות בתחנות „סונול" מכריזה על מבצע קיץ 1972
מוצרי איכות במחיר מועדף.
ממבחר הפריטים:
שולחן מתקפל: 45 ל״י
סירה עם משוטים ומשאבה: 230 ל״י
גריל לפחמים: 75 ל״י
שמשיה: 99 ל״י
כסא כורסא: 35 ל״י
מזרון אויר עם משאבה: 73 ל״י
שואב אבק למכונית: 45 ל״י
בוא ל־סונול וסע לשלום

רצח בעקבות קטטה בין נוסעי שתי מכוניות

(ע). תושב נצרת בן 37 נרצח בשבת בצהרים בדקירות סכין בעת קטטה שפרצה בין נוסעי שתי מכו־ניות על רקע אי מתן המעבר ב־כביש הראשי בעיר.

המקרה אירע ליד קולנוע דיאנה. נוסע באחת המכוניות שדרסה כמ־עט החל לקלל את נוסעי המכונית שממול. כתוצאה מכך יצאו הנוס־עים משתי המכוניות והחלו להת־קוטט כשלפתע עזב אחד הניצים את המקום, ניגש לאיטליז סמוך, לקח סכין ודקר למוות את נעים יזבק, תושב העיר, אב לשבעה ילדים.

מפקד נפת יזרעאל סגן ניצב שב־תי רוזנברג, סגנו רב פקד נוריאל ששון וראש לשכת החקירות בנפה רב פקד יוסף לוי שהגיעו מיד ל־מקום עצרו שלושה מתוך ששת ה־מתקוטטים. אחד מהם, צעיר בן 24, חשוד בביצוע הרצח.

✱ (ע). שני תלמידי הישיבה מירושלים, המואשמים בהצתת בר־טיק המין ארוס בתל־אביב, הובאו ביום ו׳ בפני השופטים המחוזיים י. רוזה, ה. ארליך וא. אולסקר ו־כפרו באשמות שיוחסו להם.

יוזספו 200—250 מוניות הספּאשל

מאת סופר „הארץ" לענייני תחבורה

בשנה הקרובה צפוייה תוספת של 200—250 מוניות ספּאשל בעקבות ת־קנה שפורסמה על ידי שר התחבורה המורידה את שנות הוותק הדרושות ל־צורך קבלת רשיון למונית מ־10 ל־8 שנים בלבד, על כך מסר בסוף הש־בוע המפקח על התעבורה מר דן אבידן.

מר אבידן ציין כי ההקלה בשנות הותק נעשתה נוכח המחסור המורגש כיום במוניות ספּאשל בערים הגדו־לות. נעשו הסדרים עם ראשי ה־עיריות בערים הגדולות לתוספת ת־חנות של מוניות ספּאשל בהתאם ל־התפתחות הערים. הוא הוסיף כי ב־שנה האחרונה הוצאו כ־120 רשיונות למוניות, כולן למוניות ספּאשל עם מונה, ויש עוד כ־100 בקשות נוספות שהדיון בהן ייערך בקרוב.

✱ (ע). תושב באר־שבע (37), המואשם בהסדרת עד (שאול שמש בעל מספרת אתונה בת״א) בנסיון להדיחו לעדות שקר וקשירת קשר להטות משפט, נעצר עד לסיום ההלי־כים המשפטיים נגדו, בפקודת ה־שופט המחוזי ח. בנטל בתל־אביב. צעיר (22), מאילת, שגם הוא מעו־רב במעשים אלה, שוחרר ביום ג׳ בערבות של 5,000 ל״י. השניים הם אליהו מיזל ובנימין סוידי.

ההנהלה, סגל העובדים וחברי מועדון העולה ע״ש נתן שטיינברג
מביעים את תנחומיהם למנהל המועדון
מר שאר־ישוב אולסבנגר
ומשפחתו
על פטירת
אמו

האוניברסיטה העברית בירושלים
המכון לשפות וספרויות
מורי החוג לצרפתית ותלמידיו
משתתפים באבלם של
הגב׳ ד״ר ח. זוסמן וביתה
במות עליה
אחותה

האוניברסיטה העברית בירושלים
מתאבלת על מותו של
קרול ריזפלד ז״ל
מידידיה הנאמנים של האוניברסיטה
ומשתתפת בצער
הגב׳ ריזפלד והמשפחה

השתתפות ותנחומים כנים לגברת
אלה ריזפלד ולמשפחתה
על פטירתו של האדם היקר
מר **קרול ריזפלד** ז״ל
שנמנה בין בוני המרכז הרפואי החדש של „שערי צדק" בבירת ישראל
ובו זכרו ינצח
ובבנין ירושלים תנחמו
הנהלת בית החולים שערי צדק

„למד", חברה להשקעות ולמסחר בע״מ
אבלים על מות
דב שפרון ז״ל
ומשתתפים בצער המשפחה

הננו משתתפים באבלה של
משפחת שפרון
במות עליה ראש המשפחה
דב שפרון
המנהל הכללי של החב׳ הישראלית ליצוא ולנאמנות בע״מ
הנהלת אוליבקס בע״מ

משתתפים בצער המשפחה
והחברה הישראלית ליצוא ונאמנות בע״מ
על מות
דב שפרון ז״ל
רנון בע״מ
משפ׳ הרינג

מכבים נרה על מותו של ידידנו
ד״ר ארטור לנגזם
ומשתתפים בצערם של
דבורה, אמנון ואילנה
יונה ופרץ אוניקובסקי
רבקה ואליקים בן־ארי
חנה הרשקוף
פייגה וחיים חרצק
עתידה לבנסון
יהודית וניסן רזניק

לדבורה אמנון ואילנה
יחד אתכם אנו אבלים
על מות ידידנו
ד״ר ארטור לנגזם
יפה וצבי הרט
חנה ויואל חפשי
בלומה ועוזיאל ליכטנברג
דבורה ומשה מלמד
שרה ואברהם פבלוביץ
יוסף שלזינגר
חיה וצבי קדצקי

למשפחת וולמן
אתכם באבלכם הכבד במות בנכם
עמית
עובדי הצנזורה ירושלים

לראובן מימון
אתך אנו באבלך הכבד
במות עליך
אביך ז״ל
חבריך לעבודה

לחבר הנהלתנו
מר **אביגדור פלסר**
ומשפחתו
אתך אנו בצערך הרב
בהלקח ממך אביך היקר
ר׳ **יצחק פלסר ז״ל**
שרות „יצור"
אריזות פלסטיות בע״מ
ההנהלה

לידידנו
מר **אביגדור פלסר**
ומשפחתו
השתתפותנו הכנה באבלך
במות אביך היקר
ר׳ **יצחק פלסר ז״ל**
משפחת י. לויאן
והנהלת גלובל צלולוז פילם בע״מ

לידידנו מר **אביגדור פלסר**
ומשפחתו
תנחומינו הכנים באבלך
בהלקח ממך אביך היקר
ר׳ **יצחק פלסר ז״ל**
רונופול, תעשיות פלסטיות בע״מ
ומשפחות: נרימרק, שוב

למנהלנו מר **אביגדור פלסר**
רגשי תנחומינו הכנים במות אביך היקר
ר׳ **יצחק פלסר ז״ל**
חבר העובדים של
שרות „יצור" אריזות פלסטיות בע״מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

מרי אניטה ג'ונס בת ה־12, הידועה בעולם בכם באפי, מסידרת הטלוויזיה „משפחה כבזאת", הגיעה במוצ"ש לביקור של שבועיים עם אמה, כרי אן ג'ונס. גבי ג'ונס היא ממוצא לבנוני ובנמל לוד כאלה, אם יש מישהו היודע ערבית. עשרות מעריצים קטנים היכו לכוכבת ביציאה מנמל התעופה וביקשו את חתימתה (בתמונה).

מחריף סכסוך העבודה במשרד התחבורה

בשל אי־הענות ההנהלה לעכב מיכרז למישרת מנהל שירותי רכב ונהיגה

מאת סופר „הארץ" לענייני תחבורה

ועד עובדי משרד התחבורה בירושלים הודיע על החרפת סכסוך העבודה שהוכרז לפני כמה שבועות לאחר שהנהלת המשרד לא נענתה לתביעה לעכב את ההליכים הקשורים בפרסום מיכרז חיצוני למשרת מנהל שירותי הרכב והנהיגה, עד שתיפתר בעיית מנהל אגף הרישוי.

המדובר במר דוד יכין, כיום מנהל אגף הרישוי, אשר לדברי הועד הובטח לו על ידי ההנהלה תפקיד סגן מנהל שירותי הרכב והנהיגה, אשר יאחד את אגף הרישוי ואגף הרכב. מר יכין נמצא עתה בחופשה לאחר שהוגשה נגדו תביעה משפטית באשמת מעילה באמון הציבור ושימוש בכיספך כזויף, שהתחיל להתברר ביום ד' השבוע. בכתב האישום נאמר כי מר יכין היה קשור בפרשה של זיוף רשיונות למוניות בירושלים המזרחית בתקופה שלאחר מלחמת ששת הימים. מר יכין ביקש לברר את העניין בדרך משפטית כדי לטהר את עצמו ולאפשר את קידומו במשרד.

מחאה

במכתב שנשלח בסוף השבוע שעבר על ידי איגוד עובדי המדינה אל נציבות שירות המדינה הובעה מחאה על אי־הענות לתביעה לעכב את המיכרז, תוך הדגשה כי הדבר מנוגד לתקשי"ר. „אם הוראות התקשי"ר אינן מחייבות אתכם, הרי בודאי לא יחייבו גם אותנו", נאמר במכתב, „ואם יתעלמו גם ממכתבנו זה, אנחנו וציבור עובדי המשרד נאלץ לנקוט באמצעים והאחריות כולה תחול עליכם ועל הנהלת המשרד".

המכתב נשלח לאחר שמועד ההרשמה למיכרז הוארך מה־12 ל־23 בחודש, על אף הפניות לעכבו עד לבירור. כפי שנמסר בשעתו אחד המועמדים למשרת מנהל שירותי הרכב הוא מר חיים כהן, מי שהיה מזכיר איגוד עובדי המדינה והתפטר לא מכבר.

יצא לאור הספר פגיעות בספורט של אורי בהרב

לספריות הספורט נוסף בימים אלה ספר מקצועי יוצא דופן — „פגיעות בספורט" — העשוי להוות לספורטאים ולמאמנים את מה שמהווים ספריו של ד"ר ספוק לאמהות המטפלות בילדיהן.

יותר מ־200 עמודיו של הספר שנכתב על־ידי הפיזיותרפיסט אורי בהרב, מקפלים בתוכם את נסיונו העשיר המבוגר, של מי שהיה מעסה בנבחרות הכדורגל עד לפני זמן לא רב. הספר מיועד לספורטאים היכולים ללמוד מתוכו כיצד לנהוג בשעת ולאחר פגיעה בכל הענפים; ולמאמן ולאחראי המטפל את הספורטאי או למטפל השואב הדרכה מעשית בטיפול ובשיקום הנפגע.

אינדקס הפגיעות המופיע בשיטתו של הספר, מאפשר תוך שניות מעטות לאתר כל פגיעה אפשרית, בכל אבר בגוף ולאמץ את הטיפול המיידי בפגיעה זו.

הספר כולל רישומים וצילומים ומהווה תוספת חיונית בתחום שלא טופל בו בעבר, בשפה העברית.

מנהל רשות הספורט כותב בהקדמה לספר: „הננו משוכנעים שעם הופעת ספר זה ייקל על המתמחים במקצוע ללמוד את דרכי הטיפול בפגיעות ספורט". מילים אלה הן יותר מאשר תקוה; הן מצביעות על הצורך שהיה קיים בהוצאת ספר מיוחד במינו זה, שהוצא לאור בסיוע קרן וולפסון לספורטאים.

תנועת מטוסים בלוד

נוחתים:
אל־על (376) ב־01.30 מבוקארסט; מארום (247) ב־03.50 מבוקארסט, ניקוסיה; ט.וו.אי. (811) ב־04.10 מאר־צות־הברית, המזרח הרחוק; איירפראנס (195) ב־05.25 מהמזרח הרחוק, טהראן; בי.או.איי.סי. (323) ב־09.00 מטהראן; בי.אי.איי. (204) ב־11.30 מקנדה, רומא; אליטאליה (758) ב־12.15 מרומא; ט.וו.אי. (740) ב־13.35 מניו־יורק, פרנקפורט; אל־על (1418) ב־14.25 מפאריז; ט.וו.אי. (010) ב־14.00 מארצות־הברית, פרנקפורט, אתונה; אל־על (1416) ב־15.25 מלונדון; ק.ל.מ. (551) ב־14.25 מאמסטרדם; לופטהנזה (604) ב־15.10 מפראנקפורט, מינכן; ט.וו.אי. (810) ב־15.35 מבוסטון, פאריס, רומא; אל־על (412) ב־15.55 מציריך; איירפראנס (136) ב־16.00 מפאריז; אל־על (314) ב־16.10 מניקוסיה; ס.א.ס. (852) ב־16.25 מקופנהאגן; איירפראנס (196) ב־18.40 מפאריס; ט.וו.אי. (840) ב־17.00 מארה"ב, רומא, אתונה; סוויס־איר (830) ב־17.05 מציריך; ט.וו.אי. (806) ב־17.10 מניו־יורק, פאריס, אתונה; אל־על (24) ב־17.30 מניו־יורק, פאריז; אליטאליה (746) ב־17.40 מרומא; אולימפיק (301) ב־18.00 מאתונה; אל־על (414) ב־18.05 מרומא; ס.ה.י. (906) ב־18.15 מאיסטנבול; בי.או.איי.סי. (804) ב־18.30 מלונדון, פרנקפורט; בי.אי.איי. (482) ב־19.15 מלונדון; סייבאייר (302) ב־20.25 מניקוסיה; אל־על (416) ב־20.55 מלונדון; אל־על (114) ב־21.05 מיוהנסבורג, ניירובי; איירפראנס (162) ב־21.35 מפאריס, ניצה; אל־על (418) ב־21.50 מפאריז; אל־על (410) ב־21.05 מאתונה; סוויסאייר (330) ב־23.35 מציבה.

ממריאים:
אל־על (113) ב־01.00 ליוהנסבורג; ט.וו.אי. (811) ב־06.00 לאתונה, רומא, פאריס, בוסטון; ט.וו.אי. (741) ב־06.30 לפרנקפורט, ניו־יורק; איירפראנס (195) ב־06.50 לפאריס; אל־על (411) ב־07.10 לציריך; סוויסאייר (331) ב־07.20 לציריך; אל־על (217) ב־07.30 לז'נבה; אל־על (019) ב־07.35 לאמסטרדם, מונטריאול, ניו־יורק; ט.וו.אי. (841) ב־07.40 לאתונה, רומא, ניו־יורק; אל־על (213) ב־08.00 לרומא, ניו־יורק; אל־על (15) ב־08.15 ללונדון, ניו־יורק; אוסטריאן (712) ב־08.25 לוינה; איירפראנס (131) ב־08.40 לרומא, פאריס; אל־על (011) ב־09.15 לפאריס, ניו־יורק; בי.אי.איי. (483) ב־09.25 ללונדון; ט.וו.אי. (801) ב־09.30 לאתונה, פאריס, ניו־יורק; בי.או.איי.סי. (805) ב־09.45 ללונדון; אל־על (415) ב־10.05 ללונדון; אל־על (413) ב־10.45 לרומא, פאריס; (245) ב־11.40 לבוקארסט; אל־על (417) ב־12.45 לרומא, מונטריאול, טורונטו; אל־על (313) ב־13.00 לניקוסיה; אליטאליה (757) ב־14.00 לרומא; ק.ל.מ. (552) ב־15.25 לאמסטרדם; אל־על (314) ב־16.10 לניקוסיה; אל־על (1417) ב־16.10 לפאריס; לופטהנזה (607) ב־16.25 לוינה, פרנקפורט; ט.וו.אי. (810) ב־16.40 לבומביי, בנגקוק, הונג קונג; אל־על (1415) ב־17.30 ללונדון; ס.א.ס. (854) ב־17.35 לקופנהאגן; סוויסאייר (332) ב־17.55 לז'נבה, ציריך; איירפראנס (196) ב־18.00 לטהראן; ט.וו.אי. (840) ב־14.20 לטהראן, הודו, המזרח הרחוק; אל־על (400) ב־18.25 לאתונה; אליטאליה (747) ב־18.30 לרומא; איירפראנס (133) ב־18.45 לפאריס; ס.ה.י. (907) ב־19.00 לאיסטנבול; בי.או.איי.סי. (804) ב־19.40 לטהראן, המזרח הרחוק, אוסטרליה; סייבאייר (303) ב־21.15 לניקוסיה; אל־על (111) ב־23.30 לטהראן; אל־על (251) ב־23.50 לאמסטרדם, ניו־יורק.

פוצץ ביתו של מחבל

(ע). כוחות הבטחון בשומרון פוצצו בשבוע שעבר את ביתו של המחבל המיד ג'ומעה בן ה־25, מכפר ביתא, דרומית לשכם. מחבל זה ניסה לפני כשבועיים לפגוע בתחנה המרכזית בנתניה.

בביתו של האיש נמצאו כלי נשק שונים וארבעה מבני משפחתו נחקרו סביב פרשה זו. לאחר חקירתם הם שוחררו. המחבל נכווה קשה בנסיון הפיצוץ.

חשודים בהחזקת נשק

כוחות הבטחון עצרו באחרונה מספר אנשים מהכפר בלעא באיזור שכם, לאחר שבבתיהם נתגלו כמויות של כלי נשק וחומרי חבלה. מקורות בשומרון מסרו, כי מספרם של העצורים עולה על חמישה.

יקצי

מרכז נופש ומלונאות מוקם בנתניה

מאת גדעון אלון
סופר „הארץ"

מרכז נופש ומלונאות מיוחד במינו הולך ומוקם בקצה הצפוני של חוף הים בנתניה, באתר מלון מפרץ התכלת.

הפרוייקט, המוקם על־ידי מר מרדכי יונה, בעליה של חברת חפצי־בה בע"מ, מגדולי הקבלנים בירושלים, יכיל בשלב הראשון 50 ביתנים בסגנון כפרי שיהיו מצופים אבן ירושלמית ולידם בריכת שחיה למבוגרים ולילדים, שייפתחו להיירים ולנופשים ישראלים בראשית 1973.

בד בבד החל הקבלן הירושלמי בהקמת מלון בן 150 חדר באותו אתר.

ירידה ביתרות מט"ח

מאת סופר „הארץ"

יתרות מטבע חוץ של ישראל ירדו ב־1.1 מיליון דולר והסתכמו ב־926.4 מיליון דולר בסוף החודש — מתברר מנתוני המאזן החודשי של בנק ישראל שפורסמו ביום ו' בירושלים.

ירידה בלתי משמעותית זו ביתרות מט"ח נובעת כנראה ממספר עיסקות שעשה הבנק בשיתוף עם האוצר שמטרתן החלפת מלוות רעים בהלוואות טובות יותר.

חוב הממשלה לבנק עלה ב־39.8 מיליון ל"י במהלך יוני.

תוגבר השמירה על המצבות בברגן-בלזן

בעקבות פנייתו של ארגון שארית הפליטה בישראל לשר החוץ אבא אבן, בעניין חילול המצבה במחנה ברגן־בלזן, הודיע ראש ממשלת סכסוניה התחתית מר אלפרד קובל, כי הורה להגביר את השמירה על הקברים והמצבות, כדי למנוע השנות מקרים כאלה.

במכתבו לנשיא איגוד הקהילות היהודיות בסכסוניה התחתית הביע מר קובל את הזדעזעותו מחילול המצבה והבטיח לעשות מאמצים ללכידת המחוללים ולהעמדתם למשפט.

✱ המישה אנשים החשודים בכך שניסו, באיומים ובמכות, להביא לשינוי עדותו של אברהם ליגקר במשפט מנחם דיין, הנאשם ברצח הדר בנתניה, נעצרו ביום ו' לחמישה ימים להמשך הקירתם.

החמישה הם סעדיה דיין, מלכה דיין, רפי בן־שלוש, ישעיהו בן־נון וששון צחייק — כפרו באשמה.

✱ (ע). מדרשון שהוקם לזכר מייסדה של ראשון־לציון לפני 90 שנה והיה ברשותו של יהודי אנשל (?) פינסק בבריחים הובא לארץ ויימסר השבוע לראש עירית ראשון־לציון.

אליפות העולם

פישר ניצח? לא, ספאסקי הפסיד...

מאת משה צ'רניאק

כינוי הבלתי צפוי של המשחק החמישי ✱ כמה שנים לא מצה ספאסקי מעות המהרה כל כך ✱ המצב בין־קרב אחרי 5 משחקים: 2½ : 2½

לבן: ספאסקי
שחור: פישר

המשחק החמישי: הגנת נימצוביץ.
1. ד4, פ—ו6; 2. ג4, ה6; 3. פ—ג3

לאור מהלך משחק זה קשה להבין מדוע הכריע ספאסקי בעציית מסע זה במשחקיו הקודמים; או שיחק תחילה 3. פ—ו3.

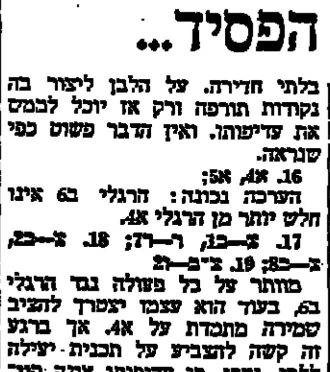

3... ר—ב4; 4. פ—ו3, ג5; 5. ה3, פ—ג6; 6. ר—ד3, ר:ג3+;

בנוסחה הידבנה על הגנה זו היה השחור מבתין עם הכאה זו עד שרצו יותקף ע"י א3. כיום פועל השחור תוך כוונה להכפיל את הרגלים הלבנים בטור ג' ולבנות מהר ככל האפשר את הקו ההגנתי ג5—ד6—ה5. בכך, אמנם, מעניק ללבן יוזמה לא מבוטלה.

7. ב:ג3, ד6; 8. ה4, ה5; 9. ד5, פ—ה7;

נימצוביץ עצמו היה ממשיך במצב זה 9... פ—א5; ובעקבותיו ג6 ו־ד—א6. כיום מעדיפים את המסע בקסקס להבטחת עמדתו של המלך השחור.

10. פ—ד2

נחשב כטוב יותר מ־10. ד3 או מ־10. צ—ג1. הלבן מאיים 11. ר—ה5; למשל: 11... פ—ו6; 12. מה—ד3.

10... ה6; 11. ד4!

עד כה היה נהוג המסע 11. ד3, למשל: 11... ה5; 12. פ—ה5, ר:ה5; 13. ה:ה5, מה—א5; 14. מה—ב3, 0—0—0; 15. צ—ב1, מה—א6; 16. ב—ה2, ה4! עם יוזמה בעד רגלי (דונר—אנדרסון, 1971).

המסע בקסקס טוב יותר. בנגד 11... ה:ו4; ימשיך הלבן 12. פ—ו3 ופתיחת הקווים תפעל לטובתו.

11... פ—ו6; 12. פ:ו6, ו:ו6; 13. ה:ה5, ד:ה5; 14. ר—ה3, ב6; 15. 0—0, 0—0;

אנו יכולים לסכם: צדיפות קלה ללבן על סמך זוג רצים ורגלי ד' תופשי. אך עמדתו של השחור עדיין בלתי חדירה. על הלבן ליצור בה נקודות תורפה ורק אז יוכל לממש את עדיפותו. ואין הדבר פשוט כפי שנראה.

16. א4, א5;

הערכה נכונה: הרגלי ב6 אינו חלש יותר מן הרגלי א4.

17. צ—ב1, ר—ד7; 18. צ—ב2, צ—ב8; 19. צ"ב—ה2

מוותר על כל פעולה נגד הרגלי ב6, בעוד הוא עצמו יצטרך להציב שמירה מתמדת על א4. אך ברגע זה קשה להצביע על תכנית יעילה ללבן. יתכן, כי עדיפותו אינה קיימת עוד.

19... מה—ה7; 20. ר—ג2,

משחרר את מלכתו לתפקיד חשוב יותר מן השמירה על הרגלי.

20... ז5; 21. ר—ד2, מה—ה8;

בעוד ספאסקי חסר תכנית, מגייס פישר את כליו ותופס את נקודות המפתח. מלכתו מועברת ל־ו6.

22. ר—ה1, מה—ו6; 23. מה—ד3, פ—ה7; 24. צ:ו8+, צ:ו8+; 25. צ:ו8+, כ:ו8; 26. ר—ד1??

הרע במיעוטו היה 26. ז3. אמנם השחור היה בונה אז עמדה חזקה: ר—ה3, ז4 ואחרי כן פ—ו6—ה7—ז5, אך ביצוע משימה זו היה דורש זמן רב ובינתיים יכול היה הלבן ליצור סיכויי־נגד (אולי ו3 עם איום מה—ו5). ספאסקי היה כבר בדוחק זמן. מסעיו האחרונים מעידים על כך.

26... פ—ו4;

פישר

ספאסקי

העמדות אחרי המסע 26... פ—ו4;

27. מה—ג2??

אין אנו זוכרים במשחקיו של ספאסקי משגה חמור כל כך. עמדתו אינה נוחה אך עדיין אפשר להתגונן ע"י המסע 27. מה—ב1 (פחות טוב 27. מה—ה3?, מה—ה8; או 27 כה—ג3, מ—ז7; עם איום מה—ה8). בהזדמנות ראשונה היה הלבן מחליף את הפרש עם סיכויים לתיקו. המסע האומלל של ספאסקי מפסיד מיד.

27... ר:א4; הלבן נכנע.

אחרי 28. מה:א4, מה:ו4; אין הוא יכול להתגונן, מפני שני איומי כם.

בצער רב וביגון אנו מודיעים
על פטירת ראש משפחתנו היקר

ר' דוד זיסמן ז"ל

מבריסק דליטא

הלויה תצא היום, יום א', י"ב מנחם אב תשל"ב (23.7.72) בשעה 3.00 אחה"צ מבית הלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית שאול

המתאבלים:
אשתו: בת־שבע
בניו: אריה (ליאון) וישראל
וכל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירת מנהלנו היקר

דוד זיסמן
ז"ל

ומשתתפים באבל המשפחה

הנהלת „זקסוניה"
מטויה ואריגה בע"מ

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של

דוד ב"ר שלמה וולף ז"ל

ההלויה ביום א', י"ב מנ"אב תשל"ב, 23.7.1972, בשעה 1.00 אחה"צ מבית הלויות סנהדריה

המשפחה המתאבלת:
אשתו, ילדיו, נכדיו ונינין

בצער וביגון הננו מודיעים על פטירת שותפנו הבכיר חברנו

דוד וולף ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

צבי ברגמן וגיל גולר
וולף, ברגמן וגולר
עורכי פטנטים ירושלים

בצער רב ובכאב עמוק אנו מודיעים
על פטירת יקירתנו

שרה צירין ז"ל

בת ר' יוסף שמרלינג שו"ב זצ"ל

ההלויה תצא היום, יום ראשון, י"ב באב תשל"ב (23.7.72) בשעה 12.00 בצהרים מביה"ח בילינסון ותעבור ליד בית המנוחה רח' רש"י 36 רמת־גן לבית העלמין בקרית שאול

תחבורה מביה"ח ומהבית

המתאבלים:
משפחות: צירין, שמרלינג, בהרב והראל (הרשקוביץ)

הצייר **דוד צבי ז"ק** ז"ל

איננו

ההלויה תצא היום, יום ראשון, י"ב מנ' אב תשל"ב (23.7.72) בשעה 2.00 אחה"צ מביה"ח זיו רח' הנביאים, ירושלים

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
אמנו וסבתנו האהובה ועדינת הנפש

הינדה נויפלד

אלמנת ר' שמעון נויפלד ז"ל, מלודז'

הלויה תצא היום, יום א', י"ב אב תשל"ב (23.7.1972) בשעה 3.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בנחלת יצחק

שמואל נויפלד	רחל קוטובסקה
שרה שרון-הרשקוביץ	לאה נוסבוים
חנה לויט	רגינה גוטסגנדה
	ומשפחותיהם

לחיים גפן ומשפחתו

משתתפים באבלכם הכבד
בהלקח מכם

אביבה ז"ל

משפחות פינצ'וק

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

שמואל גינזבורג
ז"ל

בן יוסף מקוריץ והלין

נעלה אל קברו לטקס גלוי המצבה
ביום שלישי, י"ד אב תשל"ב, 25.7.72, בבית העלמין הישן בחוף הכרמל.
תחבורה בשעה 2.30 מבית המנוח, שדי' הנשיא 36, חיפה.
ומהנמל ע"י משרד איחוד הנמל בשעה 2.30.

חבר' איחוד הנמל בע"מ — המשפחה האבלה
חבר' הקישון בע"מ

אנו מודים לכל מי שניחמנו ועמד אתנו באבלנו.

ביום שני י"ג באב תשל"ב 24.7.72
במלאת שנה לפטירתו של הברנו

משה וולפסון ז"ל

נעלה לקברו בשעה 4 אחה"צ

המשפחה
ובית אפיקים

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

אורי גוטשטיין ז"ל

נעלה לקברו בבית העלמין בגבעת שאול -
ונתייחד עם זכרו ביום ג', י"ד אב, 25.7.72
היציאה בשעה 4.30 מביתו, ברחוב גת 6 ירושלים

המשפחה

במלאות שלושים לפטירתו של
יקירנו, ראש משפחתנו האהוב

נפתלי ב"ר יצחק הילל
ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו

ביום שלישי י"ד מנחם-אב תשל"ב 25.7.72 בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין הישן בראשון-לציון.

מוקירי זכרו מתאספים בביתו רח' פיינברג 9 ראשון-לציון בשעה 4.15 אחה"צ.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.

המשפחה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת
אמנו, אחותנו, חמתנו וסבתא היקרה

שרה אשת ברוך בן בסט

מסופיה — חולון
בת 83 לחיה

ההלויה תתקיים היום, יום א', י"ב מנ"אב תשל"ב, 23.7.1972 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין האזורי בחולון
התנחומים מתקבלים בבית הבן עו"ד יעקב בן בסט, רחוב הפלמ"ח מס' 8 דירה 10 — חולון

המשפחה המתאבלת

אנו מודיעים בצער על פטירתה
של אמנו, הדודה וסבתנו היקרה

רחל אורונוביץ

ילידת שאבי־קובנה, ליטא

הלויה תצא היום, יום ראשון, י"ב באב תשל"ב (23.7.72) בשעה 1.45 אחה"צ מבית הלויות העירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בחולון

אוטובוס מיוחד יצא בשעה 1.15 מבית המנוחה רחוב ירושלים 55 בני־ברק

המתאבלים:
בתה, חתנה
וכל בני המשפחה

במלאת ארבע שנים לפטירת יקירנו

אלחנן הורביץ ז"ל

תתקיים אזכרה מחר, יום שני, י"ג באב תשל"ב (24.7.72) בבית העלמין בקרית שאול

נפגשים ליד השער בשעה 4.00 אחה"צ
המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

עו"ד נורברט טלר ז"ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה, ביום שלישי, י"ד באב תשל"ב (25.7.72) בבית העלמין בקרית שאול

נפגשים ליד שער בית העלמין בשעה 16.30
הסעה מיוחדת תצא מבית המנוח,
רח' טוסקניני 3 ת"א בשעה 16.00

המשפחה

לחברנו
אברהם אופק ובני משפחתו

תנחומים במות

אביך ז"ל

הנהלת קואופרטיב „דן"
החברים והעובדים

לשפרה מרקוס

אתך באבלך הכבד במות עליך

אמך

עובדי המשרד
חברי ההנהלה ופעילי הקלוב

משרד החוץ
עובדי משרד החוץ

משתתפים בצערה של

תחיה ניר

מזכיר ראשון בשגרירות האג

על פטירת

אמה ז"ל

לחברנו **אודי הס**

אתך באבלך במות עליך

אחיך ז"ל

חבריך לכתה
י"ב ביולוגית
התיכון החדש

לרוחמה השכל

משתתפים באבלך הכבד במות אמך

חוה אולסבנגר

(אלמנת ד"ר עמנואל אולסבנגר ז"ל)

ההנהלה ועובדי
בנק לאומי לישראל בע"מ
ירושלים

תשל"ג

הזמן עכשיו את דגמי 1973 של
קרייזלר-סימקה
ותקבל מכונית חדשה לקראת החגים.

SIMCA 1000 • 1100 • 1301 סימקה
CHRYSLER 160-180 קרייזלר
PLYMOUTH VALIANT • DODGE DART
המכוניות האמריקניות הנמכרות ביותר בישראל

CHRYSLER INTERNATIONAL

מכונית טובה מבית טוב
בית קרייזלר-מכשירי תנועה בע"מ
ת"א: דרך פתח-תקוה 74, טל. 36115. חיפה: דרך העצמאות 104, טל. 04-524475 ואצל הסוכנים ברחבי הארץ.

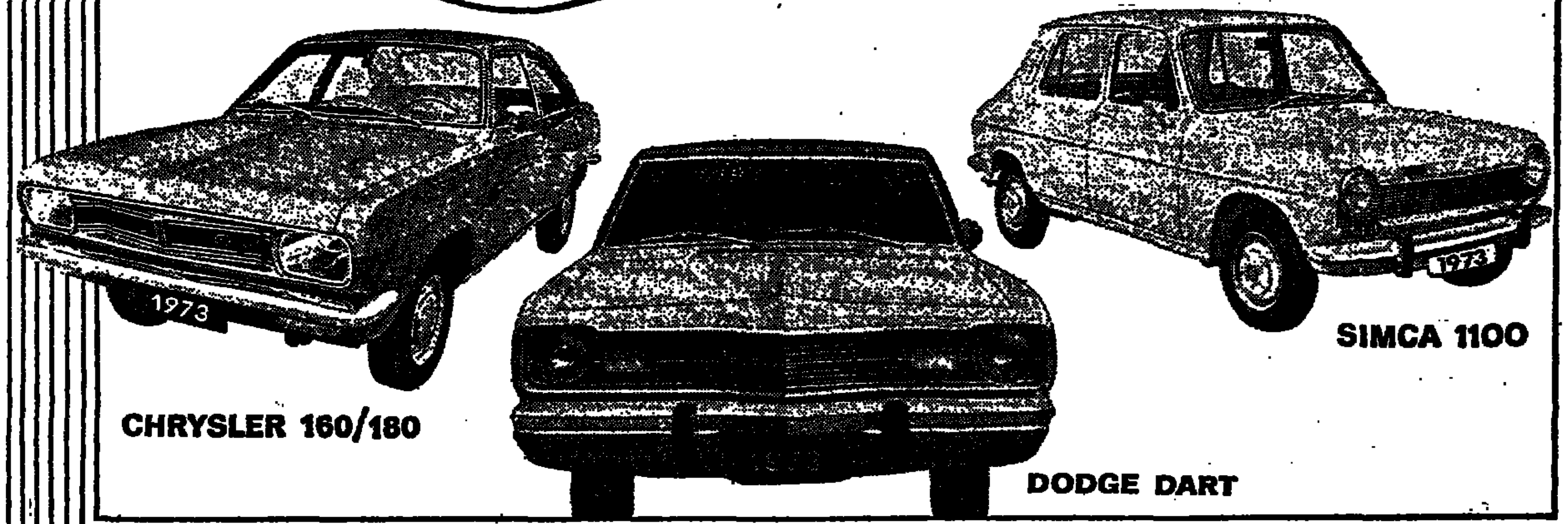

CHRYSLER 160/180

DODGE DART

SIMCA 1100

זה קרה — בין טוקיו לקאמפלה

דו"ח יפאני מזהיר:
צריכת האורניום ב־1980 תעלה על התפוקה בעולם

טוקיו. ההספק הכולל של תח־נות הכוח ביפאן, המופעלות ב־אמצעות אנרגיה אטומית, יגיע ב־1980 ל־32 מיליון קילוואט שעה וחמש שנים לאחר מכן ל־60 מיליון קו"ש — מנבא דו"ח ממשלתי שפורסם בימים אלה. הדו"ח, שנתפרסם בכינוי „הי־מסמך הלבן" על צרכי האנרגיה האטומית של יפאן, קובע כי ב־1980 תזדקק יפאן ל־6000 טו־נות של אורניום מועשר בשנה. הצריכה של אורניום בלתי מזוקק מוערכה ב־100 אלף טונות ב־13 השנים הקרובות. שני־שלישים מכמות זו כבר הוזמנו על ידי תחנות הכוח האטומיות.

הדו"ח זה מנבא גם כי צרכי העולם באורניום מועשר, יעלו על התפוקה העולמית של יסוד זה, סמוך לשנת 1980.

בתוך כך קורא הדו"ח לעמי העולם לפעול במשותף לפיתוח אמצעים לייצור אורניום מועשר, כדי להבטיח את ההספקה לכו־רים האטומיים בעולם. כן מציין המסמך את הצורך לנקוט בצע־דים חמורים להגנת הסביבה מ־פני זיהום, כתוצאה מהפעלת מתקנים אטומיים אזרחיים.

תביעה על 10 מיליון נגד הזמר פול אנקה

לוס אנג'לס. הבדרנית ג'ואי איטרסון, הגישה תביעה בנזיקין נגד הזמר פאול אנקה, על סך 10 מיליון דולר — בהאשימה אותו בכך שגרם לביטול הופעה שלה עם בית מלון בלאס וגאס. ג'ואי איטרסון טוענת כי אנ־קה שיכנע את מנהלי בית המלון כי הוא עצמו לא יופיע במקום, אם איטרסון תחתום על חוזה. בתביעתה דורשת הבדרנית 120 אלף דולר, על נזקים ישירים ועוד כ־10 מיליון על הכתמת שמה ברבים, בגלל ביטול החו־זה.

אלפי תושבי מוסקבה, אשר נמלטו לחופי הנהר, מנסים לנצל כל פיסת קרקע פנויה, כדי להנפש מן החום הכבד כמותו לא נודע במקום כזה 36 שנה. הטמפרטורה הגיעה ל־36° צלזיוס

רעש מטוסים עלול לגרום לשיגעון

סבור פסיכיאטר בריטי

לונדון. אנשים המצויים על סף התמוטטות עצבים, עלולים להדחף אל השגעון בגלל רעש מטוסים ממושך — טוען פסי־כיאטר בריטי. הוא הביא כדוג־מא מעשה בנערה אשר נמצאה במתח רב וסבלה מעיוורון היס־טרי, מאחר והתגוררה סמוך ל־נמל התעופה של לונדון — היתֹ־רו.

הנערה התכוננה לבחינותיה, והתכוונה ללמוד 14 שעות ביום. אבל הילה הממושכת של מטו־סי הסילון, הרסה יכולת הריכוז שלה והיא התמוטטה לאחר ש־נתקפה חרדה היסטרית.

למזלה הרב נמשך עוורונה זמן קצר בלבד. היא קיבלה טי־פול כידי ומצבה השתפר תוך שעה קלה. המעשה צוטט על ידי ד"ר קולין הרידג', יועץ פסי־כיאטרי בבית החולים ספרינג־פילד בלונדון.

„אין זה הרעש אשר משגע את בני האדם" — טוען הפסי־כיאטר „אבל אם מישהו נמצא במצב של מגבלה פסיכיאטרית חמורה, עלול הרעש להיות הקש האחרון שישבור את גבו" — הסביר.

בראזיל תקדח נפט בעיראק

ריו דה זיאנרו. בראזיל עשויה להיכנס לשותפות עם עיראק ו־צרפת בחברה לייצור הפקת נפט — אשר מושבה יהיה בעירק. אפ־שרות זו נידונה עתה בשיחות המתנהלות בנפרד בין ממשלות עיראק, צרפת ובראזיל.

כן נודע כי חברת הנפט ה־לאומית של בראזיל, פטרובראז, עומדת לפתוח בקרוב בסידרת קידוחי נפט בעיראק. עוד נמסר על הרחבת הסחר בין שתי המ־דינות. בקרוב יחנך קו מסחרי ימי, שישרת את העברת הסחו־רות ביניהן.

ג'יין פונדה ממשיכה להצהיר ולהסעיר:
השתכנעתי בצדקת המלחמה של העם הצפון־וייטנאמי

טוקיו. שחקנית הקולנוע האמ־ריקאית ג'יין פונדה, הודיעה ב־סוף השבוע על שובה לארה"ב „יותר משוכנעת מתמיד בצדקתו של העם הווייטנאמי במלחמתו הצודקת לשכירת עצמאותו וה־חופש שלו". דברים אלה צוטטו מפי פונדה, על ידי סוכנות הי־ידיעות של צפון־וייטנאם, בדי־ווח על מסיבת עתונאים שקיי־מה השחקנית בהאנוי ביום ג' של השבוע שעבר.

הסוכנות מביאה את דבריה של פונדה, שדחתה את טענת הפיקוד האמריקאי כי הפציץ רק אתרים צבאיים ומתקנים חיוניים למאמץ המלחמתי של צפון־וייטנאם. לדברי הצפון־וייטנא־מים גינתה פונדה את הפצצת הסכרים ותעלות המים, כפגיעה באמצעי המחיה של יושבי ה־מדינה.

דבריה צוטטו: „לממשל של ניכסון אין כל זכות להפציץ מתקנים צבאיים בצפון־וייטנאם, כאחר וזו הפרה חמורה של אב־נת... בגבה ההבטחה שניתנה על־ידי מימשל ג'ונסון ב־1968 להי־מנע מהפצצות. הפצצות אינן מסוגלות לעשות דבר מלבד ל־הפוך את הווייטנאמים נחושים יותר בהחלטותיהם להתנגד ל־תוקפנות האמריקאית".

בשידור שנקלט בטוקיו, סו־כנות הידיעות של צפון־וייטנאם כי הפתרון לבעיית וייטנאם חייב להתבסס על תכנית 7 הנקודות של הווייטקונג, או־תה תארה כצודקת ומוסרית.

הנער נידון על חוק נגד לבוש מיני

קאמפלה. תלמיד בית ספר בן 18, בשם האריסון לאגו, הוא הגבר האוגנדי הראשון שנדון על הפרת החוק האוסר לבישת חצאיות מיני שאושר בחודש שעבר.

החוק אוסר על כל אדם, מגיל 14, ללבוש בגד כלשהו, לרבות מכנסים קצרים, שארכו פחות מ־8 ס"מ מעל הברך.

ערבות של 12 מיליון למפעל ערד

(ל.ע.מ.). ועדת הכספים של הכנ־סת אישרה ביום ו' ערבות למפעל ערד של 12 מיליון ל"י.

הועדה קיבלה דיווח ממנהלי ה־חברה ונמסר לה, כי מהנדסיה פת־רו את בעיות היווצרות השיש ב־דודי הקיטור שגרמו הפסקות תכו־פות בהפעלה. כתוצאה מכך מתאפ־שרת היום עבודה רצופה יותר ב־ריאקטור. הועדה הטילה על הנה־לה להגיש, אחרי החגים, תוכנית פעולות ותוכנית כספית לטווח ארוך, תוך הנחה, כי עד אז ייפתרו רוב ה־בעיות הטכנולוגיות.

גבתי על אורדן

שר הפיתוח, מר חיים גבתי, מסר להועדה סקירה על המצב במפעל ה־פוספטים באורדן ועל הנימוקים ש־הניעו את ועדת השרים הכלכליים להחליט להמשיך בהפעלת התנור ל־קליית הפוספטים. בין הנימוקים הדגיש השר, שיש היום באורדן הנ־הלה חדשה שעשתה כבר הרבה שי־נויים חיוביים בניהול המפעל, חר־סלו התקלות המכניות בהפעלת ה־תנור, ובמשך חמישה החדשים לא היו בו תקלות. כן הצליחה ההנהלה לשפר את טיב הפוספט הקלוי.

חילוקי דעות בסוכנות בענין משפחת ישראל בקדמה

מתנגדים להוצאת מאות אלפי לירות ✱ המתיישבים רוצים להפוך את המקום למוסד לנוער עבריין

מאת עמוס חדר
סופר „הארץ"

חילוקי דעות נתגלעו בקרב אנשי הסוכנות היהודית בגלל הוצאת מאות אלפי ל"י להחזקת „משפחת ישראל" בקדמה שבדרום. המתנג־דים טוענים כי במשך השנה וחצי האחרונות הוציאה הסוכנות כ־300 אלף ל"י בעד מזון, טלפון ורכב על „משפחת ישראל" ועתה יש תכנית להוציא עוד 300 אלף ל"י, בעוד ה־הוצאה הכספית הקודמת לא הוכיחה עצמה.

אותם גורמים טוענים עוד כי מט־רתה המוצהרת של „משפחת יש־ראל" בקדמה — לאסוף נוער תועה מחו"ל ולהחזירו לחיק היהדות — נכ־שלה כליל. קדמה לא נהפכה לאבן שואבת לנוער מחו"ל ופרט לבוד־דים שעשו במקום תקופות קצרות אף פעם לא עלה מספר המתגוררים הקבועים על עשרה.

מוסד לנוער עבריין

אנשי „משפחת ישראל" רוצים עתה להפוך את המקום למוסד לנו־ער עבריין. בסוכנות נובשה הצעה להקציב 300 אלף ל"י לביצוע פרו־ייקט זה שיכלול מוסד לריפוי בעי־סוק (גידול עגלים, קרמיקה ותפו־רה).

הגורמים בסוכנות המתנגדים ל־תכנית זו טוענים כי איש מקרב „המשפחה" אינו בעל מקצוע בתחום הטיפול בנוער עבריין. לדעתם זה נושא מובהק של משרד הסעד ואל לסוכנות לטפל בו.

התומכים בהצעה להקציב 300 אלף ל"י בלחצו על־ידי גורמים דתי־יים וכן על ידי הפירסומים שיזמו אנשי קדמה בעתונות שהראו אותם באור כזה המצדיק סיוע להתורת נוער תועה ליהדות.

גד יעקובי:
לא ניתנה בלעדיות לפורד

מאת סופר „הארץ"
לענייני תחבורה

לחברת פורד לא ניתנה שום בלע־דיות או תנאים מיוחדים להרכבת משאיות בארץ, וכל יזם או תעשיין שירצה בכך יוכל להקים בארץ מפעל להרכבת משאיות אם יעמוד בקרי־טריונים הטכנולוגיים, הכלכליים וה־ארגוניים, וכן בשעורי המסים שנק־בעו החל מאפריל 1973 — אמר סגן שר התחבורה, מר גד יעקובי, בהדי־דיעו על שינויי המסים על משאיות עליהם החליטה ועדת הרכב הבין־משרדית, תוך צמצום ההגנה עד ל־20% על משאיות מהרכבה מקומית. מר יעקובי חזר והדגיש כי לא תינתן בלעדיות לשום מפעל להרכבת משאיות, בניגוד לבלעדיות שניתנה בשעתו למפעלי ליילנד.

עם זאת הבהיר כי המגמה היא ריכוז ההרכבה המקומית של רכב. לגבי משאיות הוא מניח כי ההרכבה תתרכז לכל היותר בשני מפעלים — במפעל ליילנד באשדוד ובמפעל ה־רכב בנצרת. הרכבת האוטובוסים תתרכז רק במפעל באשדוד, ואילו לגבי הרכבת רכב נוסעים המגמה היא לצמצם את מספר המפעלים משלושה לשניים ויתכן אף לאחד. פירוש הדבר הוא הפסקת ההרכבה של מכוניות נוסעים בת.ו.ל. ובמפעלי אוטוקארס, והמשך ההרכבה רק ב־מפעל הרכב בנצרת.

✱ פרופ' בן־ציון כנורי (64), מהפקולטה להנדסה אזרחית בטכניון, נתמנה כמורה במכון האסייני לטכ־נולוגיה בבנגקוק, תאילנד, לתקופה של שנתיים. הוא הישראלי הראשון המצטרף לסגל האקדמי של המכון הטכנולוגי האסייני, שהינו מוסד אי־זורי הקולט במסגרת לימודי מוסמ־כים, סטודנטים מכל ארצות אסיה.

מעונינים לקנות

וילה או קוטג'

בת 5 חדרים
במצב טוב.

בסביבות אפקה, תל־ברוך, או רמת־חן.

בהצעות עם פרטים מלאים כגון מחיר, מועד מסירה וכו' לפנות: — ת.ד. 3032 תל אביב — עבור וילה.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי, קריות
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת
ובדבר הפקדת ביטול שינוי תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מס' ק/146ב' — המשך הבינוי ברח' הגליל — קרית ביאליק" — המהווה ביטול לשינוי תכניות מפורטות מס' ק/146 — קרית־ביאליק שכון במזרח כביש חיפה עכו חלק ב' — תקון לתכנית ב.ע. מס' חפ/792, ומס' ק/146 א' — שיכון במזרח כביש חיפה־עכו חלק ב' — ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 11539 חלק חלקה 79 (דרך).
גוש 11586 חלק חלקה 102 (דרך).
גוש 11589 חלקות 73, 152—172;
חלקי חלקה 55, 67.
גוש 11590 חלקי חלקה 125 (דרך).

על המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובש־עות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או בגבול אותו רשאי, תוך חד־שיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכ־נית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד"ר נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

בחירה אישית או מפלגתית?

בכל זאת, חרף המכשולים לבלתי־מפלגתיים, איום בהעלאת אחוז החסימה והפקדון ולמרות חוסר מימון מקופת הציבור, אנו מציגים רשימת מועמדים לבחירות לכנסת השמינית בראשותו של שלמה כהן־צידון. בזה אנו ממחישים בקשת אלה שברצונם לבחור במועמדם מבלי להיזקק לועדות מינויים של מנגנוני המפלגות.

יעדנו כעת: לאסוף חמשת אלפים חתימות תמיכה.

פרטים אצל: האגודה למען בחירות אישיות („לב־אש") ת.ד. 2447 תל־אביב

משרד התחבורה
הודעות אגף הרישוי

הנהלת אגף הרישוי מודיעה, שמהלקותיה, משרדי הרישוי המכון הרפואי לבטיחות בדרכים

יהיו סגורים לציבור מ־11.8.72
והם יפתחו מחדש ב־27.8.72

ציבור בעלי הרכב והנהגים מתבקש בזה לפנות למשרדי הרישוי, לשם הסדר עניניהם, עד למועד סגירת המשרדים.

כדי לא לפגוע בסדרי העבודה התקינים, למרות הפגרה, נעשו סידורים מיוחדים לפיהם יטפל מספר מצומצם של עובדי משרדי הרישוי במקרים דחופים כגון: מתן טפסים לחידוש השיונות רכב שתוקפם יפוג בימי הפגרה ושבעליהם לא קיבלו טפסים להידוש החזר רשיונות רכב ונהגה שנפסלו וכו'.

הערה חשובה:

1. בתקופת הפגרה יתקיימו במשרדי הרישוי בחולון בדיקות עיניים ומבחנים בתיאוריה.
2. מבחן בתיאוריה באשדוד יתקיים ב־30.8.72, וב־27.9.72 ולא כפי שפורסם.

יהודה אייזנשטרק, הממונה ליחסי צבור של האגף

בלשכת ההוצאה לפועל בנתניה

איחוד תיקים 14/71

מ כ ר ז

מוצע בזאת על ידי כונס הנכסים אשר נתמנה בתיק הנ"ל, הנכס דלקמן: —

מגרש בשטח של 805 מ"ר הידוע בתור חלקות 70 ו־91 בגוש 6636. המגרש נמצא ברחוב קהילת בודפשט מס' 7 במרחק כ־70 מטר צפו־נה מרח' קהילת יאסי שהוא דרך כניסה ראשית להדר יוסף מכביש הרצליה.

הנכס הינו מגרש לבנית בית מגורים על פי תכנית בנין ערים ר/91.

הערכת הנכס לצרכי־מכירה הוא —90,000 ל"י.

כל המעונין ברכישת הנכס הנ"ל יגיש את הצעתו בצירוף פקדון במזומן או בשיק בנקאי בשיעור של 10% מהצעתו לח"מ תוך 30 יום מיום פרסום הודעה זו.

אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

העברת הנכס טעונה אישורו של ראש ההוצאה לפועל בנתניה ו־מותנית במתן אשור כזה.

על מציע אשר נתקבלה הצעתו לשלם את יתרת המחיר במלואו תוך אותו מועד שיקבע על ידי ראש ההוצאה לפועל.

אלוף עדיאל, עו"ד כונס הנכסים
רח' מהר"ל 10, תל־אביב, טל. 238705

למכירה

50 ארונות של 4 מגירות
עבור תלית תיקים.
וציוד משרדי במצב טוב

לפנות טלפון 02—523261 קו מנימי 10, ירושלים
או ת.ד. 7145 ירושלים

א.ב.ת.

ארגון למען נפגעי תאונות דרכים בישראל
מבצע "כופר תאונות" 1972
אזרח נכבד: הרם תרומתך בעין יפה

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

גם בעלי
שמיעה מצויינת
לא יופרעו
מהמזגן השקט
SILENTAIR

שרות נאמן שעמד במבחן **אלקטרה**

2000 עובדי קונסרן עלית ישבתו ממחר

בגלל קפאון במו״מ; אברמוביץ: אזהרה למעסיקים

מאת סופר „הארץ״

2000 עובדי קונסרן עלית במפעלי עלית, צ.ד., ליבר ומפעל הקפה נמס בצפת ישבתו החל ממחר בגלל ה־קיפאון שחל במו״מ בין הסתדרות פועלי המזון לבין הנהלת הקונסרן. השביתה אושרה ביום ו׳ ע״י ההס־תדרות.

הנהלת עלית נתבעה לשתף את הפועלים ב־20% מרווחי הקונסרן כל שנה, להעביר את הפועלים למעמד חודשי ולקבוע שכר מינימום של 500 ל״י לחודש. בישיבת המחלקה לאיגוד מקצועי ביום ו׳ נאמר, כי תביעות העובדים סבירות ותואמות את החלטת ההסתדרות.

יו״ר המחלקה, אוריאל אב־רהמוביץ, אמר, כי אישור ה־שביתה ע״י ההסתדרות צריך לשמש אות אזהרה למעסיקים, שעליהם לגלות נכונות לבוא לקראת תביעות העובדים.

תגובות התעשיינים

בתגובה על החלטת ההסתדרות להשבית את עלית, אמר דובר התא־חדות התעשיינים כי תביעות ה־עובדים המופרזות הן הגורם לאי חידוש ולהתימת ההסכם. בהודעה נאמר כי הנהלת עלית היתה מוכנה לחדש את ההסכם בהתאם למתכונת לפיה חודשו ההסכמים בשאר ענפי התעשייה.

העובדים הגישו תביעות הורגות המפורזות ומתעורר הרושם כי עצם השביתה היא מטרה בפני עצמה. רושם זה נוצר בגלל אי נכונות מצד העובדים לוותר על הדרישות המופ־רזות ביותר ולבדוק דרך סבירה איך לגשר על פני הפערים.

ההנהלה לא תוותר

מנכ״ל התאחדות התעשיינים מר פלג תמיר מסר כי התעשיי־נים מוכנים למאבק ממושך עם ההסתדרות. קרן ביטוח המעסי־קים, המיועדת למקרי שביתות, תתמוך בקונסרן עלית במשך כל השביתה והנהלת המפעל לא תוותר. לדברי מר תמיר בדיקה שערכה הנהלת עלית גילתה כי תביעות העובדים מסתכמות ב־יותר מ־70% תוספת על השכר.

4 ילדים נפצעו מפצצת מרגמה

(ע). ארבעה ילדים בני 6 נפצעו בשבת בהתפוצצות פצצת מרגמה ישנה של 120 מ״מ במתחם יכיני שבנגב הצפוני, ליד מחסן הנשק במקום. הילדים אושפזו בבית החולים באשקלון אך שניים מהם הועברו לאחר מכן עם כוויות חמורות לבית החולים שערי צדק בירושלים.

מצב אחד הילדים אליהו יוסף מד־מוני, בן 13, הוגדר כקשה ומצבו מעורר דאגה, לאחר שנקבעו אצלו כוויות ב־70% אחוז. הנער השני ש־הועבר לירושלים הוא אבשלום שדרי עם כוויות של 40 אחוז. שני הפצו־עים הנותרים הם דניאל הג׳בי, ו־נתנאל שדרי שמצבו הוגדר כבינוני.

החקירה העלתה, שכמה מתושבי הכפר ידעו על הפצצה אולם לא הודיעו על כך לאחראים על ענייני הבטחון.

★ **מזה כשנה** נמשכים מגעים עם ארגון אימקו (ארגון בין־לאומי ליעוץ ימי) מסונף לאו״ם בדבר הקמת משרד מרכזי בקפריסין ש־יכוון ענין מניעת הזדהמות זיהום הים במזרח התיכון. ארגון כזה, אם יוקם, יצטרך להעביר אינפורמציה הנוגעת לענייני זיהום הים בין ה־מדינות השוכנות כאן שיצטרכו ל־החליף מידע עם ישראל. כפי שנודע דובר כאילו הובעה הסכמה מצד גורם ימי במדינה שכנה בדבר הש־תתפות של המרכז בהשתתפות יש־ראל.

מלכודות־מכ״ם בירושלים

(ע.). משטרת ירושלים פתחה ב־„מיתקפה״ לבליטת גל תאונות הד־רכים שפקד באחרונה את העיר. בשבועות האחרונים היו בירושלים עשרות תאונות דרכים רציניות, בהם חמש קטלניות.

המשטרה תפעיל מהיום מלכודות מכ״ם ומסוק שיפקח על התנועה. ב־שבועיים האחרונים הופעל המכ״ם על ידי שוטרות באזור גסיתי, והו־גשו דוחו״ת נגד יותר מ־300 נהגים שהואשמו בנהיגה במהירות מופר־זת. המסוק שהמפילה המשטרה מי־קד בעיקר על נהיגה בלתי זהירה ב־כבישים וביצוע עקיפות מסוכנות. המכ״ם מופעל בשטח העירוני של ירושלים ובשכונות.

תושבי השכונות בהם הוצב המכ״ם גילו אהדה לפעולת המשטרה לאחר שהבחינו כי המכוניות מאיטות את מהירותם ותציית הכביש לילדים ו־מבוגרים הפכה לבלתי מסוכנת. ב־דרך חברון אף הביאו התושבים קפה ועוגות לשוטרות שהפעילו את ה־מכ״ם.

2 נהרגו בתאונות

(ע). שלמה רוזה (14) מלוד נה־רג ביום ו׳ מפגיעת מכונית בתל אביב בעת שחצה את הכביש לירו־שלים.

(ע). נוסעת נהרגה ושבעה נוסעים נפצעו קשה בתאונה שאירעה ביום ה׳ בערב בכביש החוף דרומית לצו־מת אשדוד. התאונה אירעה בין מכו־נית פרטית בהגה בידי חיים גפן (40) מאשקלון ובין טנדר צבאי.

הטנדר סטה כנראה שמאלה, מסו־בות שטרם הוברר. אביבה גפן (37), אשת הנהג הפרטי, נהרגה במקום. שתי הבנות שירלי (8) וסמדר (13) נפצעו קשה.

כן נפצעו קשה נהג הטנדר ושלו־שה חיילים שנסעו עימו.

---הָלַךְ שָׂפִי •) (במדבר כ״ג, ג)

•) מִסְתַּבֵּר שֶׁהָלַךְ בְּקַלּוֹת בְּמִדְרְכֵי שְׂפַי תְּמוֹנוֹתָיו. תֵּל־אָבִיב, רְחוֹב בַּלְפוּר 13, מוּל הַדִּיסָה. טֵל. 284889

מכוניות ל׳ לא יורשו לנוע בכמה רחובות בת״א בבוקר

מאת סופר „הארץ״

ועדת התנועה העירונית בתל־אביב החליטה לאסור תנועת מכו־ניות ללימוד נהיגה בדרך חיפה וב־רחובות רוקח, אבן־גבירול ויהודה המכבי בין השעה 7 ל־9 בבוקר. ההחלטה נתקבלה ביוזמת משרד ה־תחבורה בעקבות תלונות על עיכו־בים בתנועת המכוניות בשעות אלה של שיא בתנועה שגרמו מכוניות אלו.

כן החליטה ועדת התנועה להעתיק את תחנת האוטובוסים לפני צומת רמת־אביב בדרך חיפה אל כעבר לצומת צפונה, בעקבות הרחבת קטע הכביש אחרי הצומת וסלילת מפרצי חניה לאוטובוסים. תחנת האוטובו־סים לפני הצומת הזוהו מיסורד תח־בורתי חמור לורימת התנועה מדרך חיפה לרמת־אביב.

עובדי צים לא יקיימו אסיפה היום

מאת סופר „הארץ״ בחיפה

ועד עובדי צים נענה לפניית מו־עצת פועלי חיפה והחליט לדחות אסיפת העובדים שנעודה לקיים היום שבה עמדו להחליט על אמצעים נגד הנהלת צים.

עם זאת הזהיר הועד שאם תוך 10 ימים לא יסתיים המו״מ עם ה־הנהלה בבבר התימת הסכם עבודה חדש, יחריף את הסכסוך.

מע״צ העבירה פיקוח על 10 רמזורים בת״א לחברת סריק

טוענת: סיגנלור ואריאל עושות מה שהן רוצות

מאת שמחה גרבר, סופר „הארץ״

מחלקת עבודות ציבוריות (מע״צ) העבירה החל מראשית החודש את הפיקוח והאחזקה על כ־10 רמזורים בין־עירוניים לאורך כביש גהה מ־חברות סיגנלור ואריאל לחב׳ סריק, חברה אמריקאית להנדסת מערכות, שביצעה בארץ מספר פרוייקטים בשיתוף עם תה״ל בתכנון בתי־חולים, ועוד.

נמסר כי עם העברת הפיקוח ל־חברת סריק אירעו תקלות רבות ברמזור של צומת כביש פתח־תקוה וכביש גהה, שגרמו לפקקי תנועה ושיבושים בתנועה שהצריכו נוכ־חות כמעט מתמדת של המשטרה ל־שם הסדרת התנועה.

תגובת מע״צ

מחוגי מע״צ נמסר כי ההחלטה להעביר את הפיקוח והאחזקה של הרמזורים בצמתים בין־עירוניים קריטיים נתקבלה נוכח דמי האחז־קה הגבוהים שגבו שתי חברות ה־רמזורים ללא כל תחרות ביניהן, תוך הדגשה כי „הן עושות מה שהן רוצות״, וכי „המוזירים אינם עומדים בשום יחס לעבודה שהן מבצעות״. כן טענו אנשי מע״צ כי ביקשו ל־הכניס לענף „גורם בעל רמה שיפ־קח על פעולות הרמזורים בצורה תקינה מאחר שלא היינו שבעי רצון מן הפיקוח בעבר״.

מר דוד דילון, סגן נשיא חברת סריק, הודה כי היו תקלות ברמזור כביש גהה, אך טען כי הוא תוקן והופעל כראוי החל מיום ו׳ בבוקר. לדבריו לא הצליח לקבל מחברת סיגנלור שרטוטים מעודכנים על ה־שינויים שנעשו בתיבת הפיקוח של הרמזור, שהוא מיושן ומופעל על־ידי מימסרים מיושנים של מנורות במקום טרנזיסטורים. כן טען כי הרמזור היה במצב תחזוקה גרוע ולמעשה הגיע לשלב של התמוטטות, ועל מהנדסי החברה היה לשקמו מחדש.

אולם על אף ההודעה על התיקון לא פעל הרמזור כתיקונו גם אמש והמשטרה נאלצה להפסיק את הפ־עלתו ולהעמיד שוטרים כדי לכוון את התנועה במקום. כתוצאה מכך נוצרו פקקי תנועה ארוכים ביותר ו־נגרמו שיבושים חמורים בתנועה.

250־300 מיליון – נזק הסנקציות בים המלח

ביה״ד לעבודה יתכנס הבוקר

מאת מרדכי ארציאלי סופר „הארץ״

הנזק שנגרם למפעלי ים־המלח כתוצאה מאובדן תפוקה מאז החלו העובדים בנקיטת סאנקציות, מסת־כם כ־250—300 מיליון ל״י, על כך נודע מחוגי הנהלת המפעל.

בית הדין האיזורי לעבודה בבאר שבע יתכנס הבוקר, כדי לשמוע מ־נציגי הנהלת מפעלי ים המלח ומנצי־גי מועצת העובדים של החברה את אשר נעשה על ידם ליישוב הסכסוך ולהחליט אם להאריך את תוקפו של הצו שניתן על ידו בשבוע שעבר.

בהתאם לצו היה על העובדים לחזור לעבודה תקינה ולהפסיק את הסנקציות. אולם העובדים לא בש־מעו לצו והפסיקו את עבודתם ב־מפעלים בסדום לפני סיום שעות ה־עבודה הרגילות.

מחוגי מועצת עובדי מפעלי ים המלח נמסר, כי המועצה הוציאה כרוז לעובדים והביאה לידיעתם את צו בית הדין. אולם העובדים לא יכלו לקיים את הצו מאחר שהם קשורים להחלטת האסיפה הכללית שבה הוחלט לנקוט סנקציות. „רק אסיפה כללית נוספת יכולה לשנות את החלטת האסיפה הכללית הקוד־מת״, באמר.

מחוגי הנהלת החברה נמסר שאם יגלו העובדים היום נכונות לחזור לעבודה תקינה וימלאו את צו בית הדין, קיימת נטיה שלא להגיש תבי־עה על בזיון בית הדין.

היום יגיע לבאר־שבע עוה״ד גדי־עון בן־ישראל, הממונה על יחסי עבודה כדי לנסות ולתווך בין הצד־דים.

בוטלה השביתה בקמ״ג

שביתת האזהרה בת יום אחד ש־אמורה היתה להתקיים הבוקר בקריה למחקר גרעיני (במ״ג) בנחל שורק, לא תיערך. על כך סוכם ביום ו׳ בפגישה בין יו״ר המחלקה לאיגוד מקצועי, מר א. אברהמוביץ ובין נ־ציגי ועד העובדים, הנהלת משרד ה־בטחון, הנהלת הכור ומועצת פועלי רחובות. סוכם גם כי במשך השבוע יפגשו מר אברהמוביץ ונציב שירות המדינה, מר י. ניצן עם נציגי הצד־דים כדי למצוא פתרון למחלוקת.

אליפות הכתבניות תיערך היום

מאת סופר „הארץ״

אליפות הכתבניות בישראל ה־נערכת זו הפעם השלישית תיפתח היום בתל־אביב. האליפות תתנהל בשלושה שלבים; מקומיים, אזו־ריים ותחרות גמר ארצית. המתמו־דדות בתחרות הגמר יצטרכו להוכיח את יכולתן ולהדפיס לפחות 70 מלים בדקה שהן כ־350 נקישות.

התחרות מאורגנת על ידי הסתד־רות הפקידים בשיתוף עם משרד העבודה ונציבות שרות המדינה.

הלוח הכפול

עמודים: 14, 15

הכל בכל בכול בלוח הכפול

הזמנות לבתי מרגוע ומלונות בכל הארץ, ללא תשלום נוסף

רח׳ גורדון 28, תל־אביב, טל. 223042

סניף רמת־גן: רח׳ המעגל 1 (פינת ביאליק 53)

קל

כלל ופרט

יצאו מישראל

פרופ׳ אהרן דורון, מנכ״ל אוניברסיטת תל־אביב — לאירופה בשליחות האו־ניברסיטה.

הגיעו לישראל

פרופ׳ האנס, ד״ר צבי רובינשטיין — לאחר ביקור בכמה מארצות מערב אירופה בענייני ...

אסותא / אלישע

נולדו ל:
קרן ואהרן שני — בת
רות ויוסף גרינברג — בת
רחל ויצחק כבן — בן
מיכל ואלברט בן שמריה — בן.

שרות חיתולים הביתה

לפנות לבתי־חולים **אסותא** **אלישע**

תל־אביב 245215 | חיפה 87414

הערב בטלויזיה

יומן תחבורה מס׳ 3

משדר שירות מטעם משרד התחבורה והמועצה הלאומית למניעת תאונות

חברת גב־ים לקרקעות בע״מ
חברה בת של
חברה לנכסים ולבנין בע״מ

בניני תעשיה להשכרה

★ בפרק תעשיתי חדיש בהרצליה
★ באזור התעשיה, מפרץ חיפה
★ בעורף נמל אשדוד
★ ברחובות

לפנות: חיפה, רחוב הרצל 2, טלפון 664234
תל־אביב, בכל יום ב׳, במשרדי „נוה״ בע״מ, ארלוזורוב 53, טלפון 240122

בנק ישראל מודיע

מילווה קצר מועד

השבוע, ביום רביעי, תונפקנה הסדרות הבאות:

הסדרה	המחיר לציבור ל־1000 ל״י	הכנסה שנתית לאחר ניכוי מלא מס הכנסה
ל־18 חדשים	936.45	9.125%
ל־12 חדשים	958.72	9.000%
ל־6 חדשים	979.64	8.750%
ל־3 חדשים	990.21	8.500%

הרכישה - בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך

הזמנות המוגשות עד יום ג׳ תיהנינה מזכות קדימה לגבי ההנפקה השבועית.

דניאל בהט

על עבודתך שזיכתה את ישראל
במקום ראשון
בתחרות הבינלאומית לגרפיקת חוצות
שנערכה בלונדון
שא ברכה:

ידידיך

המפלגה הליברלית סניף חיפה

ישיבת מועצת הסניף

הערב בשעה 8.00 במועדון המפלגה בחיפה, הנביאים 32

בהשתתפות:
ח״כ שמחה ארליך, יו״ר הנהלת המפלגה

על סדר היום:

המצב בגח״ל

בהזדמנות למכירה

1. **5 תנורים להסקה ולמים חמים** SULZER
במצב עבודה, 250,000 קלוריות, כל תנור מופעל ע״י סולה, כולל חלקי חילוף

2. **יחידת קירור** SULZER
חומר קירור - אמוניאק

לפנות בין השעות 8.00—16.00, טלפון 221111
או ת.ד. 296 ירושלים, לבקש את מנהל האחזקה.

להשכרה
חדר בבית קרור
עם קרור עמוק
(מינוס 25 מעלות)
כ־800 מטר מעוקב

במרכז תל־אביב טל. 282924—03
בין השעות 8—16

הודעה לציבור בענין: עזבון המנוח אלכסנדר קליין ז״ל

מקום מושבו האחרון: גבעתיים, רח׳ רמב״ם 5. הנני להודיע בזה כי המ״ח נתמנה ע״י בית המשפט המחו־זי ת״א כמנהל עזבונו של המנוח הנ״ל. הנני להזמין בזה את הציבור לפנות אלי ביחס לתביעות שיש כנגד העזבון הנ״ל.

על כל אדם, התובע מהעזבון הנ״ל כל חוב, להגיש את תביעתו בכתב וזאת תוך 90 יום מיום פרסום מודעה זו.

לאחר תום המועד הנ״ל לא תתקבל כל תביעה שהיא.

בע׳ בית ההחמי
רח׳ בבלי 34, תל־אביב

השבוע בלוטו

בהגרלה 30/72
מינימום פרסים
300,000* ל״י
מינימום פרס ראשון
75,000 ל״י
* * *
מחר המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו

* כפוף לעיגולים.

במלאת שלושים למותו של
ד״ר אשר גולדשטיין ז״ל
תתקיים אזכרה לזכרו
בבית מגן דוד אדום תל־אביב,
ברח׳ מזא״ה 13, ביום 24.7.72, בשעה 20.00.

מוקירי זכרו מוזמנים.

אם בחדר חם ומחניק, הלחות מעיקה או היובש מטריד; אם החדר סגור ומצונן ע״י מזגן והאויר בו דחוס ורווי עשן – „מזמור״ מרענן, מטהר האויר, מנעים ומפיג ריחות לא־נעימים.

„מזמור״ מטהר האויר של „שמן״, בארבעה גווני־ריחות:
★ אורן ★ ורדים ★ לבנדר ★ מפיג ריחות עישון
„מזמור״ באריזת ארוסול מרהיבה, נוחה וחסכונית. נסי עוד היום!

שמן

א. פיבקו/צילום מיקי קוהר

הארץ
יום ראשון, י"ב באב תשל"ב
23 ביולי 1972

ירושלים: רח' התבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 661166-8, ת. ד. 5259
בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מנון טאמס.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

סאדאת בא בחשבון כפרטנר

תגובתה של בריה"מ על המהלך הידוע של הנשיא סאדאת עדיין אינה ידועה, אך מתברר יותר ויותר כיצד מצרים מתארת לעצמה את היחסים בינה לבין הסובייטים. המדריכים הרוסים, כלומר אלה אשר מאמנים את הכוחות המצריים בתפעולו של נשק רוסי מתוחכם, יורשו להישאר, וכמו כן אין בכוונת קהיר לגעת במה שהיא קוראת בשם שימוש בנמלים המצריים על ידי יחידות הצי הסובייטי במזרח התיכון (ה„אסקאדרה"). עירפול שורר לגבי הטייסים הרוסים המטיסים מטוסים חדישים מתוצרת סובייטית; ברור לעומת זאת לגמרי כי „היועצים" צריכים לעזוב כולם, ונראה כי גם סוללות־הטילים־נגד־מטוסים יצטרכו להסתדר בלעדיהם.

„היועצים" לא היו בחינת כוח לוחם. כל השלוחות של הצבא הרוסי — היועצים שהוצבו בכל מפקדה גבוהה ובכל יחידה, עד לרמה של גדוד ועד בכלל; יחידות סא"ם למיניהן; הטייסות, על צוותי הקרקע שלהן — היוו ביחד כעין ממלכה סובייטית בתוך מצרים. אך כאשר מוצאים ממנה היועצים, יסולק אותו מרכיב מן הקומפלקס אשר הבטיח לסובייטים שליטה על הצבא המצרי. אין לזלזל בכוחות הלוחמים הרוסים הנשארים עדיין על אדמת מצרים, אך מבחינה מסויימת הם יהיו דומים, עם גמר פינויים של היועצים, לאברים נטולי ראש.

אפשר שההנהגה הסובייטית עדיין מנסה לברר לעצמה אם ישנן דרכים בהן תוכל להחזיר לעצמה את עמדת הכוח שלה במצרים — אך כל יום שבו נמשך פינוי היועצים דומה שמצמצם את הסיכויים לכך. הגורם המכריע אינו נעוץ במספרים (כמה אלפים לובשי מדים סובייטיים יישארו במצרים או יוצאו ממנה), אלא בשאלה אם הצבא המצרי יהיה נתון להבא לשליטתה הבלתי מהולה של ממשלת מצרים, או אם אפשר יהיה לאלץ את קהיר שתחזור אל מתחת לעול הסובייטי. יש מקום לפקפק אם בידי הקרמלין לסובב את מחוגי השעון אחורה.

הנשיא סאדאת חייב עתה להיחלץ מתוך סתירה שלתוכה נקלע. מצד אחד עשה לפי רצונם של קציני צבאו, ולפחות חלק מהקצונה הזאת האשים את היועצים הסובייטיים בכך שהם מונעים מהם לצאת למלחמה נגד ישראל. מאידך מוכרח הוא להיזהר מכל מהלך צבאי, בה במידה שסיוע סובייטי ישיר נעשה פרובלמאטי עוד יותר מבעבר.

הודעתו של מיניסטר ההסברה המצרי על שמצרים אינה רואה במלחמה את הדרך היחידה ליישוב הקונפליקט המזרח־תיכוני והיא מוכנה לכל יוזמה מדינית אשר תבטיח „שלמות טאריטוריאלית לכל מדינות האזור" וכן „כיבוד הזכויות של העם הפלשתינאי", נועדה לרכוש לסאדאת אהדה במערב. אפשר כי ההתלהבות הכללית על סילוק היועצים הסובייטיים תקל עליו כרגע לדבר בשתי לשונות, אך לאורך ימים יהיה עליו להחליט לאן פניו נשואות: למתן סיפוק לכמיהות הנקם שבחוגים מסויימים של הקצונה, או להסדר מדיני עם ישראל.

מובן כי התנאים ששר ההסברה המצרי מתנה בהם הסדר מדיני, רחוקים מאלה אשר ישראל תוכל להיות נכונה להם. אך טוב נעשה אם נגיב על המאורעות במצרים לא רק תוך מנין של כל הסיבות שבגללן הודעתו של שר ההסברה המצרי אינה קבילה בשבילנו, אלא גם תוך הבעת נכונות עקרונית להכיר באנואר סאדאת המשתחרר מהיועצים הסובייטיים בצבאו, כפרטנר להסדר מדיני.

מוסר עבודה...

משהו אינו כשורה [illegible] או במידע הגיע לידיו. בהרצאה שנשא בשבוע שעבר בקרית־גת, ושבה כלל התקפה אישית מחוצה נגד מזכיר חברת העובדים מר אשר ידלין, עירבב המזכ"ל מוסר עבודה עם שעות עבודה, וטען כי פועלי הגמל מגבירים את פריונם ללא תמורה בשכרם. אך אין אלה בחינת בלבול מושגים וחוסר ידיעה תמימים: מר בן־אהרון ממשיך לתקוף את הנהגת מפלגתו תוך שינוי באמצעים אך לא במטרה.

אם מוסר העבודה בישראל מניח את הדעת או ירוד, זו אינה שאלה שאפשר לפסוק לגביה, לא על פי שעות העבודה של מנקות בבית הועד הפועל וגם לא על פי השתייכותו החברתית של מי שמביע דעה בנושא. היו זמנים שמר בן־אהרון עצמו היה מספק את שכלו הישר בתביעה מהעובדים ליותר מאמץ ואת מצפונו הסוציאליסטי בתביעה לשכר הוגן. עתה נותרה רק התביעה השניה, בצירוף שיר תהילה הנפוי למי שעושה עבודה גופנית. על בסיס זה אי אפשר לבנות משק בריא, רכושני או סוציאליסטי: העצלות אינה אחת מתרי"ג המצוות של תורת החברה השוויונית המתקדמת.

המפתח בהרצאתו של מר בן־אהרון הוא במשפט שבו הטיל ספק בקיומה של הנהגה במפלגת העבודה. דברים כאלה לא נאמרים רק מתוך האימפולסיביות הידועה של בן־אהרון, על אחת כמה וכמה בתקופה העשויה להתגלות כתקופת ערב בחירות. אין זו הפעם הראשונה שהמזכיר הכללי של ההסתדרות משמיע דברים בנוסח „תנו לי". ביטול ההנהגה הנוכחית של מפלגתו, התקפותיו החוזרות על שר האוצר וחסידיו, העקיצות השלוחות לעבר שר הבטחון וראש הממשלה, הם סימני היכר למאבק על השלטון בתוך מפלגת העבודה, או לפחות על נתח גדול יותר ממנו לעצמו ולפלג אחדות העבודה בתוכה.

מאבק זה הוא לגיטימי: מר בן־אהרון וחבריו זכאים לתבוע לעצמם את הבכורה בקביעת דמותה ותוכניתה הממשלתית של מפלגת העבודה. אך אין להניח שהדבר יינתן להם ללא מאבק. וצא הנמשך של מר בן־אהרון לא בהכרח יקנה לו נצחון, אלא בריעה גוורה נגדו ונגד תורתו הפוליטית.

עדיין קפאון בווייטנאם

מוקדם ליחס יותר מחשיבות טאקטית לסימנים שהצפון־וייטנאם לא הפשירו את עמדתם בפגישתם עם מר קיסינג'ר, יועצו של הנשיא ניכסון. הקומוניסטים כנראה דחו את ההצעה האמריקאית הפסקת אש לאלתר ודרשו להגיע קודם להסכם על הבעיות הצבאיות והמדיניות — כלומר לקבוע מראש קווי ההסדר הסופי. זאת בעצם משמעותה של הדרישה להקמת „ממשלה זמנית" שתכלול את הקומוניסטים לפני שייערכו הבחירות בדרום־וייטנאם, במקום לערוך את הבחירות קודם ובפיקוח בין־לאומי — ולפי התוצאות לקבוע את הרכב הממשלה.

יתכן שהעמדה הנוקשה של הצפוניים היא בבחינת העקרון הקומוניסטי — וביחוד קומוניסטי אסיאני — לפתוח מו"מ בעמדה נצחונית כאילו לא קרה דבר בזירת הקרב ולסגת תוך התמקחות על כל מלה ומלה.

גם יתכן שהאנוי מנסה לחפות בעמדת מוצא נוקשה בשיחות, על חולשתה בשטח. והאפשרות השלישית, שאינה סותרת אלא משלימה את הקודמות, שהצפוניים מכינים עוד התקפת־נגד עם המשימה המוגבלת של השגת נצחון מקומי — למשל בקואנג־טרי — כדי לצמצם את רושם כשלון מתקפתם.

אך כל זה אינו משנה את העובדות הבסיסיות בזירת הקרב: ההפצצות האמריקאיות פגעו קשה במתקפות על קונטום, אן־לוק והכנות להתקפה על הוא; הצפון־וייטנאמים גילו חולשות בלחימה ביחידות גדולות, ביחוד בהפעלת שיריון; הדרום־וייטנאמים לא התמוטטו נגד ממשלת סייגון; וחשוב מכל: אחרי כשלונות התחלתיים מבישים למדי, הפגינו חיילי דרום־וייטנאם כושר ורצון לחימה שהפתיע לא רק את העתונאים האמריקאים בסייגון, שכבר הספידו את דרום וייטנאם, אלא גם את מפקדי כוחות הצפון.

האנוי יכולה לנסות את מזלה בסכסוכים טאקטיים ליד שולחן הדיונים בפאריס. אך בסופו של דבר אפשרויותיה מוגבלות מאד ומוסקבה ופקינג ממשיכות להשלים עם ההפצצות לפומק ועם הסגר הימי על צפון וייטנאם וכחיילי הדרום ממשיכים להדף את הקומוניסטים ולכבוש חזרה את השטחים שנפלו לידי הצפוניים בראשית המתקפה. אם האנוי מהמרת על נצחון מקגאוורן בנובמבר, הנהגתה יותר כיואשים ופחות רציניים מכפי שנראה לעין.

ארה"ב חוזרת למזה"ת

מדינות אפרו־אסיאניות רואות בסיוע אמריקאי דבר מכובד

מאת אליהו סלפטר

בין אם הודעת הנשיא סאדאת על הוצאת היועצים הסובייטיים היא רק תכסיס שנעשה בידיעת מוסקבה, או תמורה ממשית בניגוד לרצון הסובייטים, או משהו מזה וגם מזה — דבר אחד ברור: מה שמתרחש בימים האחרונים בקהיר מהווה הצלחה גדולה למדיניותו של הנשיא ניכסון.

כך או כך, יש בצעדיו של סאדאת הודאה בכך שגם עם בריה"מ בלי ארה"ב אי־אפשר להסתדר במזרח התיכון, וכי אין גם סיכוי שבעתיד הנראה לעין אפשר יהיה להשיג כאן הרבה בניגוד לרצון וואשינגטון. יתרה מזאת: יש בכך גם הודאה שעם וואשינגטון בלבד — בלי בריה"מ — אפשר להסתדר לא רע, כפי שישראל יכולה להעיד.

ברור שאם יוכח שאכן אירעה תפנית מכרעת במצרים, תהיה זאת התמורה הדרמאטית ואולי גם החשובה ביותר במעמדה של ארה"ב במזה"ת. מצרים, החשובה במדינות ערב ויושבת על גדות תעלת סואץ, היא „פרס ראשון" בעולם הערבי. העובדה שהיא מתרחקת מידי הרוסים יותר חשובה לארה"ב מאשר האפשרות שהיא תתקרב אליה. אך מצרים אינה המקום היחיד בו קצרו לאחרונה האמריקאים הצלחה. עם אלג'יריה, למרות העדר יחסים דיפלומאטיים מאז יוני 1967, הגיעה החודש לשיא עת אישרה וואשינגטון עיסקת נפט וגאז עצומה בין חברה אמריקאית לממשלת אלג'יר על קנית דלק אלג'ירי במאות מיליוני דולרים. עתה מתרבות הידיעות כי בקרוב יחודשו גם היחסים הדיפלומאטיים בין שתי המדינות.

✱ בעקבות ביקורו של מיניסטר החוץ וי"אם רוג'רס בצנעא חידשה תימן את הקשרים הדיפלומאטיים עם ארה"ב. וואשינגטון הבטיחה לתימן סיוע ניכר בתוכניות הפיתוח שלה.

✱ גם סודאן הודיעה לחדש את היחסים הדיפלומאטיים עם ארה"ב. לפי הידיעות, נתקבלה החלטה עקרונית על כך בחרטום כבר לפני זמן מה, כחלק ממדיניות של „איזון" בעמדה הבינלאומית. את ההחלטה המעשית נתנה הענותה המהירה והנדיבה של וואשינגטון לבקשה להושיט סיוע לשיקום דרום־סודאן אחרי השגת הסכם בין בני־הצפון ומורדי אניא־אניא. מעניין כי דווקא סודאן היתה מדינה שנתנה פירסום ניכר לסיוע האמריקאי — כנראה כדי להכין את דעת הקהל המקומית והערבית לקראת חידוש היחסים הדיפלומאטיים עם ארה"ב.

בלי תנאים

בהלך רוחות זה, הידיעה שגם קהיר מתכוננת לחידוש היחסים עם וואשינגטון אינה כל־כך בלתי סבירה. יש הגיון בדבר בין אם הקרע עם בריה"מ אמיתי ובין אם הוא מדומה או חלקי בלבד. מצרים, שהיתה כבר בעבר מוכנה לחדש את הקשרים אם ארה"ב תמלא אחרי כמה „תנאים", אך וואשינגטון טענה שקהיר היא שניתקה את היחסים והיוזמה לחידוש צריכה לבוא מקהיר — וללא „תנאים".

אגב, הערת השארותם של כוחות סובייטיים על אדמת מצרים יכולה להעיד על שתי האלטרנטיבות. גם אם המדובר בסכסוך, קשה כנראה לדרוש ממוסקבה שתפרק את כל המערך הצבאי העצום שלה, המשמש בסיס למעקב ופעולה אפשרית נגד כוחות נאט"ו בים התיכון. ואם הראת הפינוי כנה במאה אחוזים — יכול סאדאת לחשוב שהוא משאיר בידיו כמה קלפים למען הצלחת נסיונו לקבל תמורה מהאמריקאים; שכן אם כבר יצאו כל הרוסים ממצרים, מה יש לוואשינגטון למהר ולחזור אחריה?

מאידך, קשה להניח שארה"ב תהיה מוכנה לשלם לסאדאת יותר מאשר בקדמה קטנה כל עוד מצרים ממשיכה לשמש בסיס קדמי של חיל־האוויר וחיל־הים הסובייטים מול האגף הדרומי של נאט"ו. צימצום כלשהו של הנוכחות הסובייטית רצוי, כמובן, לארה"ב, בעיקר אם הוא בתחומים שעשוי להקטין את סכנת העימות בין מעצמות־העל בגלל הסיכסוך הישראלי־ערבי. ואם כי צימצום נוכחות סובייטית אין פירושו, באופן אוטומאטי, חיזוק הנוכחות האמריקאית — כפי שחידוש קשרים דיפלומאטיים עם ארה"ב אין פירושו צימצום אוטומאטי של נוכחות סובייטית — קיים קשר בין שני הדברים, לפחות מבחינת ההשפעה המדינית.

לכן כדאי להעיף מבט על מפת אזור הים־התיכון והאוקיינוס ההודי ולראות את חשיבות ההשגים האמריקאים בשני האזורים:

✱ בריטניה, ספרד, איטליה, יוון וטורקיה — בעלות בריתה של ארה"ב — שולטות על הצד הצפוני והצפון־מערבי של ים־התיכון. ישראל היא הכוח החזק בחוף המזרחי. אם תחזור ארה"ב לאלג'יריה והנוכחות הסובייטית מצטמצמת במצרים — מתערערת אחיזת בריה"מ גם בחלק הדרומי של ים התיכון.

✱ חידוש היחסים עם סודאן ועם תימן מחזיר את הנוכחות האמריקאית לאזור רגיש ביותר של ים סוף ומערב האוקיינוס ההודי. יחד עם הקשרים הקיימים עם איראן, ד־קבלת זכויות שימוש בשירותי נמל בבחריין, מתמקמת שוב ארה"ב — בין אם רק במישור דיפלומאטי ובין אם באופן יסודי יותר — ליצירת משקל נגדי לחדירה הרוסית לאזור האוקיינוס ההודי בעקבות מלחמת הודו—פאקיסטאן. נוכחות בתימן ובסודאן חשובה לארה"ב גם מבחינת חיזוק מעמדה בערב הסעודית.

לקחת יוזמה

חשובה לא מעט העובדה שהישגים אלה השיגה וואשינגטון בזכות מעמדה כמעצמה שנטלה את היוזמה ובזכות קו מדיני תקיף — ולא בזכות ויתורים מדיניים למדינות החושבות אתה את קשריהן. אפשר לציין שלושה מרכיבים בתהליך זה:

ה ר א ש ו ן, חידוש הבטחון העצמי של הממשל האמריקאי והנכונות ליוזמות בינלאומיות כתוצאה מההחלטה לצאת מוייטנאם, אך לצאת בלי אובדן יוקרה בגלל נטישת בעלת־ברית ובן־חסות.

ה ש נ י, הזקפתה המחודשת של ארה"ב כמעצמת־על מספר אחד, כתוצאה מביקורי הנשיא ניכסון בפקינג ובמוסקבה, והופעתה, כמעין בורר בין שתי מעצמות־העל הקומוניסטיות.

ה ש ל י ש י, התגלית שסיוע טכני וכלכלי אמריקאי שוב אינו דבר בזוי בעיני מדינות אפרו־אסיאניות „מתקדמות" אלא דבר רצוי ומכובד אשר המזרח אפשר וכדאי לתת כשהו. כמעין תנועת המטוטלת בכיוון חוזר: לא דחיית סיוע אמריקאי היא סמל עצמאותה ואי־ההזדהות של מדינה חדשה כי אם להיפך: נכונות שלא להישען על סיוע קומוניסטי בלבד אלא לקבל גם עזרה אמריקאית — היא הביטוי החדש של אי־התלות.

שום דבר לא מצליח כמו הצלחה — אומר פתגם האהוב על האמריקאים. לכן אפשר להעלות על הדעת שדוגמת תימן, סודאן ואלג'יריה תהווה תקדים לאותן מדינות ערב שעדיין לא חידשו את יחסיהן עם ארה"ב. ועם קצת אופטימיות לקוות שהדי ההצלחה יגיעו גם אל הציבור האמריקאי ויזרזו את שקיעת אופנת הנאו־בדלנות המשמשת תחליף לליבראליזם המסורתי.

דיין נגד ספיר

גולדה מאיר לא תתן לויכוח ביניהם לגרום קרע במפלגה

מאת דן מרגלית

לאחר הביקורת שהשמיע שר הבטחון משה דיין על מדיניותו הכלכלית של שר האוצר היתה זו שאלה של זמן בלבד מתי יגיב פנחס ספיר. בתחילת השבוע הוא הגיב על דברי שר הבטחון. הוסיף „רייבלר": ספיר הזכיר כי לא תם ויכוחו עם שר הבטחון בשאלת השילוב הכלכלי של השטחים המוחזקים במשק הישראלי. „בעוד 18 שנים", העיר לא מכבר ספיר „עלולים הערבים להיות 45 אחוזים מהאוכלוסיה".

למטבע השטחים המוחזקים שני צדדים. צד אחד הוא ההתנחלות. ספיר אינו שלם אתה, אולם אינו פעיל נגדה מפני שהוא מסרב להיות פעיל נגד גולדה מאיר. שר החוץ מר אבא אבן, מאמין כי אין בכוח 2000 יהודים שהתיישבו בשטחים לעכב את השגת הסכם השלום. הוא אינו מעלה על הדעת, שאם במקום זה או אחר הוקמה היאחזות נח"ל, יהיה בנוכחותה כדי למנוע הסכם על גבולות. סגן ראש הממשלה, יגאל אלון התנה להרחיב את ההתנחלות אשר קו תכניתו ולהוסיף עליה עיר במזרח לירושלים. ושר הבטחון משה דיין סבור, כי יש לראות בנוכחות הצבאית בראשי ההרים חלק נכבד מן ההתנחלות היהודית ביהודה ובשומרון בנוסף להתנחלות החקלאית והעירונית.

הצד השני של המטבע הוא השילוב הכלכלי, ובענין זה — שהוא נושא הויכוח החשוב מאז המלחמה — מחולקות הדעות בצמרת בצורה אחרת. בעבר נהג ספיר להזהיר ששילוב זה יגרום הן להגברת הפרור, הן לתוצאות דמוגרפיות חמורות. המציאות ביטלה את האזהרה הראשונה שהיתה, עד כה מוטעית, אולם לא הפחיתה מדבקותו של ספיר בחשש הדמוגרפי. בענין זה, יותר מאשר בשאלת ההתנחלות, שותפה לו ראש הממשלה גולדה מאיר. מגנה

יגאל אלון העיר באחרונה, כי גם לאחר חתימת הסכמי־השלום יהיה צורך בביקורת על השילוב הכלכלי. הוא נגד מיזוג כלכלי כדי להבטיח, כדבריו, כי היהודים ימשיכו לעבוד במלאכות שונות אותן הם ינטשו אם יימשך ללא הגבלה מעבר הפועלים מהשטחים לישראל.

בעמדת אבן יש הבדל בין שיקולים לטווח קצר לבין טווח ארוך. הוא שותף לדאגה הדמוגרפית של ספיר ואלון, אך אינו יכול להתעלם מכך שבטווח קצר המדיניות הליברלית שהנהיג דיין ביחסים עם השטחים משרתת היטב את ההסברה המדינית של ישראל.

דיין מצדד בשילוב הקושר את החשמל של חברון ורצועת עזה לישראל. הוא רוצה, למשל, שהמועצה לשיווק פרי הדר תנהל מדיניות כוללת של יצוא התפוחים מטעם כל ארץ־ישראל, גם אם אי־אפשר לייצא את תפוזי עזה בתוויות של הדרים ישראליים.

דיין סבור שכל מי שאינו רואה את ארץ־ישראל המערבית ככלכלה ללא גבולות מחזיק בדעות מיושנות. בשילוב הכלכלי הוא רואה בסיס

פ. ספיר ומ. דיין

מעשי לשלום. יתכן שאם ייקבע לאחר מכן גבול מדיני חדש עשוי המצב הכלכלי שיווצר במרוצת השנים להשפיע על האוכלוסיה הערבית להמשיך בקשרים הכלכליים עם ישראל. עם זאת יודע גם דיין שקביעת גבול מדיני חדש מקנה לערבים זכות מלאה להחליט על דעת עצמם לנתק את קשריהם עם ישראל.

מבחינה מעשית עומדות בפני הממשלה הכרעות רבות בענין השילוב. השרים דיין ויוסף אלמוגי צידדו בממשלה בהצעה שמטרתה להשוות את השכר בשטחים המוחזקים לשכר בישראל. דיין סבור, כי זו הצעה המבטלת את הצביעות השוררת בתחום זה ומחזקת את סיכויי השילוב הכלכלי. אלמוגי העלה את ההצעה כדי לטהר את המצפון הישראלי מהדימוי של „הישראלי המכוער".

יש רגלים לסברה ששר המסחר והתעשיה אינו נלהב, מסיבות כלכליות, מצעדים המשווים את שכר פועלי השטחים עם השכר בישראל, [illegible] הכלכלי. אפשר להניח, כי אלון סבור שאסור שהעלאת שכר העובדים בשטחים המוחזקים תמומן בכספי משלם המסים הישראלי.

בירושלים תהו בימים האחרונים אם הסיבה לויכוח החדש אינה משום פתיחת „חזית מפלגתית פנימית חדשה" נגד דיין. אך מומחים לענייני פנים סבורים, כי הערכה זו מוטעית. „דיין נלחץ בטלוויזיה לבקר את ספיר" אמר אחד ממקורביו של שר האוצר. „הוא ירה כדור — ספיר השיב בכדור. מי שמעלה את הענין לדיון בסיעת המערך אינו מביא בחשבון ששני הצדדים, לרבות ספיר, אינם רוצים עכשיו במערכה פנימית חדשה".

ההערכה הכללית: גולדה תשקיט את הויכוח לפני שיתרחב.

סיכום ביניים

הצלחת מקגאוורן משכיחה את מבחנו העיקרי: לנצח את ניכסון

מאת סמואל וייס
מיוחד ל„הארץ"

ניו־יורק

העצרת של המפלגה הדמוקראטית נסתיימה וג'ורג' מקגאוורן השיג את הפרס הגדול אותו ביקש במשך ארבע שנים. עתה, כשהוא מועמד מפלגתו לנשיאות, צפוי לו מאבק ממושך וקשה נגד הנשיא הנוכחי, ריצ'ארד ניכסון.

יש אנשים (כולל אוהדים ממפלגתו של מקגאוורן) הסבורים שהמערכה נסתיימה. לדברי בעלי תחזיות אלה לעולם לא תבחר ארצות־הברית ב„רדיקאלי" לנשיא. אולם מקגאוורן השיג את המינוי מטעם המפלגה הגדולה ביותר ובעלת הבסיס הפוליטי הרחב ביותר באמריקה, ד־לפני ארבעה חודשים אמרו הבריות שהדבר לא יתכן.

מקגאוורן נתפרסם לראשונה בעצרת הדמוקראטית בשיקאגו ב־1968. אז, כסנאטור מדרום דאקוטה שלא הרבו להכירו, ניסה ללכד את שבריו של מסע הבחירות של רוברט קנדי, לאחר שקנדי נרצח ביוני. כמו יוג'ין מקארתי, ביסס מקגאוורן את מסע הבחירות שלו על התנגדות למלחמת וייטנאם. אך שני האנשים נכשלו, ובשערוריה בשיקאגו בחרו הדמוקראטים כמועמדם את יורשו של לינדון ג'ונסון, יוברט האמפרי.

אך בניגוד למקארתי, שלאחר תבוסתו של האמפרי בנובמבר בזבז את זמנו, החליט מקגאוורן שינסה את מזלו שנית ב־1972. שלוש שנים נראה היה שהוא עמל לשוא. אף כי היה המתחרה הרשמי הראשון על המינוי, כמעט לא קרה שצבר במשאלי־גאלופ יותר מ־5% מן הקולות. אך כפי שנתברר, לא הוכיחו המשאלים הרבה.

מקגאוורן בילה את זמנו בבניית מכונה, ארגון שעתיד היה להיות אחד הפלאים של עריכת מסעי־בחירות מודרניים. היתה זו „מכונת מכנסי הג'ינס הכחולים" כביטויו של הפרשן האמריקאי ג'יימס רסטון. היא היתה מורכבת מצירוף של צעירים, ושל ליבראלים מאוכזבים מאשליותיהם מן המעמד הבינוני, שנפשם קצה במלחמה ובכיוון בו הולכת אמריקה. הם עמלו קשה, לרוב כמתנדבים, כשהם מגייסים תמיכה בקרב ההמונים, בעיקר בין הבחורים הצעירים שזה עתה זכו בזכות הבחירה.

בהתחילו כאחד מ־11 מועמדים השיג מקגאוורן שורה של הישגים מפתיעים ומדהימים, הוא התחיל בניו המפשייר שם השיג 30% מן הקולות בבחירות המוקדמות, והגיע לשיא הישגיו בנצחון בקליפורניה. הוא בא למיאמי ביץ' עם כמעט כל הקולות שהיו דרושים לו למינוי.

נתבדו התחזיות שהעצרת, אשר היתה שונה מכל עצרת אחרת בחמשים השנים האחרונות, תסתיים באסון. אמנם היתה זו עצרת שהרבו בה בנאומים, אולם דור חדש של נציגים — שכלל אחוז גבוה יותר של צעירים, כושים ונשים מכל עצרת קודמת — עשה עבודה נפלאה. נסיון אחרון למנוע ממקגאוורן את המינוי נכשל, וב־13 ביולי, בשלוש לפנות בוקר, סיים מקגאוורן את נסיעתו הארוכה בנאום דרשה של קבלת המינוי, מיוסד על הנושא „שובי, שובי אמריקה".

כיצד עשה זאת, ובאילו בעיות נתקל?

ראשית יש לזקוף לזכותו של מקגאוורן ארגון מצויין. לא היתה לו התמיכה של מנגנונים פוליטיים מקומיים או של איגודים מקצועיים. היה עליו ליצור את שדרתו שלו. האנשים שנהרו אליו היו גאונים לעניני פרטים. לא היתה אבן שלא הפכו, ואם עורכים סיכום כולל, הרי עבדו קשה יותר, כתומכיו של כל מועמד אחר.

אנשים נהרו אחריו מפני שמאז 1963 מבקר מקגאוורן את המעורבות האמריקאית בדרום־מזרח אסיה. זה הקלף העיקרי שלו, והתחייבותו במסע הבחירות לשים קץ למלחמה תוך 90 יום ממועד השבעתו, תהיה ללא ספק אחד הנושאים החשובים שסביבם ייערך מסע הבחירות הבא.

אך מקגאוורן לא יצטמצם בתפקיד של מועמד הנלחם בנושא אחד. מקגאוורן גרם זעזוע בעמדותיו השנויות במחלוקת בעניני סעד, מסים והוצאות הגנה. בעניינים אלה נגע מקגאוורן בעצב החשוף של אמריקאים רבים, הסבורים שבמשך העשור האחרון בזבזה ארצם יותר מדי מן הפוטנציאל שלה. אנשים אלה אינם רואים את מקגאוורן כרדיקאלי, אלא כהתגשמות תקוותה של אמריקה. למונח ראדיקאלי, אם יש לו כאן מקום, אין חשיבות.

ובנושא שלו „שובי, שובי אמריקה", אימץ לעצמו מקגאוורן את הנושא שאיכשהו סטתה אמריקה מדרך הישר ויש להובילה חזרה. הוא יהלום בנקודותיו הפגיעות של ניכסון — המלחמה, המשק, זכויות האזרח וחוסר האמינות שלו.

אין ספק שמקגאוורן יוסיף לצבור את הקולות מן הסוג שקיבל עד כה: צעירים, עובדי הצווארון הלבן, אינטלקטואלים, תושבים ליברליים של הפרברים. כנראה יזכה בקולות הכושים שאותם קיבל בבחירות המוקדמות יוברט האמפרי. האוכלוסיה הכושית של אמריקה לא תצביע בעד ריצ'ארד ניכסון.

אולם יש חוגים ניכרים של האוכלוסיה שהם או עוינים את מקגאוורן עוינות של ממש, או מתייחסים אליו בחשדנות עמוקה. יהיה עליו למשוך לצדו כמה מקבוצות אלה אם רוצה הוא שיהיה לו סיכוי בבחירות בנובמבר. קבוצות אלה כוללות את הפועלים, שתפסו מקום חשוב בכל נצחון דמוקראטי ב־40 השנים האחרונות. עד כה התייחסו הפועלים המאורגנים בדאגה עמוקה למקגאוורן.

מקגאוורן יצטרך לחזר אחרי חלק בציבור אנשי הכספים אם רצונו להתחרות בקופת המלחמה של ניכסון — אך הם פוחדים מפני תוכניתו הפיסקאלית.

ולבסוף עליו לשמור על קולות המיעוטים האתניים — היהודים, האיריים, האיטלקים וכו' — שעד כה הצביעו באופן מסורתי בעד הדמוקראטים: הם מגלים סימני ברדנות, בעיקר נגד החיזור של מקגאוורן אחרי מיעוטים אחרים כמו האמריקאים ממוצא מכסיקאי והכושים. מקגאוורן יצטרך להעניק להם תחושה של זהות, אם רצונו לנצח.

גם הדרום, שהוא דמוקראטי ברובו המכריע, מגלה סימנים של עריקה המונית לצד ניכסון.

מקגאוורן יצטרך להוכיח את עצמו מן ההתחלה. המסוגל הוא לכך? בשלב זה לא מסתבר הדבר. אולם ידוע כי ג'ורג' מקגאוורן כבר עשה את הבלתי־אפשרי.

מצרים מול שוקת שבורה

סאדאת לא יוכל „לגרש את ישראל מסיני" בלי עזרה רוסית

מאת ויליאם ביצ'ר,
הפרשן הצבאי של
„ניו יורק טיימס"
מיוחד ל„הארץ"

וואשינגטון

אחת התוצאות של יציאת הרוסים ממצרים תהיה להחליש, זמנית לפחות, את יכולתו של הצבא המצרי „לגרש את כוחות ישראל מחצי־האי סיני", לפי ההבטחות החוזרות של קהיר. דעה זו מביעים פרשנים צבאיים ודיפלומטיים בכירים. המומחים הסכימו, כי תוצאה חשובה נוספת תהיה העמדת מוסקבה בפני התראה: או שתספק כלי־נשק חדישים יותר, או שיהיה עליה להסתכן בסחוף גמור של ההשקעה הפוליטית־צבאית במזרח התיכון, כולל לא רק יחסיה עם העולם הערבי, אלא אף יכולתה להתמודד עם הצי השישי האמריקאי בים התיכון.

הפרשנים לא היו בטוחים אם מצרים תורה רק על היועצים הצבאיים הסובייטיים ביחידות הקרקע והאוויר המצריות, שהם כ־5000 איש, לעזוב את המדינה, או שהצו חל גם על 10,000—15,000 הטייסים והטכנאים הרוסים המפעילים משימות הגנה אווירית, מסייעים למשטר המצרי והפועלים למען מטרות רוסיות רחבות יותר באיזור כולו.

הסגל הקרבי הסובייטי במצרים אינו רק כ־200 טייסים, השאר הם צוותי תחזוקה למטוסים, צוותי טילי נ.מ. וארטילריה, יחידות בטחון לבסיסים וסגל משרדי.

הדעה השלטת היא שרק יועצי היחידות וכמה מומחים טכניים שסייעו לתחזוקת הציוד הסובייטי הנמצא בידיים מצריות, נצטוו לעזוב. אולם האיום להרחיב את פקודת הגירוש נראה מרומז בצו אחר שהוציא סאדאת, לפיו יקח לידיו הסגל המצרי את הפעלת הבסיסים המתקנים, שעד עתה היו בפיקוח בלעדי של הכוחות הצבאיים הסובייטים. דוגמה ברורה לכך הוא שדה התעופה קהיר־מערב, משם הטיסו הסובייטים את ארבעת מטוסי המיג־23 שלהם בעלי ציוד־הבילוש האלקטרוני, לגיחות ריגול לאורך תעלת סואץ, מעל לצי השישי ובמספר הזדמנויות מעל לשטח ישראלי. חוגים דיפלומטיים יודעי־דבר בקהיר מסרו, כי אפילו מפקד חיל־האויר המצרי חייב היה לקבל מאת הרוסים רשיון, אם רצה להיכנס לאחד מבסיסים אלה במצרים. ככל הנראה, מצב זה לא יישאר בעינו.

מקורות מודיעין אומרים, כי מזה חודשים רבים לוחצת מצרים על מוסקבה לספק לה כלי־נשק מתקדמים, במיוחד מפציץ־קרב בעל טווח ארוך יותר. בעזרת נשק זה קיוותה קהיר ללחוץ על ישראל שתנקוט בעמדה דיפלומטית גמישה יותר, כך שאפשר יהיה לפתוח את תעלת סואץ ולהעמיד לפחות חלק מסיני תחת שליטה מצרית.

הסובייטים סיפקו כמויות מוגבלות של נשק חדש. מקורות מוסמכים אומרים שכ־50 מיג־21 וסוחוי־7 סופקו השנה במקומם של מטוסים שאבדו המצרים באימונים.

נוסף על כך, סופקו בחודשים האחרונים לפחות 30 טאנקים טי־62 עם תותח בעל טווח ארוך יותר מכפי שהיה בטאנקים שסופקו עד כה.

אולם נראה שהרוסים סירבו לספק מפציצי־קרב טובים יותר כגון סוחוי־11. להק של מטוסים אלה נמצא במצרים ומופעל על־ידי טייסים רוסים, יחד עם כמה להקים של מטוסי־קרב מיג־21. נראה שמשימתם של מטוסים אלה היא הגנה אווירית מעל הדלתה של הנילוס.

באחרונה נפוצו שמועות, כי בחודשי מאי, יוני ויולי ערכו מטוסי־תובלה סובייטיים עשרות טיסות בהולות אל נמלי־תעופה במצרים הנמצאים בשליטת הרוסים. לאור פקודת הגירוש אומרים מומחים, כי לא מתקבל על הדעת שמטוסי־התובלה הכבדים הביאו מטוסים חדישים לחיל־האויר המצרי.

בידיעות שהגיעו באחרונה מביירות, נמסר, כי גנראלים רוסים אמרו לעמיתיהם בצבאות מצרים וסוריה, שאנשיהם אינם יודעים כיצד להשתמש ביעילות בכלי־נשק החדישים הנמצאים עתה ברשותם. ובמקרה של חידוש המלחמה עם ישראל סביר שינחלו תבוסה קשה. רק בשבוע שעבר נסע ראש הממשלה המצרי למוסקבה, לשלושה ימים כפי שנמסר, כדי לבקש כלי־נשק מתקדמים. הוא חזר כעבור יום. בדיווחי החדשות נאמר שליחותו נחלה כשלון.

מקורות בוואשינגטון אומרים שיועצים וטכנאים סובייטיים העובדים עם יחידות קרביות מצריות הוצמדו לכל להק של חיל־האויר ולכל גדוד בצבא. הם סייעו לאמן יחידות מצריות בשימוש בציוד ובהחזקה, ונתנו להם גם הדרכה טקטית.

נוסף על כך טסו טייסים רוסיים בכ־60 מיג־21 וכ־10 סוחוי־11 כדי לספק הגנה אווירית מעל קהיר, אלכסנדריה וסכר אסואן. יחידות רוסיות הופקדו על כ־40 משגרי טילים קרקע־אויר סא־3 ו־10 סא—6 בתוך המדינה, בסיוע צוותות ארטילריה נ.מ. ויחידות בטחון.

לפני כשנתיים נמסרו לצוותות מצריים כ־60 משגרים סא־2 לאורך תעלת סואץ, שהופעלו תחילה בידי רוסים.

במשימה נפרדת טסו טייסים רוסיים בכ־10 מטוסי טו־16, מצויידים בטילי קלט אוויר־קרקע לטווח ארוך, בגיחות סיור מעל הצי הששי האמריקאי. מטוסים אלה המריאו מבסיס סמוך לאסואן.

רוב הפרשנים מטילים ספק בכך שמצרים תוכל למצוא בקלות מדינה אחרת המוכנה ומסוגלת לבוא במקום הרוסים ולמלא את משימות הייעוץ וההגנה האווירית שהם מילאו.

המומחים מאמינים שהמצרים מסוגלים לפעול בלי יועצי היחידות, אך קרוב לודאי שתתעוררנה בעיות אחזקה חדשות.

אולם במה שנוגע לציוד אווירי בהקדם הבצות המסבל בו, אומרים פרשנים צבאיים, תחליש יציאת הרוסים במידה ניכרת את הגנתה הפנימית של מצרים, ובכך תיפגע הן עמדת המיקוח הדיפלומאטי שלה הן יכולתה לנהל סיבוב נוסף של המלחמה בישראל.

לחיל האויר המצרי יש עתה כ־200 מיג־21, 200 מיג־15 ומיג־17, 120 סוחוי־7, 26 טו־16 ו־35 איליושין־28. אך מקורות מודיעין אומרים, כי אין למצרים די טייסי סילון מנוסים לכל אותם מטוסים. לישראל לעומת זאת יש קרוב ל־90 פ־4 (מפציצי קרב מסוג פאנטום) ולמעלה מ־120 א־4 (מפציצים טאקטיים סקאיהוק) והיא נמצאת עתה בתהליך קבלתם של קרוב ל־40 פאנטומים ו־80 מטוסי סקאיהוק נוספים מארצות־הברית. יש לה כשני טייסים מנוסים לכל מטוס.

הרוסים נתנו מילים ולא נשק

מאת תיאודור שבאד
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

מוסקבה

הדרישה המצרית לסלק את היועצים הסובייטיים הצבאיים אינה בגדר חדשות טובות לקרמלין, אך סביר שתתקבל כאן בברכה על ידי האיש ברחוב, שהתייחס תמיד בביקורתיות למעמסת סיוע־החוץ הכבדה, בצד שציפיותיו־הוא להלכות וגדלות, אינן מתמלאות.

תגובת הפרשנים הסובייטית הקשורה ניסתה להפיק תועלת מסליחה המונית זו מהתוצאות כבדות בחו"ל. פרסום מתורתי שהופיע לאחרונה [illegible] תנאי חיים טובים יותר, הדגיש במיוחד את הכספים המוצאים על הערבים.

הקהילה הדיפלומאטית במוסקבה קיבלה בהפתעה את השמועות מקהיר, שראש הממשלה סדקי אמר למנהיגים הסובייטיים בביקורו בן ה־30 שעות בשבוע שעבר, כי עליהם לספק את הנשק ההתקפי בו רוצה מצרים או להוציא את היועצים הרוסים.

הסירוב של מוסקבה לספק את מערכות הנשק המודרני המבוקשות, היה עמדה סטנדרטית רוסית מאז מלחמת ששת הימים. כאן אין רואים בסירוב זה חלק מעיסקה עם ניכסון למציאת פתרון במזרח התיכון.

כמה דיפלומאטים סבורים שברית־המועצות, שהשפעתה בקהיר כנראה צומצמה עשויה עתה לגלות יותר נכונות לקבל את הצעות ארצות־הברית, לגבי הגבלת כל משלוחי הנשק לאזור.

מומחה מערבי בשאלת המזרח־התיכון אמר שלא היה כל רמז בזמן ביקורו של סדקי במוסקבה לקושי כלשהו, מלבד העובדה שביקורו כנראה קוצר. הביקור שנועד לסקור את כל שאלת הסיוע, היה אמור להמשך יומיים או שלושה.

במבט אחורה, היתה אחת ממטרותיו העיקריות של ביקור סדקי לעורר את המנהיגים הסובייטיים למלא את ההבטחות לספק למצרים מערכות נשק התקפי חדיש. הבטחות כאלה כנראה ניתנו לסאדאת בפברואר ובאפריל.

לאחר ביקורו של סאדאת בפברואר, אמר שמוסקבה תספק בקרוב „נשק חדיש ומתקדם". בנאומו ב־1 במאי, לאחר ביקור נוסף בברית־המועצות, הצהיר סאדאת ש„לאחר תקופת זמן מתקבלת על הדעת", יספקו הרוסים את הנשק שרצה.

מאמינים שכלי נשק אלה הם טילי קרקע־קרקע, המסוגלים לפגוע במטרות בתוך ישראל. הרוסים נמנעו מלספק למצרים טילים כאלה לטווח בינוני, וגם סירבו לסייע לקהיר בפיתוח הטילים שלה, וזאת במאמץ ברור לשמור על היציבות הצבאית במזרח התיכון.

בצעד שנועד לפייס את המצרים נטשה בריה"מ את עמדתה כי את הסכסוך במזרח־התיכון יש לפתור באמצעים מדיניים.

הודעות שפורסמו לאחר ביקורו של סאדאת באפריל ולאחר שיחות סדקי בשבוע שעבר, הביעו הסכמה עם ההשקפה המצרית, שלמצרים יש עתה כל סיבה להשתמש באמצעים לא־מדיניים כדי להשיג את השטחים שכבשה ישראל במלחמת 1967.

נראה שתמיכה מילולית גרידא לא היתה לשביעות רצונם של המצרים. הם התרישו את מזם לקבל נשק התקפי [illegible] הסתום הנוכחי בין מוסקבה לקהיר.

גד אביב

גם דירה נאה ומרווחת
בצפון תל־אביב

גם השקעה בטוחה

* דירות 3-4 חדרים ודירות פנטהוז בבניינים בני 6 קומות עם כל הנוחיות:
* הסקה מרכזית
* מעליות
* אנטנה מרכזית לטלויזיה
* מקומות חניה
* והחידוש האחרון:
בכל בנין חדר מכונות כביסה וייבוש אוטומטיות, מופעלות ע"י אסימונים לשימוש דיירי הבית.

גד
חברה לבנין בע"מ.
מיסודם של החברה לנכסים ולבנין בע"מ והאחים גולדשטיין.
משרדים: תל־אביב, רח' דיזנגוף 173, טל. 22 67 44 • 23 07 25
רמת־גן, רח' ביאליק 45, טל. 72 59 53
ירושלים, רח' שלומציון המלכה 4, טל. 22 77 75
זרחי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אין צורך בבית־כנסת כדי להתפלל

הרב סולובייצ'יק מתנגד בתוקף לזרם הקיצוני

מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

פילדלפיה (מדינת ניו־יורק)

מועצת רבני אמריקה (אורתודוכסים) שקיימה כאן ועידתה השנתית שמעה „שיעור" מפיו של הרב יוסף ב. סולובייצ'יק, בן 69, נכדו של ה־גאון מבריסק ר' חיים סולובייצ'יק.

הוא ישב ברגליים משולבות לפני שולחן שעליו ספר גמרא פתוח, כמה ספרי עיון עבים, וכוס חלב. דבריו נאמרו בנחת, בצורה בלתי־רשמית, כשלעתים הוא עושה בידו הימנית תנועה באוויר כדי להדגיש נקודות מסויימות, ושואל שאלות מאנשים מבין שומעיו.

בידיהם של רבים מן השומעים היו רשמי־קול. אמר אחד מהם, הרב יעקב גורדון מאוק פארק שבמדינת מישיגאן: „אקח את זה הביתה ו־אשמיע את הדברים שעל הרשם־קול לפני חברים שלא יכלו לבוא ל־כאן. נחזור על כך שוב ושוב, אולי שלוש או ארבע פעמים."

הרב סולובייצ'יק הוא נעים־הלי־כות — איש בגובה ממוצע, בעל שי־ער אפור וזקן מרובע לא ארוך. הוא נולד ברוסיה ושפת אמו היא אידיש. הוא עבר לפולין ואחר כך לגרמניה, שם עשה דוקטורט בפילוסופיה. ב־1933, בגיל 29, היגר לארצות־הברית. עתה חי הוא ליד בוסטון, אך הוא עושה שלושה ימים בשבוע באוני־ברסיטה ישיבה, שם משמש הוא פרופסור לתלמוד.

על אף גדולתו בתורה הוא במידה רבה בלתי־ידוע מחוץ לחוגים יהו־דיים חרדיים, ואף בקרב חוגים אלה מוסיף הוא להיות דמות מסתורית כלשהו. הסיבה העיקרית לכך היא חוסר רצונו לפרסם במשך ימי חייו — נטייה שהיא כעין מסורת מש־פחתית. רשימת פרסומיו כוללת פחות מתריסר מאמרים בעלי משקל. אולם הרב סולובייצ'יק דורש כל שבוע בבית כנסת במקום מגוריו ו־בבית הכנסת מוריה במנהאטן, וש־לוש פעמים בשנה הוא נותן „שיעור" לתלמידי חכמים. שיעורים אלה יכו־לים להימשך משעתיים עד חמש שעות. הם מושכים המוני חסידים. שומעי הרב מבוסטון מכבדים את רצונו שהקלטות שיעוריו לא יועברו אל הכתב; אך הן מהוות בסיס ל־הכרת השקפותיו כפי שנמסרות ב־על פה.

באותם ימים שבהם השתתף ב־ועידה השנתית של מועצת רבני אמריקה, קיבל הרב סולובייצ'יק ל־שיחה סופר אמריקאי ותיאר לפניו כמה מדעותיו על היהדות בת זמ־ננו. לדבריו הוא אדם נחבא אל ה־כלים, והוא הכחיש שהוא „פוסק" במובן המקובל של המילה. כדבריו: „יש לי תלמידים רבים, אך לעולם איני כופה את דעותי על אף אחד". היהדות? „זו קהילה של אנשים עצמאיים ובני חורין, הקשורים על־ידי חובה אחת וחזון אחד."

מדוע אינו מפרסם? „בריה משו־נה אנוכי" — אומר הוא. „לעולם איני בטוח שדבר מסויים שאכתוב הוא אמנם המושלם ביותר שאוכל ל־הוציאו."

הוא קם ממקומו והוביל את אור־חו אל פינה בחדר עבודתו. מצד ימין היה ארון בעל ארבע מגירות המלא עד אפס מקום תיקים צהובים, שבכל אחד מהם חיבור כתוב ביד, באנגלית או בעברית. מצד שמאל היתה איצטבה מלאה עשרות סרטים של רשם־קול. בחדר אחר היתה פי־נת־הוסטה אחרת, ומתחת לחתיכת־אריג זוג נעלי התעמלות היתה קופ־סת קרטון מלאה אף היא כתבי־יד.

„איני יודע כמה כתבי־יד יש כאן," העיר. „מעולם לא ספרתי אותם. אך צריכים להיות מהם 200, ולפחות כאותו מספר סרטים של רשמי־קול." לשם בטחון, העיר, הוא הכין העתק־תצלום של כל אחד, ושומר אותם במקומות שונים.

הרב סולובייצ'יק אמר, כי הוא כותב על עניני פילוסופיה באנגלית ועל עניני הלכה בעברית — ומעולם לא בכתב סטנוגרפי. „כשאני מחזיק את העט בידי, גורם לי הדבר ל־חשוב, ואוצר המלים שלי מתרחב" — הסביר.

מעמדו היחיד במינו של הרב יוסף סולובייצ'יק נובע בראש וראשונה מן העובדה שהוא שולט שליטה מוח־לטת לא רק בספרות התלמודית אלא גם בפילוסופיה, והמסוגל להפיק מן ההלכה מערכת ערכים מודרנית. גר־כה יכולת זו ליצור סינתזה בין ה־אורתודוכסיה היהודית לתרבות ה־מערב מתבקש להשוותו לדמויות כמו שמשון רפאל הירש, מייסד התנועה הניאו־אורתודוכסית בגרמניה במאה ה־19 (נפטר בפרנקפורט 1888) וה־רב אברהם קוק רבה הראשי של ארץ־ישראל מ־1920 עד 1935.

הרב סולובייצ'יק מונה בין מקו־רותיו האינטלקטואליים אישים כה שונים כמו פילוסופים היהודיים מזה, והאגל ופסקאל מזה. הוא מקפיד להיות מעודכן באשר למגמות העכ־שוויות בפילוסופיה ובמחשבה ה־סוציאלית, ופסק־דין הלכתי בקשר למשהו כמו שימוש באיזה מכשיר חדיש בשבת, עשוי להיות תלוי ב־פירוש שהוא נותן לתיאוריה חדשה בדבר מהות החשמל.

הוא מתנגד בתוקף לזרם הקיצוני של האורתודוכסיה המבקש להפריד את היהודים מן התרבות היהודית. אומר הוא: „אנו יראי שמים ושומ־רי מצוות, אך ה' רוצה שנהיה מסורים לאנושות בכלל ולחברה ש־בקרבה אנו חיים בפרט. כדי להגיע

הרב יוסף סולובייצ'יק

להגשמה עצמית, צריך אדם לקחת חלק במאמץ האנושי."

לדברי הרב סולובייצ'יק, היהדות היא יהדות בבינה מכבה בהיגות. „קודם כל, אנו מעשיים. אנו מעונ־יינים יותר לגלות מה חובת האדם ל־עשות לפי רצון ה', מאשר בתיאור מהותו של בורא העולם". כן אמר שהיהדות היא דת לא־מוסדית ביסו־דה. „אין צורך בבית־כנסת כדי ל־התפלל. אפשר להפוך לבית־כנסת כל אמה של שטח. אדם יכול להת־פלל על שפת הים או בכבר מיימס."

הוצע לרב סולובייצ'יק להיות הרב הראשי של ישראל, אך הוא סירב, אמר, כיוון ש„הרעיון של רבנות ממוסדת לא מצא חן בעיני."

מדוע הולך הוא לוועידות של רב־נים? „אריסטו אמר שהאדם הוא חיה חברתית," השיב. „אני משתייך למועצת רבני אמריקה, כיוון שאני זקוק לחברה, לאנשים שאפשר לשו־חח עמם."

לעתים קרובות פונים אל הרב סו־לובייצ'יק הן אנשים פרטיים הן ארגונים יהודיים כדי לשמוע את חוות דעתו בעניני הלכה; השקפו־תיו, אף כי אינן מחייבות, נחשבות בדרך כלל לסוף־פסוק.

אולי החלטתו הידועה ביותר נו־געת לשאלה אם צריכים יהודים אורתודוכסים להשתתף בשיחות אקו־מניות עם נוצרים. הוא נקט עמדה שדיונים כאלה מותרים כל זמן שהם מוגבלים לבעיות סוציאליות ומוס־ריות, ואינם נכנסים לתחום האמונה הדתית. „יחס היהודי לאלוהים הוא יחס אינטימי" — אמר בראיון. הנוצרי נוהג לתאר את התאחדותו עם האל במונחים מפורטים ואישיים. אצל מיסטיקאים יהודים אין מוצאים וי־דויים. כשאני חש את נשימת הנצח בפני, אני אומר רק שקיימת אפש־רות, כי בני אדם יבואו במגע עם האלוהים. היהודי מתרגם את חוויתו האישית לרעיון."

הרב סולובייצ'יק אמר, כי יש לו יחס של כבוד עמוק לכמה וכמה אי־שי־כהונה נוצרים. הוא בקיא ביציר־ותיו של קרל ברט, התיאולוג ה־שווייצי המנוח, והוא מחבב אותו מ־שום ש„לגביו, האמונה היא אקט של התמסרות". את הקרדינאל יאנס וילאבראנץ, מצמרת הוואתיקן, שבי־קר אותו בניו־יורק, תיאר כ„אדם רוחני עד עומק נפשו וידיד של העם היהודי."

עם זאת הוסיף שבדרך־כלל הבינו הנוצרים את היהודים שלא כהל־כה. „מעולם לא ניסו להזדהות לנפש היהודי. הם קראו את התנ"ך אך התורה שבעל־פה, שעל פיה אנו מפרשים את המקרא, זרה להם. ב־אופן זה יוצא תנ"ך שונה לגמרי. ההלכה היא ביסודו של דבר שיטה — דרך לגשת אל ענינים ולהגיב עליהם. אך להוות את היהדות עם ליגאליזם, כדרך שנוטים לעשות זאת תיאולוגים נוצריים, הרי זה כאילו כזהים מתמטיקה עם ילקוט של מש־ואות. אתה מכיר את המימרה בדבר עין תחת עין. התורה מציינת שזה מה שמגיע לאדם כשלקח את מאור עיניו של אדם אחר. וזהי מלוא מידת הדין. אך אנו גם יודעים ששום בשר ודם אינו יכול לבצע צדק כה תמור. בחיי המעשה, פירוש הדבר שמכריחים את האיש לשלם פיצו־יים."

הרב סולובייצ'יק מקבל את ה־מסורת של הניאו־קאנטיאניות המש־לימה עם סתירה בין הסיבתיות של העולם המדעי ובין האני הפנימי של האדם, שסגולתו חופש ותודעה עצ־מית. הוא מתפעל מן האכסיסטנצי־אליזם — שיטתו של הפילוסוף ה־דני קירקגורד — אך מעלה על נס ביותר שאת את האובייקטיביות של ההלכה היהודית.

יש להודות שזוהי פילוסופיה של קושיות לאין סוף „במורה איני מב־קש לעולם לפתור שאלות, כיוון שרוב השאלות אינן ניתנות לפתרון" — הצהיר. „היהדות לעולם אינה חוששת מפני סתירות. אנו מעריצים את ה־אדם — אנו חוששים מפני בני ה־אדם. מעולם לא הלכנו בדרך הזהב של אריסטו הרואה אך ניגודים. ה„אמצע" אינו פסול בעינינו."

לדבריו יש מקרים רבים, כמו ה־מצב של „עין תחת עין", שבהם יש סתירה בין דרישות האהבה לדרי־שות הצדק. „האדם של ימי הביניים העניק לאמת — או למה שחשב ל־אמת — עדיפות על פני אהבה וטוב־לב, וכך נוהגים הקומוניסטים כיום. מה ההבדל בין טורקוומאדה למארקס כוהנ? היהדות היא ביסודו של דבר סובלנית מאד, ובדרך כלל מכריעה בה כף האהבה וטוב־הלב. אך היא מודה שסינתזה מלאה בין צדק וחסד תיתכן באלוהים בלבד. הוא מפגש הניגודים."

מתפתחת „תודעת הסוס"

באחרונה עלו לארץ מספר רוכבי־מירוץ מקצוענים

מאת יהושע גלבוע

נוכחותם של אלפים, בהם מ־בני המיפוסים, במירוצי הסוסים שנערכו באחרונה בשדות רמת־יד־חנן ליד חיפה, מצביעה, על כך, כי ציבור לא קטן בארץ מגלה ענין בספורט הרכיבה ורבים ה־קושרים אותו ביחס של חיבה לסוס.

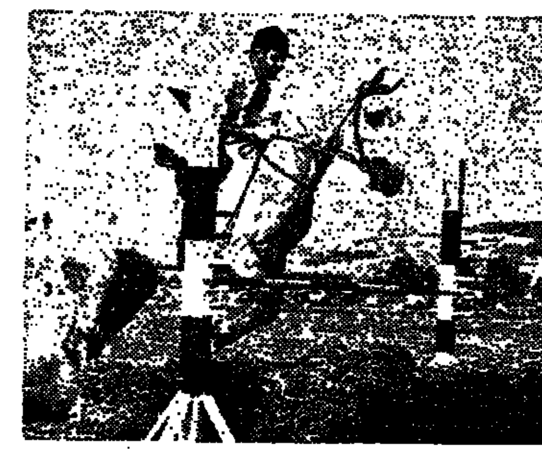

פרש בולג בתחרות רכיבה

העוסקים בספורט הרכיבה מאמינים כי בכוחה לו התפת־חות רבה כאן.

באחרונה הגיעו ארצה כעו־לים, כמה רוכבי מירוצים מק־צוענים (ג'וקי), בהם אחד מצר־פת, בוגר בית־הספר לרוכבים של הברון אדמונד דה־רוטשילד. בין העולים צעירה הולנדית, ש־נתגלתה כאן באחד האולפנים ב־דרך נס ממש, כפי שטוענים חובבי הספורט. היא סיימה בית־ספר גבוה בוארנדורף שבווסט־פליה, שם מתאמנים ברכיבה כל אלופי גרמניה. עוד סופר בבאה על בחור ישראלי, דני פבונר שמו, השוהה כיום באנגליה ב־עסקי רכיבה לאחר שהשתלם שם כמה שנים במקצוע. דני זכה בכך שהתמכן להאדיר את כתרו בבית־הספר הספרדי בוינה, ה־משובח בעולם באילוף סוסים — את העריכה שזוכים בו רק מע־טים שאינם אזרחי אוסטריה. מקווים כי עם שובו לישראל יק־נה מימד חדש לענף הרכיבה כאן.

עם זאת ראוי כי ידעו כל ש־הסתובבו ליד מסלולי המירוצים בחו"ל ויש להם רעיונות, כי כבר דוחה הממשלה פניה להקים ב־ארץ היפודרום. אין היא רוצה בהימורים.

אין זה מספיק לאהוב סוסים כדי לעסוק גם בספורט הרכיבה, ותהיה האהבה גדולה ככל שתה־יה. יש צורך באמצעים ובמיוחד כשהמדובר בבן־עיר. סוס טוב לרכיבה אפשר לרכוש בארץ ב־פחות מאלף ל"י ויש שעולים ששה ושבעת אלפים ל"י שלא לדבר על הגזעיים בעלי היוח־סין. הוצאות אחזקת הסוס ב־חווה הם בגבולות 250 ל"י ל־חודש, כפי שהעריך בעל מק־צוע. מי שמסתפק ברכיבה יכול להשיג זאת תמורת 10—16 ל"י־רות לשעת לימוד באחד מעשרות בתי הספר והמדרגונים בארץ. מובן שהחישובים אחרים כשה־מדובר באיש כפר, מושב או קיבוץ.

מספרם של הרוכבים גדל אצ־לנו בשנים האחרונות עם העל־יה ברמת־החיים ויש ביניהם, כ־פי שמתלוננים הוותיקים, גם כ־אלה שלא אהבת הסוס מסלסלת אותם, כי אם האמונה שדרכו הם כובשים מקומם בחברה „הגבו־הה". כשם שאפשר למצוא בעלי־כלבים, שרוב ימיהם הקפידו לש־מור על מרחק מבעל חיים זה, אך כיום מפטמים אותם ומחזי־קים בהם ליד מיטתם, כי כך יאה לאיש מן החברה. חולשה אנושית ולא מזיקה כל עוד אין הכלב נושך.

✶

עיריית רמת־גן פתחה בפארק הלאומי קורס לרכיבה המיועד לתלמידי התיכון בעיר. יכולים להתקבל בו, כפי שסופר לי, רק המצטיינים בלימודיהם בבית־ספרם. המחיר 20 ל"י בחודש ו־מחוסרי אמצעים נתמכים על־ידי העיריה. מנהל ביה"ס הוא מר מרדכי מליה, איש משטרה לשעבר, שהרבה לזכות בכל סוגי מקום ראשון במורות־התיכון ב־נעיצת רמחים אגב רכיבה וגם קיבל גביע כסף מידיו של המלך עבדאללה סבו של חוסיין.

בקורס לומדים טיפול בסוס, בציוד, אילופו ברכיבה ובעיקר עוסקים כאן בקפיצות מכשולים — ענף מיוחד הדורש אימון אחר מאשר במירוצים וגם סוסים מיו־חדים המתאימים לכך. אגב, ה־סוס הערבי שהוא נוח, בעל אופי טוב ומתאים להקניית ידע בסיס ברכיבה אינו כשסיין בקפיצות לגובה. ובכלל, בעית הקפיצות, כפי שמסתבר, מדאיגה לא מעט את אנשי ספורט הרכיבה כאן. אולי אין זה רצוי, כי יפורסם הדבר, אמר לי אחד העוס־קים בענף, אבל אנו מפגרים בקפי־צות לגובה. בעולם הגדול מגי־עים לשני מטר ושלושים וא־לו אצלנו קופצים בקושי ל־מטר ושלושים. ואם כבר יצא הסוד, מוטב להודות, כי גם ב־מירוצים ובענפי ספורט הרכיבה האחרים אנו עדיין בתחתית ה־סולם; אם כי כידוע ליוותה הסוסה הערבית את ההתיישבות היהודית בארץ, מאז „השומר" — כך מכל מקום לימדו אותנו.

בכל זאת גדל ההולך במספר סוסי הרכיבה. לאחר מלחמת ששת הימים מספרים, ממש רוק־נו את הגדה מהם ועתה ממשיכה לייבא בעקיפין גם מלבנון. מדב־רים כיום רבות על מתקנים, תו־ספת בציוד ועל השבחת הגזע. במשרד החקלאות יש מי שחושב על גידול סוסי רכיבה ליצוא. מזה שנה פועלת התאחדות ה־ספורט לרכיבה. מתפתחת כבר ב־חוגים שונים, מה שניתן לכנות תודעת הסוס.

הבולשים אחר עברייני תנועה

מאת גדעון אלון

450 מתנדבים במועדון משקיפי תנועה שליד המועצה הלאומית למ־ניעת תאונות בירושלים, נהגי „אגד", עורכי דין, פקידים וסוחרים בני כל הגילים וכל העדות, משתתפים במל־חמה בתאונות הדרכים.

השופט המחוזי בירושלים, פליקס לנדא, הוא יו"ר המועדון בבירה. עד לזמן האחרון לא היתה כל סמכות למשקיפים בהתנדבות. הם עמדו ב־צמתים סואנים ודיווחו על עבירות תנועה. המועצה הלאומית למניעת תאונות איתרה את שמו של העבריין בעזרת המחשב האלקטרוני של משרד הרישוי בחולון ושיגרה מכתב אזהרה אל הנהג הרשלן.

ראשי המועדון בבירה פיקפקו אם פעולתם מביאה תועלת. האם הנהגים הרשלנים שנוכחים כי עוקבים אח־רי נהיגתם מושפעים מההתראה? פרופ' בן־דוד מן האוניברסיטה העב־רית ערך מחקר בסוגיה זו והגיע למסקנה שהפעולה מניבה פירות. הוא הציב משקיפים במקומות מוע־דים לעבירות תנועה וגילה כי מעק־בים מפחיתים את הרשלנות בצמתים.

אך למשקיפי התנועה היה אסור לעצור נהג ולנזוף בו. אסור היה להם להמליץ בפני המשטרה על תביעה נגד עבריין תנועה. הם חשו כמו־אלם בחלל. השופט פליקס לנדא מספר כי לפני חודשים ספורים החלו דיונים עם משטרת ישראל במגמה להגביר את השיתוף בין שני הגורמים כדי לתת שניים למשקיפי התנועה המת־נדבים.

מפקד המחוז הדרומי של משטרת ישראל ניצב דוד עופר נענה לתבי־עות המשקיפים. עתה מצויידים ה־משקיפים בטפסים המאפשרים להם להגיש למשטרת ישראל דו"ח על עבירות תנועה חמורות. אנשי התוק בסיוע המועצה הלאומית למניעת תאונות, בוחנים את הדוחות, ממיי־נים אותם ולעתים מגישים תביעה נגד העבריין. מאז החל המבצע הו־גשו 136 תלונות ע"י משקיפי תנועה באזור ירושלים. נגד 25 עברייני־תנועה הוגשו דו"חות עם ברירת קנס, 24 הוזמנו לבית המשפט, 6 נהגים הוזהרו, 9 תלונות הועברו לטיפול ביחידות משטר האזורות, 27 תלונות נגנזו והשאר עדיין בטיפול המשטרה.

תחילה היססה המשטרה לאמץ ל־עצמה שיטה זו של שיתוף פעולה, כיוון שמשקיפי התנועה (בעלי ותק של חמש שנות נהיגה ללא דופי ו־בוגרי קורס „לנהיגה מונעת"), עשו־יים לדווח גם על מקרים בהם היו מעורבים בעצמם. הוחלט שהמשטרה תשקול כל תלונה לגופה בטרם תע־מיד את העבריין לדין.

השופט לנדא מודה כי אי אפשר לקבוע גבולות ברורים וכי מעורבות אישית של המשקיף עלולה להש־פיע על האוביקטיביות שלו. אולם במקרים אלה הוחלט שהמשטרה לא תפעל. יו"ר מועדון משקיפי התנועה ער גם לתופעה שעלולים להיות נס־יונות מצד משקיפים לחסל חשבונות אישיים. אך הוא מביע את תקוותו שמידת הסיכון שמקרים כאלה יתר־חשו אינה עומדת בשום יחס לתרו־מה שמביאה עזרתם של משקיפי הת־נועה למשטרת ישראל.

רבים ממשקיפי התנועה המתנדבים בירושלים נמצאים בדילמה קשה, מאז סוכם שיתוף הפעולה עם המש־טרה. אחדים מהם אינם מעוניינים בהגשת דו"חות ודוגלים בפעולה הסבר־תית שתרתיע נהגים מלעבור על ה־חוק. חלקם אינם מעוניינים לבזבז את זמנם על עדות בבתי משפט (למרות שלאחרונה נעשה הסדר עם הנהלת ב־תי המשפט לפיו תינתן עדיפות למש־קיפים במתן עדות). האחרים ממלאים את תנאי ההסכם ומגישים את הדו"ח נגד הנהג העבריין.

המשקיפים בהתנדבות אינם ערים רק לנושא עבירות התנועה. אמנם אינם עוסקים בעבירות חניה, אך לאחרונה החלו לדווח גם על פגמים הנדסיים בכבישים העירוניים בבירה. הם מוסרים על רמזורים שאי־נם פועלים באורח תקין, על מעברי חציה בלתי מסומנים, על גדרות בט־חון פגומות וערימות חול המפרי־עות לתנועה סדירה. עתה הוחלט על הסדר לפיו משקיף תנועה רשאי לפנות בבעיה הנדסית דחופה אל מוקד המשטרה כדי שתוכל לפעול מהר.

חסכון נכון
תקן שעונך בזמן
ושמרת עצבים וכיסים
שממפף
ת"א, רחוב הס 1, טל. 55531

895.— ל"י
זהו הסכום שיביא אליך את
מחשב הכיס האלקטרוני
RAPIDMAN 800
ההמצאה המהפכנית של המאה

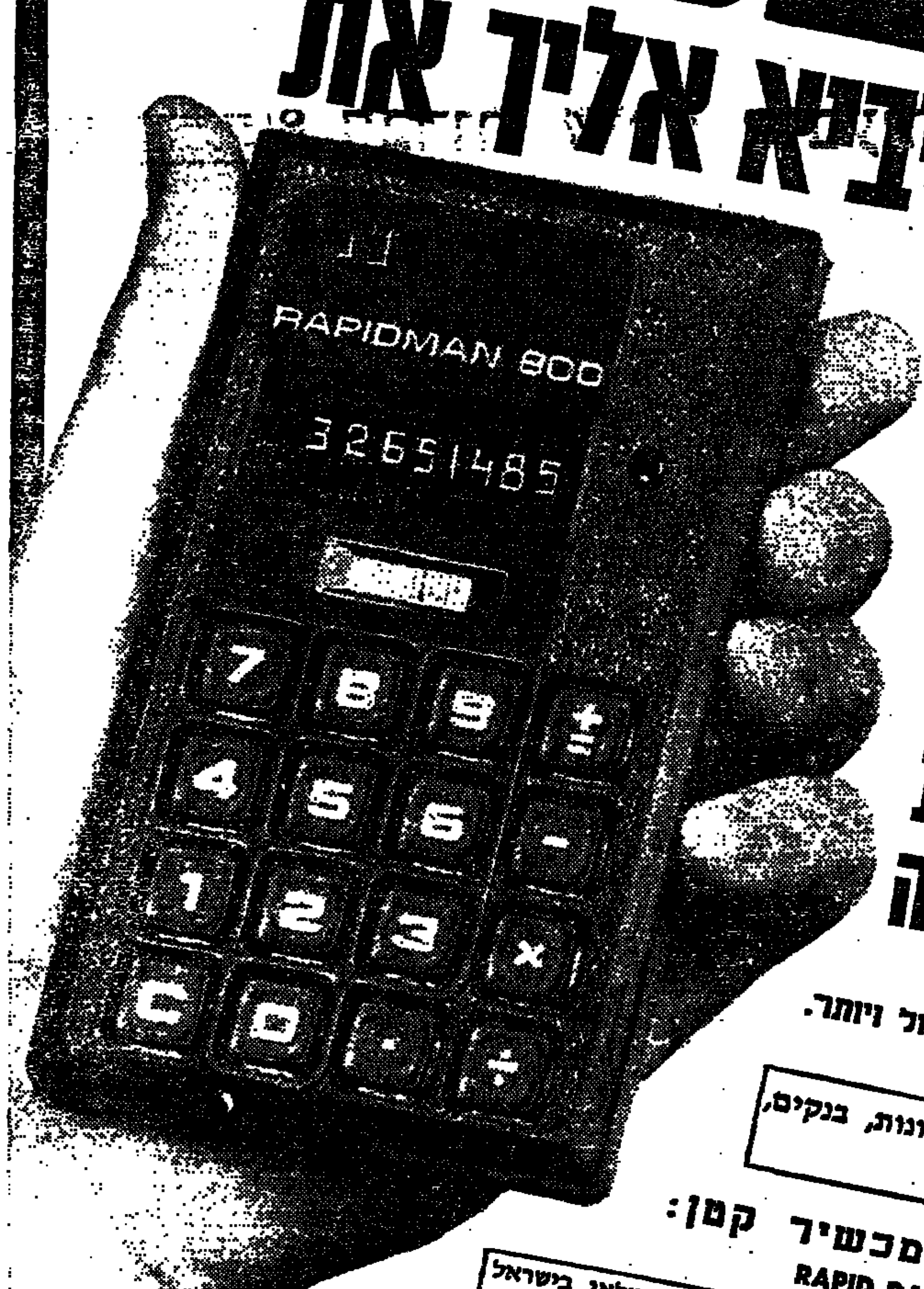

עולה במיבו ובביצועיו על מכשירים הנמכרים במחיר כפול ויותר.
הודות לשיטת L.S.I./L.E.D. בה הוא מיוצר.
מתאים במיוחד לסוכני ביטוח, עמילי מכס, מנהלי חשבונות, בנקים, אנשי עסקים וחנויות לתיירים.
כל היתרונות של מחשב גדול - במכשיר קטן:
* מיוצר על־ידי אחת החברות הגדולות בעולם — RAPID DATA, CANADA
* קל במשקל — 170 גרם בלבד
* מופעל בחשמל או במצבר סטנדרטי של 9 וולט
* הספרות מוארות באמצעות חוט להט בלתי נשרף
* מבצע 4 פעולות חשבוניות בכושר תימרון רחב
* אחריות לשנה, שרות מקצועי, חלקי־חילוף בשפע
להשיג בחנויות המובחרות ואצל המוכנים הראשיים
תל־אביב: לאופטמן, נחלת בנימין 32, טל: 52045; מאם, בן־יהודה 9, טל. 51907; א. אלתר, מקוה ישראל 8, טל. 623194
חיפה: א. לוי ובנו בע"מ, רח' הבנקים 3 טל. 522401
ירושלים: „השבדלי" בע"מ, רח' יפו 40, טל. 234563
באר־שבע: „שרות משרדי לנגב", רח' הרצל 72, טל. 3854
בגלל הדרישה הרבה באירופה — המלאי בישראל מוגבל! אם לא הצלחת להשיג את המכשיר — הרשם לקבלת המכשיר מהמשלוח הבא!
לקבלת פרוספקט חינם וביקור בלתי מחייב של סוכננו. מלא ושלח את התלוש עוד היום!
לכבוד CONSORTIUM INTERNATIONAL
רח' רמברנדט 6, טלפון 248801, תל־אביב
נא לשלוח אלי את נציגכם בימים ______ בין השעות: ______
או להתקשר מראש לקביעת ראיון, בטלפון ______
או להמציא לנו מחשב כיס אלקטרוני RAPIDMAN 800 תמורת המחאה ע"ס 895.— ל"י הר"ב.
השם: ______
הכתובת: ______
בינון

אירופה בסתיו יפה יותר
והטיולים נעימים יותר
הצטרפו אל:
טיולי החג
של

OLYMPIC AIRWAYS

טיולים מודרכים לאירופה
סתיו 1972*
31 יום — „טיול לאירופה" איטליה, שוויץ, גרמניה, בלגיה, אנגליה, צרפת. המראה: 1.9 (טיול מס' 530)
24 יום — „חג שכולו טיול" אוסטריה, שוויץ, לוקסמבורג, גרמניה, הולנד, בלגיה, צרפת, אנגליה. המראה: 8.9.

טיולים לאתרים היסטוריים ביוון ותורקיה
25 יום — „יוון, כרתים ואיי יוון" סיורים באתונה, ספרטה, אפידאורוס, אולימפיה, ביקור במערות הנטיפים, מטאורה, העפלה לפסגת האולימפוס, הפלגה לכרתים וסיור בנופים הפראיים. הדרכה בעברית ע"י אנשי האוניברסיטה. המראה: 4.9.
15 יום — „טיול חגים" קורפו, יוון, טורקיה. ביקורים בקנוני, פלאוקסטריצה, קורינת, מקינה, אולימפיה, שייט לאורך הבוספרוס, ארמון טופקאפי וכו'. המראה: 8.9
* לקבוצות של מינימום 10 נוסעים
לקבלת פרטים נוספים ופרוספקט, פנה אל סוכן הנסיעות שלך או למשרדי אולימפיק.
OLYMPIC
תל־אביב טלפון 7—611401 | חיפה: טלפון 669035 | ירושלים: טלפון 234538

כלכלה ועסקים

פורסמה רשימת החברות שלא פירסמו את מאזניהן בזמן

מאת מרדכי צבי, סופרו הכלכלי של „הארץ"

הנהלת הבורסה לניירות ערך פירסמה בקובץ הודעות שלה את רשימת החברות המאחרות בפרסום הדו"ח מאזן מעל לתקופה המותרת של ששה חודשים.

הרשימה כוללת את החברות הבאות:

מפעלי סרן — מאזנים לא פורסמו לתאריכים 31.3.68, 31.3.69, 31.3.70 ו־31.3.71; קרן קיימת לישראל — 31.3.69, 31.3.70, 31.3.71; קרן היסוד — ההסתדרות המאוחדת לישראל — 31.3.71; חברת הולליס — 31.3.71; חברת הנפט הלאומית — 31.3.71; אגן מפעלי מתכת — 31.12.71; אינקובה חברה להשקעות — 31.12.71; הבונים מוצרי יציקה — 31.12.71; חברה א"י לקירור והספקה — 31.12.71; סולל בונה — 31.12.71; חברה לפתוח במפעלי תיירות — 31.12.71 ו־31.12.71; כור — 31.12.71; מהדרין — 31.12.71; פניציה — 31.12.71; מפעלי פלדה ישראליים — 31.12.71; צים — 31.12.71.

מאליה מתעוררת השאלה כיצד לכנות בעתיד תופעה זו של הגשת דו"חות באיחור. תשובת הדו"חות ברורה: באמצעותם ניתן לעמוד על מצבה של חברה שמניותיה הופצו בקרב הציבור הרחב. איחור בפרסום הדו"חות הכספיים אינו רק שאלה של יחס מזלזל כלפי הבורסה וצבור בעלי המניות, אלא מעורר בהכרח שאלות נוקבות לגבי טיב הניהול ומידת השליטה של ההנהלה על המפעל. שכן, הנהלה שמפגרת בקבלת מידע שוטף על עסקיה ואינה מעודכנת בצורה שוטפת, מה טיב הניהול שלה? ואם בידי ההנהלה מצויים הנתונים (רבים מאלה שכאמור־ים בפרסום המאזן השנתי מתגאים בכך שבידיהם דו"חות חודשיים כבר בסוף החודש) מה טעם האיחורים בפרסום הרשמי?

בקרב מומחים רווחת הסברה, כי את הסיבות לכך נוצצה בצורך לצרוך „קוסמטיקה" לדו"חות השנתיים, והדבר מצריך זמן רב, הבתאריך ככל שהיקף הקונצרן גדול יותר.

במציאות זו מי האחראי לפיקוח ולנקיטת אמצעים נגד החברות? חוק ניירות ערך תשכ"ח—1968 ברור לחלוטין בסוגייה זו: בסעיף 36(א) הוצעו לציבור על־פי תשקיף או נאמר — תאגיד שניירות־ערך שלו נסחרים בבורסה, חייב להגיש לרשות ולרשם דו"חות לפי פרק זה כל עוד ניירות־ערך שלו נמצאים בידי הציבור.

סעיף־משנה (ב): שר האוצר יתקין, לפי הצעת הרשות או לאחר התייעצות עמה ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, תקנות בדבר הפרטים שיש לכלול בדו"חות האמורים צורתם, מועדי עריכתם והגשתם.

פרק ט': עונשין של החוק האמור נקבע, כי הפרת סעיף 36 (א) דינו קנס בסך 5000 ל"י.

מנהל הבורסה ד"ר ד. אוטנזוסר פסקני בנקודה זו: המחוקק קבע בצורה חד־משמעית, כי איחור בהגשת דו"חות הוא עבירה עליה חל קנס של 5000 ל"י. כן קבע המחוקק, כי הרשות לניירות־ערך הוא הגוף שחייב לוודא כי ימולאו הוראות החוק בנידון.

מתנגדים להעלאת מחירי הכותנה

תעשייני הטכסטיל: אין הצדקה לתביעות המגדלים

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

אין הצדקה לתביעת מגדלי הכותנה להעלות בכ־20% את מחירי הכותנה לתעשייה — אומרים ראשי תעשיית הטכסטיל. הם מציינים, כי אשתקד סוכם במשא ומתן שהמטוויות בארץ ישלמו בעד כותנה גלמית מחיר הזהה למחיר הבינלאומי, ועל סמך ההסכם הועלה אז המחיר. עתה — טוענות המטוויות — זהה המחיר בישראל למחיר באירופה, לכן אין להעלותו.

מחירי הכותנה במשוב אירופה היו בעליה עד אפריל, כשהגיעו ל־39.5 סנט לפאונד למסירה מידית. מאז החלו המחירים לרדת, לפי הפירוט הבא: סוף אפריל — 38 סנט, סוף מאי — 38 סנט, סוף יוני — 35.5 סנט, 12 ביולי — 34.5 סנט. ירידת מחירי הכותנה אינה מקרית, אלא נובעת מיבולים מוצלחים של מגדלים של כותנה בארה"ב ומציפיות ליבול טוב בחודשים הקרובים.

בהנחה שמחיר הכותנה בעונה הקרובה יהיה כ־35 סנט לפאונד, כמה מחיר זה ל־77 סנט לקילו. אם ירצו מגדלי הכותנה בארץ למכור את הכותנה באירופה, יוכלו לעשות זאת רק במכירות עתידיות (מתוך סיבות טכניות של מבנה השוק). המחיר לפאונד במכירה עתידית נמוך ב־2 סנט מהמחיר למכירה מידית, כך שהמחיר הבסיסי הוא 72 סנט לקילו. לפי שער של 5.09 ל"י לדולר, תהיה התמורה 3.66 ל"י לקילו. אם דמי הובלה יבשתית, הובלה ימית, ביטוח ועמלות מכירה בבורסות אירופה יהיו כ־10%, תהיה התמורה 3.30 ל"י לקילו פו"ב בשער הנכנסת.

לעומת זאת, מקבלים המגדלים כיום מבתי החרושת 3.40 ל"י לקילו, ובנוסף לכך רבית מיום הקטיף. מכאן שהתמורה בעד הכותנה בארץ שוה או אף גבוהה במקצת מהתמורה שיכולים המגדלים לקבל בחו"ל.

האוצר תובע תוספת 2 אחוזים לביטוח הצמדה מאוצר הקבלנים

הריבית על הלוואות עלולה לעלות ל־17%

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

הריבית על הלוואות שנותן אוצר הקבלנים לחברי ארגון הקבלנים צפויה לעלות בקרוב מ־15% ל־17%, בשל תביעת הממשלה להגדיל בשני אחוזים את פרמיית הביטוח נגד הצמדה. אוצר הקבלנים הוא הגוף הפיננסי של ארגון הקבלנים, והוא מלווה להחזר עד 500 אלף ל"י ל־18 חודש לכל אחד מהחברים, בכפוף בהמתנות מדרגה ראשונה.

מקורותיו הכספיים של אוצר הקבלנים הם הפרשות מסויימות, 4—5 מיליון ל"י בשנה, כצבירת כספי הפנסיה בקרן הביטוח לפועלי בנין. הפרשות אלו מקבל המוסד באמצעות גמול. הסידור הזה לזה יש לזה אחוזות בעלי התעשיה עם מבטחים. הריבית על הלוואות אלו נעה בין 7.5 ל־9 אחוזים לשנה. ההלוואות מגמול לאוצר הקבלנים צמודות למדד והקבלנים עושים ביטוח נגד הצמדה בפרמיה של 4% בכמילה. עלות הכספים היתה עד כה 11.5 עד 13 אחוז והמוסד הלווה את הכספים ב־15 אחוז, כך שנותר לו בירווח של 2 עד 3.5 אחוזים.

תביעת הממשלה להעלאת הפרמיה ל־6 אחוזים קשורה כנראה בעליה המהירה של מדד יוקר המחיה בשנה האחרונה. אם תתקבל תביעת הממשלה, תגיע עלות הלוואות גבוה עד 15 אחוז, ואז יהיה על אוצר הקבלנים להעלות את הריבית לקבלנים עד 17 אחוז. כתוצאה מכך תהיה הריבית על הלוואות אוצר הקבלנים זהה כמעט לריבית של הבנקים המסחריים.

בשנת 1971 קיבל אוצר הקבלנים הלוואות מגמול (יתרה מצטברת) ב־17.8 מיליון ל"י, ונתן לקבלנים הלוואות ב־14.6 מיליון ל"י (עוד כ־2.1 מיליון ל"י הלוואה לבנק במשכנתאות להשקעות בבנין). הרווח התיפעולי היה כ־580 אלף ל"י. כל הרווח הועבר לקרנות, לכיסוי הפסדים שהיו ב־1970.

ועדת ארכיטקטים מבררת קריטריונים לחלוקת עבודות תכנון ציבוריות

מאת סופרת „הארץ"

הוועדה לחלוקת קריטריונים לחלוקת עבודה צודקת של מוסדות ציבור, הפועלת מטעם איגוד הארכיטקטים, פנתה לארגוני ארכיטקטים במדינות שונות כדי לברר כיצד נעשית שם חלוקת העבודות.

אחד המכתבים הראשונים שנתקבלו כתשובה היה מפינלנד (המפורסמת בתכנון האדריכלי שלה). ממכתב זה מתברר, כי קיים שם הסכם בין אגודת הארכיטקטים הפינית המועצה העליונה לבינוי (המקבילה למשרד השיכון שלנו), לפיו עד לסיומו המוחלט של הפרויקט המתוכנן, כולל הפיקוח בעת הבניה, אין מוסרים עבודה נוספת לאותו אדריכל. הפיקוח על ביצוע ההסכם בפינלנד נעשה על־ידי אגודת הארכיטקטים עצמה.

חברי הוועדה הישראלית רואים בדוגמא הפינית את הפתרון הטוב ביותר וסוברים, כי מירב הפיזור לפי שיטה זו אינו פוגע באדריכלות, והמציאות הפינית מוכיחה זאת.

עד עתה נפגשו חברי הוועדה עם ה"ה אשר אלניק, סמנכ"ל משרד השיכון, אברהם כהנוב, מנכ"ל שיכון ופיתוח ומיכאל גולן, מנכ"ל מפ"צ.

3 מיליון ל"י מענק ו־5 מיליון ל"י הלוואות למימון פרוייקט שכדאיותו למשק מוטלת בספק

היקף ההרחבה בפרוטארום גדל ב־25 מיליון ל"י

מאת איתן ליפשיץ, כופר „הארץ"

תכנית הרחבת המתקנים לייצור פי.וי.סי. במפעלי פרוטארום בחיפה המבוצעת עתה כדאית למפעל, אך כדאיותה למשק המדינה מוטלת בספק — כך כותבים כלכלני הבנק לפיתוח התעשיה, בסקר כלכלי שנערך בעקבות בקשות „פרוטארום" להגדלת היקף ההשקעה המאושרות בסך 2.59 מיליון ל"י.

כדאיות הפרויקט למשק מוטלת בספק בהתחשב בעובדה שהערך המוסף בייצור פי.וי.סי. לעומת המוצר המיובא הוא נמוך (25%) וכן בשל העובדה שמחיר דולר הגנה על הערך המוסף הוא גבוה ונע בין 6.5 ל־7 ל"י.

פרוטארום הגישה בקשה להגדלת ההשקעה המאושרות בהגדלת מתקני הפי.וי.סי. בסך של 9 מיליון ל"י. התוספת להשקעה בסך 2.6 מיליון ל"י נובעת מהתייקרות של ציוד ומבנים בסך של 900 אלף ל"י, כתוצאה מפיחות הלירה ועליית מדד המחירים וכן כתוצאה של תוספת אוטומציה והגדלת שרותי תשתית שונים, המסתכמת בכ־1.7 מיליון ל"י.

כלכלני הבנק (היה דוד שלו ויצחק יולזרי) כותבים, כי בעת הדיון בבקשה המקורית לא היו לבנק הנתונים המספיקים להערכת גדל ההשקעה הנדרשת. התכנית נדונה בשל דרישותם הנמרצת של אנשי החברה. כשאושרה התכנית המקורית הכניס הבנק לחוזה (נחתם ב־8.9.70) סעיף לפיו מתחייבת החברה שלא לפנות לבנק בבקשות להלוואה נוספת ביחס לתכנית זו. למרות התחייבות מפורשת זו פנתה החברה פעם נוספת והבקשה עומדת לדיון.

הנימוקים המועלים בסקר לדיון בבקשה הנוספת הם, כי חלק מן ההשקעה הנוספה נובע משינויים אובייקטיביים שאינם תלויים בחברה, כגון: שינוי שער הלירה התייקרות. כמו כן חלו שינויים בהרכב הציוד. נרכש ציוד חדיש יותר וגם היה צורך ברכישת מספר מתקנים נוספים שלא היו כלולים במסגרת התכנית המקורית. עם זאת מציינים כלכלני הבנק לפיתוח התעשיה, כי תוספת ההשקעה ביחס לתכנית המקורית אינה עולה על 30%, למרות שהתכנית המקורית נערכה בתחילת 1970.

החברה קיבלה בגין התכנית המקורית הלואה ומענק בסכום של 6.61 מיליון ל"י, המהווים 70% מתכנית ההשקעה המאושרת שהסתכמה ב־9.01 מיליון ל"י, ההלוואה עצמה הסתכמה ב־4.25 מיליון ל"י.

התכנית המוצעת למימון תוספת ההשקעה בסך 2.59 מיליון ל"י תהיה כדלקמן: הלואה והענק מן הבנק לפיתוח התעשיה 1.55 מיליון ל"י, הון מניות נפרע 685 אלף ל"י, הלוואות בעלים 350 אלף ל"י.

סכום הפרויקט מראה את הנתונים כדלקמן: סך כל המחזור בהרחבה 14.6 מיליון ל"י, רווח שולי לפני מס 1.58 מיליון ל"י. שיעור הרווח מהמחזור 13 אחוז. מחיר המוצר המקומי 1605 ל"י לטון. מחיר המוצר המיובא כולל מסי יבוא 1610 ל"י. אחוז הערך המוסף בייצור פי.וי.סי. לטובה ביבוא 25%. מחיר דולר הגנה על הערך המוסף 6.5 עד 7 ל"י.

קו המכולות יפן־חיפה לא יפגע בנמל אילת

ב־5 שנים חל גידול ניכר בהובלות דרך אילת

מאת כופר „הארץ" בחיפה

הפעלת קו המכולות הארוך של צים בין יפאן לאילת כמתוכנן על־ידי הנהלת צים לא תפגע בנמל אילת — קובעת ועדה ציבורית בראשותו של רב־חובל יוחנן כהן, מנהל אגף הספנות והנמלים במשרד התחבורה. שר התחבורה מינה ועדה זו לרגל חששות שהביעו גורמי נמל אילת לגורלו של הנמל בעקבות פרסומי צים, כי תוביל בשנה בקו המכולות יפאן—חיפה 25 אלף טון מטען כללי המיועד לאילת.

בחמש השנים האחרונות גדל היקף ההובלות דרך נמל אילת (למעט דלק) כמעט פי שלושה וחצי (מ־292 אלף טון ל־716 אלף טון) ולפי הנתונים שהיו לא נראית מגמת נסיגה, קובעת הוועדה. נוסף על כך רשמה לפניה הוועדה, כי בתכנית צים להפעיל בקו יפאן—אילת עוד שתי אניות על אלו הפועלות בו. האניות חדשות, מסיפוס אפר קלייד, בתפוסה של 18 אלף טון האחת ונועדו להובלת עד 400 מכולות כל אחת, נוסף על מטען אחר. עם זאת התדירות שמתכננת צים בקווי אילת תהיה נמוכה מזו המתוכננת בקו הארוך — אחת לארבעה שבועות לעומת שבועיים.

לפי חישובי הוועדה אין הובלת מכולות מיפאן לישראל בקו הארוך (יפאן—חיפה) רווחית והיבואן ישלם בקו זה כ־300 עד 400 דולר יותר למכולה מאשר בקו אילת. מסתבר שההפרש במחיר בין ניצול נפח מכולה באניה בקטעים של הקו הארוך לעומת הובלת מכולה כל הדרך מיפאן לחיפה כה גדול, שיש להניח כי תרכז צים את כל מאמציה כדי למצוא מטענים בקטעים ולא להוביל יפאן—חיפה. עם זאת לדעת הוועדה יש לעקוב במיוחד בתקופה הראשונה של הפעלת הקו הארוך אחר כמויות המטענים שיובלו בו מיפאן לישראל.

כן יש לעקוב אחרי ההפרש בדמי ההובלה בשני הקווים ולמנוע העדפת הקו הארוך על הקו הישיר על־ידי ויסות מחירים — מתוך ידיעה שקווי צים־לאילת הם דה־פקטו מונופוליסטים וויסות דמי הובלה עלול לגרום שוק לא רק לנמל חיפה אלא גם למשתמשים בו.

8 חברות שיכון תובעות קרקעות מהממשלה

„מצבן של החברות קשה משל קבלנים אחרים"

מאת אלעזר לוין, סופרו הכלכלי של „הארץ"

שמונה חברות בניה ציבוריות גדולות דורשות ממשרד השיכון והמינהל להעמיד לרשותן קרקע ציבורית בהיקף גדול, כפיצוי על שבארבע השנים האחרונות בנו למטרות ציבוריות (שיכונים וכדומה) על קרקע שלהן. החברות הודיעו במכתב — עליו חתום מנכ"ל שיכון עובדים ח"כ א. עופר — לשרים שרף וגבתי, כי „החליטו לפעול במשותף כדי להשיג קרקע לבניה בשנים הקרובות, הן לייעודים ציבוריים במסגרות צורכי השיכון, הן למכירה חפשית בשוק".

החברות הן שיכון עובדים (שבנה בשנים 1968—1971 כ־19,300 דירות), רסקו (4600 דירות), משה"ב (4440), החברה לנכסים ובנין (2600), אזורים (2400), רובינשטיין (3500), סלע (2100) ודיור של סולל בונה (500). השנה יבנו החברות כ־16 אלף דירות, מזה שיכון עובדים 8000, רסקו 2100, משה"ב 1700, החברה לנכסים ובנין 2100, אזורים 2100, רובינשטיין 500, סלע 600 ודיור 1000.

במכתב לשרים שרף וגבתי נאמר בין השאר, כי „מצבן של החברות קשה יותר משל קבלנים אחרים מבחינת רזרבה קרקעית. כי הן לא רוכשות מגרשים לבניינים בודדים וזקוקות לשטחים ופרויקטים גדולים. לא ניתן כיום לארגן ולתכנן את עבודת הבניה לשנים הקרובות בלי לקבל הקצאת קרקע מהמינהל לבניה ציבורית ולבניה לשוק הפרטי. בנוסף למלאי קרקע לעתיד, תובעות שמונה החברות קרקע כפיצוי בעד הקרקע שלהן שבנו עליה בשנים האחרונות לצרכי משרד השיכון. הן מציינות, כי בחמש השנים מאז 1968 (כולל 1972) בנו כ־30 אלף דירות לצרכים ציבוריים, מזה 15 אלף על קרקע שלהן.

עוד נאמר בפניה, כי על החברות לדעת כבר היום היכן וכמה קרקע יקבלו, כי דרושות מספר שנים כדי לתכנן את הבניה. „כיום אנו חיים מן היד אל הפה, ואנו מבקשים כי תועמד קרקע לרשותנו לפי מדיניות מוסכמת וברורה, כדי שנוכל לתכנן עבודתנו כיאות".

החברות מבקשות להיפגש עם השרים כדי לדון בנושא.

מפעלי ספקטור יקימו כפרי נופש

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

מפעלי ספקטור יקימו רשת כפרי נופש מירושלים ועד שרם־אל־שייך, בהשקעה של עד 3 מיליון לירות בכל כפר — מסר מר בן־ציון ספקטור, מנהל מפעלי ספקטור. בכפרים ישותפו משקיעים מצרפת ואיטליה, בעלי רשת כפרי נופש באירופה. המשקיעים הזרים גם ישלחו נופשים מאירופה לכפרי הנופש, שיהיו בסיס לתיירות עממית בסיני ואילת. מר ספקטור אמר, כי המחיר ליום בילוי בכפר נופש יהיה 27 לירות.

כל כפר נופש יכלול כ־50 יחידות כולל שירותים, חדר אוכל, מספנה, דיסקוטק. כבר הוגשו בקשות למשרדי הממשלה בדבר בניית שני כפרי נופש, האחד בנוה־זוהר והשני ליד אילת. מר ספקטור אמר, כי בימים אלה נסתיימה הרחבת מלון קראואן באילת, בהשקעה של 800 אלף לירות. במלון נבנו עוד 10 חדרים והוכפלו יחידות המטבח והשירותים. עתה מבקש מלון קראואן לאשר לו השקעה של 3 מיליון לירות ב־40 חדרים, נוסף על 70 הקיימים, ובהקמת בריכת שחיה, מגרשי טניס, דיסקוטק.

מלון קראואן נרכש על־ידי קבוצת ספקטור מכונס הנכסים ב־1969 בסכום של 1.1 מיליון לירות. השיפוצים במלון הסתיימו בינואר השנה. התפוסה מגיעה במלון ל־90% החדרים הוזמנו לשנה מראש.

בין־מדילן רכש את סמפא

מפעל הקוסמטיקה בין־מדילן אשר בפיקוח פישר תעשיות פרמצבטיות רכש את מפעל הקוסמטיקה סמפא. הרכישה כוללת את כל ציוד המפעל וכן השימוש בשם המסחרי שלו. סכום הרכישה הוא 500 אלף לירות. סמפא נוסד לפני 20 שנה והוא מייצר מוצרי קוסמטיקה רבים המותאמים במיוחד לצרכי הארץ. האיחוד יאפשר לבין־מדילן הרחבת קשת מוצריו.

איגוד שוחרי בריאות בישראל

בכל יום שני בשבוע, בשעה 8 בערב, באולם בית הכבוד „גורדי", רח' ארם הכהן 3 תל־אביב, מתקיימות הרצאות של ההתעמלות ברוח אזורה, למתעניינים בהתעמלות בית ונשימה נכונה, בליווי הכבודה והסדרת כרם. מתקבלים חברים חדשים. הכניסה לכל. הציבור מוזמן.

לא אבדו...
עסקים חשובים בזמן העדרך.
באם תתקין מזכירת טלפון אוטומטית ATD־11 העונה לטלפון שלך 24 שעות ביממה.
כעת להשיג במחיר עממי.
כ"כ מכשירי ביקורת להקלטת שיחות וגילוי מיקרופונים סמויים.
סוכנים כלליים: רדיו הקבוצה, רח' שלום עליכם 18, ת"א, טל. 286444.

מרכז תל־אביב
שטח מסחרי
למעלה מ־300 מ"ר
הכולל חזית 140 מטר,
מרתף מסחרי 170 מטר
עם גישה נוחה לכלי רכב, פריקה וטעינה, קיימת אפשרות של שטח
משרדים באותו מקום.
בהזדמנות למכירה
או בשכ"ח לזמן ארוך.
מועמדים רציניים יפנו ללא מתווכים לת"ד 2862 ת"א.

מפעלי
פולגת
אנו שמחים להודיע
לכל לקוחותינו שפתחנו
ברח' הרצל 4, תל־אביב
מרכז שווק
למכירה בסיטונאות
של בדי אריגה וסריגה
תוצרת מפעלי פולגת
בניהולו של מר
דוד הברמן
טל: 57557-50440

הקרנות בנאמנות בנק לאומי

	צמיד	גביש	בדולח	פיא	יגדל
ערך הנכסים בל"י	180,955,600	63,602,300	17,858,000	14,857,700	3.303,200
מחיר היחידה	124.57	119.40	132.8	249.4	281.9
מחיר השוק	—	—	132.8	242.0	274.0
מחיר פדיון	121.76	116.47	130.6	239.8	271.2
גידול ערך היחידות (כולל דיוידנד שהושקע מחדש)					
בשנה האחרונה	21.2%	34.1%	58.3%	54.7%	73.5%
בשנתיים האחרונות	33.7%	49.9%	—	78.6%	133.6%
הרכב ההשקעות ב־30.6.72					
מניות רגילות	—	15.1	47.0	40.3	47.5
אג"ח הניתנות להמרה למניות	0.4	3.9	8.5	7.5	5.7
אג"ח צמודות למדד	49.4	46.8	39.7	20.3	24.1
השקעות צמודות למט"ח	46.9	26.0	—	21.4	13.2
אמצעים נזילים וכו'	3.3	8.2	4.8	10.5	9.5
	100%	100%	100%	100%	100%

הערות: 1. מחיר היחידה הוא מחיר הנפקת יחידות חדשות תמורת פחות מ־10,000 ל"י. מחיר היחידה ברכישה בסכומים גדולים מ־10,000 ל"י יורד בהדרגה בהתאם לתנאי התשקיף של כל קרן.
2. קרנות הנאמנות "פיא" ו"יגדל" אינן מנפיקות יחידות חדשות.
3. מחיר השוק הוא המחיר בו נסחרו יחידות ישנות ביום הבורסה האחרון.

תשקיפי הקרנות המנפיקות יחידות חדשות, רשימת ההשקעות של כל הקרנות ופרטים נוספים אפשר לקבל בכל סניפי בנק לאומי ובנק אגוד ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

הובלות
מטענים חבילות דאר
* בכל שעות היממה
* בכל ימות השנה
* מכל מקום לכל מקום
טלפונים 58851 54713
פועל 24 שעות ביממה

א.ב.ת.
ארגון למען נפגעי תאונות דרכים בישראל
מבצע "כופר תאונות" 1972
אזרח נכבד: הרם תרומתך בעין יפה

למסירה בדמי־מפתח
בית קפה
וקונדיטוריה
עם מוניטין — במרכז תל־אביב
—.450,000 ל"י כולל ציוד
מהצעות רציניות בלבד נא לפנות לת.ד. 911, ת"א למס' 278

האם אתה מנצל את מלוא זכויותיך במס הכנסה?
לשכות הייעוץ הקבועות של מס הכנסה פתוחות ובדאי לך להעזר בהן
בתל־אביב, רח' אלנבי 81
בחיפה, רח' שמריהו לוין 5
הלשכות פתוחות בימים א'-ה' בשעות 15.30-18.30
נציבות מס הכנסה ומס רכוש

המכונית שכבשה את אנגליה, עתה גם בישראל!
Marina יופי עם אופי

* עצוב חדיש
* מנוע קונבנציונלי (1300 או 1800 סמ"ק)
* חסכונית בתפעול ובאחזקה
* יציבה במיוחד (תליה קדמית מוטות פיתול)
* נוחה ומרווחת
* 2 או 4 דלתות — לבחירה

BRITISH LEYLAND
MORRIS

הסוכנים:
סוכנות ישראלית למכונות בע"מ
תל־אביב — דרך פתח־תקוה 65 טלפון 284111
ירושלים — שלומציון המלכה 15 טלפון 234536
חיפה — רחוב המגינים 64 טלפון 522189
באר־שבע — רחוב טרומפלדור 40 טלפון 73515

פרסום ארנון בע"מ

הודעה

הועדה המקומית לתכנון ובניה פתח־תקוה

ה ו ד ע ה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה על חלקה 102 בגוש 6373 ברח' דב הוז פ"ת.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאה באזור מגורים ב' מיוחד בו מותר לבנות 27.5% לקומה ב־4 קומות. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם לבנות לפי אותם התנאים בתוספת 6% עבור חדר מדרגות נוסף לדירה אחת.

כל מי שיש לו התנגדות מאיזו שהיא סיבה לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

לאחר המועד הנ"ל תועבר הבקשה לועדה המחוזית לתכנון ובניה ברמלה והיא תחליט בנדון.

י. פינברג
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה פ"ת

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

PHILCO

זה ממש אוצר

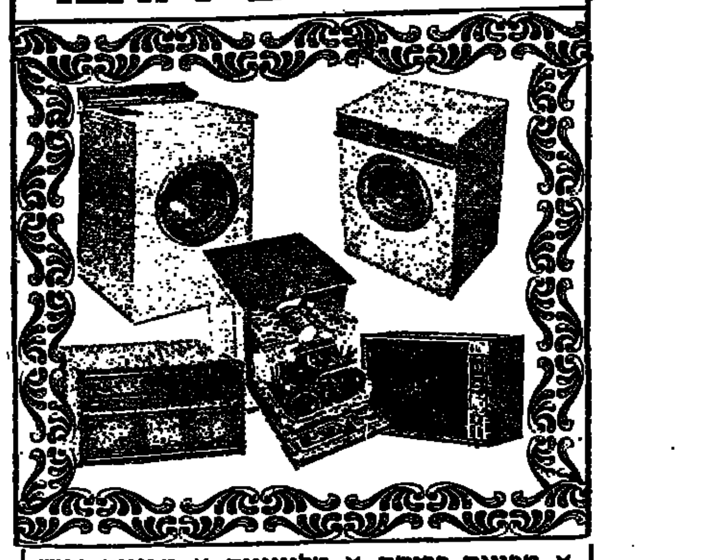

✶ מכונות כביסה ✶ טלוויזיות ✶ מכונות יבוש
✶ מדיחי כלים ✶ מזגני אויר תוצרת ארה"ב

פילקו תמיד באיכות עולמית

PHILCO

איזור התעשיה בת־ים, רח' הטוללים 9, טל: 86 01 11

השדים של פולנסקי

מאת יוסף שריק

לפני שבא פיטר יוסטינוב וקלאודיה קארדינאלה לפסטיבל ברלין, היה שם ה„סופר־סטאר", הבמאי היהודי־פולני רומן פולנסקי.

כוחו היוצר של פולנסקי באוחז שיתוק נעלם חוש ההומור המעדן למציאות. אשתו ההרה של פולנסקי, שרון טייט, נרצחה על ידי חבורת מטורפים שחשבו את עצמם לשליחי השטן.

רומן פולנסקי יוצא ממסיבת העתונאים

פולנסקי הוא אדם־מיני עם אף ארוך, שיער ארוך ועיניים רדומות חצי־עצומות. הוא בא לבוש כותנת משי לבנה ומקטורן קטיפה שחור. הוא נראה כאילו יצא מתוך סיפורי הפסמאן.

פולנסקי הוא אחד מעשרת הגדולים בין יצרני הסרטים הצעירים. בישראל נודע לראשונה באמצעות סרט העלילה הראשון שלו „סכין במים", שכבר נחשב בין הסרטים הקלאסיים של הקולנוע.

פולנסקי איש צעיר שהתקומם נגד הארגונציות הבטחון העצמי של עתונאים הכותבים בעתון המפלגה ומשרתים באורח עיוור את האנשים שבשלטון. זאת הטרגדיה של המהפכן אחרי המהפכה. הטרגדיה של העתונאי התי חיים נתונים באורח יחסי.

שלו. ההוכחה לכך — סרט נורא „מאקבת", שטוף וולגריות ודם.

„סוף שבוע של אלוף"

רומן פולנסקי, נרגז מן הביקורת, יצא לחופשה ובאמרי כן יצר סרט תיעודי „סוף שבוע של אלוף" שהוצג בברלין מחוץ למסגרת הרשמית של הפסטיבל, יחד עם הסרט הישראלי „פגישה עם מילוש פורמאן".

במסיבת העתונאים שאלו: מדוע פולנסקי במאי סרטי עלילה שנכנסו להיסטוריה של הקולנוע, יצר סתם סרט תיעודי? מדוע הוא המפיק ולא הבמאי של הסרט?

פולנסקי — המסוגל להיות סרקאסטי מאד ותוקפני כאחד — הסביר באורך־רוח: הוא חבר של ג'קי סטיוארט אלוף מירוצי המכוניות הבריטי. נתברר לו כי חברו עשוי לעניין כל אדם במירוץ מכוניות, אפילו אינו חובב מירוצי־מכוניות.

עלה בדעתו של פולנסקי להסריט את תחרות המכוניות של מונטה־קארלו אך לא מצא מפיק שיספק את הכסף לכך. פולנסקי סיפק את הכסף בעצמו וביקש מצלם־הקולנוע פראנק סימון לביים את הסרט.

מדוע לא ביים בעצמו? כשהוא מביים הוא מעמיד את המצלמה ואומר לשחקנים מה לעשות. פראנק סימון אוחז בבצלמה ומכוון אותה פעם אל המכוניות, פעם אל הנהגים, פעם אל הנסיך רנייה, פעם אל אשתו גרייס קלי, פעם אל הגשם שאיים להפוך את המירוץ למרחץ דמים של הנהגים. סימון מצלם את המציאות, פולנסקי יוצר סיפור דמיוני.

הסרט הוא תערובת מבריקה של תנועה, קול, דיבור והצבע. רק מי שאין לו עינים לראות יאשים את פולנסקי כי שלא יצר בקומו סרט פרי הדמיון.

הבה נקווה שיביא את „סוף השבוע של אלוף" לישראל ויבוא אלינו בסוף השנה כפי שהבטיח.

הבריחה מן המציאות

פולנסקי הזמין לחוץ לארץ — הוא מדבר אנגלית וצרפתית בשטף — וביים את „דחיה", מלודראמה מצויינת בהשתתפות קתרין דנאב בתפקיד הראשי כנערה צרפתיה בודדת המסרבת להשלים עם המציאות האכזרית. היא מנסה לברוח מן המציאות, „בתקפת חלומות זועה ורוצחת את האנשים שמעיזים לקרב אליה.

„נשף הואמפירים" ו„תינוקה של רוזמארי" (שניהם הוצגו בישראל) הם שוב סרטי בריחה מהמציאות — לעולם השדים, הרוחות והמכשפות. פולנסקי מבטא את אימתו של האדם המודרני החושש שהעולם גולש לקראת אסון.

אם המפלגה הקומוניסטית במזרח והאל הנוצרי במערב, אינם יכולים לפתור בעיות דחופות סוציאליות, מדיניות, כלכליות ופוליטיות אולי יוכלו לעשות זאת שדים ורוחות.

השדים והואמפירים בהם מאמינים מיליונים בעולם היו בדיחה לגבי פולנסקי עד שיום אחד הפך הדמיון

רות אנדרוז
שרה ומנגנת בפסנתר

רות אנדרוז ישירות מסטאטלר הילטון ו־וולדורף אסטוריה בניו־יורק, מופיעה מדי ערב (מלבד ליל שבת). מנגנת ושרה בטרקלין האלמוגים ובבר — 17.30—19.30; חצות — 21.00

הילטון תל־אביב

היורש החקיין

„משהו גדול"
צפון, תל־אביב

קולנוע
מאת יצחק בן־נר

כיום, אין עוררים בעולם הקולנוע על גדולתו של הבמאי האמריקאי הוותיק ג'ון פורד (77), האחראי יותר מכל במאי אחר להעלאת קרנו של המיתוס המערבוני הפילמאי. פורד נחשב כיום כאחד ממקדימיה החשובים ביותר של האמנות השביעית ומיוצרי שפת ההבעה הבסיסית שלה.

ההכרה בפורד, שהחל את דרכו בראינגע, לפני 55 שנה, ומאז ייצר יותר מ־130 סרטים, רובם במערבונים, החלה בשנות ה־40 והוקא כתוך לגבולות ארה"ב, בין הדור הצעיר של מבקרי הסרטים בבריטניה ואחר כך בצרפת. כיום הוא נחשב אחד הגדולים, לצידם של צ'אפלין, היצ'קוק, קיטון, אורסון וֶלס ואחרים. על סרטיו החשובים, מ„מרכבת הדואר", דרך „המלשין", „ענבי הזעם", „דרך הטאבאקו", „מה יפית עמק נוחי" (ה„טרילוגיה הסוציאלית" שלו), „קלמנטאיין יקירתי", „פורט אפאש", היא ענדה סרט צהוב" ועד „האדם השקט", „המחפשים", „האיש שירה בליברטי ואלאנס" ו„סתיו האפאשים" — רבים מהם הוקרנו ויוקרנו אצלנו בטלוויזיה — נכתבו כבר תילי תלים של דברי פרשנות. כמו לכל יוצר גדול, קמו גם לפורד, בחייו, תלמידים, ממשיכי דרך, חקיינים ויורשים־במרכאות. איש מהם לא הצליח להגיע לשילוב המושלם של פרספקטיבה היסטורית, חום אנושי, פשטות, חיוניות עסיסית, הומור ושמץ קולנועי עדכני שבסרטי פורד, בעיקר במערבוניו. כתב המבקר אנדרו סאריס: „פורד הוא מספר סיפורים מושלם ומשורר של מראות. בכך גדולתו".

בבמאי אנדרו ו. מקלאגן (52), שהוא ממשיך הדרך הקרוב והנאמן ביותר מכל האחרים לג'ון פורד, קיים שילוב מזור של כל תכונות ההולכים בעקבות היוצר. יש בו הערצה לא מסויגת לאב הקולנועי, תקינות לסגנונו, יכולת לפרש אותו ולעשות את עבודתו למסורת ולמידה שקונית של המרכיבים העושים את הקולנוע של פורד למה שהינו. מקלאגן הינו בן השחקן המנוח ויקטור מקלאגן, שהופיע ברבים מסרטי פורד ובעד משחקו באחד מהם, „המלשין" (1935) זכה בפרס אוסקר.

הערצתו של מקלאגן הבן לפורד אינה יודעת כל סייגים. כל סרטיו, להוציא שניים, הם מערבונים — וכל המערבונים הללו הם נסיונות ברורים ללכת בדרכו של פורד, תוך שימוש בהומור הקשוח של פורד, בעיין קפדניה לפרטים נוסח פורד, בסיפורים אנושיים כאופיינים היטב לפי מיטב מסורת פורד, עם תיבול העלילה במשהו רגשנות במיטב מסורתו של הבמאי וכו'. מקלאגן המכריך הצליח לעתים יותר בנסיונותיו („כל בני היו גיבורים", „מקלינטוק", „צ'יזום") ולעתים פחות („הלא־מנוצחים", „הדרך מערבה" ואחרים). מוצלחים ככל שיהיו, לא עברו סרטיו מעולם את סף החיקוי.

„משהו גדול", סרטו הנוכחי, יכול להדגים זאת בבירור. לכאורה יש כאן כמעט כל המרכיבים האופייניים למערבון מעולה של פורד: רעיון, סיפור מעשה, מבט היסטורי, איפיון מדוקדק ודיוק בפרטי התקופה, הומור ופיוט. למעשה — נעדרת כאן יד הברוכה של היוצר הגדול, היכולה להפוך מרכיבים שבתיאוריה ליצירה חשובה. מקלאגן אינו יוצר גדול כרבו — והיעדר הגדלות מורגש בריבון המבוזבז, בהתרופפות העלילה, בהיעדר מטרה ברורה וב„תפורות" הלא מאוחה של המרכיבים השונים.

הסיפור מזכיר נתחים שנלקחו מסרטי פורד רבים. ראשית — העימות בין שני הגיבורים, הידידים־יריבים, קולונל של חיל הפרשים במערב, העומד לפרוש לגימלאות (בריאן קית) ועובר־חוק עליז וסימפאטי בשם בייקר (דין מארטין המנומנם; תחליף דל לגיבוריו ותבליו המסורתיים של פורד, בנוסח ג'יימס סטיוארט, ג'ון וויין או לי מארווין).

לא חסרות כאן גם הגברות עזות הנפש והעקשניות נוסח מורין אוהרה הקלאסית של פורד (כאן — הונור בלקמאן וקארול ואיט האנגליות, כאשת הקולונל וכארוסתו הסקוטית של בייקר. השליטה בסרט היא בידי הנשים, שעוד שתיים מהן, חומדות גברים, מופיעות בו. המין הראשון מופיע בו כמשני, בשל הסוסים ועזר הגבריות הבוטחת שבו).

גם ההומור נוסח פורד, בדיאלוגים ובקשת הטיפוסים הצבעוניים־מאד, אינו נעדר. חשוב מכל — קיים גם הרעיון, על הכמיהה שאין להשקיטה לעשות „משהו גדול", כמיהה שיש בה השלכה למוטיבאציה של כל אחד מאתנו, אף כי פה מדובר בשוד צבע של מצודה מקסיקאית בעזרת מכונת ירייה פרימיטיבית. אך הכל — עלילה, צבע, רעיון, משחק, רקע היסטורי וגיאוגראפי — עולה בעשן. חיקוי שיש בו מעט בידור והרבה מבוכה.

הונור בלקמאן ובריאן קית

גראנד אופרה

מוסיקה
מאת נתן מישורי

(בתיאטרון הרומי בקיסריה)

רומן רולאן אומר על סן־סנס: „אין הוא מתיסר על־ידי שום תאוות, ואין דבר המעכיר את בהירות מחשבתו... הוא מביא אל זמננו חסר המנוחה משהו מן המתיקות הזוכות של ימים עברו..."

אולי משום כך אין האופרה „שמשון ודלילה" (השלישית ברשימת של כ־11 אופירות) פאר היצירה המוסיקלית הדרמטית. אבל גם משום כך יכול סן־סנס להתפאר ביפי הקווים המלודיים המשוכללים, בעושר, בזכות ובאיזון של התזמור ושאר גורמים מוסיקליים. על־כל־פנים, זוהי אופרה מפוארת, „גראנד אופרה", מחזה ראוה שבו מתנצות מסות גדולות לא רק של תמונות המון, אלא אף של צלילי תזמורת גדולה, מקהלה גדולה וסולנים בעלי תפקידים גדולים ותובעניים.

אם כי קיימים באופרה זו רגעים דרמטיים, נראה שכמו במרבית מחזות הראוה, תוספות הציוריות והתיאוריות את מקום המתח הדרמטי המכשי. המערכה השניה, שהיא הפחות ראוותנית, מביאה לדעתי אף את המוסיקה הרגישה ביותר והיפה ביותר שבכל האופרה. כאן, מצליחה המוסיקה לבטא זרימה מתפתחת של רגשות ומאווים שמורגשת בהם האמת.

המנצח זובין מהטה היה ה„שמשון" האמיתי שנשא והסיע הצגה מוסיקלית גדולה זו. כשרון המבצעים איפשרו את עצם הקיום של הצגה זו, האיחוד אה כל הגורמים המבצעים למערך מוצק ומאוזן. המוסיקליות והטמפרמנט העז שלו שמרו על שטף ערני ורגיש וניצלו היטב כל רבד של דרמה וביטוי.

כיוון שעיקר הביטוי הוא למעשה במוסיקה עצמה, נתרכז תפקיד הבמאי האיטלקי קארלו מאסטריני בצד החזותי — במתן צורות תנועה הדולמה את התמונות הדרמטיות, בהדיאה של הקטעים הסטאטיים מבחינת הדרמה על־ידי הנעה משמעותית של המשתתפים המרובים והסולנים, ולעתים אף בהגדרה חזותית חלקית של צורות מוסיקליות כפוגה וכקאנון.

סגנונו המרשים בקוויו הגדולים והברורים נתגלה כבר במבוא התנועתי היפה (התכנסותם של בני ישראל), שיצר לאופירה. נקיון הסגנון התנועתי וביצועו הקפדני עמדו בשליטתו המלאה עד לרגע הסיום (נפילתם של עמודי מקדש דגון). זכות גדולה היא לו שלא חזינו במעמדים מבוחכים שכמותם ניתן לראות לרוב בהצגות אופראיות.

התפאורה והתאורה של ארנון אדר תרמו לרושם הגרנדיוזיוני. ללא הצטעצעות, יצר אדר רקע מתאים ביותר לפעולת הבמאי ולנושא. המבנים היפים בפשטותם היו פרופורציוניים לגודל הבמה וזהים עם הסביבה. אלה, השתרעו במערכה א' למרחב, גבהו במערכה השניה, והעפילו אל־על בעמודים הגדולים שבמערכה השלישית. בכך השיג ארנון אדר הגברה מרשימה של הרושם החזותי, קו עולה מתחילת האופרה ועד סופה.

עמודי התווך היציבים שעליהם יכול היה זובין מהטה, להשעין את הביצוע כולו היו נגני הפילהרמונית והקולות הגדולים של הזמרים האורחים איבון מינטון (מצו־סופראן), ג'ון ויקרס (טנור) ונורמן ביילי (באריטון). מבחינת השלמות הקולית עמדה איבון מינטון בראש. קולה עמוק, יפה ורך להפליא — ועגילותו מושלמת. לשיא הגמישות הקולית ורגישות הביטוי הגיעה הזמרת במערכה השניה. במערכה הראשונה לא בלטה בה עדיין החושניות של דלילה, ובמערכה השלישית חסר מבקצת הליגלוג על שמשון המנוצח.

ג'ון ויקרס בתפקיד שמשון יצר דמות מרכזית חזקה. חבל שעגילות הקול לא היתה תמיד שלמה (ביחוד במערכה השניה). נורמן ביילי בתפקיד הכהן הגדול לדגון היה דמות מכובדת, הן בהופעתו הבימתית והן בזמרתו עשירת הביטוי במערכות ב' וג'.

הרמה הגבוהה של האורחים שימשה כאבן שואבת אף לסולנים הישראליים. קול הבאריטון של וילי הפרנס בתפקיד אבימלך מושל עזה אמנם אינו מהודר כשל האורחים, אך הוא מצטיין באיכות יפה, בנקיון, בדייקנות ובמוסיקליות גבוהה. זמר הבאס בוריס כרמלי (עברי זקן) המופיע בבתי אופרה רבים באירופה הוא בעל קול כרשים בגודלו, אך נראה לי שחסרה בו עדיין עגילות ושליטה מלאה על הויבראטו.

שלושת הפלשתים — בנו שוארץ ולאסקו גליק (טנורים) וסיבור הרדן (באס־באריטון) היו מספקים בתפקידיהם הצפיוזיים.

שני גופים גדולים נוספים השתתפו עוד בביצוע. המקהלנים הרבים — חברי המקהלה הפילהרמונית ת"א והמקהלה הקאמרית חיפה בהדרכת יוסף פרידלנר, היו במרבית המקרים מאוחדים יפה והם שלטו בתפקידיהם בבטחון. עצם כמותם סייעה להתקרבות לאיכות ... הרקדנים ... נים עם תלמידי המכון לאמנות המחול וחברי להקות למחולות עם בחיפה, בכוריאוגרפיה מאת ליא שוברט, הביעו בריקודם במערכה א' שאיפה לקלות וחן שלא תמיד התגשמה. במערכה ג' הושג אופי ארוטי. זהו הישג יפה לגבי אלה שעתידים אולי להיות מקצוענים. הכוריאוגרפיה בכללותה יכלה עוד לפתח צורות יותר מעניינות ושיאים יותר מגדרים.

ברצוני להדגיש שהוכח שניתן להעלות בישראל אופרה גדולה בצורה יפה ובשיתוף של כחות מבחוץ וכחות מקומיים, ושיש קהל רב המוכן ללכת לאופרה בתנאי שקיימים סיכויים לרמת ביצוע גבוהה. בכך עשתה הצגה זו שירות חשוב לענין האופרה, ואולי עתה ישוכנעו גורמים ממשלתיים שראוי להציג שוב בדיון הגנון האחרון על האופרה, ושחייבים לאמץ לפחות חלק מן המסקנות הכלולות בו.

„צורה וקוי" — בביאנלה ה־23 בוונציה

במסגרת מדור הסרטים האמנותיים בביאנלה ה־23 בוונציה יוצג גם סרטו הקצר של הצייר הישראלי בבי בן־דינו. שם הסרט „צורה וקוי" ומשכו 8 דקות. יש לו פס־קול של מוסיקה אלקטרונית.

תיאטרוני ישראל

הערב 23.7

הבימה:
צוואתו של כלב: תל־אביב האולם הגדול
פיקניק לשניים: תל־אביב האולם הקטן

הקאמרי:
חשבוי בקומה ה־14: תל־אביב
הן לא תקחהו עמך: גדרה, אמנות לעם

התיאטרון העירוני חיפה:
חפץ: בית שאן, אמנות לעם
חשבוי בקומה ה־14: תל־אביב

האנסמבל הקאמרי הישראלי
מנהל אמנותי: גארי ברתיני

6 קונצרטים למנויים · עונה ח' תשל"ג · 1972/73

קונצרט מס' 1 (ספטמבר)
המנצח: גארי ברתיני
טיטוס — אופרה ב־2 מערכות מאת ו. א. מוצארט
בהשתתפות: סולנים ומקהלת „רינת"

קונצרט מס' 2 (נובמבר)
המנצח: לוצ'יאנו בריו
הסולנית: קאתי ברבריאן (סופראן)
פרסל: המלכה הפיה ● ראבל: שירי מאלארמה
סטראווינסקי: פרבאוטקי ● בריו (עבוד) שירי עם
בריו: דרכים 2

קונצרט מס' 3 (ינואר)
המנצח: גארי ברתיני
הסולנים: רמה סמסונוב (מצו־סופראן)
ג'רום ברי (באריטון) מרדכי שורון (באריטון)
ליגטי: קונצ'רטו קאמרי ● מוצארט: סימפוניה מס' 33
ק. וויל: שבעת חטאי המוות (ביצוע בימתי)
תפאורה: דני קרוון

קונצרט מס' 4 (מרץ)
המנצח: נועם שריף
הסולן: היינץ הוליגר (אבוב)
היידן: סימפוניה מס' 28
פנדרצקי: קאפריצ'יו לאבוב וכלי קשת
שריף: סונאטה לתזמורת קאמרית
באך: קונצ'רטו בדפה מאז'ור לאבוב ותזמורת
דבוז'קי: סוויטה זעירה

קונצרט מס' 5 (מאי)
המנצח: אורי סגל
הסולן: עוזי ויזל (צ'לו)
פרטוש: יצירה חדשה
צ'ייקובסקי: ואריאציות רוקוקו
שוברט: סימפוניה מס. 2 בסי במול מאז'ור

קונצרט מס' 6 (יוני)
המנצח: גארי ברתיני
הסולנית: התר הרפר (סופראן)
אורנר: מנחה לאהבה
באך: קאנטאטה מס. 51
ביזה: „הנערה מארל" (נוסח מקורי)

קונצרטים מיוחדים
רסיטל: קאתי ברבריאן, לוצ'יאנו בריו
מקהלת ברבלין — המנצחים: גארי ברתיני, פריץ ווייס
רסיטל: ג'ורג' מלקולם (צ'מבלו)
מנצח: סטפן סימאו; סולן: אליארו דיאז (גיטרה)

• הזכות לשינויים שמורה

החל חידוש ומכירת כרטיסי המנויים

תל־אביב: רח' אבן־גבירול 103, טל. 236384, 231378
ירושלים: משרד „כהנא" רח' הרברט סמואל 1, טל. 222831
חיפה: משרד „גרבר" מרכז הכרמל, שד' הנשיא 129 טל. 84777

Reiss-Cohen
Original Prints & Drawings

גלריה רייס־כהן, ניו־יורק
מבין הגלריות הגדולות בעולם,
אשר ברשותה אוסף רישומים
והדפסים מקוריים של גדולי הציירים
מהמאות ה־19 וה־20
גאה להודיע על מינויו של מר
ויליאם סטרום
כנציגה בישראל.
ברשותו אוסף גדול מיצירות
Picasso

לקביעת ראיון, נא להתקשר אישית אל 752760 ת"א.

הפסטיבל הישראלי 1972

מתכבד להודיע על קיום

קונצרט מיוחד

בהשתתפות: דניאל בארנבוים, פסנתר
פנחס צוקרמן, כנור
ז'קלין דה פרה, צ'לו

בתכנית: בטהובן — אופ. 70 מס' 1
צ'יקובסקי — שלישיה בלה מינור

יום ששי, 28 ביולי
בתל־אביב
היכל התרבות
בשעה 15.30

כרטיסים להשיג במשרדים וביום הקונצרט בקופה

LA TERRAZZA

תל־אביב הילטון

מרפסת לקיץ — עבורך, "LA TERRAZZA" בהילטון תל־אביב משקיפה אל כחול הים, בצל השמש. מבחר עשיר של מטעמי גלידה מ־11.00—17.00, ואז, תחת הכוכבים, הופכת היא למסעדת מאכלי גחלים החביבים עליך, מקום שונה לליל קיץ מ־19.30—23.00. "LA TERRAZZA" עם תסיפים הנימנים, צלעות כבש, שישליק גרוזיני, קאבב ושאר מאכלי הגחלים הטעימים.
היא כולה שלך בקיץ — "LA TERRAZZA" בהילטון תל־אביב

צלום ספרים
בלי לפרק דפים
פוטו אופנהיים
ת"א, רחוב טשרניחובסקי 5
טלפון 52598

רמת־גן גבעתיים
אורדע — עוית של הנהנים
אורהי — זהר בדיגא
ארמון — השוטר בדימוס
אואזיס — החולים בכברת
גל־אור — הלחישה שבלב
הדר — שתי דפיקות לב
רילי — כנר על הגג
רמה — קרון בניו־יורק
רמת־גן — צרות הטלפון הבלש
שבים — המלאך נגד הכאפיה

חולון
ארמון — ג'יק הגדול
רנה — הפורצים

בת־ים
אורנים — הקשר הצרפתי
עצמאות — כולם היו בניו

יפו
נגה — הפורצים
צליל — המכרה הקלה

תל־אביב
אופיר — השוד האלגנטי
אורלי — המערבולת
אלנבי — הארכיסטים בגבא
אסתר — שמש אדומה
בן־יהודה — זנב העקרב
גורדון — הגן של פינצי קונטיני
גת — חתולים בכברה
דן — מיסבי
הוד — הבריחה אל הסבים
זביר — נערה כהוסככה
חן — שגעון הגדלות
קריטריון — בגעים
מוגרבי — עוית של הנהנים
מקסים — גרנד־הוטל
מרכז — הפירט האדום
מתמיד — פיסקה בבלואים

סטודיו — שתי דפיקות לב
עדן — הנווד
פאר — מה נשבע דוק?
פריז — הכוכנית שלי
צפון — משהו גדול
רמת אביב — החתול בעל 9 הזנבות
שדרות — ג'יין אייר
תכלת — ברק ברה
תמר — עירום בצל הפחד

קולנוע „תל־אביב"
צעירים וסוערים
שבוע שני

ירושלים
אדיסון — שמך בליבי לנצח
אוריון — הציוב בלבן
אורנע — עוית של הנהנים
ארנון — הגן של פינצי קונטיני
הבירה — גבר ארוטי
חן — שמש אדומה
ירושלים — סאקו—ואנזנטי
סמדר — בשר ואשרלו
עדן — שגעון לגדלות
רון — הבריחה אל השמש

חיפה
אורה — הבריחה אל השמש
אוריון — אייבנהו
אורלי — משחקיה של די
אמפיתיאטרון — עוית של הנהנים
ארמון — משפחת רובינזון
בית רוטשילד — קמלוט
גל־אור — מבצע חץ מקשת
חן — דקמרון
מוריה — רשימת הלסטרום
מירון — שתי דפיקות לב
עממי — השוטר בדימוס
עצמון — השמש האדומה
פאר — גבר אירוטי
רון — היהלום הלוהט
שבים — תענוגי נעורים

קריות (חיפה)
אורות — הרחק מן ההמון הסוער
בית העם — הארי המזוהם
היכל — ידע הבשרים
זהר — אני אוהב אותך רוזה
יובל־אור — האהל האדום
ניצן — ידע הבשרים
ספיר — הרחק מן ההמון הסוער

ראשון־לציון
תפארה — הבריחה מכתנה מקנזי

פתח־תקוה
אורון — כנר על הגג
הדר — עוית של הנהנים
היכל — שד משחת
שלום — ברני וג'ין

הרצליה
דוד — שתי דפיקות לב
תפארת — שתי דפיקות לב
היכל — החתול בעל 9 הזנבות
הגניה — קוראים לי טריניטי

רמת־השרון
ניל — בתו של רייאן

חדרה
גן־זהר פתוח — אני בולדר
סגור — בוני וקלייד
הוף — קוראים לי טריניטי

נתניה
אסתר — דקמרון
יגיל — אנג'ליק והסולטן
סטודיו — פתוח הכיסה ההולנדית
סגור — שכורים בצמרת

מדע וטכנולוגיה

גידול במספר מפעלי המתקת־מים

מתוך 139 מפעלים – 45 פועלים במערב

ברחבי העולם פועלים כיום 139 מפעלים להמתקת מים לצרכים עירוניים, מהם 45 בחצי הכדור המערבי. דברים אלה מסר מר ר.א. דודסון, ראש הוועדה להמתקת מים של האיגוד האמריקאי של עבודות מים.

מפעל המתקת מיים בסאן דייגו, ארה״ב

מר דודסון דיבר בכנס האיגוד שנערך בחודש שעבר בשיקגו. הוא ציין, כי בשנה שעברה הוכנסו לפעולה 18 מפעלים. הגדולים בהם היו מפעל ההמתקה בכוויית, המספק 160 מע״ק מים ליום, ובטיכואנה, מכסיקו, שכושר הייצור שלו 30 מע״ק מים מומתקים ליום.

מי היו אביו ואחיו של תות אנח אמון

למרות הפרסום הרב בו זכה תות אנח אמון הזאת בשל אוצר הקבורה היקר הנדרשים שלו, אנו יודעים אך מעט מאד על תקופת שלטונו (אמצע המאה ה־14 לפני הספירה) ועל משפחתו.

מחקרים בקרני רנטגן שנערכו באחרונה על־ידי פרופ׳ ר.ג. האריסון מאוניברסיטת ליברפול, וד״ר א. ב. עבדאללה מקהיר, שופכים אור חדש על פרעה זה.

פרופ׳ האריסון כבר זיהה את שרידי הגוויה של סמאנחקאר, קודמו של תות אנח אמון. מחקרים חדשים שלו מראים כי צורת הגולגולת של שני הפרעונים היתה דומה מאד. בדיקת עצמות נוספות איפשרה את המסקנות שנתקבלו מבדיקת עצמות הגולגולת. כך למשל, מראות עצמות הורות הכיון שיש לייחסו לקרבה גנטית. יחד עם עדויות קודמות על זהות סוגי הדם של תות אנח אמון וסמאנחקאר, מאשרים ממצאים אלה את ספקוה מעטים ביחס לאפשרות ששניהם היו אחים.

שלוש עובדות חשובות נוספות נתקבלו במחקרם של האריסון ועבדאללה. אנו יכולים להיות בטוחים למדי בכך שתות אנח אמון היה בן 18 במותו. הדיעה, כי הוא מת ממחלת השחפת שוב אינה מקובלת, מאחר שהיא עומדת בסתירה לממצאים שנתקבלו מבדיקת חוט השדרה שלו. זה ועוד: מן הנתונים החדשים, הסיק פרופ׳ פאירמן מאוניברסיטת ליבארפול כי, אחנאטון, סמאנחקר ותות אנח אמון היו בניו של אמנופיס השלישי. יתרה מזאת, שני האחרונים — סמאנחקר ותות אנח אמון, היו בנים לאותה אם.

מחקר זה על שושלת היוחסין של הפרעונים מראה כיצד אפשר בעזרת שיטות מדעיות לפתור בעיות ארכיאולוגיות שבעזרת שיטות היסטוריות מקובלות לא ניתן היה, לפענחן.

עקרונות הדיאטה לחולי סוכרת

עקרונות הדיאטה לחולי סוכרת, לאור הידיעות שנרכשו בשנים האחרונות, משתקפים בדין־וחשבון של הוועדה למזון ותזונה של מועצת המחקר הלאומית בארה״ב. תמצית הדו״ח הובאה בחוברת האחרונה של דפים לתזונה, שבעריכת פרופ׳ ק. גוגנהיים מבית־הספר לרפואה של הדסה.

הדו״ח שחובר על־ידי שבעה רופאים וחוקרים ידועי שם קובע, כי אין צורך בהגבלה כה חמורה של פחמימות במזונם של חולי סוכרת, כפי שנהגו בעבר, וכי משטר דיאטי ליברלי יותר מבחינה זו אינו מזיק בהכרח לחולה. לעומת זאת יש להקפיד מאד על כמות הקאלוריות, ולמנוע כל עודף.

כעיקרון ראשון מדגישים מחברי הדו״ח, כי הדרישות התזונתיות של חולי סוכרת אינן נבדלות מאלה של האדם הבריא, וכי התפריט חייב לספק חלבון ושאר אבות מזון, כלומר ויטאמינים, מינראלים וחומצות שומן חיוניות, בכמות מספקת בנוסף לאלה קיימות דרישות תזונתיות מיוחדות לחולי סוכרת.

הסכנה שבעודף משקל

המטרה הראשונה במעלה של הטיפול הדיאטטי בסוכרת הוא הפיקוח על כמות הקאלוריות, כדי לקיים משקל גוף רצוי. חולה שמן צריך לקיים תפריט הרזיה, ולא פעם מביאה ההרזיה לידי הטבת הסוכרת והפחתת גורמי הסיכון של מחלות לב כליליות (קורונריות) ואחרות, העלולות להתלוות לסוכרת. הפיקוח על כמות הקאלוריות בתפריט חשוב לא פחות לחולה רזה (הזקוק בדרך כלל לאינסולין), כדי להעלותו למשקל הרצוי, ואצל הילדים — כדי לאפשר גדילה והתפתחות תקינות. מובן שגם החולה שמשקלו תקין חייב להיזהר מהוספת משקל שחלה לעתים קרובות עם עלית הגיל.

חולי הסוכרת חייבים לאכול ארוחות בזמנים קבועים. חלוקת הקאלוריות במשך היממה יכולה להיות גמישה, בהתאם לצרכי החולה, אך היא צריכה להיות מותאמת להתעסקותו ופעילותו הגופנית כדי למנוע מצבים היפוגליקמיים (של חוסר סוכר בדם). סדר קבוע של הוצאת אנרגיה (פעילות גופנית) ושל נטילת קאלוריות (ארוחות) חשוב במיוחד לחולים הזקוקים לאינסולין. חולים אלה צריכים גם להימנע מצום מן הצד האחד, ומזלילה מאידך, כדי למנוע תנודות גדולות מדי של רמת הגלוקוזה בדם.

אין הכרח בהגבלת הפחמימות

הוועדה סבורה שאין עוד צורך להגביל במיוחד את הפחמימות (דוגמת הסוכרים, והעמילן) בתפריטם של רוב החולים, כפי שנהגו בעבר. דיאטה גדושה בפחמימות אינה מגבירה את הצורך באינסולין, אם כמות הקאלוריות נשארת מוגבלת. הוספת חלק משומן המזון בפחמימות אינה מעלה את רמת הגלוקוזה בדם ואינה פוגעת בסבילות כלפי גלוקוזה. אולם חולים מסוימים, במיוחד מבוגרים, עלולים להגיב על פחמימות בעליית הרמה של הטריגליצרידים (סוג של שומנים) בדם,

יש להיזהר מעודף קאלוריות

שהיא אחד מגורמי הסיכון של מחלות הלב הכליליות. לכן צריכים לבדוק את רמת התלת־גליצרידים בדם, שמעלים את כמות הפחמימות בתפריט.

הדעות בדבר היחס האופטימאלי בין פחמימות ושומן בדיאטה של חולי סוכרת מחולקות. תשומת־לב מיוחדת נתנה הוועדה לפעולתם של השומנים הבלתי־רוויים על רמת הכולסטרול של חולי סוכרת. האם יש להמליץ על ריבוי שומנים אלה, לאור הקשר שביניהם למחלות הלב הכליליות, והנטיה של חולי סוכרת לחלות במחלות אלה? הוועדה נמנעה מהמלצה בנידון, משום שאין הוראות לגבי ההשפעה לטווח ארוך של השומנים הבלתי רוויים על חולי סוכרת.

אלה הם עקרונות כלליים, שכוחם יפה לגבי רוב החולים. אולם בעיות דיאטטיות מיוחדות עלולות להתעורר אצל חולים מסוימים, שסטיות בחילוף החומרים מתלוות אצלם לכלל הסוכרת. אחת מהן כבר הוזכרה, הלא היא עליית רמת התלת־גליצרידים בדם עקב תפריט עשיר בפחמימות. אנו גם חסרים ידיעות על ההשפעה האפשרית של משטרי דיאטה מסוימים על הסבוכות כתוצאה מסוכרת, העלולות לבוא במרוצת הזמן. אלה כוללות את הפגיעות בעצבים או בצינורות הדם הזעירים של רשתית העין והכליות. מחקרים נוספים יוכלו לספק לנו את המידע על האפשרות למנוע נזקים אלה ואחרים אצל חולי סוכרת, על־ידי דיאטה נאותה.

בעריכת: פרופ׳ נתן שרון ופרופ׳ שמואל שאלתיאל

100 מיליון דולר לבונקרים לפסולת רדיואקטיבית

הבניה תושלם עד תום העשור

השימוש הגובר והולך באיזוטופים רדיואקטיביים ובכורים גרעיניים, גורם להצטברות של חמרי פסולת רדיואקטיביים שקשה מאד להיפטר מהם בצורה בטוחה. במשך השנים הוצעו הצעות שונות לסילוק הפסולת הרדיואקטיבית: ניסו להטביעה בים, לאחסנה במכרות נטושים, והיו אף כאלה שהציעו לשגרה לחלל, אל הכוכבים. עתה נראה שהפסולת הרדיואקטיבית תשכון כבוד במקום פרוזאי הרבה יותר — בבונקרים על־קרקעיים העשויים בטון.

על בנית בונקרים אלה הודיעה לפני זמן קצר הוועדה לאנרגיה אטומית של ארה״ב. ההודעה מראה, כי לדעת הוועדה ידרש זמן רב יותר ממה שציפו קודם לכן, למציאת מקום אחסון תת־קרקעי קבוע לפסולת הרדיואקטיבית.

התכניות לאחסון הפסולת במכרה מלח נטוש בליאונס שבמדינת קנזס נכשלו בשנה שעברה, בגלל התנגדות פוליטית, וכן בשל העובדה שהמקום לא היה כה בטוח כפי שסברו קודם לכן. בשנה האחרונה הרחיבה הוועדה לאנרגיה אטומית את החיפושים אחר תצורות גיאולוגיות המתאימות לאחסון הפסולת. אולם בינתיים מן ההכרח לאחסן את הפסולת הרדיואקטיבית והדבר יעשה כאמור במספר בונקרים, שלבנייתם הוקצב כבר הסך של מאה מיליון דולר. הם יושלמו לקראת תום העשור הנוכחי.

מקום בנייתם של הבונקרים לא נקבע עדיין, אולם ברור, כי כאשר הם יושלמו ויוכנסו לשימוש, יהיה צורך לשמור עליהם באופן מתמיד.

לדעת ד״ר ג׳מס שלזינגר, יו״ר הוועדה לאנרגיה אטומית, יתכן אף שלא יהיה צורך במקום אחר לאחסון הפסולת, מאחר שבבונקרים אפשר יהיה להשתמש בבטחון במשך מאות שנים.

הרכב דגמי הקרקע שהביאה אפולו 16 – חידה למדענים

הרמות על הירח אינן תוצאת זרימת לבה

הרמות שעל פני הירח אינן כנראה תוצאה של זרימת לבה, כפי שחשבו קודם לכן — זו דעתם של מספר חוקרים, אשר בדקו בדיקה מוקדמת את דגמי האדמה והסלעים שהובאו מן הירח על־ידי האסטרונאוטים של אפולו 16. דגמים אלה הכילו ברזל בכמות גדולה בהרבה מן המצופה, ונראה שהם מסוג ה„בראקיאס״ — מוצר של התגבשות חומר מטאוריטי והחומר המקורי של הירח. שלוש מדגימות הקרקע שנבדקו הכילו גם סידן (כ־15.5%) ואלומיניום (26.5%) בשיעורים גבוהים הרבה יותר משמוצאים בדרך כלל באדמת כדור הארץ.

אין סיכוי לפיתוחו של תרכיב חיסון נגד נזלת

לדבריו של ד״ר דורלאנד ג. דייוויס, מנהל המכון הלאומי לאלרגיה ומחלות מדבקות, של מכוני הבריאות הלאומיים, ארה״ב, קלושים הסיכויים לפיתוח תרכיב שיחסן נגד מחלת הנזלת.

כיום מכירים החוקרים 113 נגיפים שונים הגורמים לנזלת. „קיווינו כי אחד או שנים מהם, ואולי עשרה, יהיו הגורמים הנפוצים ביותר של המחלה; במקרה זה אפשר יהיה לפתח תרכיב מתנע״. ברם, המדענים נאלצו לוותר על הרעיון של פיתוח תרכיב „קוקטייל״ פשוט, שיחסן נגד אחד, או אחדים מהנגיפים, עם זאת ציין ד״ר דייוויס, כי יש עדיין סיכוי לפיתוח תרופות כימיות נגד נגיפים, שיוכלו לעצור את הנזלת ולרפאה לאחר שהיא הופיעה.

בריטניה מפתחת רכבת־בזק

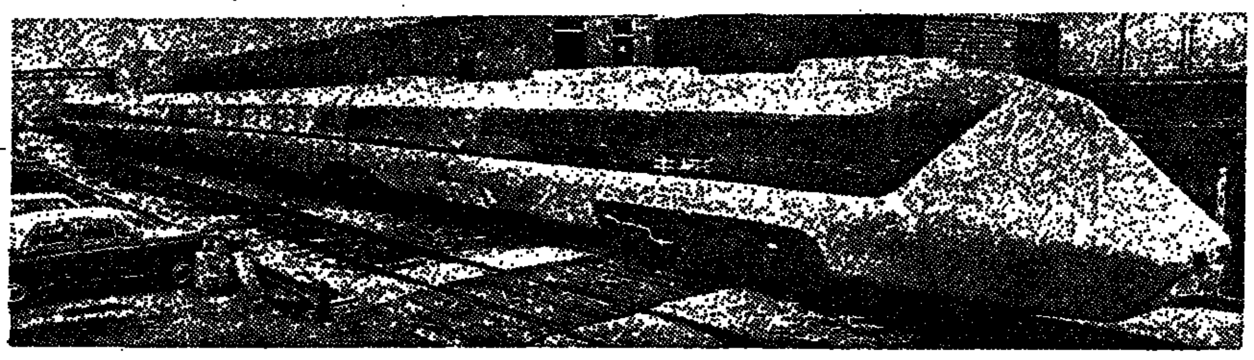
הרכבת הבריטית המהירה הנמצאת בפיתוח

חברת הרכבות הבריטית עוסקת בפיתוח רכבת מהירה, להכנסתה בשירות בראשית שנות השמונים. הדגם הנסיוני הראשון של רכבת זו עובר עתה מבחנים על גבי מסילת באורך של כ־20 ק״מ במאלטון מאוברי שבליסטרשאייר. שני דגמים נסיוניים נוספים יבנו — האחד שיונע על־ידי מנוע חשמלי והשני על־ידי טורבינת גז. על גבי המסילה הקיימת תוכל הרכבת החדשה להגיע למהירות של 250 קמ״ש, ואילו על מסילה משוכללת יותר — למהירות של 320 קמ״ש. הבריטים מאמינים, כי אם יצליחו לפתח את הרכבת המהירה בהתאם לתכנית, יוכלו גם לייצא אותה לארצות חוץ.

זיהום נהרות בברית־המועצות

עלתה במידה ניכרת מליחות הים הכספי

הגידול המהיר והעצום שחל בשנים האחרונות בתעשיה באזור האוראל שבברית־המועצות, הביא בעקבותיו לזיהום רציני של נהרות הוולגה והאוראל. הבעיה הגיעה לאחרונה לממדים כה גדולים, עד כי הדרכים למלחמה בזיהום הנהרות הללו, שימשו לא מזמן כנושא להחלטה של הממשלה הסובייטית, ואף זכו לכותרות ראשיות בעתון פראבדה.

החלטת הממשלה נפתחת בציון לשבח קצר של ההישגים שהושגו עד כה במלחמה בזיהום הסביבה. בהמשך נמסר כי תוך חמש השנים האחרונות נבנו ליד הנהרות 670 מפעלי טיהור שכושר העיבוד הכולל שלהם מגיע ל־3 מיליון מע״ק מים ליום. רבים ממפעלי התעשיה אף עברו לשימוש בתהליכים בהם אין צורך במים, או התקינו יחידות לשימוש־חוזר־של־מים.

הקיבוץ הכולל של המתקנים לשימוש חוזר במים מגיע ל־10 מיליון מע״ק ליום, וכמויות הפסולת המוזרמות אל הנהרות, הכוללות מזהמים כמוצרי נפט, גפרית, אבץ ואשלגים, פוחתו במידה ניכרת. אולם לדעת פרשנים במערב, מעיד עצם הניסוח בנקודה זו, כי הכמויות של החמרים המזהמים הללו, המגיעות אל הנהרות, עדיין גדולות למדי.

היקף הבעיה ברור גם מהתכניות עליהן מדובר בהחלטת הממשלה, ושנועדו להתוות דרכים למלחמה בזיהום. עד 1975 יוקמו מתקנים לטיהור מים ב־471 מפעלי תעשיה, בהשקעה כוללת של 700 מיליון רובל. 300 מיליון רובל נוספים הוקצבו לבנית מתקנים עירוניים לטיהור מי שפכים ב־15 ערים על חופי הוולגה ויובלו, הקאמה. באשר לחמש השנים שלאחר מכן (1975—80), התחייבה הממשלה הסובייטית היא שהזרמת מי־שופכין לנהרות הללו תופסק לחלוטין.

כאמצעי מידי למניעת זהום, עומדים משרדי הדיג והשיט בנהרות של ברית״מ לצייד את הספינות המשובצות בוולגה ובאוראל, במתקנים ומערכות לאיסוף מים שזוהמו קשה על־ידי פסולת עירונית. ברם לא נמסרו כל פרטים על מתקנים ומערכות אלה.

בעת ובעונה אחת יחלו המשרד להשקאה ולכלכלת המים, המשרדים התעשייתיים, במבצעים שמטרתם לא רק להקטין את זיהום הוולגה, כי אם גם להפחית את ביובו מי הנהר על־ידי התעשיה. אם כי הוולגה הוא הנהר הגדול ביותר של ברית־המועצות, הוא מסוגל כיום לספק רק בקושי רב את צרכי המים של התעשיה וההקלאות שבסביבתו. לפיכך עוסקים עתה הסובייטים בהגשמת התכניות, עליהן דובר לראשונה בשנות ה־30, על הטיית מימי הנהרות של סיביר הזורמים לצפון, אל הוולגה־ויובליה. מאז הצטמצמה הוולגה של שנות השלושים, כאשר כמות המים הזורמת מהוולגה לים הכספי פחתה מ־250 קמ״ק מעוקבים ל־170—190 קמ״ק מעוקבים לשנה, ירדו פני המים בים הכספי ומליחותו עלתה במידה ניכרת. שינוי זה, וכן ההתרחבות בקידוחי נפט בקרקעית הים הכספי מהווים סכנה לדיג הקאוויאר שם. הסובייטים מקווים כי הקטנת הניצול של מי הוולגה, יחד עם המים שיזרמו אליו מסיביר, ישפרו גם את מצבו של הים הכספי.

מכונה לאיסוף גזר ובצל

יצרן הולנדי פיתח מכונת איסוף לגזר, בצל, תפוחי־אדמה ופקעות פרחים. המורכבת על־טרקטור, המכונה מופעלת על־ידי אדם אחד, והיא בעלת הספק של 15 טונות לשעה. המכונה מתאימה לכל סוגי האדמות ודורשת רק שינויים קלים כדי לעבור מגידול לגידול.

«פאטרא» פותר בעיות
38 שנה בשירות הציבור
PATRA
„פאטרא״ משרד הנסיעות שלך.
תל אביב: רח׳ נחלת בנימין 63 טל. 623411/3
חיפה: רח׳ פאלמר 3 טל. 662975
ירושלים. רח׳ יפו 52 טל. 234048

משרד החינוך והתרבות
האגף לתוכניות לימודים
המרכז לטיפוח התודעה היהודית
יד יצחק בן־צבי ירושלים
ימי עיון וסיור למורים בחופשת סוכות
א׳—ד׳ דחוה״מ סוכות — 24—27.9.72
בנושא:
עצמאות וחרות
כ״ה שנים למדינת ישראל
בדבר פרטים וקבלת טפסי הרשמה נא לפנות:
ל„יד יצחק בן צבי״, ת.ד. 14255 ירושלים, טלפון: 86288 (02)

למכירה במרכז רחובות
חנות עם גלריה
עם חבור חשמל 5 כ״ס
טלפונים 953691 958171

למכירה
• דירות
בנות 3—4 חי הנבנות
ברחוב סוקולוב 7 תל־אביב
• חנויות משרדים ומרתף
הבנויים בכבר־המדינה
ברח׳ ה׳ באייר מס. 6
תל־אביב
לפנות במקום או טלפונית לר״ך,
טלפון 262996, בין 13.00—14.00.

מדינת ישראל
משרד הבריאות
בחודש אוקטובר 1972 יפתח
קורס השתלמות בחדרי נתוחים לאחיות מעשיות
אחיות מעשיות המעוניינות בקורס, מתבקשות להגיש מועמדות בכתב ליחידת האחיות, משרד הבריאות ירושלים.

FIBEROOF
לוחות פייברגלס משוריינים לגגות. אטומים, חצי שקופים ושקופים.
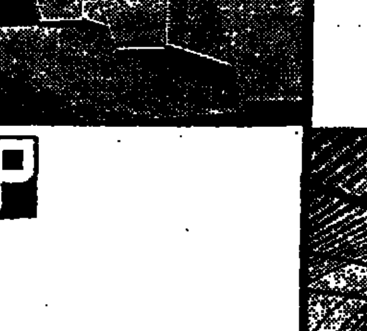

אמיר פלסטיקה משוריינת בע״מ
AR HAIFA
לציבור המתכננים והבונים
מעתה ניתן להשיג לוחות פייברגלס משוריינים.
לוחות גליים: גל פח, גל טרפזי. וגל אסבסט.
לוחות שטוחים בעוביים שונים (מ־1 עד 3 מ״מ).
לוחות דקורטיביים משובצים.
כל המוצרים בשלל גוונים מרהיבים.
פרטים מלאים וקטלוגים אצל המפיצים הבלעדיים:
סולבור
חברה לשיווק וקניות בע״מ
תל־אביב: רח׳ פרץ 18. 625117 624673
ירושלים: רח׳ יפו 68. 233367
חיפה: כבר סולל בונה. 669161 669151
מרכימיה בע״מ

מרחב תכנון מקומי „זמורה״
חוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965
נוגנת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965, כי הוגשה לועדה המקומית „זמורה״ בקשה לתוספות חדרים לבתים קיימים בגוש: 4572, חלקות: 12, 14, 18, 20, 21, 24/א, 24/ב, ובגוש: 4584 חלקה: 3 באזור שאין הבניה מפורטות.
כל מי שרואה עצמו נפגע ע״י תכנית זו רשאי להגיש בכתב את התנגדותו לועדה המקומית „זמורה״ תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
ד. כהן
יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה״

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 2931/72
בענין: ירושת המנוחה חנה זומר ז״ל, ת.ז. 0381561 שנפטרה ביום א׳ ניסן תשל״ב ברמת־גן ב־16.3.72.
המבקש: מר ישראל פייג׳, ת.ז. 755661 מרחוב קצנלסון 96 גבעתיים, ע״י ב״כ עו״ד זאב ברעם ו/או דוד שרעבי מרח׳ שמריהו לוין 5, תל־אביב.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוחה הנ״ל הנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הרוצה להתנגד להכרזה להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדותו להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בהב״יש צו כטוב בעיניו.
דוד זקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

משכנות הבודדים

קבלני קליפורניה מציעים לרווקים דיור בתנאים מיוחדים

מאת **משה שגיא**

לוס אנג'לס

אלפי דירות חדשות להשכרה, נבנות כיום בקליפורניה. חלק ניכר מן התושבים עדיין מעדיף את המגורים בדירות שכורות על פני השקעה בבית פרטי. המגורים בדירה שכורה מקנים יתרונות שאין לזלזל בהם.

בשנים האחרונות התפתח סוג מיוחד של מבנים להשכרה, המתאפיינים בסוג הדיירים. משכנות המיועדים לרווקים ורווקות, גרושים וגרושות, החלו צומחים כפטריות לאור הגשם.

חברות בניה אחדות התמחו בתחום זה והקימו עשרות מערכות של בניינים הנושאים אופי וצורה מיוחדים. כל מערכת מורכבת ממספר בניינים בני 3—4 קומות, המכילים לפחות 400 דירות. הדירות הבנויות מפץ וברזל, מבודדות זו מזו מבחינה אקוסטית ומצוידות במערכת קירור וחימום מרכזית. גודל הדירות שונה — מחדר אחד ועד שלושה חדרי שינה, סלון ונוחיות. הדירות מצוידות במטבחים מושלמים, במקרר, תנור, מדיח כלים וטוחן אשפה ומרופדות בשטיחים מקיר לקיר. הריהוט הוא אופציה של הדייר. תמורת 20 דולר ניתן לשכור ריהוט מושלם לדירה.

לכל מערכת בניינים „מבנה לשעות הפנאי". זהו בניין בו חדר התעמלות מכשירים, מכשיר לעיסוי השכלי, סאונה, בריכה לעיסוי הנקראת ג'יקוזי, חדר טניס־שולחן וביליארד. מחוץ לבנין בריכה מחוממת המשרתת את הדיירים בכל ימות השנה. חדר ענק עם טלוויזיה צבעונית ובר משמש למסיבות חברתיות.

חדר כביסה ענקי ובו מכונות כביסה וייבוש אוטומטיות משרת את הדיירים. תמורת תשלום סמלי ניתן לכבס לסחוט ולייבש את הכביסה תוך שעה וחצי. בתחתית הבנין מצויה רחבת חניה עצומה המחולקת למשבצות בהתאם למספרי הדירות.

מערכת הבניינים מנוהלת על ידי אדמיניסטרציה מרכזית. לכל יחידה משרד השכרה שמתפקידו לדאוג לתפוסה מכסימלית של הדירות ולהחזקה שוטפת של המבנים. תקלות טכניות המדווחות למשרד, זוכות לטיפול מהיר ויעיל. בטחון מפני פריצות הוא אלמנט חשוב בעת בחירת מקום מגורים. לפיכך מצוידים חלק מן המבנים בשמירה בשעות הלילה.

המשיכה לגבי מרבית הדיירים היא חיי החברה המיוחדים של המקום. רוב הדיירים הם צעירים בשנות ה־20 או ה־30. דיירים בודדים שסבלו בעבר מבדידות, מצאו לעצמם חברה עשירה ומקום להפיג בו את השעמום.

פגישות של רווקים ורווקות מולידות לא פעם נישואים המסתיימים בעזיבת הבית. הבריכה היא מקום המפגש העיקרי. סופי־שבוע הארוכים מאפשרים לנצל את אביזרי הספורט באורח מכסימלי.

הנהלת הבנין מעודדת את הפעילות החברתית, התורמת ליצירת תדמית אטרקטיבית. מדי יום ראשון מוגשת לדיירים ארוחת בוקר חינם, כנהוג היוצר הזדמנות נוספת למפגש חברתי.

על ילדים נאסר להתגורר במבנה. גם דיירים גרושים אינם רשאים להביא עמם את ילדיהם. הבניין הוא על טהרת המבוגרים. ילדים נחשבים בעיני רבים מבעלי הבתים בבחינת „פגע רע". בבנייני השכרה רבים אין משכירים דירה למשפחות עם ילדים.

שכר הדירה במבנים הללו אינו גבוה בהרבה מבדירות בעלות סטנדרטים דומים של בניה, למרות שדירות אינן מצוידות בכל אביזרי הספורט והחברה. שכר דירה לחדר יחיד הוא כ־125 דולר ולדירה בה שני חדרי שינה 350 דולר לחודש. לפי כך התפוסה במשכנות אלה עולה על 90 אחוז.

הקמת בניני השכרה לבודדים מהווה פתרון סוציאלי לשכבה מסוימת בקרב החברה האמריקאית. ככל שעולה שער הגירושין מתרבים הלקוחות הפוטנציאליים של פרויקטים אלה. למרות שאין בכוחם של משכנות מגורים לפתור את מצוקת היחידים, יש בהם בכדי לרכך קמעה את הבדידות.

אור וצל בפולין

אזרחים קובלים על טיב מוצרי־הביגוד ✶ נציג רשמי: למרות שיש לנו רכוש בישראל, לא נשנה גישתנו כלפיה עד שלא תיסוג

מאת **שמעון סאמט**

לישראלים הכניסה לפולין כיום לא קלה, אם כי לאנשי־עסק או לאותם שמאלנים ניתנים היתרי כניסה. לגבי עתונאי ישראלי קיים בפולין החשש שביקורו נועד ל„הלבנת פני פולין" או ל„הסתה ציונית". ואולם בחוץ לארץ אין נציגים פולנים נמנעים מלפגוש ישראלים, לרבות עתונאים, ויש גם ששגרירות פולין איננה נועלת שעריה בפניהם. במקרים כאלה הפגישה מתקיימת ב„מקום נייטראלי" והיא לא רשמית.

האיש שפגש אותי ביקש לשמוע „מה אני רוצה לדעת", בהביאו אתו צרור חומר מודפס. תחילה מסר לי ש„כל עוד עומדת ישראל בעקשנותה שלא לנטוש את השטחים אשר כבשה וכל עוד לא תתן יד לפתרון הולם של בעית הפלשתינאים, תעמדנה מדינות הגוש המזרחי בחזית אחת משותפת נגדה בעד הערבים המנושלים".

על עמדתה של רומניה סירב להרחיב את הדיבור. לפולין יש רכוש בישראל — טען האיש — בנין רחב ידים ברחוב אלנבי בתל־אביב, בו שכנה בעבר שגרירות פולין, וכיום שוכן בה הבנק הפולני „פ.ק.או." וכן בנין כנסיה ביפו „ועוד" (אמר ולא פירש), אך „שום תשלום תמורה לא ישנה את גישתנו כלפיכם עד שלא תסוגו".

שאלתי אם גישתו של שליט פולין כיום אדוארד גיארק כלפי ישראל שונה מזו של המזכיר הקודם ולדיסלב גומולקה שהיה נגוע באנטישמיות.

גיארק מבין את ישראל — השיב — אבל הוא מגנה אותה על מדיניות הכיבושים של שליטיה. ואשר לאנטישמיות „מלה זו איננה בנמצא במילון שלנו. לנין מחק אותה מתורת הקומוניזם ואנו הרי תלמידי לנין כולנו".

✶

משעברנו לדון על הנעשה כיום בפולין ועל הבעיות הבוערות בה, נתן לי איש שיחי חומר מודפס: „הנה לך דוגמה שאין בכוונתי להביא בפניך אך ורק בשורות טובות מפולין, כאילו הכל אצלנו טוב בטוב. אור וצל משמשים אצלנו בערבוביה כיום, אבל אנו מתקדמים מדי שנה. עתה אנו נמצאים בעצם תהליך אישורה והפעלתה של תכנית־החומש החדשה במשק המדינה, שתביא לנו עתיד טוב יותר, קל ויותר ופרודוקטיבי יותר".

עיינתי בחומר המודפס ומצאתי בו מכתבי־קורא מאת צרכנים ואנשי יצור על טיבם של מוצרים חיוניים. עובד הרכבת מאריאן ואסילצ'יק, הרובע ראדום, מספר: באתי עם אשתי ובתי להתארח בוארשה ולקנות בגד יותר משובח משאוכל למצוא בעירי. כבר כשבועיים אנו מכתתים רגלינו לשם כך ואין להשיג כלל בגד הולם לפי המידה הדרושה לי.

עובדת בית־חולים בוארשה גב' מארישה גאוץ מספרת: פעמים מספר אני מנסה להשיג זוג נעלים מתאים לרגלי, שאינה קטנה ביותר — ואין. יצרני הנעלים שלנו שכחו כנראה שלא לכל הנשים יש רגלים רזות. כל נעל שהוגשה לי או שהותאמה שלה רחב מדי עד כי בהנעת רגלי יכולות ממש לשוט בה או שהצד האחורי צר מדי עד כדי לתת מכאיב. ביקרתי כבר בכמה חנויות לנעלים ברחובות גרוייצקה ובמוקוטוב ולא השגתי מה שביקשתי האמינו לי שלא ביקשתי משהו מיוחד.

הסטודנט אנדז'יי זאבורובסקי מספר: יש לי צרות כשאני רוצה לקנות חולצה. מספרי הוא 37, אך זרועותי ארוכות, כך שאם מתאים הצווארון הרי השרוולים קצרים, או להיפך. אני מעונין בחולצת מאריילון, מסתבר שיש רק בצבע אחד, היינו תכלת, ואני מעונין בחולצה בצבע בז' או חום. אולי אנסה את מזלי בעיר אחרת.

סגן מנהל הכל־בו הממשלתי „וארסוביה" מר ס. צ'ניווקובסקי מסביר: יש במלאי שלנו 5 סוגים של חולצות קנאפוי. במידות שונות בצבע בהיר (הרי כעת קיץ) לפי אופנה חדישה, אך הצרכנים אינם מחפשים אופנה חדישה ו„אוואנגארדית" שלפי טעמנו, אלא מחפשים דברים אחרים, מהם אפילו יותר מסורתיים. מה אפשר לעשות?

ספק ממלכתי של מפעל נעלים ויאסלאו גורדיק מסביר: אנו מקבלים מבית־החרושת בנובי טארג כ־500 זוגות נעלים מובחרות, הנמכרות בחנויות הן בצלמות חיש. יש לנו אמנם גם נעלים עם סוליות „קורק" (שעם) שבאופנה די חדישה אך אלו עולות יותר. הצרכנים שואלים: למה? האידך בבהירות בזק כל הנעלים שנעשו בדוגמה דומה לאלו שבחוץ לארץ.

מנהלת בית־המסחר לכתונות „בנטרום", זופיה סובאשבסקה, מגלה כי החולצות מסאריליק הן „מהבר של הפסד". יש לנו — היא מוסיפה — מסחורה זו כ־50 דוגמאות, אך הצרכנים מחפשים „משהו אחר". השד יודע מה.

סצנה אחרת. בתי החרושת אינם לוקחים בחשבון את הצורך ליצר חולצות בכל הגדלים, אלא מסתפקים במידות בינוניות. למה?

הבאתי לך — אומר לי איש שיחי — בכוונה תחילה חומר לא מצודד ביותר עם תלונות על האוכלוסיה הפולנית, ולא אסתיר שגם בענפים אחרים, כגון אספקת צרכי אוכל, יש ליקויים. מה ועד הסקת מסקנה על מצב השוק לצרכנים בפולין — רחוקה הדרך".

✶

תכנית־החומש החדשה — מבטיח יו"ר ועדת תכנית החומש חבר הפרלמנט ס. קובלציק — מטרתה ליצור תנאים לתיקון ושיפור החיים היומיומיים של האזרח כבר במרוצת השנים הקרובות, כולל הגבהת רמת השכר של העובד, פיתוח היצור והרמת איכות המוצר. תכנית זו מביאה בחשבון את הצורך להקל במידה ניכרת גם את מצב המגורים הקשה של האוכלוסיה, על־ידי בניה מזורזת של דירות מגורים וכן להיטיב את איכות צרכי המזון העיקריים, תוך שימת־לב מיוחדת לצרכי מזון מיוחדים לילדים. לעומתו טען י. שידלאק, נציג הסיעה הקומוניסטית בפרלמנט (בו קיימת גם סיעה קאתולית בשם „זנאק") שעל המשק להתרחק משיטות היצור הפרימיטיביות ולעבור אל שיטות מודרניות, תוך ניצול המדע והטכנולוגיה החדשה. התכנית תביא להעלאת השכר ב־18%. הכנסות העובד, בצורות שונות, יעלו ב־40% בעוד חמש שנים ויועסקו כשלושה וחצי מיליון כוחות צעירים.

בסיפוק רב מציין איש שיחי את השיפור ביחסים עם גרמניה המערבית שהכירה בגבול אודר־נייסה. להוכחת דבריו, כי פולין מקיימת קשרים טובים עם ארצות המערב הוא מוסר לי, כי ביריד הבינלאומי בפוזנאן השתתפו באחרונה למעלה מארבעים ארצות, ביניהן מדינות מערביות רבות. „גם הואטיקאן שינה יחסו אלינו לטובה".

ומה בדבר יהודי פולין? — שאלתי.

„אין אצלנו בעיה יהודית כלל, מה גם שכיום נשארו בפולין כ־10.000 יהודים בלבד, מהם רבים פנסיונרים". לאחר רגע קט שאל: „הרי אצלכם בישראל יש הרבה יהודי פולין, מה לכם עוד לדאוג לקומץ הנותרים הרוצים בפולין כמולדתם"?

לשאלתי הנוספת: מדוע אינכם נותנים רשיון יציאה מפולין לישראל ללוחם האמיץ טרפר־דומב, גבור „התזמורת האדומה" (מחתרת אנטי־נאצית) המשתוקק להתאחד עם שאר בני משפחתו?

איש שיחי השיב בחיוך לגלגני: אתה מתכוון לגיבור הזה שאיבד בדרך חייו הסוערים את הקומוניזם שלו ורוצה להחליף את גיארק בגולדה מאיר שלכם?

אחר כך הוסיף בארשת רצינית: לא לי לפסוק בענין זה של בקשתו לצאת את פולין.

נפרדנו.

הטכניקה של המהפכה

גיניאה משועבדת לפולחן האישיות של סאקו טורא

מאת מרווין האו
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

קונאקרי

אורח הבא לכאן מארצות אפריקאיות אחרות נדהם מן המיליטנטיות של ההמונים ומאווירה דחוקה של תמידות. נראה שהמפלגה הדמוקרטית של גיניאה מחזיקה בשלטון באופן איתן. ועדים מקומיים אחראים לאנשים לצאת להפגנות, הם יוצאים, כשהם מריעים בהתלהבות לכבוד הנשיא סאקו טורא ואורחיו.

„משגה פוליטי הוא שלא להיענות לקריאת הועדים". אמר אחד מפעילי המפלגה. סרבנים מוחזקים בדרך כלל לכמה ימים במעצר על ידי המפלגה.

סביב טורא נוצר פולחן־אישיות החודר לכל מקום. חיבורו בן 18 הכרכים על טכניקת המהפכה, מהווה ספר הלימוד הבסיסי בבתי הספר. פעילים אינם יכולים לדבר מבלי להשתמש בביטוי „כפי שאמר הנשיא". בתים צעירים חוזרים על דבריו במקהלה קצובה. הנשים — ביחוד הנלהבים ביותר — מביעות בכל הזדמנות את שירים.

הסיסמה „הבוז לקולוניאליזם, לאימפריאליזם ולניאו־קולוניאליזם" מהדהדת בהתמדה בכל מקטור כל החברה. כמו הטבעה לקראת איזה מסע־צלב גדול. ילדים לומדים סיסמאות רדיקאליות במקום שירי ילדים. זמרים עממיים משתפכים על נושא המהפכה במקום על אהבה. אמהות עם תינוקות על גבן מגנות את הקונטר־רבולוציה וקוראות לצרבות.

עירונים לכבות

טורא, המנהיג את הארץ מאז השגת עצמאותה מצרפת ב־1958, שיעבד כל דבר להקמת סדר פוליטי חדש. עמדותיו הרדיקאליות בודדו את האדמיניסטרציה. בגלל דיכוי קהה של מתנגדי המשטר נאלצו אלפי אינטלקטואלים ועובדים מקצועיים לצאת לגולה. „הקמתי מדינה של מפלגה, דעיה, בהקדימנו אנו לעבר מדינה של עם", הצהיר הנשיא בשעת חגיגות במלאות עשרים וחמש שנה למפלגה הדמוקרטית.

האווירה כהווה, בין השאר, משום שגיניאה עדיין היא בהלם הפלישה מ־28 בנובמבר 1970. אז, כך טוענים בגיניאה, נחתו בקונאקרי כוח של גולים גיניאים ושכירי־חרב מגיניאה הפורטוגלית, וערך נסיון להפיל את המשטר. כאן נערכו שני „משפטים משפט העם" בניסיכו את הארץ.

„משפט שכירי החרב" של אנשים שנאשמו בהשתתפות בפלישה או בגילוי אהדה כלפיה. נסתיים ב־58 פסקי דין מוות — מהם 33 בהיעדר הנאשמים — וב־66 פסקי דין של עבודת פרך לכל החיים. „משפט הגייס החמישי" שנפתח ביולי אשתקד, טרם נסתיים. מואשמים בו מאות פקידי ממשלה, קציני צבא, מיניסטרים לשעבר ומושלים לשעבר. בשיתוף פעולה עם האימפריאליזם או בבחירות. זהו משפט על ידי האשמה פומבית, עם וידויים והלשנות לאין קץ.

לדברי טורא נעצרו כאנשי הגייס החמישי 17 מתוך 24 מיניסטרים. הוא הוסיף כי מיניסטר אחד נעצר שלוש פעמים. כן אמר שאינו יודע כמה אנשים נמצאים בכלא, כיוון שהמעצרים נערכו על ידי ועדים של המפלגה. „הלשכה יכולה להביא למעצרו, תוך חמש דקות, של כל אדם בכל מקום בארץ זו". אמר הנשיא בראיון, כדי להדגיש את יעילותו של ארגון המפלגה.

הסיסמה הלאומית היא עירנות. כמעט כל אדם גוייס למיליציה של העם, כמעט לכל אדם יש רובה או אקדח. לדיפלומטים זרים ותושבי חוץ אחרים אסור לצאת מקונאקרי ללא רשיון. הגיניאים, שלפנים אהבו חברה, מהססים עתה לבקר ידידים שאינם מבני הארץ. על עתונאים זרים שבאו לכאן ללוויתו של קוואמה אנקרומה הוטל פיקוח חמור. לכל אדם מהם ניתן מדריך, שנהג לפי הוראה ללוות אותו כל הזמן; כל הצתתאים נצמד לשמור בקפדנות על התכנית הרשמית.

אמנון שאי־אפשר היה לערוך ראיונות מקריים. אף לא בדבר מה שנהגתו בעת ההתקפה ב־1970. מפני שהמשיבים עלולים היו להתברר כ„בלתי־אחראים". בקשות ללכת לקולנוע או לערוך טיול בערב — אף בלוויתו של מדריך — נידחו באדיבות. דיפלומט אפריקאי, בהתאונן על ההגבלות, אמר: „יש כאן יותר מדי פוליטיקה ומעט מדי פרוח מלכלי".

סאקו טורה

לאולמי חתונות חדשים ומפוארים
דרוש עוזר למנהל
הכישורים הדרושים:
1) ידע ונסיון בפקידות כללית
2) נסיון ביחסי ציבור או/ו קבלת קהל
3) ידיעת שפות (כולל אידיש)
התפקיד מחייב יום עבודה מוצל ותורניות ערב כמספר פעמים בשבוע. יועדפו בעלי נסיון.
לפנות טלפונית: טלפון 34157 ת"א, יום יום בין השעות 14.30—18.30 למר אביר
סודיות מובטחת.

מכרז פנ' 72/2
המועצה האזורית לכיש מבקשת הצעות למשרות הוראה בבית־הספר הממלכתי האזורי היסודי וחטיבת הביניים בנהורה.
1. מנהל על חטיבת הביניים
2. מורה למקצועות העבריים לחטיבת הביניים (משרה וחצי)
3. מורה לאנגלית (משרה מלאה)
4. מורה להיסטוריה וגיאוגרפיה (משרה מלאה)
5. מורה לטבע (משרה מלאה)
6. מורה לשרטוט ונגרות (משרה מלאה)
7. מורה לערבית (חצי משרה)
8. מורה למוסיקה (חצי משרה)
9. מורה לציור ואמנות (חצי משרה)
10. מורה לחנוך גופני (משרה מלאה)
11. מורים כלליים לכיתות א'—ד' (4 משרות)
דיור או סידורי הסעה מובטחים ע"י המועצה האזורית.
הצעות יש להגיש בציון מספר המכרז, למשרד החינוך והתרבות — לשכת מחוז הדרום, באר־שבע או למועצה האזורית לכיש, נהורה, ד.נ. לכיש דרום, עד 4.8.72 שעה 12.00.
מ. שגיב
יו"ר המועצה האזורית לכיש

למפעל גדול בתל־אביב
דרוש מהנדס מכונות
עם נסיון במשק כוח וחום
לפנות לטלפון 252444, ת"א

דרושות עובדות סוציאליות מוסמכות
בעלות התמחות בעבודה פרטנית
למלוי תפקיד של עובדת טפולית במפעלי שקום:
בית שמש
קרית־גת
מועצה אזורית שפיר
דימונה
טבריה
קרית־ים
משכורת טובה בהתאם לכישורים
מעונינות מתבקשות לפנות אל ת.ד. 15002 תל־אביב.

חברה טכסטיל גדולה
המעוניינת לפתח תעשיית קונפקציה
מחפשת
מנהל אגף קונפקציה
(כלי מיטה, מגבות, מפות, עיטורי בית וכו')
התכונות הנדרשות:
✶ היכרות יסודית של השוק הישראלי וצעדות השוק של מוצרי קונפקציה
✶ נסיון בייזום, תכנון וניהול ביצוע של מוצרי קונפקציה
מקום העבודה בתל־אביב
תנאים טובים למועמד המתאים
סודיות מוחלטת מובטחת
נא לפנות בפרטים מלאים לת.ד. 16195 ת"א עבור „מנהל קונפקציה"

לארדט חברה לבטוח
דרושה
מפעילה למכונה להנה"ח
מדגם אקזקטה קונטיננטל
נא לפנות טלפונית 614431, לרמי

אתי — סוכנות פולקסווגן בירושלים
רח' ירמיהו 39 טל. 527261/2/3
דרושים:
1. פקידת חשבונות – קופאית.
2. עוזר למחסנאי.
3. חניך למחסן.
לפנות לאלברט.

FIAT
למוסך האזורי „פיאט" ירושלים
דרך בית־לחם 142
טל. 61046, 61083
דרוש מחסנאי טכני
בעל כישורים ונסיון בחלקי חילוף

אם הנך
• **מהנדס בצוע** בכיר ומנוסה
• **הנדסאי בנין** מנוסה
מוצעת לך עבודה מעניינת בבניה מתועשת באיזור חיפה והצפון
בא לפנות לת.ד. 16411 תל־אביב ולפרט הנסיון
סודיות מובטחת

Merci
גרב יפה עפולה
לבית דפוס של מפעלנו בעפולה
דרוש עובד גילוטינה מנוסה
למועמד המתאים מובטחים תנאים טובים
בהצעות נא לפנות למחי כח אדם ת.ד. 80 עפולה

לחברת **יב.מ.**
לאגף המכני דרושים
1. מתכנת — אחזקת תכנות (בתל־אביב)
דרישות התפקיד:
✶ ידיעה בשפות תכנות
✶ נסיון במערכת OS
✶ שליטה בשפה האנגלית
2. מכנאי אחזקה למכונות משרד (בתל־אביב ובחיפה)
דרישות התפקיד:
✶ ידיעה באלקטרו־מכניקה או מכניקה עדינה
✶ שליטה בשפה האנגלית
על המעונינים לפנות אישית ביום ד' 26.7.72 שעה 14.00 אל חברת יב.מ. (ישראל) בע"מ, בית כפ"א דרך פ"ת 74 קומה 9 ת"א.

דרושות מועמדות שתוכשרנה לעבודה כנקבניות י.ב.מ.
בגיל 18—23 בתל־אביב והסביבה
מתאים גם לחיילות משוחררות או חיילות לפני שחרור
נא לפנות אישית ביום ב' ה־24.7.72 או ביום ג' 25.7.72 בין השעות 4—7 אחה"צ, לניקוב בע"מ, רח' בר־אביגדור 8 תל־אביב ק' ד' (ליד רח' המסגר 62)

לחברה גדולה בת"א דרושים
1. **פקיד לניהול רישומי מחסן** רצוי ידע בעבודה מיכון
2. **פקידה כתבנית מתחילה**
נא לפנות בציון גיל, השכלה ונסיון לת.ד. 14038 עבור חברה

לבית ספר תיכון מקצועי
בפקוח משרד החינוך והתרבות
דרושים מורים
למשרות חלקיות ושלמות:
במקצועות:
ביולוגיה, מיכון (מחשבים), התעמלות, כלכלה, הנהלת חשבונות, תורת המסחר, חשבון מסחרי, קצרנות, משרדאות, תכתובת, אפסנאות, כלכלת בית.
לפנות טלפון 723466.

למוסך גדול בתל־אביב
לרכב פרטי בנזין ודיזל
דרושים מכונאים
בדרגות שונות
המעונינים בעבודה במקום מסודר בתנאים טובים ואפשרויות להתקדמות, יפנו טלפונית אל 39871 בשעות העבודה

לתהל מהנדסים יועצים בע"מ
דרושה כתבנית
ספרדית - אנגלית
או
ספרדית - עברית
בעלת נסיון למשרה מלאה
מועמדות הפנינה לת. ד. 11170 תל־אביב בצירוף פירוט הנסיון

חברת החשמל לישראל בע"מ
הפעול / בצוע / שרותים — דרום
מודיעה על משרה פנויה של: —
טכנאי אלקטרוניקה וחשמל
לעבודה בתחנות כח
הכישורים הדרושים —
בוגר בית ספר מקצועי או הנדסאי לחשמל ולאלקטרוניקה
מגורים —
תל־אביב או סביבתה הקרובה
בעלי כשורים מתאימים המעוניינים בעבודה דלעיל יפנו בכתב למחלקת כח אדם, חברת החשמל, ת.ד. 25, תל־אביב ויצרפו קורות חיים.
סודיות מובטחת.

מודיעין אזרחי בע"מ
אגף הבטחון והאבטחה
דרושים
1. **עובדי בטחון** לעבודה מעניינת במשמרות, באזור אשדוד.
2. **שומרים** באזור תל־אביב הסביבה.
עדיפות תינתן לבעלי נסיון קודם.
המעונינים יפנו ישירות למשרדי החברה בתל־אביב, בבנייני הדר דפנה, שד' שאול המלך 41 בין השעות 08.00—16.00
בירורים מוסדות, מפעלים, מסחר, תעשיה ושרותים: מחקרים מסחריים ואישיים, מחקר שיווק, בטחון ואבטחה.

לאולמי חתונות חדשים ומפוארים
דרושה אקונומית אחראית
לידיעת העבודה באולמות, במטבח ובמתקן הפרודוקטים
תועדפנה בעלות נסיון מעשי של מספר שנים.
לפנות טלפונית: 34175 ת"א יום יום בין השעות 14.30—18.30 למר אביר
סודיות מובטחת.

לדפוס אופסט
דרושים
✶ צלם—אופסט
✶ צלם—מתחיל
✶ עוזר לדפס אופסט
✶ גרפיקאית—מבצעת
לפנות: „גרפיקה אומניבוס" בע"מ התעשיה 9 פינת הכנסר 51, טל. 30932

דרוש נער לעזרה
במחלקת מכירות
לפנות טלפון 33109, 32176

דרושים חשמלאים
לעבודות חשמל בתעשיה
תנאים טובים
לפנות טל. 30418 אחרי 18.00

דרוש מנהל מכבסה
למכבסה המעסיקה כ־30 עובדים בת"א. ההצעות נא לפנות בכתב־יד בציון גיל, נסיון קודם, ומשכורת מבוקשת לת.ד. 4684 ת"א מס. 157.

דרושה כתבנית עברית
עם ידיעה באנגלית
שעות עבודה רצופות מ־8 עד 2.30. נא לפנות לקונגרס היהודי העולמי, רח' יהודה הלוי 123 תל־אביב, בין 9 עד 1.

דרוש נער שליח אחראי
(לא תלמיד)
לעבודה קבועה עם אופניים
לפנות: עתון „הארץ" מח' מודעות רח' מזא"ה 56 תל־אביב, לגברת מרים, בשעות 9.00 עד 12.00

לחברה רצינית בחיפה
דרוש מנהל חשבונות ראשי
צעיר דינמי
המכיר נוהלי מסחר
והנהלת חשבונות ממוכנת
נא לפנות בכתב תוך ציון קורות החיים ונסיון קודם אל ת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 276.

חברה מסחרית גדולה בתל־אביב
מעונינת
באיש מכירות בכיר
בשטח הטלויזיה
רק בעלי נסיון יגישו את מועמדותם בכתב לת.ד. 1736 תל־אביב, עבור מס. 46, בהקדם.

מפעל המים כפר־סבא
מכריז בדבר משרה פנויה של מהנדס מים
מפעל המים כפר־סבא מכריז בזה על משרה פנויה של מהנדס מים.
הכישורים הדרושים:
1. בוגר פקולטה להנדסת מים, או להנדסה אזרחית, או למכונאות או לטכניקה של מוסד להשכלה גבוהה.
2. בעל יכולת של פיתוח והפעלת מערכות של אספקת מים.
3. בעל ידע בתכנון קוי אספקת מים — אינסטלציה ביתית ומערכות השקיה.
4. בעל נסיון בניהול משרד הנדסי ו/או ארגון עבודות הנדסיות.
5. בעל כושר של ניהול מו"מ עם מוסדות ויחידים.
6. בעל כושר של הבעה בעל־פה ובכתב.
7. שליטה בשפה העברית וידיעת שפה זרה (אנגלית או צרפתית).
מועמדים מתאימים מתבקשים להגיש את מועמדותם בכתב למפעל המים כפר־סבא, רח' וייצמן 135 בצירוף העתקי תעודות, אישורים והמלצות עד יום 3.8.72 שעה 12.00.
זאב גדר, יו"ר מפעל המים כפר־סבא

לבי"ס אורט עפולה
רח' הצפצפות 1
ת. ד. 121, טל. 065—22262
דרוש מורה לחנוך גופני
(משרה שלמה)
המעונינים יפנו לכתובת הנ"ל

לחברת בטוח זרה
דרוש חתם עצמאי
בעל נסיון בבטוח אלמנטרי
ידיעת אנגלית הכרחית.
לפנות ל־ת. ד. 1724 תל־אביב.
סודיות מובטחת.

עיריית ירושלים
דרושים
א. חשמלאים כלליים וחשמלאים עוזרים
ב. פועלות נקיון ועובדות מטבחים בבתי־ספר למשרות קבועות
המעונינים יפנו ליחידת המנגנון, רחוב יפו 22, חדר מס' 209.
ירושלים, ד' באב תשל"ב 18 ביולי 1972
המנהל הכללי

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 55 אגורות לשורה / יום ו': 90 אגורות לשורה

פרקי היום בתנ"ך

• איוב, ה-ה.

המשנה היומית

• נדרים, ז' (ו-ז').

רדיו — גל א'

6.00	מה טובו אהליך ושיר של יום
6.10	התעמלות בוקר
6.20	צעצי מוסיקלי
7.05	ספירת עתוני הבוקר
7.15	זמר זמר לך
7.55	אור ירוק
8.10	בוקר טוב
10.05	לעקרת הבית
11.40	לאן הערב
12.05	במצב יוצר
12.50	בחצי היום — מדמונים וחדשות

חדשות

רשת ב': 6.05 7.00 8.00 9.00; 10.00 12.00 13.00 14.00; 15.00 16.00 17.00 18.00; 21.00 22.00 23.00 24.00; 01.00

תוכנית בלועזית — רשת ד'

באנגלית: 7.00 13.30 20.30

בצרפתית: 7.15 14.00 20.45

תורניות בתי חולים

תל-אביב
• הדסה (ילדים, עיניים, שערי צדק (ניתוח, פנימית, כירורגית).
חיפה
• רמב"ם.

הודעות

• האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין. מחר יום ב', 24.7.72 ב-10.00 בבוקר ...

קבלנים

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

דירות למכירה

חדרים מרוהטים

דירות בדמי מפתח

ביקוש דירות

וילות ובתים

אולמות

משרדים

חנויות

מגרשים

עסקים

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

השכרת רכב

ביקוש רכב

חנויות

מציעים למכירה

רוצים לקנות

מקררים

טלויזיה

רהיטים

הלוואות

טיולים

אופנועים וקטנועים

כלי נגינה

צילומים

ריקודים

נופש

חיות בית

שטיחים

שרותים

דודי שמש וחשמל

מכונות כביסה

מכונות גילוח

מי מצא?

חקלאות

תריסים

מכונות כתיבה

הודעות לציבור

מִשרד התקשורת

מכרז מס' 42/72

מוזמנות בזה הצעות לאספקת 200 נקודות מדידה לבקורה הגנה קטודית, לפי מפרט שרטוט 1/1961. מועד אספקה: כיידי. מקום האספקה: מחסן ת"א. על חשבון המציע. ספסי הצעה ופרטים נוספים אפשר לקבל אצל מנהל מח' אפסנאות ומחסנים, רח' הר-צל 121, תל-אביב, כל יום בשעות העבודה. בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה עד — 50,000 ל"י ובתוספת של 5% עבור יתרת הסכום שמעל — 50,000 ל"י אשר תשמש ערבון לקיום תנאי האספקה. את ההצעות עם הערבות יש להעביר למנהל הכללי, משרד התקשורת, ירושלים, במעטפה סגורה, על המעטפה הנכונית יש לרשום: "כמוס — מכרז מס' 42/72 נקודות מדידה". הצעות שלא תוגשנה בצורה הנ"ל לא תובאנה לדיון.

את ההצעות יש להגיש לא יאוחר מיום 8.8.72 שעה 12 בצהרים.

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא, או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.

המנהל הכללי
משרד התקשורת

מִשרד התקשורת

מכרז מס' 45/72

מוזמנות בזה הצעות לאספקת 800 יח' רצת נושא ממלדה לכבלי רכזות לפי מפרט מס' 5/72. מועד אספקה: 200 יח' לחודש. מקום האספקה: מחסן ת"א. על חשבון המציע. ספסי הצעה ופרטים נוספים אפשר לקבל אצל מנהל מח' אפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 121, תל-אביב, כל יום בשעות העבודה. בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה עד — 50,000 ל"י ובתוספת של 5% עבור יתרת הסכום שמעל — 50,000 ל"י אשר תשמש ערבון לקיום תנאי האספקה. את ההצעות עם הערבות יש להעביר למנהל הכללי, משרד התקשורת, ירושלים, במעטפה סגורה, על המעטפה הנכונית יש לרשום: "כמוס — מכרז מס' 45/72 רצת פלדה". הצעות שלא תוגשנה בצורה הנ"ל לא תובאנה לדיון.

את ההצעות יש להגיש לא יאוחר מיום 10.8.72 שעה 12 בצהרים.

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא, או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.

המנהל הכללי
משרד התקשורת

מכרז מס' 17/72-73

למכירת בקר

המועצה לייצור ושווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ-50 ראשי בקר פרסים על תנאי המכרז וטפסים להגשת הצעות אפשר לקבל במשרד המועצה לייצור ושווק של בקר וצאן לבשר, תל-אביב, רחוב נחמני 57. את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה למשרד המועצה הנ"ל. על המציעים להגיש את הצעותיהם עד יום ג' 25.7.72 שעה 9.00.
ו. למרגי

מכרז מס' 17/72-73

למכירת צאן

המועצה לייצור ושווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ-300 ראשי צאן פרסים על תנאי המכרז וטפסים להגשת הצעות אפשר לקבל במשרד המועצה לייצור ושווק של בקר וצאן לבשר, תל-אביב, רחוב נחמני 57. את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה למשרד המועצה הנ"ל. על המציעים להגיש את הצעותיהם עד יום ד' 26.7.72 שעה 11.30.
ו. למרגי

מנהל חשבונות

מנוסה

מעונין בעבודה

כשעה 16.00

לפנות ת. ד. 1334 ת"א
למספר ד'/5188
או טלפון 267870

דרושים:

1) נגר שיודע לעבוד על קלימשין
2) נגר שיודע לקרוא תוכניות ולעבוד על פרזר

משכורת מצויינת, מגורים צמוד עד 100 קמ"מ

לפנות לטלפון נתניה 22291 או 22346

בשעות 6.00 — 7.00 אחה"צ

דרושים
מפעילי מחשב

בעלי ידע במערכת הפעלה DOS לעבודה במחשב IBM 370/135 בתל-אביב.

בעלי נסיון יפנו בכתב, עם פירוט הידע והנסיון לת.ד. 7083 תל-אביב, ויציינו עבור "מחשב".

— סודיות מובטחת —

הכזא מן الأصل

هكذا من الأمل

הבחורים שבתמונה אינם אקרובטים; אלה הם חיילים אמריקאים המתאמנים במתיחת קוי־טלפון באריזונה

מכתבים למערכת „הארץ"

יתרונות הנח"ל

כמי שכיהן בעבר כראש אגף הנוער והנח"ל במשרד הבטחון ומ־לווה את הנח"ל מאז הקמתו ועד היום, אני רואה חובה לעצמי להגיב על המאמר הראשי „הנח"ל כבעיה" („הארץ" 17.7).

אני שמח שכותב המאמר מודה ש„אין לכפור בזכות הנחלאים בקשר לביצור הספר בשנות החמישים והש־ששים" ואכן הוקמו ע"י הנח"ל יותר כ־50 ישובים והוגברו 150 ישו־בים באיזורים הרגישים ביותר מבחי־נת ביטחון ומבחינת כיבוש השממה. הקמת ישוב אינה אקט חד־פעמי, שכן ישוב קטן זקוק לתגבורת כע־בור שנה ושנתיים ושלוש שנים עד לבסוסו. במציאות הקיימת בארץ האפשרויות ללימודים גבוהים או לרווחה כלכלית אין פלא שרבים עוז־בים ואחרים צריכים למלא את מקו־מם. לכל תפקיד קשה הולכים אלה היכולים להתגבר על קשיים יותר מאחרים. גם לקורס טייס, למשל, הולכים רבים אך „הנפל" אינו קטן.

„ההנחה שכל גרעין יקים נקודת ישוב משלו" אינה נכונה ולא היתה מעולם הנחת יסוד בשיקולי צה"ל. העוסקים בדבר בצה"ל ומשרד הבט־חון יודעים שהקמת ישוב, במיוחד ב־מקום קשה, קשורה בתהליך של סלקציה קפדנית.

השאלה מדוע ישאר בדרגה נמוכה מי שמסוגל להיות בעל תפקיד אח־ראי אינה רלבנטית. שרי הביטחון מאז הקמת המדינה ועד היום וצה"ל נתנו עדיפות לחיזוק ההתישבות בספר בכל הקשר לגרעיני התישבות. הם שקלו את השיקול הכולל. אשר לחי־לים עצמם, שהם בוגרי תנועות הנוער וחונכו למלא תפקיד התיש־בותי, הם ויתרו על האפשרויות של עליה בדרגה למען המטרה ההתיש־בותית ונראה לי כי יש לכבד רצו־נם זה.

נכון שלנחלאים יותר נעים להיות בהיאחזויות ובישובי ספר אך הדבר נתן תוצאות גם בתחום ההתישבות וגם בתחום הצבאי. אולי כדאי להצ־ביע על כך שהמתנדב לנח"ל התנדב כמעט אוטומטית לצנחנים ורובם (פרט לאלה שצה"ל הטיל עליהם מ־שימות אחרות) משרתים במילואים כצנחנים. „להישארות ביותר" היה תפקיד כשמצעתי בהקמת „מספר יחי־דות קרביות מובחרות".

בעל המאמר כותב כי יש מקום לשאול „אם לא יהיה זול יותר להח־זיק אותן (את ההאחזויות) ע"י חיי־לים סדירים" (אגב, הנחלאים אף הם חיילים סדירים). אדרבא, אולי יבדוק זאת באופן יסודי לפני שיעלה הצ־עה כזו בציבור. אין לי ספק שהקמת בסיס לישוב שיהפך לישוב קבע היא ענין המחייב ליכוד פנימי וחינוך תנועתי ולא תוכל להיעשות בדרך אחרת.

„מי שבודק את השאלה למי נותן קיומו של הנח"ל יתרונות גדולים יותר: לצבא, או לקיבוצים, לרבות קיבוצים ותיקים — מגיע אל המס־קנה כי הנח"ל מקיים עתה בעיקר כחיל־יצור לקיבוצים", קובע המאמר הראשי. סבורני כי יש לקחת בחשבון גם את השאלות, היכן מצויים הקי־בוצים, באיזה מקום גיאוגרפי בארץ, מה ערכם הבטחוני ואיזה תפקיד מ־מלא הנחלאי לאחר שכל חייל אחר מסיים את שירותו ופונה לעיסוקיו.

הרעיון על „הכשרה חקלאית" ה־מונח ביסוד חוק שירות הבטחון לא נועד מעולם ללמד את מקצוע החק־לאות פשוטו כמשמעו. מטרתו היתה להנחיל ערכים מסוימים לאנשי־הצ־בא. „ההכשרה החקלאית" במובנה הרחב היא בבחינת כור היתוך ליצי־רת עם ואין לי אלא לצפות לימים שבהם ירוצו לנו יותר חיילים יקב־לו הכשרה חקלאית ויקימו ישובים פורחים ברחבי ארץ־ישראל.

דוד קורן

הכנסת, ירושלים

סתירה ביחס אל גיורא נימן

אין בדעתי במכתב זה לנקוט עמדה כלשהי בקשר לעצם סירובו של הצעיר גיורא נימן לשרת בצה"ל, אלא לעמוד על סתירה מסויכת כש־המדובר ביחסנו לבעיה זו אצלנו וב־מדינה אחרת.

כאשר סירב גיורא נימן לשרת בצבא שלנו ראו רבים בצעדו זה הפרת חוק המדינה. הוא נענש בשל זה. אולם כאשר צעירים יהודים ב־ברית־המועצות מסרבים לשרת ב־צבא האדום מתוך מניעים מצפוניים שלהם חושבים אנו שזה בסדר, ואנו מתמרמרים שהשלטונות שם נוקטים עמדה נוקשה נגדם. הרי גם במדינה זו, אם כי כשטרה לא לפי רוחנו שולטים חוקים שלה כבכל מדינה מאורגנת.

חיים חצורי

אילת השחר

מסיבות לנכים

אני נכה משיתוק ילדים. קרוב ל־30 שנה אני בארץ והולך עם שני־מקלות. אני בודד מאוד. יש לי הו־רים ואחות בשואה. אני איננו נשוי. אני גר בצפון תל־אביב, ברחוב דפנה, ועובד ביפו. כל יום צריך אני להיטלטל ליפו במכוניות ציבו־ריות. פניתי מספר פעמים ל„אילך" וללשכת העבודה בתל־אביב, בכדי לקרב מקום עבודתי. אולם נעניתי בשלילה. כיוון שאני נכה, לא ניק־לטתי בחברה. אחרי 30 שנה של בדידות יתכן שבקרוב אעזוב את הארץ. החיים עצובים לי מאוד מאוד. מדוע „אילך" לא עושה מסיבות לנכים מבוגרים, שזה דבר כל כך גדול עבורם, לפחות פעם בשבוע?

תל־אביב אברהם אליהו בלום

שיטת הבחירות החדשה

מכל הילולות והנאקות שפילחו את חלל חיינו הצבוריים, לנוכח החלטת הכנסת מיום 12.7 לשנות את שיטת הבחירות, צורמת ביותר הטענה כאילו אין לשיטה האזורית ולהגברת הק־שר בין בוחר לנבחר ולא כלום.

לית מאן דפליג שבשטה היחסית תלות הנבחר בבוחר אינה קיימת כלל: למעשה בוחרים בחברי־הכנסת כמאה איש, המרכיבים את ועדות־המנויים המפלגתיות, כשהאזרח יכול להשפיע רק על מספר המועמדים ש־יבחרו מכל רשימה לכנסת החדשה, אך לא על עצם קביעתו ולא על עצם בחירתו של מועמד פלוני או אלמוני.

בשיטה האזורית, לעומת זאת, אף אם המנגנון המפלגתי יקבע את המו־עמד הוא ייאלץ להתחשב בסיכוי ה־מועמד להיבחר, שאם לא כן עלולים בוחרי האיזור להצביע בעד מועמד יריב. יתר על כן: בשים לב לרצון הנבחר להיבחר לקדנציה נוספת הוא יהא חייב לשמור על קשר מתמיד עם תושבי האיזור, לעמוד על הלך הרוח בקרבם, ולהצביע לא פעם ב־כנסת מתוך התחשבות בהשקפותיהם ובעמדותיהם. עקב מחדל חמור בב־קודה זו הפסיד עמנואל סלר לפני כשלושה שבועות את מקומו בבית־הנבחרים של ארה"ב לעלמה יהודיה כבת שלושים, אליזבט הולצמן, ש־גברה עליו בבחירות המוקדמות בב־רוקלין, כשטענתה העיקרית נגד סלר היתה שהוא לא טרח בשנים האחרונות לבקר באזור הבחירה ול־החליף דיעות עם ציבור הבוחרים. כיצד אם כן, ניתן לטעון כי לא תהי־יה השפעה לשיטה האיזורית על הג־ברת הקשר בין בוחר לנבחר.

מעניינת גם טענתו של ח"כ אבנרי במכתבו ל„הארץ" מ־16.7 כאילו „לא נאה" שההחלטה לשנויה של שיטת הבחירות, זכתה „ברוב הגדול ביותר האפשרי על פי החוק" (61 קולות) ותרעומתו על כך, שמפלגת העבודה לא נתנה חופש הצבעה לחבריה בכ־נסת, שחפצו להצביע נגד הצעת ה־חוק. כדאי להזכיר למר אבנרי, כי ההחלטה לשנות את שיטת הבחירות נתקבלה בעוד השיטה היחסית בתו־קף, לגבי הבחירות לכנסת השמינית. משום כך ניתן היה לכפות הצבעה באמצעות השוט השכיח האופייני ל־שיטה שבה הוא תומך: החשש של חבר־כנסת שבא ימצא עצמו בבחי־רות לכנסת השמינית מחוץ לרשימת המועמדים. וכדאי למר אבנרי לזכור כי חברי הכנסת שנבחרו בשיטה היחסית הם שהחליטו כי דרוש רוב מוחלט של ששים ואחד כדי לעבור לשיטת בחירות אחרת. משום מה בנושאים חשובים אחרים דרוש רוב כזה.

ניתן היה לגלות הבנה ואהדה לד־רישה להעמיד את הנושא למישאל עם, כדי שצבור הבוחרים יחליט בעצמו כיצד ברצונו לבחור בנציגיו. אך דרישה כזו מעולם לא הועלתה ע"י מתנגדיה של שיטת הבחירות האיזוריות, שהם עצמם, כאמור, נב־חרו בשיטה היחסית ומותר לנחש כי טעמם עמם; הם חששו, ובצדק, מתוצאותיו של משאל כזה.

ידידיה בארי

תל־אביב

*

תנועת החרות החליטה כנראה ל־הפך את הנימוק „מיעוט בעם רוב בכנסת" לסיסמתה במערכת הבחירות הקרובה. כל דובריה, חו"כ לנהאו בראשם, הזהרים השכם והערב על נמוק זה כדי להרתיע את הציבור מתמיכה בשנוי שיטת הבחירות. גי־מוק ענייני אחר אין שומעים.

אולם מפליא מדוע בחרו דווקא בנמוק זה. תנועת החרות אף היא מיעוט בעם. סיכוייה של גח"ל להגיע אי־פעם לרוב בכנסת בשיטה הקיימת אפסיים; לו צריך היה להוכיח טענה זו, הרי 23 שנות קיום המדינה ושבע מערכות בחירות הן הוכחה ברורה לכך.

לכן הסיכון שהמערך ייהפך ממי־עוט בעם לרוב בכנסת הוא הסיכוי של גח"ל להיהפך גם הוא ממיעוט בעם לרוב בכנסת; יתכן וזה הסכוי היחידי לאפשר חילופי שלטון ביש־ראל, אלא שכנראה גח"ל אינו מאמין די הצורך בכוחות עצמו כדי שיוכל גם הוא, בבוא היום, להפוך את היו־תו מיעוט בעם לרוב בכנסת.

אולי כשלונו של גח"ל גם בבחי־רות לכנסת השמינית תשכנע את תנועת החרות „להסתכן" בשנוי שי־טת הבחירות לקראת הכנסת התשי־עית.

תל־אביב ריקרדו חזן

ראיתי שמעתי

קומנדו ארמון

כלא הערכה התבוננתי כעשר דקות כיצד טיפלה סמלת משטרה בחיפה בקהל רוגז ותוקפני שניסה להניעה, כמעט בכוח, לא לרשום דו"ח תנועה לנהג מונית. היה זה במקום המועד לפורענות, ליד קולנוע ארמון, שהמתגודדים סביבו זכו לכינוי „קומנדו ארמון".

הסמלת השחרחורת והחינוית גילתה התאפקות שקשה לתארה ובהתנהגותה השקטה התרבותית הצליחה למלא תפקידה ואף לשכנע את הסובבים אותה כי היא עושה זאת ללא משוא פנים.

כשהסתלקה הסמלת במכונית המשטרה שנהגה בה, שמעתי אחד הצעירים שבעצמו הרבה להרעיש ולקלל, כשהוא מטיף מוסר לרעיו, באומרו: „משטרה, משטרה, אבל היא בן־אדם".

הדלפה

עזרא פאונד

ידיעות בעתוני שוודיה, מגלות כי שמו של המשורר האמריקאי עזרא פאונד נמסר לחברי האקדמיה השוודית בשטוקהולם השו־קלת בחודשים אלו מי יזכה ב־10 בדצמבר 1972 בפרס נובל לספרות. עזרא פאונד, בן 87, הוא הסופר הראשון אשר שמו „הודלף" בקשר לניחושים מי יזכה בפרס נובל.

חוף נאה

שיפורים גדולים הוכנסו השנה בחופים העירוניים של חיפה. בעת סיור בחופי קרית־חיים במערה וכפר סמיר במערב ראיתי בין השאר שבילי בטון ומשטחי בטון צבעוניים שנוצקו שם; הוקמו מלתחות של קבע במקום מלתחות ארעיות של עץ; הוצבו מגדלי קבע למצילים; נוספו ברזי שתיה ומקלחות; בקרית חיים דאגו למיתקן חניה עם סככה עבור 500 זוגות אופניים ואילו בכפר סמיר שיפרו את כביש הגישה לחוף והרחיבו משטחי החניה.

אפשר לומר שלראשונה מזה שנים עומדים חופי הרחצה העירוניים ברמה מניחה את הדעת. הכניסה לחופים אלה היא בחינם וזהו אחד השירותים הטובים שנותנת העיריה בימות הקיץ.

ר"ן

היכון לשנת הלימודים תשל"ג
השתתף בקורס בוקר מרוכז לסטודנטים ותלמידי תיכון
אין לך מה להפסיד!
בפתיחת הקורס: בדוק מהירות קריאתך והבנתך — חינם
לאחר מכן תוכל להצטרף לקורס
קריאה מהירה
של מיל"ה המכון הישראלי לשיפור הקריאה
הקורסים יתקיימו יום־יום ברציפות, החל משעה 10.00 בבוקר.
תוך 10 ימים תקרא פי שלושה יותר מהר.
הקורסים יפתחו בימי שלישי ורביעי 25—26 ביולי 1972 בשעה 10.00 בבוקר
בירושלים — בבית אלישבע (קטמון) | בתל־אביב — בבית ציוני אמריקה | בחיפה — בבית רוטשילד
לקבוצות מאורגנות ולמוסדות — הנחות. פרטים: טל. 85 61 91.

קוֹרֶנָה correna
more than just sunglasses • משקפי־השמש המעולים
הפצה: ת.ד. 5139 ת"א

חלום של שבת
על שפת ים כנרת
בחוף הרחצה הפרטי
של המלון יום של מנוחה...
רחצה... ספורט... יום שלם
של אויר ואוירה עם
ארוחת צהרים
מסורתית —20. ל"י
לאיש כולל הכל
בילוי מהבוקר
עד לפנות ערב
מלון גני חמת טבריה
טל. 067.21666

א.ב.ת.
ארגון למען נפגעי תאונות דרכים בישראל
מבצע "כופר תאונות" 1972
אזרח נכבד! הרם תרומתך בעין יפה

משרד העבודה
אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית
מחוז תל־אביב והמרכז
יום עיון שני לחשמלאי אחזקה ותעשיה
עקב ריבוי הנרשמים ליום העיון הראשון, יתקיים יום עיון נוסף לחשמלאי אחזקה ותעשיה בתל־אביב, במחצית הראשונה של חודש אוגוסט.
תכנית יום העיון:
מערכות הארקה חדישות — מהנדס מ. זיפמן, חברת החשמל
יתרונות אחזקה במתקני חשמל בתעשיה — מהנדס א. מגן, מכון התקנים
אחזקת מכונות חשמל — מהנדס גלין, תעשיה צבאית
אחזקת לוחות פיקוד — מהנדסת מ. מנדלבאום, אלקו
המעונינים להשתתף, מתבקשים לפנות בכתב למשרד העבודה, רח' יונה הנביא 13, תל־אביב עד 25.7.72, לגב' תמר סקלר.
פרטים אפשר לקבל ב„ידעטון", רח' שפע טל 13, תל־אביב, טל. 252425.

כל־בו שלום
מכירת סוף העונה
בכל מחלקות:
20% הנחה
ההלבשה — לנשים ונערות, גברים וילדים, כולל בגדי עור.
הארנקים — מעור וחמרים סינטטיים
חגורות — מכל הסוגים
ההנעלה — הנחות גדולות.
צעצועים — לכל קניה מעל ל־20 ל"י, ינתן שי צעצוע.
ספורט — לכל מזרון, בריכה, סירה או ריהוט מתנפח - ינתן שי משאבת ניפוח.
תקליטים — לילדים ותקליטונים "7 - בהנחות בין 40% - 20%.
שימו לב!
להצעות המפתיעות
ברוב המחלקות.
10% הנחה על כל מוצרי Black & Decker
במחלקת עשה זאת בעצמך (Do it yourself)
כל סוגי האביזרים המשוכללים הדרושים לך לבית.
בקרו ב"תערוכת תחביב מסחרית" בקומת הכניסה של כל־בו שלום.